

ΠΑΚΟΕ

ΟΙΚΟ νομία

για το
Περιβάλλον

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΓΙΑ ■ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ■ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ■ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ■ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟ ΝΤΟΥΜΠΑΪ

► ΣΕΛ. 2

ΠΑΡΑΠΛΑΝΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

► ΣΕΛ. 7

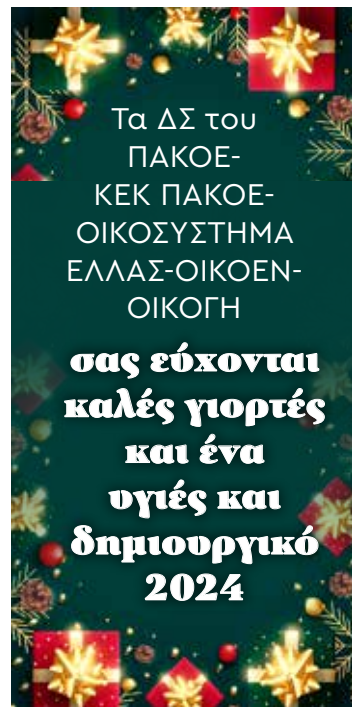
ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ
2023

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ
ΣΕ ΑΔΙΕΞΟΔΟ

ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΟΙ
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΑ
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τα ΔΣ του
ΠΑΚΟΕ-
ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ-
ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ
ΕΛΛΑΣ-ΟΙΚΟΕΝ-
ΟΙΚΟΓΗ

σας εύχονται
καλές γιορτές
και ένα
υγιές και
δημιουργικό
2024

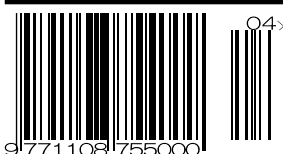
ΜΟΛΥΣΜΕΝΗ Η ΠΑΡΑΛΙΑ ΣΤΟ ΜΑΥΡΟ ΛΙΘΑΡΙ

► ΣΕΛ. 22

ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

► ΣΕΛ. 26

**ΤΟ ΠΑΚΟΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΟΥ**
ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΟ ΝΑ ΣΕ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΣΩΣΤΑ, ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ

Του Παναγιώτη Χριστοδουλάκη

ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΝΤΟΥΜΠΑΙ

ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ – Θεσμός δυστυχώς ξεθωριασμένος, όπου πολλές αποφάσεις του - πάνω από το 60% δεν τηρούνται και δεν εφαρμόζονται ουδέποτε, πραγματοποιήσαν μέσα στην «χλιδή» των Αραβικών Εμιράτων, μια σύναξη πολλών εκπροσώπων κρατών (η Ελλάδα είχε 280 τον αριθμό, πλήρωνε λαέ... βασανισμένη), μεταξύ των οποίων και πολλά κράτη της έντονα επισιτιστικά πληττόμενης Αφρικής, της επικίνδυνα ρυπασμένης Ασίας και της Νότιας Αμερικής. Τέλος της επιστημονικά και ρυπαντικά κορεσμένης και αμφιταλαντευόμενης γηραιάς Ευρώπης.

Δύο τα κυρίαρχα θέματα

Το πρώτο ο έρανος για το «μάρμαρο» στο οποίο πολλά υποσχέθηκαν λίγοι και λίγα αφουγκράστηκαν πολλοί.

Το δεύτερο τα ορυκτά καύσιμα, όπου υπερίσχυσε το αλαλούμ των αντιθέσεων και αμφυλε-

γόμενων συμφερόντων με αποτέλεσμα, τα νούμερα να παίζουν σε ρουλέτα άλλοτε 40, άλλοτε 50, ακούστηκε και το 2065.

Η κλιματική κρίση είναι παρούσα και τρέχει με την ταχύτητα του φωτός και κάθε χρόνο με πεσιμιστικούς υπολογισμούς κοστίζει στους.. λαούς 12-15 τρις δολάρια.

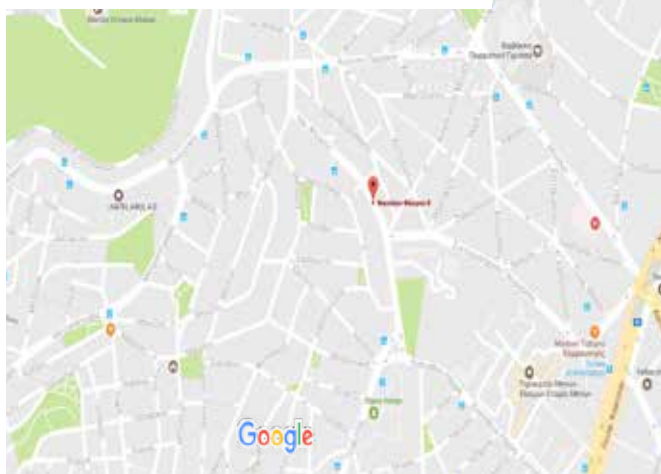
Για το ΠΑΚΟΕ η κλιματική κρίση έχει ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ και αυτοί πρέπει να πληρώσουν το κόστος.

Πάντως από την «εξουσία» της Ελλάδας ακούστηκαν με βαρύγδουπους τίτλους πολλά.

Εμείς κρατάμε τους αριθμούς για τον άνθρακα που έπεσε.., ενώ μέχρι χθες ανησυχούσαμε γιατί ήταν υψηλοί, όπως και των ΑΠΕ.

Ευχή μας είναι να ξεπεράσουμε ουσιαστικά το 25-30 % όμως που τέτοια τύχη!

Η διευθυνσή μας είναι: Νικολάου Φλώρου 8, Νέα Φιλοθέη

Ενώστε
τη φωνή
σας μαζί
μας

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Επικοινωνία:

www.pakoe.gr

ή στα τηλέφωνα

210 810 0804,

210 810 0805

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ

45 χρόνια αποκαλύψεις και συγκρούσεις

16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1979

Μια ομάδα επιστημόνων ανησυχεί για τα προβλήματα που δημιουργεί η ταχεία και απρογραμμάτιστη ανάπτυξη του τόπου και αποφασίζει να ιδρύσει τον πρώτο αδέσμευτο δυναμικό κοινωνικό φορέα, δίνοντάς του το όνομα ΠΑΚΟΕ (Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών).

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΥ ΞΕΣΗΚΩΣΑΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΦΟΣ.

Οι δικές μας μετρήσεις τροφοδότησαν τα πρωτοσέλιδα του αθηναϊκού Τύπου.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ που ήρθαμε σε ρήξη επειδή επιλέξαμε να παράγουμε σε πιστοποιημένα εργαστήρια τα δικά μας πρωτογενή στοιχεία και να τα αντιπαραθέτουμε στα καμουφλαρισμένα στοιχεία της εκάστοτε κυβερνητικής κομματικής μηχανής.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΑΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ιδιωτικός οργανισμός που λάβαρό του έχει κάνει την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης απέναντι σε κάθε είδους έγκλημα. Και όχι μόνο οικολογικό.

45 ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΜΕ τα εγκλή-

ματα κατά του περιβάλλοντος. Τώρα πια δεν θα περιοριζόμαστε σε μετρήσεις ρύπανσης, διαχείρισης δασών, απόβλητα, τοξικές ουσίες και εφαρμογές εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Θα υψώνουμε τη φωνή μας απέναντι σε κάθε είδους ανομία. Και μέσα από την εφημερίδα μας και μέσα από εκστρατείες ενημέρωσης και μέσα από δελτία Τύπου και μέσα από ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές. **ΓΙΑΤΙ ΑΞΙΖΟΥΜΕ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ.**

οικο νομία

Εκδότης: ΠΑΚΟΕ

Ιδιοκτήτης - Διευθυντής:
Παναγιώτης Χριστοδουλάκης

Έρευνες: Μαρία Παπαδοπούλου, Μαρία Σοφού

Επιμέλεια κειμένων:
Γιάννης Δημητράκης

Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος: Παναγιώτης Χριστοδουλάκης -
Χημικός - Γεωλόγος Ph.D - Πανεπιστημιακός.

Αντιπρόεδρος: Μύρωνας, Φασουλάκης -
Αγγειοχειρουργός

Αντιπρόεδρος: Μαρία Παπαδοπούλου -
Δρ. Βιολογίας

Γενική Γραμματέας: Μαρία Σοφού
Χημικός

Ειδική Γραμματέας: Ναταλία Χριστοδουλάκη -
Υγιεινολόγος

Νομικοί Σύμβουλοι:

Νίκος Κωνσταντόπουλος, Περικλής Σταυριανάκης,
Νίκος Διαλυνάς, Δημήτρης Φιλιππίδης,
Αναστάσιος Γιάλουργης

Κεντρικά Γραφεία:

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα

Τηλέφωνα: 210 810 0804

210 810 0805

210 723 0505

Fax: 210 810 1609

Email

pakoe@pakoe.gr,

οικονομία@pakoe.gr, οικοέν@pakoe.gr

kekpakoe@pakoe.gr,

οικοςystema@pakoe.gr,

Website

www.pakoe.gr

Ετήσια συνδρομή: Φυσικά πρόσωπα 70€

Φοιτητές - Μαθητές - Σπουδαστές: 35 €

Οργανισμοί, Επιχειρήσεις: 200€ - 10.000€

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1980. ΤΙ ΕΓΡΑΨΕ Ο ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΚΟΕ

ΝΑ ΚΕΝΟΥΝ ΜΑΡΑΔΑΡΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΙΚΑΙΑ

Ο ΠΡΟΤΙΝΕΙ ΤΟ ΠΑΚΟΕ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

Το ΠΑΚΟΕ (Κέντρο Οικολογικών Ερευνών) με αφορμή δημοσίευση των μετρήσεων που έλαβε χώρα στην Νίκαια, προτείνει στο Υπουργείο να κενώσει μαράδαρες μετρήσεις στο ΠΑΚΟΕ, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Σχετικά με τα στοιχεία που έλαβε το ΠΑΚΟΕ, οι μετρήσεις στο γένος, ότι η κατάσταση διαφέρει από τις μετρήσεις που έλαβε το ΠΑΚΟΕ, προτείνει να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Στά επιτρεπτά όρια η ρύπανση στο Πειραιά

Η ρύπανση στο Πειραιά, που είναι στο όριο, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Το ΠΑΚΟΕ προτείνει συνεργασία στο υπουργείο

Το ΠΑΚΟΕ προτείνει στο Υπουργείο να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑ ΤΗ ΜΟΛΥΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

Το ΠΑΚΟΕ προτείνει στο Υπουργείο να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Το ΠΑΚΟΕ προτείνει στο Υπουργείο να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Αναμειβή τα συνιστώσα για την ρύπανση στον Πειραιά

Αναμειβή τα συνιστώσα για την ρύπανση στον Πειραιά, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Η ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

Η ρύπανση του Πειραιά, που είναι στο όριο, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Η ρύπανση του Πειραιά, που είναι στο όριο, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΡΥΠΑΝΣΗ

Ο Οικονομολόγος προτείνει να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ο Οικονομολόγος προτείνει να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ο Οικονομολόγος προτείνει να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ο Οικονομολόγος προτείνει να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ο Οικονομολόγος προτείνει να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ο Οικονομολόγος προτείνει να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

ΤΟ ΠΑΚΟΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΟΛΥΝΣΗ

Το ΠΑΚΟΕ επιμελεί για την μόλυνση, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Το ΠΑΚΟΕ επιμελεί για την μόλυνση, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ενός των επιτρεπτόν όριων η μόλυνση εις τον Πειραιά. Λέγει το Υπουργείον

Ενός των επιτρεπτόν όριων η μόλυνση εις τον Πειραιά, λέγει το Υπουργείο, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ενός των επιτρεπτόν όριων η μόλυνση εις τον Πειραιά, λέγει το Υπουργείο, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

Ενός των επιτρεπτόν όριων η μόλυνση εις τον Πειραιά, λέγει το Υπουργείο, προτείνει το ΠΑΚΟΕ να κενώσει τις μετρήσεις, ώστε να μην επηρεάζονται οι μετρήσεις.

15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

● **Εστία**
Η ρύπανση απειλεί τώρα τη ζωή των Πειραιωτών.

17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

● **Μακεδονία, Ακρόπολις, Ελεύθερος κόσμος, Ημερησία, Πρωινή, Ελευθεροτυπία, Ριζοσπάστης, Καθημερινή, Απογευματινή, Εξηρές, το Βήμα, Εστία, η Αυγή, Βραδινή, Ναυτεμπορική**

Το υπουργείο κοινωνικών υπηρεσιών χαρακτηρίζει μη βάσιμες τις μετρήσεις του ΠΑΚΟΕ για τη ρύπανση του Πειραιά.

18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

● **Το Βήμα, η Καθημερινή, Εστία, Ριζοσπάστης, Ελευθεροτυπία**

- Το ΠΑΚΟΕ καλεί το υπουργείο των κοινωνικών υπηρεσιών να συνεργαστεί, διενεργώντας κι αυτό μετρήσεις στη Νίκαια σε συνεργασία με το δήμο ώστε να γίνουν συγκριτικά συμπεράσματα. Το ΠΑΚΟΕ σε συνεργασία με τον Ιατρικό Σύλλογο Πειραιά ανακοινώνει τα συμπεράσματα μετρήσεων που δείχνουν ότι η ρύπανση της ατμόσφαιρας του Πειραιά ξεπερνά κατά πολύ τα διεθνή επιτρεπτά όρια.

19 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

● **Αυγή**
Επικίνδυνη η κατάσταση από τη μόλυνση στον Πειραιά σύμφωνα με στοιχεία του ΠΑΚΟΕ, τονίζοντας τη χειρότερη κατάσταση από το 1974.

● **Ριζοσπάστης**
Η ρύπανση της ατμόσφαιρας στον Πειραιά έχει ανέβει σε τέτοια επίπεδα ώστε να εκφράζονται φόβοι από τους ειδικούς επιστήμονες για τραγικές συνέπειες στη δημόσια υγεία.

19, 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

● **Εστία**
Συνεχιζόμενος πόλεμος ανακοινώσεων μεταξύ του ΠΑΚΟΕ ότι οι τιμές του διοξειδίου του θείου και καπνού στον Πειραιά είναι πενταπλάσιοι των διεθνώς επιτρεπτόν όριων και του υπουργείου των κοινωνικών υπηρεσιών ότι βρίσκονται μέσα στα επιτρεπτά όρια.

16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

● **Το Βήμα, Ριζοσπάστης, η Αυγή, Μακεδονία**
Εισαγγελική έρευνα για τη μόλυνση της ατμόσφαιρας στον Πειραιά.

Χριστουγεννιάτικο Φυσικό Έλατο

Κάθε χρόνο, παραμονές Χριστουγέννων, το πεδίο του Άρεως γεμίζει από έλατα προς πώληση. Έλατα φυσικά, που περιμένουν τον επόμενο αγοραστή ώστε να φέρουν κάτι από το χωριό και το βουνό στα αθηναϊκά σπίτια. Το έθιμο του χριστουγεννιάτικου δέντρου καθιερώθηκε μετά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, αντικαθιστώντας το πατροπαράδοτο καράβι, ακόμα και στα νησιά.

Το μεγαλύτερο μέρος των φυσικών ελάτων παράγεται σε ιδιωτικές τεχνητές φυτείες που δημιουργήθηκαν ακριβώς για αυτό το σκοπό. Μιλήσαμε με τους πωλητές των ελάτων που παραμένουν υπομονετικά στο σημείο από το πρωί μέχρι το βράδυ.

Όλοι τους είναι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού Ταξιάρχης. Ο Ταξιάρχης είναι ένας οικισμός, κτισμένος στις παρυφές του όρους Χολομώντας του νομού Χαλκιδικής.

Από εκεί μπορεί κανείς να απολαύσει την μοναδική ομορφιά και τον αέρα της φύσης. Αποτελεί δημοτικό διαμέρισμα του δήμου Πολυγύρου, που είναι η πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη του νομού και από τον οποίο απέχει 25 χιλιόμετρα.

Το όνομα του χωριού οφείλεται στην εκκλησία του Αρχάγγελου Μιχαήλ.

Το χωριό έχει πετρόκτιστη πλατεία, ταβέρνες, παραδοσιακά ξωκλήσια, παραδοσιακά σπίτια, ξενώνες, δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο, όπως επίσης και ενεργό πολιτιστικό σύλλογο. Ο οικισμός ζει κυρίως από την καλλιέργεια του ελάτου, αφού το υψηλό υψόμετρο εμποδίζει την ανάπτυξη άλλου είδους καλλιέργειας.

Πρόκειται για μια διαδικασία απασχόληση χρονοβόρα, κοστοβόρα και κοπιαστική. Μάλιστα, ο μεγαλύτερος όγκος των χριστουγεννιάτικων ελάτων που παράγονται στη χώρα καλύπτεται από την περιοχή του Ταξιάρχη, ενώ γίνονται κι εξαγωγές.

«Οι πολίτες, όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια επιλέγουν να στολίσουν το σπίτι τους αυτές τις μέρες με το φυσικό. το φυσικό έλατο διαθέτει μια μοναδική ζωντάνια και ομορφιά. Φέρνει την αρχοντιά, τη φύση και την αίσθηση της εξοχής στο διαμέρισμα ενώ μπορεί να κάνει τη διαφορά σε ένα σπίτι που διαθέτει κήπο. Οι τιμές ξεκινούν από τα 3 ευρώ και φτάνουν μέχρι τα 100 ευρώ και είναι οι ίδιες με πέρσι. Η τιμή κάθε τεμαχίου εξαρτάται από το ύψος, το είδος, τον τύπο και την εμφά-

νισ. Τα είδη του ελάτου είναι Κεφαλονιάς, Νορμανδίας και Κολοράντο. Τα βρίσκεις ως κομμένα έλατα, σε γλάστρα, ή σε μπάλα, σε διάφορα ύψη. Το κομμένο έλατο είναι για μια φορά αλλά όταν αγοράσει κανείς σε γλάστρα, υπάρχει η δυνατότητα μεταφύτευσης.

Ο έλεγχος γίνεται από τα δασαρχεία της Χαλκιδικής: της Κασσάνδρας ή της

Αρναίας. Ενημερώνουμε το δασαρχείο για πόσα δέντρα ακριβώς θα κόψουμε από το κτήμα μας και που θα τα εκθέσουμε. Οι άνθρωποι του δασαρχείου έρχονται στις εγκαταστάσεις μας, μετρούν τα δέντρα και στο καθένα τοποθετούν τη σφραγίδα του που παραμένει μέχρι την αγορά. Μετά, τα δέντρα μετρημένα μπαίνουν ένα ένα στο φορτηγό».

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ : ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΑΣ

Το ΠΑΚΟΕ τους τελευταίους μήνες δέχθηκε πολλές καταγγελίες από καταναλωτές ότι αντιμετωπίζουν αναπνευστικά προβλήματα σε κλειστούς χώρους συνάθροισης (λεωφορεία, τρόλεϊ, supermarkets, τράπεζες, εφορίες κ.α.)

Με βάση αυτές, η επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ πραγματοποίησε μετρήσεις στις 29.11.2023 σε διάφορους κλειστούς χώρους.

Η εκτίμηση των αποτελεσμάτων παρατίθεται παρακάτω:

Η συγκέντρωση των αιωρούμενων σωματιδίων στους εσωτερικούς χώρους είτε αυτά παράγονται εσωτερικά, είτε εισέρχονται από το εξωτερικό περιβάλλον είναι πολύ σημαντική για την δημόσια υγεία. Έτσι τα σωματίδια με διάμετρο 2,5 μικρομέτρων (PM_{2,5}) που παράγονται από εσωτερικές δραστηριότητες ή εισέρχονται από εξωτερικό χώρο μπορούν να εισχωρήσουν βαθιά στους πνεύμονες και να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου. Το ίδιο συμβαίνει με τα αιωρούμενα σωματίδια PM₁₀ τα οποία ευθύνονται για πολλές ανεπανόρθωτες βλάβες στους πνεύμονες, στην καρδιά, στον μυελό των οστών και στο νευρικό σύστημα.

Οι ασθένειες που προκαλούνται λόγω των αιωρούμενων σωματιδίων σε εσωτερικούς χώρους σχετίζονται άμεσα με το σύνδρομο των άρρωστων κτιρίων. Τέτοιες ασθένειες είναι οι αλλεργίες (αλλεργική ιγμορίτιδα από μύκητες), αναπνευστικά προβλήματα (άσθμα), ρινική ιγμορίτιδα, πνευμονία, νόσο των λεγωναριών, πονοκέφαλο, ζάλη, λιποθυμία, φυματίωση.

Στα πλαίσια της έρευνας για την ποιότητα αέρα εσωτερικού χώρου πραγματοποιήθηκαν από επιστημονική ομάδα του ΠΑ.ΚΟ.Ε. επιτόπιες μετρήσεις ατμοσφαιρικών ρύπων στους χώρους εργασίας και δημόσιους χώρους.

Η εκτίμηση των αποτελεσμάτων ποιότητας αέρα εσωτερικού χώρου, έγινε 29 Νοεμβρίου στο κέντρο της Αθήνας

Από τις μετρήσεις των αιωρούμενων σωματιδίων εσωτερικού χώρου στις 29/11/2023, και σύμφωνα με τα πρότυπα ποιότητας αέρα εσωτερικού χώρου (IAQ), προέκυψαν το εξής συμπεράσματα:

Σουπερμάρκετ Πανόρμου

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM_{2,5} είναι 32,5 μg/m³ (δηλαδή 116.6% πάνω από το όριο),

η μέγιστη τιμή είναι 35 μg/m³ και η ελάχιστη τιμή είναι 32 μg/m³ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 μg/m³). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM₁₀ είναι 45 μg/m³ (δηλαδή 125% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 47 μg/m³ και η ελάχιστη τιμή είναι 42 μg/m³ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 μg/m³).

Τράπεζα Πειραιώς.

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM_{2,5} είναι 21 μg/m³ (δηλαδή 40% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 23 μg/m³ και η ελάχιστη τιμή είναι 20 μg/m³ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 μg/m³). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM₁₀ είναι 26 μg/m³ (δηλαδή 30% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 28 μg/m³ και η ελάχιστη τιμή είναι 24 μg/m³ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 μg/m³).

Λεωφορείο Α7 διαδρομή Λεωφ. Κηφισίας- Λεωφ. Αλεξάνδρας

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM_{2,5} είναι 65 μg/m³ (δηλαδή 333.3% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 103 μg/m³ και η ελάχιστη τιμή είναι 27 μg/m³ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 μg/m³).

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
797
 1/12/2023

ρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 127 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, η μέγιστη τιμή είναι 220 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 34 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

035 διαδρομή Μουστοξύδη-Κυψέλη

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 24,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 63.3% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 43 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 115% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 53 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 33 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

ΚΕΠ, Φωκίωνος Νέγρη 42, Κυψέλη

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 38 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 153% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 62 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 84 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 320% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 140 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Market Inn, Αγίας Ζώνης 14

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 73.3% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 17 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 47,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 137,5% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Κατάστημα Zara, Πατνσιών 138

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 80% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 84,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 32.3% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 49 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς

παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Κατάστημα ρούχων Pull& Bear, Πατνσιών 94

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 22,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 50% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 33 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 43,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 117,5% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 62 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

9.ΑΣΣΟΕ, Πατνσιών 76

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 113.3% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 44 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 37,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 87,5% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 51 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

10.Τρόλεϊ 14, Διαδρομή Πατνσιών - Αμπελόκηποι

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 29,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 96,7% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 36 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 58 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 190% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 71 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και

η ελάχιστη τιμή είναι 45 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

11. Αντικαρκινικό νοσοκομείο Άγιος Σάββας

Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 2,5 είναι 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 86,7% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 34 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Η μέση τιμή συγκέντρωσης των σωματιδίων PM 10 είναι 50,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (δηλαδή 153% πάνω από το όριο), η μέγιστη τιμή είναι 62 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και η ελάχιστη τιμή είναι 39 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ συνεπώς παρατηρείται υπέρβαση της οριακής τιμής (όριο 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Τα ανώτατα επιτρεπόμενα καθώς και οι μέθοδοι προσδιορισμού ASTM και EPA που αντιστοιχούν σε αυτά αναφέρονται στον Πίνακα του συνημμένου εγγράφου.

Contaminant	Maximum concentration	ASTM and U.S. EPA methods	ISO method
Pesticides	10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ HPLC for all pesticides Healthcare only 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	EPA Compendium Method P-10	ISO 1708
Organic (by boiling) or EPA-compendium method for PMS, or total organics	0.015 ppm	ASTM D1545 - 02 EPA Compendium Method P-10	ISO 10494
Carbon monoxide (CO)	9 ppm maximum level 2 ppm average outdoor levels Healthcare only 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	EPA TO-15, TO-17, or EPA Compendium Method P-10	ISO 16886-6
Total volatile organic compounds (TVOCs)	0.27 ppm Healthcare only 10.3 ppm	EPA TO-15, TO-17, or EPA Compendium Method P-10	ISO 16886-3
Target volatile organic compounds*			
1 Acetaldehyde	140 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
2 Acetone	3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
3 Carbon disulfide	800 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
4 Carbon tetrachloride	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
5 Chloroform	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
6 Chlorobenzene	300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
7 Dichlorobenzene (1,4)	100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
8 Dichlorobenzene (1,3)	70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
9 Dichlorobenzene (1,2)	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
10 Ethanol (1,4)	3000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
11 Ethylbenzene	3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
12 Ethylbenzene	2000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
13 Ethylene glycol	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
14 Ethylene glycol monomethyl ether	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
15 Ethylene glycol monomethyl ether acetate	300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
16 Ethylene glycol monomethyl ether acetate	10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
17 Ethylene glycol monomethyl ether acetate	10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
18 Hexane (n)	3000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
19 Isopropanol	2000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
20 Methyl acetate	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
21 Methyl acetate	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
22 Methyl alcohol	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
23 Methyl alcohol	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
24 Methyl isobutyl ether	8000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
25 Methyl isobutyl ether	3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
26 Phenol	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
27 Propylene glycol monomethyl ether	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
28 Styrene	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
29 Tetrachloroethylene (tetrachloroethylene)	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
30 Toluene	1000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
31 Trichloroethylene	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
32 Xylene, o-xylene	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
33 Xylene, m-xylene	100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		
34 Xylene, p-xylene	100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$		

Με αφορμή τα παραπάνω το ΠΑΚΟΕ προτείνει στους πολίτες να αποφεύγουν αφενός τον συνωστισμό και αφετέρου να φορούν μάσκες σε εσωτερικούς χώρους.

Οι χρωστικές τροφίμων και οι κίνδυνοι από την χρήση τους

Οι χρωστικές, μεταξύ των άλλων πρόσθετων τροφίμων, είναι ουσίες φυσικές ή συνθετικές που προστίθενται σε τροφές έτοιμες προς κατανάλωση, καθώς και σε ποτά και αναψυκτικά και έχουν αποκλειστικό σκοπό να πετύχουν την τροποποίηση του χρώματος για τη βελτίωση της εμφάνισής τους που οδηγεί σε αύξηση της αγοραστικής τους αξίας.

Από πολλές πρόσθετες χημικές ουσίες **οι χρωστικές** θεωρούνται από τα πιο επικίνδυνα πρόσθετα τροφίμων. Είναι στην ουσία **οι «μπογιές των τροφίμων»** και χρησιμοποιούνται για να δίνουν χρώμα στο κάθε τρόφιμο. Σε τροφές για βρέφη και νήπια απαγορεύεται η προσθήκη χρωστικών ουσιών αλλά πολλές φορές υπάρχουν (έρευνα ΠΑΚΟΕ 2018). **Χρησιμοποιούνται κυρίως σε αναψυκτικά, μαρμελάδες, παγωτά, γαριδάκια - πατατάκια, ζελεδάκια και καραμέλες, γλυκά, γρανίτες, ζαχαρωτά, τούρτες και κέικ, γλειφιτζούρια, τσίχλες κ.α.**

Είναι γνωστό, ότι οι πρώτες **συνθε-**

Επικίνδυνη καρμίνη από το κόκκινο σκαθάρι του Περού

τικές χρωστικές που προστέθηκαν στα τρόφιμα ήταν από τις βαφές που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία κλωστοϋφαντουργίας.

Τώρα η χρήση χρωμάτων στα τρόφιμα είναι αυστηρά ρυθμισμένη στην νομοθεσία αλλά δυστυχώς ο έλεγχος της εφαρμογής της είναι ελλιπής.

Οι κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο έχουν καταλόγους των εγκεκριμένων χρωστικών ουσιών οι οποίοι διαφέρουν. Έτσι ο ορισμός και ο κατάλογος επιτρεπόμενων χρωστικών ουσιών τροφίμων στη χώρα μας βρίσκεται στο «Κώδικα

Τροφίμων και Ποτών» συμφωνεί με CODEX Alimentario: Understanding Codex. FAO and WHO του 1999, με διορθώσεις 6 Σεπτεμβρίου του 2012. Οι χρωστικές σύμφωνα με το «Κώδικα Τροφίμων και Ποτών» Άρθρο 35 είναι μια κατηγορία προσθετών τροφίμων «Ως «χρωστικές» νοούνται οι ουσίες που προσθέτουν ή αποκαθιστούν το χρώμα ενός τροφίμου και περιλαμβάνουν φυσικά συστατικά τροφίμων και φυσικές ουσίες που συνήθως δεν καταναλώνονται ως τρόφιμα και δεν χρησιμοποιούνται συνήθως ως συστατικά τροφίμου».

Στο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο κατάλογος με της χρωστικές τροφίμων καθώς και ο βαθμός τις επικινδυνότητας τους σύμφωνα με τις αρμόδιες πηγές.

Κωδικός	Ονομασία	Λειτουργία	Επικινδυνότητα εκδόθηκε από το νοσοκομειακό κέντρο του Chaumont της Γαλλίας, βασισμένη σε πληροφορίες που δόθηκαν από το ερευνητικό νοσοκομείο του Villajuir, και FRANCE MAX PLANK
E100	Κουρκουμίνη	Πορτοκαλί-κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E100(ii)	Τουρμερικό	Πορτοκαλί-κίτρινο χρώμα	
E101	Ριβοφλαβίνη	Κίτρινο χρώμα, βιταμίνη B2	Ακίνδυνο
E101(ii)	5-Φωσφορική ριβοφλαβίνη	Κίτρινο χρώμα, βιταμίνη B2	
E102	Ταρτραζίνη	Κίτρινο χρώμα, αζώχρωμα	Επικίνδυνο
E104	Κίτρινη Κινολίνη	Πράσινο-κίτρινο χρώμα, συνθετική	Υποπτα. Επικίνδυνο
E106 *	Νατριούχος 5-φωσφορική ριβοφλαβίνη	Κίτρινο χρώμα, βιταμίνη B2	
E107 *	Κίτρινο 2G	Κίτρινο χρώμα, αζώχρωμα	
E110	Κιτρίνοπορτοκαλί FCF	Κίτρινο χρώμα	Επικίνδυνο
E120	Καρμίνη, κοχενίλη	Κόκκινο χρώμα, φυσικό	Επικίνδυνο
E122	Αζορουμπίνη (καρμιοζίνη)	Κόκκινο χρώμα, αζώχρωμα	Υποπτα. Επικίνδυνο
E123	Αμαράνθη	Κόκκινο χρώμα, αζώχρωμα	Επικίνδυνο
E124	Ερυθρό κοχενίλης (Ponceau 4R)	Κόκκινο χρώμα, αζώχρωμα	Πολύ Επικίνδυνο
E127	Ερυθροσίνη	Κόκκινο χρώμα, συνθετικό	Επικίνδυνο
E128	Κόκκινο 2G	Κόκκινο χρώμα, συνθετικό	
E129	Κόκκινο τροφίμων 17 (Allura Red AC)	Κόκκινο χρώμα, αζώχρωμα	
E131	Μπλε V	Μπλε χρώμα, συνθετικό	Επικίνδυνο. Καρκινογόνο.
E132	Ινδικοτίνη	Μπλε χρώμα, συνθετικό	Επικίνδυνο

Κωδικός	Ονομασία	Λειτουργία	Επικινδυνότητα εκδόθηκε από το νοσοκομειακό κέντρο του Chaumont της Γαλλίας, βασισμένη σε πληροφορίες που δόθηκαν από το ερευνητικό νοσοκομείο του Villajuir, και FRANCE MAX PLANK
E133	Λαμπρό κυανούν FCF	Μπλε χρώμα, συνθετικό	Επικίνδυνο
E140	Χλωροφύλλη	Πράσινο χρώμα, φυσικό	Ακίνδυνο
E141	Συμπλέγματα χλωροφύλλης με χαλκό	Πράσινο χρώμα, συνθετικό	Υποπτα
E142	Πράσινο S	Πράσινο χρώμα, συνθετικό	Καρκινογόνο.
E150	καραμελόχρωμα		Επικίνδυνο
E150a-d	Καραμελόχρωμα	Καφέ χρώμα	Υποπτα. Επικίνδυνο
E151	Λαμπρό μαύρο BN	Μαύρο χρώμα, αζώχρωμα	Υποπτα
E153	Άνθρακας	Φυσικό μαύρο χρώμα	Υποπτα
E154	Καφέ FK	Καφέ χρώμα, αζώχρωμα	Επικίνδυνο
E155	Καφέ HT	Καφέ χρώμα, αζώχρωμα	Επικίνδυνο
E160a	Άλφα-, βήτα- και γάμα- καροτένιο	Φυσικό πορτοκαλί-κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E160b	Ανάτο, Μπιξίνη, Νορμπιξίνη	Φυσικό κίτρινο χρώμα	Επικίνδυνο
E160c	Εκχύλισμα πιπεριάς	Φυσικό πορτοκαλί χρώμα	Επικίνδυνο
E160d	Λυκοπένιο	Φυσικό κόκκινο χρώμα	Ακίνδυνο
E160e	Βήτα-απο-8-καροτενάλη	Φυσικό πορτοκαλί-κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E160f	Αιθυλεστέρας του βήτα-απο-8-καροτενικού οξέος	Φυσικό πορτοκαλί-κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E161a	Φλαβοξανθίνη	Φυσικό, κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E161b	Λουτεΐνη	Φυσικό, κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E161c	Κρυπτοξανθίνη	Φυσικό, κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E161d	Ρουβιξανθίνη	Φυσικό, κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E161e	Βιοροξανθίνη	Φυσικό, κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E161f	Ροδοξανθίνη	Φυσικό, κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E161g	Κανθαξανθίνη	Φυσικό, πορτοκαλί χρώμα	Ακίνδυνο
E161h	Κιτρονοξανθίνη	Φυσικό, κίτρινο χρώμα	Ακίνδυνο
E162	Εκχύλισμα παντζαριού	Φυσικό κόκκινο χρώμα	
E163	Ανθοκυάνες	Φυσικό κόκκινο-μοβ χρώμα	Ακίνδυνο
E170	Ανθρακικό ασβέστιο	Άσπρο χρώμα	Ακίνδυνο
E171	Διοξείδιο του τιτανίου	Άσπρο χρώμα	Υποπτα. ΠΙΘ.ΚΑΡΚΙΝΟΓ.
E172	Οξείδια του σιδήρου	Φυσικό κόκκινο-καφέ χρώμα	
E173	Αλουμίνιο	Μεταλλικό (χρώμα)	Υποπτα
E174	Άργυρος	Μεταλλικό (χρώμα)	Ακίνδυνο
E175	Χρυσός	Μεταλλικό (χρώμα)	Ακίνδυνο
E180	Λιθοουμπίνη ΒΚ	Κόκκινο χρώμα, αζώχρωμα	Υποπτα. ΠΙΘ.ΚΑΡΚΙΝΟΓ.
E181 *	Ταννίνες	Κίτρινο-άσπρο χρώμα και γεύση	Απαγορευμένο
E199			

* Η Ε.Ε έχει ορίσει το γράμμα έψιλον «Ε» μπροστά από τους κωδικούς των ουσιών οπου και αναφέρονται αυτοί. (Επιτρεπόμενα Πρόσθετα Τροφίμων (Αριθμοί Ε) 2014, Κανονισμός (ΕΕ), με αρ.1129/2011, της Επιτροπής της 11/11/11). Αυτού του είδους κωδικών των προσθετικών δίνει την δυνατότητα στο εμπόριο να ελέγχει το τρόφιμο καθώς όμως και στον καταναλωτή δίνεται η ευκαιρία να διαλέξει μια ισορροπημένη διατροφή με την αποφυγή των πρόσθετων χημικών ουσιών ή λόγω ότι έχει μια εναισθησία στον οργανισμό του.

** Ενώ έχουν απαγορευτεί οι χρωστικές όπως : E 103 - Χρυσό S, E 105 - Κίτρινο στερεό, E 111 - Πορτοκαλί GGN, E 121 -, E 125 - Εκαρλάτ GN, E 126 - Πονσώ 6 R, E 130 -, E 152 - Μαύρο 7984, E 181 - Μαύρη καμένη γη Οξείδια του μαγγανίου. Πρόσφατα, η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων απαγόρευσε τη χρωστική E128 (ερυθρό 2G), η οποία κρίθηκε ύποπτη για καρκινογενέσεις. Σε πολλές χώρες επιτρέπονται ουσίες που σε άλλες είναι απαγορευμένες. Όμως μέχρι ένα πρόσθετο να κριθεί τελείως επιβλαβές και να αποσυρθεί, έχει ήδη καταναλωθεί για χρόνια. Πόσα ακόμα καταναλώνουμε χωρίς επαρκή γνώση για τις συνέπειες στην υγεία μας;

Χρωστικές Ε που προκαλούν προβλήματα σε άτομα που πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια είναι: E173, ενώ το E117 προκαλεί προβλήματα σε άτομα που πάσχουν από χρόνιες αλλεργίες

Οι χρωστικές Ε δυνητικά επικίνδυνα για τα παιδιά: E102, E104, E107, E110, E112, E122, E123, E124, E127, E128, E131, E132, E150, E151, E154, E155, E160.

Η **δημοφιλής χρωστική η καρμίνη (E120)** που χαρίζει λαμπερό κόκκινο χρώμα στα τρόφιμα και **χρησιμοποιείται ευρέως επειδή είναι ένα ιδιαίτερα σταθερό και μακράς διάρκειας πρόσθετο, εξάγεται από ένα ημιπτερο έντομο** *Dactylopius coccus*, εγγενές στην τροπική και υποτροπική Νότια Αμερική μέσω της Βόρειας Αμερικής (Μεξικό και Νοτιοδυτικές Ηνωμένες Πολιτείες). Αυτό το έντομο ζει σε κάκτους του γένους *Opuntia*, τρέφεται με την υγρασία και τα θρεπτικά συστατικά των φυτών. Το έντομο παράγει καρμινικό οξύ που αποτρέπει τη θήρευση από άλλα έντομα. Το καρμινικό οξύ, συνήθως το 17–24% του βάρους των αποξηραμένων εντόμων, μπορεί να εξαχθεί από το σώμα και τα αυγά και στη συνέχεια να αναμιχθεί με άλλα **αλουμινίου** ή ασβεστίου για να παραχθεί βαφή καρμίνης, επίσης γνωστή ως κοκινική. Σήμερα, η καρμίνη χρησιμοποιείται κυρίως ως χρωστική σε τρόφιμα και σε κραγιόν (E120 ή Natural Red 4). Η βαφή καρμίνης χρησιμοποιήθηκε στην Αμερική για το χρωματισμό υφασμάτων και έγινε σημαντικό εξαγωγικό προϊόν τον 16ο αιώνα κατά την περίοδο της αποικιοκρατίας.

Cochineal (*Dactylopius coccus*) - JungleDragon

Κουκουρμίνη E100. Η κουκουρμίνη παράγεται από το φυτό κουρκουμάς, το οποίο προέρχεται από το φυτό *Curcuma*

longa, της οικογένειας των Ζιγγιβερίδων. Έχει ένα φωτεινό κίτρινο χρώμα που είναι διαλυτό στο λάδι. Το ανώτατο όριο καθημερινής πρόσληψης είναι το 1 mg/kg. Γενικά, όμως, δεν προκαλεί παρενέργειες, ωστόσο μικρό ποσοστό ενδέχεται να παρουσιάσουν στομαχικές διαταραχές, ή διάρροιες. Πιο συγκεκριμένα: Ενώ είναι έγκυος μια γυναίκα, μπορεί να καταναλώσει τρόφιμα όπου περιέχεται μέσα ο κουρκουμάς, αντιθέτως δεν είναι ασφαλές να καταναλώσει συμπληρώματα διατροφής που περιέχουν κουρκουμά. Κατά τον θηλασμό δεν υπάρχει η απαραίτητη και επαρκή πληροφορία για την ασφάλεια της κατανάλωσης μέσω συμπληρώματος, οπότε θα ήταν προτιμότερο να μην γίνεται χρήση κατά τον θηλασμό. Δεν ενδείκνυται ο κουρκουμάς όταν υπάρχουν **προβλήματα της χοληδόχου κύστης** επίσης προκαλεί επιβράδυνση στην πήξη του αίματος, μειώνει το σάκχαρο σε άτομα με διαβήτη, λειτουργεί σαν οιστρογόνο οπότε δημιουργεί ορμονικές διαταραχές, υπογονιμότητα, εμποδίζει την απορρόφηση του σιδήρου, για χειρουργική χρήση και αντιπηκτικά φάρμακα διότι ελαττώνει την πήξη του αίματος.

Αποδεικνύεται, όλο και περισσότερο, πως ορισμένες από τις χρωστικές ουσίες που χρησιμοποιούνταν ευρέως, προκαλούν σοβαρότατες βλάβες στον ανθρώπινο οργανισμό και ενοχοποιούνται για τις διαταραχές **όπως αλλεργίες, νευρολογικές και εντερικές διαταραχές, καρκίνο, καρδιακές παθήσεις και αρθρίτιδα.**

Ως μεταλλαξιόγones, καρκινογόνες ή τοξική χρωστικές, θεωρούνται τεχνητές ουσίες τα **αζωχρώματα** τα οποία εμπεριέχουν άζωτο. Τα αζωχρώματα αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα X των περί επικινδύνων ουσιών (Ταξινόμηση Συσκευασίας και Σήμανση Επικινδύνων Ουσιών και Παρασκευασμάτων) Κανονισμών του 2002 και 2004. Σε αυτά ανήκει το Allura Red AC μια κόκκινη αζωχρωστική που έχει πολλά ονόματα, συμπεριλαμβανομένου του FD&C Red 40. Είναι μία δημοφιλής βαφή σε σκόνη, που ως **πρόσθετο τροφίμων** έχει τον αριθμό E129 και χρησιμοποιείται παγκοσμίως σε **καραμέλες, αναψυκτικά, γαλακτοκομικά προϊόντα, αρτοσκευάσματα, μείγματα σκόνης, προϊόντα ζελατίνης, ζελέ, μπαχαρικά, σάλτσες και ορισμένα δημητριακά.** Η βαφή χρησιμοποιείται για να προσθέσει χρώμα και υφή στα τρόφιμα, συχνά για να προσελκύσει τα παιδιά.

Σύμφωνα με **νέα έρευνα** η μακροχρόνια κατανάλωση της χρωστικής τροφίμων Allura Red μπορεί να αποτελέσει πιθανό έναυσμα για **φλεγμονώδεις νόσους του εντέρου (IBDs), νόσο του Crohn και ελκώδη κολίτιδα.** Την έρευνα για της επιπτώσεις της χρωστικής

φυτών διεξήγαγαν ερευνητές του Πανεπιστημίου McMaster Waliul Khan, με πειράματα σε ζώα.

Για ένα μεγάλο μέρος συνθετικών και φυσικών χρωστικών ουσιών δεν έχουν ολοκληρωθεί οι έρευνες και δεν γνωρίζουμε με βεβαιότητα την αθωότητά τους.

Γι' αυτό οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι προσεκτικοί και να χρησιμοποιούν με σκεπτικισμό τα προϊόντα που περιέχουν χρωστικές ουσίες και να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προϊόντα που καταναλώνουν μικρά παιδιά, διότι οι παιδικοί οργανισμοί είναι κατά πολύ περισσότερο ευάλωτοι κατά την έκθεσή τους σε επικίνδυνες χημικές ουσίες. Οι χρωστικές ουσίες διώχνουν βέβαια από το φαγητό την «ψυχρή όψη» δίνοντας ζωντάνια στην εμφάνιση των τροφίμων αλλά οι διαταραχές που μπορούν να προκαλέσουν μας δείχνουν πόσο βαρύ είναι το τίμημα της ελκυστικότητάς τους. Η χρωστική Yellow 5 μπορεί να προξενήσει άσθμα, ημικρανίες, αλλεργικές αντιδράσεις, άγχος και θολή όραση. Παίρνοντας λοιπόν μια αναλυτικότερη εικόνα της επικινδυνότητας των τεχνητών χρωστικών στην διατροφή μας θα πρέπει να ευαισθητοποιηθούμε και να περιορίσουμε την κατανάλωση **επεξεργασμένων τροφών** στο διατροφικό μας πρόγραμμα. Να αποφεύγουμε τις τροφές που το χρώμα τους φαίνεται έντονο και λαμπερό. Να είμαστε καχύποπτοι στα φρούτα και στα λαχανικά που μοιάζουν έντονα χρωματισμένα και να διαβάζουμε τις ετικέτες προσεκτικά πριν αγοράσουμε διάφορα προϊόντα.

Υπό το φως των νέων πληροφοριών, η EFSA (European Food Safety Authority) - ΕΑΑΤ (Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων) μείωσε την αποδεκτή ημερήσια δόση για διάφορες χρωστικές τροφίμων. Τα μέγιστα επίπεδα για τρεις από αυτές (E104, E110, E124) μειώθηκαν αναφορικά με τη χρήση τους σε τρόφιμα. Μια άλλη σημαντική εξέλιξη ήταν η απόσυρση από την αγορά της κόκκινης βαφής 2G (E128), καθώς τα διαθέσιμα δεδομένα έδειξαν ότι η χρήση της θα μπορούσε να οδηγήσει σε προβλήματα όσον αφορά την ασφάλεια κατανάλωσης. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ συμφώνησαν με την EFSA ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί πλέον ασφαλής για τον άνθρωπο και η κυκλοφορία της στην ΕΕ αναστάλη το 2007.

Στην περίπτωση του διοξειδίου του τιτανίου (E171) επίσης, από τη στιγμή που αυτά τα νέα στοιχεία έγιναν διαθέσιμα και αξιολογήθηκαν από την EFSA, οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι η χρωστική δεν θα μπορούσε πλέον να θεωρηθεί ασφαλής ως πρόσθετο τροφίμων.

Όλοι συμφωνούμε πρέπει να ξέρουμε τους εχθρούς μας.

Διαβάστε τις ετικέτες προσεκτικά πριν

αγοράσετε τα διάφορα προϊόντα και αν έχουν τεχνητά χρώματα, ειδικά **Red 3, Red 40, Yellow 5, Yellow 6, Blue 1, Blue 2, Green 3 και Orange B, καλύτερα να τα αποφύγετε**. Μερικοί κατασκευαστές χρησιμοποιούν διάφορες περιέργες ονομασίες όπως Allura Red AC αντί για Red 40, ερυθροσίνη αντί για Red 3, ταρτραζίνη αντί για Yellow 5 και ινδιγωτίνη αντί για Blue 2.

-Δώστε στα παιδιά περισσότερες τροφές ολικής άλεσης και αποφύγετε ή περιορίστε την κατανάλωση επεξεργασμένων τροφών στο διατροφικό τους πρόγραμμα.

-Αποφύγετε ή περιορίστε τις τροφές των οποίων το χρώμα σας φαίνεται πολύ λαμπερό κι έντονο.

-Όταν ψωνίζετε φρούτα, λαχανικά ή ψάρι, επεξεργαστείτε πρώτα το προϊόν πριν το αγοράσετε και ψάξτε για σημάδια που μπορεί να αποδεικνύουν ότι η τροφή έχει εμπλουτιστεί με διάφορες τεχνητές ουσίες. Δεν είναι λίγοι οι έμποροι που προσθέτουν τεχνητές χρωστικές για να κάνουν το τρόφιμο να μοιάζει φρέσκο και πιο νόστιμο, γι' αυτό γίνετε λίγο καχύποπτοι με τα φρούτα και τα λαχανικά που μοιάζουν πολύ χρωματιστά.

-Γενικότερα, όσο μπορείτε αποφύγετε να αγοράζετε επεξεργασμένες τροφές με τεχνητά χρώματα και έχετε υπόψη σας ότι όταν χρησιμοποιούνται τέτοιες χρωστικές, συνήθως ξεπερνούν τις επιτρεπτές ποσότητες, ενώ μελέτες παγκοσμίως έχουν δείξει ότι πολύ συχνά οι χρωστικές που χρησιμοποιούνται δεν είναι εγκεκριμένες.

Το ΠΑΚΟΕ μετά από τα παραπάνω, τα οποία είναι αποτέλεσμα βιβλιογραφικής έρευνας, συνιστά ομάδα εργασίας η οποία θα ερευνήσει περισσότερο το τεράστιο αυτό πρόβλημα και θα παρουσιάσει στο επόμενο τεύχος συγκεκριμένα προϊόντα με έντονο το πρόβλημα της παρουσίας επικίνδυνων χρωστικών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, ΠΟΥ ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΑΝ ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 796 / 27/11/2023 ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΜΕ ΘΕΜΑ «Οι χρωστικές τροφίμων και οι κίνδυνοι από την χρήση τους».

Url: https://www.alfavita.gr/koinonia/433786_xrostikes-ousies-trofimon-ti-na-prosehoyn-oi-katanalotes ID: 178277859 2023-12-03.

Url: <https://allabouthealth.gr/oi-xρωστικές-ousies-τροφίμων-δεν-είναι/> ID: 178119604 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: allabouthealth.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 23K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 08:44:00

Url: <https://coollife.gr/χρωστικές-ousies-τροφίμων-πόσο-επικί/> ID: 178127320 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία

Πηγής: Gossip Πηγή: coollife.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 08:36:00.

Url: <https://efkozani.gr/oi-chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-tonkataloton-pinakas-epikindynon-kai-michrostikon/> ID: 178121724 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Κεντρική Μακεδονία Πηγή: efkozani.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 22K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 09:06:42.

Url: <https://epiloges.tv/poies-khrostikes-ousies-trophimon-theoroyntai-pio-karkinogones-lista/> ID: 178214162 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Τηλεόραση, Ραδιόφωνο Πηγή: epiloges.tv *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 1.3M Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-02 17:54:36

Url: <https://www.giapraki.com/oi-xρωστικές-ousies-τροφίμων-δεν-είναι/> ID: 178101391 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Κεντρική Μακεδονία Πηγή: giapraki.com *Μοναδικές Επισκ./μήνα:

Url: <https://healthmag.gr/oi-chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-ton-kataloton/> ID: 178145501 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: healthmag.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 55K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 14:13:00

Url: <https://healthmore.gr/γιατί-είναι-επιβλαβείς-οι-χρωστικές-ο/> ID: 178185211 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: healthmore.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 23:08:00

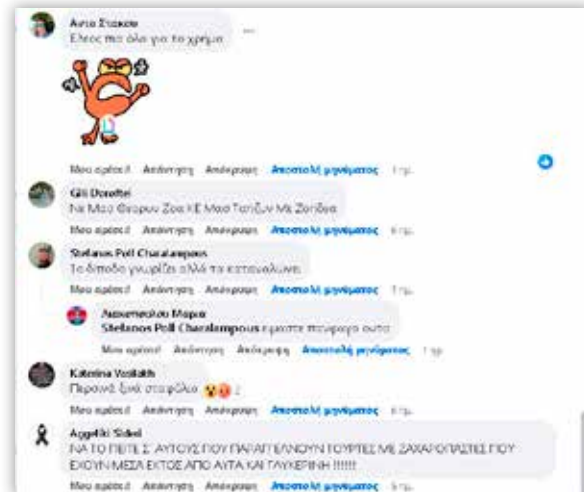
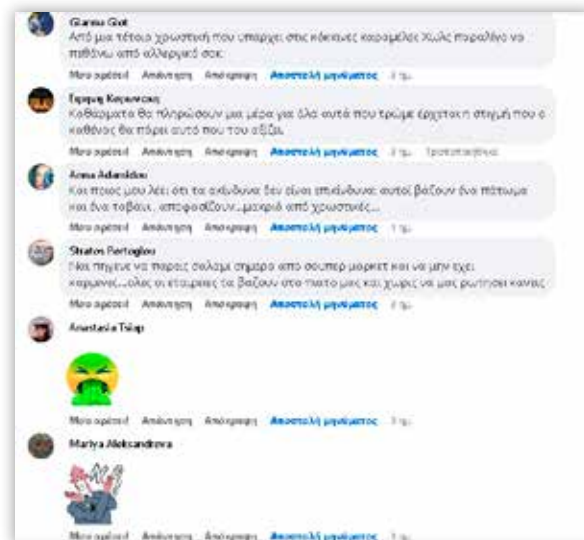
Url: <https://healthpharma.gr/diatrofi/chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia/> ID: 178120178 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: healthpharma.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 76K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 09:00:00

Url: <https://healthstories.gr/diatrofi/86042/chrostikes-ousies-sta-trofima-poso-asfaleis-einai-gia-tin-ygeia/> ID: 178152559 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: healthstories.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 15:57:00

Url: <https://www.iatronet.gr/article/121015/oi-hrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-thn-ygeia-ton-kataloton> ID: 178137458 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: iatronet.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 695K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 12:40:00

Url: <https://www.iatropedia.gr/diatrofi/poies-chrostikes-ousies-trofimon-theoroyntai-pio-karkinogones-lista/> ID: 178188508 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: iatropedia.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 939K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-02 08:32:00

Url: <https://ilialive.gr/live/υγεία/151376-χρωστικές-ousies-τροφίμων-πόσο-επικίνδυνες-είναι-ποιοι-απειλούνταιπερισσότερο.html> ID: 178148785 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Πελοπόννησος Πηγή: ilialive.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 213K Ημερο-

μηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 15:15:32

Url: http://www.imerisiapierias.net/2023/12/blog-post_11.html ID: 178236620 Τύπος: • BLOG Περιοχή Πηγής: Κεντρική Μακεδονία Πηγή: imerisiapierias.net *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 68K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-03 05:58:00

Url: <https://www.kalavrytapress.gr/oi-xρωστικές-ουσίες-τροφίμων-δεν-είναι/> ID: 178129721 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: kalavrytapress.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 79K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 10:59:00

Url: <https://kefaloniamagazine.gr/koinonia/megali-prosochi-poiesthrochostikes-ousies-trofimon-theoroyntai-piokarkinogones-lista/> ID: 178191519 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Ιόνιο Πηγή: kefaloniamagazine.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 74K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-02 09:22:00

Url: <https://liveit.gr/xrostikes-ousies-trofimon-kindynoi/> ID: 178298327 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: liveit.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-04 09:06:00

Url: <https://www.madata.gr/diafora/health/903643-chrostikes-ousies-sta-trofima-poso-asfaleis-einai-gia-thn-ygeia.html> ID: 178218087 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: madata.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 521K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-02 19:30:00

Url: <https://medicalnews.gr/oi-chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-ton-katanaloton/> ID: 178130046 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: medicalnews.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 72K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 11:07:00

Url: <https://papakostories.gr/2023/12/01/πακοε-οι-χρωστικες-ουσies-των-τροφιμων/> ID: 178104133 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: papakostories.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 00:01:00

Url: <https://parallaximag.gr/ygeia/oles-oi-chrostikes-ousies-trofimon-poyden-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-mas> ID: 178095334 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Θεσσαλονίκη Πηγή: parallaximag.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 382K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 19:03:32

Url: <https://www.patrishnews.com/oi-chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-ton-katanaloton/> ID: 178118783 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Πελοπόννησος Πηγή: patrishnews.com *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 496K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 08:20:00

Url: <https://www.protothema.gr/zoi/article/1441499/hrostikes-ousies-trofimon-poso-epikindunes-einai-poioidapeiloudaiperissotero/> ID: 178133186

Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: protothema.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 9.2M Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 10:25:00

Url: <https://www.reader.gr/ygeia/pakoe-blaberres-gia-tin-ygeia-oi-hrostikes-sta-trofima-me-poiesthathiseisshetizontai/540076> ID: 178099309 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: reader.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 1.6M Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 22:25:00

Url: https://thesbomb.blogspot.com/2023/12/blog-post_745.html ID: 178182575 Τύπος: • BLOG Πηγή: thesbomb.blogspot.com *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 15K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 18:30:00

Url: <https://thesstoday.gr/poies-xρωστικές-ουσίες-τροφίμων-θεωρ/> ID: 178224642 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Θεσσαλονίκη Πηγή: thesstoday.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 226K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-02 21:45:00

Url: <https://thesstoday.gr/oi-xρωστικές-ουσίες-τροφίμων-δεν-είναι/> ID: 178138059 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Θεσσαλονίκη Πηγή: thesstoday.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 226K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 13:01:00

Url: <https://www.topontiki.gr/2023/12/01/i-chrostikes-ousies-trofimon-den-ine-asfalis-gia-tin-igia-ton-katanaloton-ti-naprosechoun-i-katanalotes/> ID: 178136516 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: topontiki.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 1.3M Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 12:16:00

Url: <https://www.tothemaonline.com/Article/374195/hrwtikes-ousies-trofimwn-poso-epikindynes-einai-%E2%80%933-poioiapeiloyntai-perissotero> ID: 178165487 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Περιοχή Πηγής: Κύπρος Πηγή: tothemaonline.com *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 1.7M Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 21:14:00

Url: <https://ygeia50plus.gr/live/xrostikes-ousies-sta-trofima-ti-naprosexoun-oi-katamalytes/> ID: 178244630 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: ygeia50plus.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-03 10:04:00

Url: <https://www.ygeiamou.gr/διατροφή/362711/chrostikes-ousies-trofimon-poso-epikindines-ine-piilounteperissotero/> ID: 178119237 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: ygeiamou.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 825K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 08:36:00

Url: https://ygeia-sos.blogspot.com/2023/12/blog-post_1.html ID: 178180724 Τύπος: • BLOG Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: ygeia-sos.blogspot.com *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 36K Ημερο-

μηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 14:38:00.

Url: <https://yo.gr/chrostikes-trofimon-ygeia-katanaloton/> ID: 178149772 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: y-o.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 258K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-01 15:20:00

Url: <https://www.iator.gr/2023/11/30/oi-chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-ton-katanaloton/> ID: 178076174 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: iator.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 19K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 15:50:40

Url: <https://iatro.gr/oi-chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-ton-katanaloton/> ID: 178079617 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: iatro.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 6K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 16:56:00

Url: <https://www.insider.gr/ygeia/300491/pakoe-blaberres-gia-tin-ygeia-oi-hrostikes-sta-trofima-me-poiesthathiseisshetizontai> ID: 178081249 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: insider.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 769K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 17:26:00

Url: <https://www.news4health.gr/diatrofi/22391/epivlaveis-gia-tous-katanalotes-oi-mpogies-sta-trofima-oi-astheneies-pouprokaloynti> ID: 178087830 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία Πηγή: news4health.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 156K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 19:08:00

Url: <https://www.newsbeast.gr/health/arthro/10274936/oi-chrostikes-ousies-trofimon-den-einai-asfaleis-gia-tin-ygeia-tonkatanaloton> ID: 178078927 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Πηγή: newsbeast.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 3.8M Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 16:58:00

Url: <https://www.taxidromos.gr/topic/5081097/xrostikes-ousies-trofimon-einai-asfaleis-igeia-katanaloton.html> ID: 178079028 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Aggregator Πηγή: taxidromos.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-11-30 17:01:28

Url: <https://www.newsitamea.gr/2023/12/04/chrostikes-ousies-trofimon-poso-epikindynes-poioidapeiloyntai/> ID: 178315683 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Υγεία, ΑΜΕΑ Πηγή: newsitamea.gr *Μοναδικές Επισκ./μήνα: 456K Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-04 13:00:00

Url: <https://www.taxidromos.gr/topic/5084077/xrostikes-ousies-trofimon-poso-epikindines-einai-poioidapeilountaiperissotero.html> ID: 178317368 Τύπος: • ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ Κατηγορία Πηγής: Aggregator Πηγή: taxidromos.gr Ημερομηνία Δημοσίευσης: 2023-12-04 13:14:56

Η ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (ΒΑΘΗΣ, ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ, ΚΥΨΕΛΗΣ, ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ, ΑΜΕΡΙΚΗΣ, ΠΑΓΚΡΑΤΙ, ΚΟΛΩΝΑΚΙ)

Επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ πραγματοποίησε μετρήσεις ατμοσφαιρικής ρύπανσης για δεύτερη συνεχόμενη ημέρα σε κεντρικές πλατείες της Αθήνας στις 22.11.2023 από τις 9:00 το πρωί έως τις 16:00 το απόγευμα.

Σε κάθε πλατεία έγιναν μετρήσεις ακτινωτά σε 5 σημεία. Από τα αποτελέσματα των μετρήσεων των οποίων η εκτίμηση παρατίθεται παρακάτω.

Διαπιστώθηκε ότι η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική σε όλες τις πλατείες και η υπέρβαση των ορίων είναι πολλές φορές πάνω από το 100%.

Το ΠΑΚΟΕ προτείνει:

Οι δε πολίτες που διαμένουν στις πλατείες που αναφέρουμε ιδιαίτερα τις πρωινές ώρες (8:00- 10:00) και τις μεσημεριανές ώρες (12:30 – 14:30) να φορούν μάσκα.

Παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα καθώς και η εκτίμηση τους.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1) ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΑΘΗΣ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM_{2,5} – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **204 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **10 µg/m³**.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM₁₀ – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα τρία από τα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **179 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **30 µg/m³**.

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **0,29 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή **0,04 mg/m³**.

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
795
23/11/2023

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **764 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **35 nTesla**

2) ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM_{2,5} – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **142 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **20 µg/m³**

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM₁₀ – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα δύο από τα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **120 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **36 µg/m³**

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **0,2 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή **0,01 mg/m³**

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομο-

θετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **1520 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **145 nTesla**

3) ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΥΨΕΛΗΣ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM_{2,5} – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **280 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **14 µg/m³**

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM₁₀ – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου σε ένα απ' τα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **28 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **74 µg/m³**

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **0,13 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή **0,01 mg/m³**

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία

μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **696 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **25 nTesla**

4) ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ
ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM
2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ
(ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **175 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **13 µg/m³**.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM
10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ
(ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου σε κάποιο από τα πέντε σημεία των μετρήσεων. Η μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή ήταν τα **89 µg/m³** και η ελάχιστη τιμή τα **23 µg/m³**

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **0,18 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή **0,04 mg/m³**

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **1485 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **24 nTesla**

5) ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ
ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM
2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ
(ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **92 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **24 µg/m³**.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM
10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ
(ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα τρία από τα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **92 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **28 µg/m³**.

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **0,23 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή τα **0,06 mg/m³**.

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα τέσσερα από τα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **1935 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **10 nTesla**

6) ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΓΚΡΑΤΙ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **121 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **19 µg/m³**.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **192 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **33 µg/m³**.

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **0,09 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή τα **0,03 mg/m³**.

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

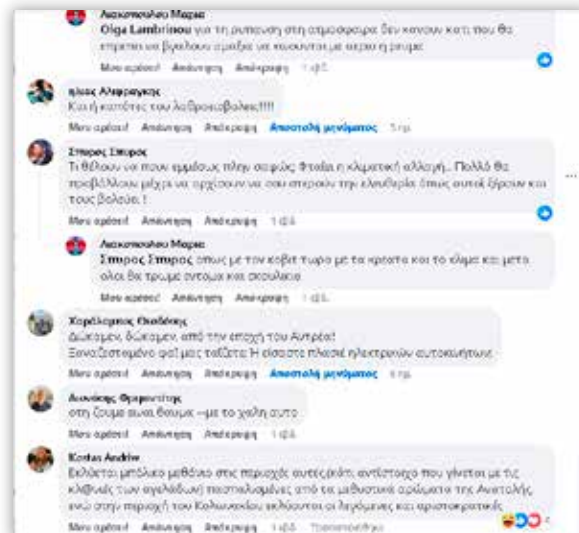
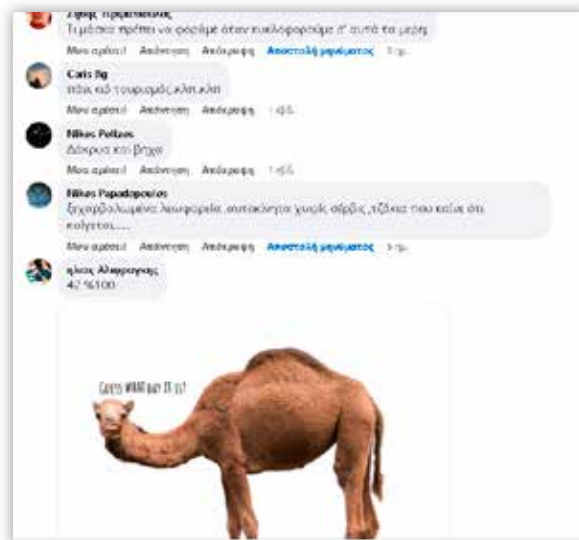
Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **1813 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **19 nTesla**

7) ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΩΝΑΚΙ
ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM
2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ
(ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **89 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **14 µg/m³**.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM
10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ
(ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη

τιμή τα **147µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **13µg/m³**.

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **0,10 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή τα **0,03 mg/m³**.

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου στα πέντε σημεία των μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **1072 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **755 nTesla**

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ.

ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (ΣΥΝΤΑΓΜΑ, ΟΜΟΝΟΙΑ, ΒΙΚΤΩΡΙΑ, ΑΜΕΡΙΚΗΣ)

Επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ πραγματοποίησε μετρήσεις ατμοσφαιρικής ρύπανσης σήμερα από τις 9:00 το πρωί έως τις 15:00 το απόγευμα.

Σε κάθε πλατεία έγιναν μετρήσεις ακτινωτά σε 5 σημεία. Από τα αποτελέσματα των μετρήσεων των οποίων η εκτίμηση παρατίθεται παρακάτω.

Διαπιστώθηκε σε όλες τις πλατείες υπέρβαση των ορίων πολλές φορές πάνω από το 100%. Η πρότασή μας για να σταματήσει αυτή η επικίνδυνη καρκινογόνα ρύπανση, η οποία υποβαθμίζει την ποιότητα της ζωής μας είναι αφενός να γίνει επέκταση του δακτυλίου και μετά τη Λεωφόρο Αλεξάνδρας σε ακτίνα 3-4 χιλιόμετρα πέρα από αυτή και αφετέρου να σταματήσει η κυκλοφορία των πετρελαιοκίνητων οχημάτων (ταξί και

λεωφορείων) στο κέντρο της Αθήνας.

Οι δε πολίτες που διαμένουν στις πλατείες που αναφέρουμε ιδιαίτερα τις πρωινές ώρες (8:00-10:00) και τις μεσημεριανές ώρες (12:30 – 14:30) να φορούν μάσκα.

Παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα καθώς και η εκτίμηση τους.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1) ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **140µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **16 µg/m³**.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ

(ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 µg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **154 µg/m³** και με ελάχιστη τιμή **56 µg/m³**

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **0,06 mg/m³** και με ελάχιστη τιμή **0,01 mg/m³**

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 20 nTesla

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγεγραμμένη

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
794
21/11/2023

τιμή τα **290 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **15 nTesla**

2) ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **46 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** και με ελάχιστη τιμή **9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** και με ελάχιστη τιμή **18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **0,02 mg/m^3**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **0,08 mg/m^3** και με ελάχιστη τιμή **0,01 mg/m^3**

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **20 nTesla**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **1808 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **97 nTesla**

3) ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **133 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** και με ελάχιστη τιμή **14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **302 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** και με ελάχιστη τιμή **21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **0,02 mg/m^3**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **0,08 mg/m^3** και με ελάχιστη τιμή **0,01 mg/m^3**

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ

ΤΙΜΗ): **20 nTesla**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **1457 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **8 nTesla**

4) ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **133 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** και με ελάχιστη τιμή **13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων στην με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **88 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** και με ελάχιστη τιμή **24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$**

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **0,02 mg/m^3**

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία

μετρήσεων με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **0,06 mg/m^3** και με ελάχιστη τιμή **0,01 mg/m^3**

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ Η/Α – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): **20 nTesla** Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα πέντε σημεία μετρήσεων με μέγιστη καταγραμμένη τιμή τα **1980 nTesla** και με ελάχιστη τιμή **153 nTesla**

ΟΙ ΑΠΟΒΑΘΡΕΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΠΝΙΓΟΥΝ

ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ...ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ • ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ «ΣΤΑΣΥ»
ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ;

ΤΟ ΠΑΚΟΕ για τέσσερα χρόνια σε τακτά χρονικά διαστήματά μετρά την ποιότητα του αέρα στους σταθμούς του ΜΕΤΡΟ.

Τα αποτελέσματα των μετρήσεων αυτών τα διαβιβάζει στους «αρμόδιους» φορείς ούτως ώστε να πάρουν τα κατάλληλα μέτρα. Μεταξύ αυτών είναι και η «ΣΤΑΣΥ».

Όμως τον περασμένο μήνα στις 10/10/23 μας ήρθε το συνημμένο email από την ΣΤΑΣΥ και συγκεκριμένα ήταν απειλητικό αναφερόμενο στην φήμη και το κύρος της «ΣΤΑΣΥ» (συνημμένο έγγραφο 1)

Είναι απαράδεκτη αυτή η θέση της

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
793
15/11/2023

εταιρείας γιατί όχι μόνο υποβαθμίζει το τεράστιο πρόβλημα της ρύπανσης του ατμοσφαιρικού αέρα στις αποβάθρες και στα εκδοτήρια, αλλά κοροϊδεύει τους χιλιάδες επιβάτες του ΜΕΤΡΟ και τους εργαζομένους σε αυτά. Εμείς απαντήσαμε (συνημμένο έγγραφο 2), όπου σε αυτό αναφέρουμε την κατάσταση καταγγελία στον Άρειο Πάγο, όπου ελπίζουμε άμεσα οι υπεύθυνοι της ΣΤΑΣΥ να κληθούν σε απολογία.

Όμως για την ατμοσφαιρική ρύπανση η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου.

Παρακάτω κείμενο.

Πρόσφατη Έρευνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τον Guardian απέδειξε τα παρακάτω

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ
Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ

Για την πιο σοβαρή κρίση δημόσιας υγείας στην Ευρώπη κάνει λόγο η βρετανική εφημερίδα Guardian που αποκαλύπτει με ρεπορτάζ της ότι σχεδόν όλοι οι κάτοικοι της Γηραιάς Ηπείρου, εκτός ενός 2%, μένουν σε περιοχές που μαστίζονται από υψηλά επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Η ανάλυση των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν- συμπεριλαμβανομένων λεπτομερών δορυφορικών εικόνων και μετρήσεων από 1.400 σταθμούς παρακολούθησης- αποκα-

λύπτει πως το 98% των Ευρωπαίων ζουν σε περιοχές όπου τα μέσα ετήσια επίπεδα λεπτών σωματιδίων είναι υψηλότερα από το συνιστώμενο όριο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για την ποιότητα του αέρα. Μάλιστα, σχεδόν τα δύο τρίτα ζουν σε περιοχές όπου η ρύπανση του αέρα είναι υπερδιπλάσια από τα όρια που έχει θέσει ο ΠΟΥ.

Η χώρα που έχει πληγεί περισσότερο στην Ευρώπη είναι η Βόρεια Μακεδονία. Σχεδόν τα δύο τρίτα των ανθρώπων σε ολόκληρη τη χώρα ζουν σε περιοχές με υπερτετραπλάσια ρύπανση, ενώ σε τέσσερις περιοχές διαπιστώθηκε ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση είναι σχεδόν εξαπλάσια, μεταξύ των οποίων και στην πρωτεύουσα, τα Σκόπια.

Η Ανατολική Ευρώπη είναι σημαντικά χειρότερη από τη δυτική Ευρώπη, εκτός από την Ιταλία, όπου περισσότερο από το ένα τρίτο των ανθρώπων που ζουν στην κοιλάδα του Πάδου και τις γύρω περιοχές στα βόρεια της χώρας αναπνέουν αέρα που είναι τέσσερις φορές πάνω από το όριο κινδύνου του ΠΟΥ σχετικά με τα επικίνδυνα αιωρούμενα σωματίδια.

Ο Guardian συνεργάστηκε με ειδικούς σε θέματα ρύπανσης για να δημιουργήσει έναν διαδραστικό χάρτη που αποκαλύπτει τις περιοχές που έχουν πληγεί περισσότερο στην ήπειρο. Οι μετρήσεις αναφέρονται στα PM_{2,5} – μικροσκοπικά αιωρούμενα σωματίδια που παράγονται κυρίως από την καύση ορυκτών καυσίμων, μερικά από τα οποία μπορούν να περάσουν μέσω των πνευμόνων και στην κυκλοφορία του αίματος, επηρεάζοντας σχεδόν κάθε όργανο του σώματος. Οι τρέχουσες κατευθυντήριες γραμμές του ΠΟΥ αναφέρουν ότι οι μέσες ετήσιες συγκεντρώσεις PM_{2,5} δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 5 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο (μg/m³).

Η νέα ανάλυση διαπίστωσε ότι μόνο το 2% του πληθυσμού της Ευρώπης ζει σε περιοχές εντός αυτού του ορίου. Οι ειδικοί λένε ότι η ρύπανση από PM_{2,5} προκαλεί περίπου 400.000 θανάτους ετησίως σε ολόκληρη την ήπειρο.

Σήμερα 15/11/23 το ΠΑΚΟΕ πραγματοποιεί μετρήσεις σε 5 σταθμούς.

Παρακάτω παρατίθενται οι εκτιμήσεις των αποτελεσμάτων. Τα συμπεράσματα δικά σας.

1) ΠΑΝΟΡΜΟΙ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM_{2,5} – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 μg/m³

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομο-

Θέμα
Αποστολέας
Παραλήπτης
Ημερομηνία

Fwd: Μετρήσεις ρύπων σε σταθμούς του METRO
Themistocles Parnassos <themis.parnasse@gmail.com>
pakoe@pakoe.gr <pakoe@pakoe.gr>
10-10-2023 15:14

roundcube

----- Forwarded message -----
From: Passenger Communication and Service Department <pservice@stasv.gr>
Date: Tue, Oct 10, 2023 at 12:46 PM
Subject: Re: Μετρήσεις ρύπων σε σταθμούς του METRO
To: Themistocles Parnassos <themis.parnasse@gmail.com>

Καλημέρα σας,

Από τη ΣΤΑΣΥ διευκρινίζεται, πως δεν είναι σε γνώση της η πραγματοποίηση των μετρήσεων σε χώρους του Μετρό, που επικαλείται πως έκανε το ΠΑΚΟΕ στις 6 Σεπτεμβρίου. Ουδέποτε ζητήθηκε από το ΠΑΚΟΕ η έκδοση της απαιτούμενης άδειας εργασίας για τη διεξαγωγή τέτοιων εργασιών στο δίκτυο του Μετρό, ώστε να διασφαλιστούν οι επιστημονικά απαραίτητες συνθήκες και προϋποθέσεις πραγματοποίησης μετρήσεων. Η ΣΤΑΣΥ δεν ενημερώθηκε, τόσο για την πρόθεση διεξαγωγής μετρήσεων στις εγκαταστάσεις της, όσο και για τα αποτελέσματα της επικαλούμενης έκθεσης.

Η ΣΤΑΣΥ συνεργάζεται με πιστοποιημένους φορείς, όπως το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας και το Πολυτεχνείο για την πραγματοποίηση μετρήσεων σε συνθήκες συνθήκες, επί σειρά ημερών, με τα κατάλληλα όργανα, ώστε να διασφαλιστεί η επιστημονική εγκυρότητα των αποτελεσμάτων. Για το λόγο αυτό, η εταιρεία θα πευκυνθεί εκ νέου σε δημόσιο πιστοποιημένο Φορέα, ζητώντας την διενέργεια νέων μετρήσεων στο δίκτυο του Μετρό. Παρόλα αυτά, η ΣΤΑΣΥ θα προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια προς αποκατάσταση της φήμης και του κύρους της, δεδομένου, ότι διασπείρονται ειδήσεις, που ενδέχεται να προκαλέσουν μαζικά φόβο και ανασφάλεια στο επιβατικό κοινό.

Με εκτίμηση,

ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ/PASSENGER SERVICE DIVISION
ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΣ Α.Ε./ URBAN RAIL TRANSPORT S.A.
Τηλ./ Tel: +30 214 4146480
Οαξ/ Fax: +30 214 414 6489
Email: pservice@stasv.gr

On 9/10/2023 10:26 pm, Themistocles Parnassos wrote:

ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟ ΜΗΝΥΜΑ - Δημιουργήθηκε από εξωτερική πηγή. Προσοχή! Ιδιαίτερως ως προς το άνοιγμα των συνδέσμων ή/και των συνημμένων. Επιβεβαιώστε ότι γνωρίζετε τον αποστολέα.

Καλημέρα σας,
θα ήθελα μία απάντηση από πλευράς σας αναφορικά με τα παρακάτω **βορώτατα ευρήματα** σύμφωνα με το όρθρο:

<https://www.alfavita.gr/koiononia/426755-synagermos-apo-pakoe-sto-metro-ergazomenoi-kai-eqibates-anapneovn-karkino>

Αναμένω (και απαιτώ) σύντομη την απάντησή σας!

Με εκτίμηση
Θ. Παρνασσός

ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα τυχόν συνημμένα σε αυτό οφείλουν να είναι εμπιστευτικά και προορίζονται αποκλειστικά για χρήση του φυσικού ή νομικού προσώπου στο οποίο απευθύνεται. Εάν δεν είστε ο ενδείξιμος παραλήπτης, οφείλετε να μην το αντιγράψετε, αναμεταδώσετε, χρησιμοποιήσετε ή αποκαλύψετε το περιεχόμενό του. Οφείλετε να ενημερώσετε τον αποστολέα του μηνύματος για την κοφελμένη Αλήθεια του και αμέσως να διαγράψετε το αντίγραφο από το σύστημά σας. Παρακαλώ σημειώσετε ότι οποιαδήποτε βλάβη ή απόλαση που παραβιένται στο παρόν μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εκφράζουν αποκλειστικά το συντάκτη του και δεν αντιπροσωπεύουν την ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. Τέλος, ο παραλήπτης οφείλει να ελέγξει για τυχόν

✓ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
✓ ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ ✓ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ ✓ ΟΙΚΟΕΝ
✓ ΟΙΚΟ-ΓΗ

Νικολάου Φιλάρου 8, 115 24 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805, 210 7230505, Fax: 210 8101609
e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr

Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

CERTIFIED M.S.
ISO 9001:2015
2167/A

Αθήνα, 30/10/2023
Αρ. πρωτ. 2149

Προς κύριο Παρνασσό

Σε απάντηση του εγγράφου που μας στείλατε σας γνωρίζουμε τα εξής:

- 1) Το ΠΑΚΟΕ (www.pakoe.gr) είναι ένας ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ που εδώ και 44 χρόνια ασχολείται με θέματα προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος. Όσον αφορά το "ΜΕΤΡΟ" που είναι τμήμα των σταθερών συγκοινωνιών ΑΕ (ΣΤΑΣΥ) το ΠΑΚΟΕ πραγματοποιεί εδώ και 4 χρόνια μετρήσεις ανά τακτά χρονικά διαστήματα σε όλους τους σταθμούς "ΜΕΤΡΟ" ή σε μερικούς από αυτούς.
- 2) Επειδή θεωρούμε ότι Οι σταθμοί του ΜΕΤΡΟ βρίσκονται σε δημόσιο χώρο, για αυτό η πρόσβαση σε αυτόν τον χώρο είναι ελεύθερη για οποιοδήποτε Έλληνα πολίτη (Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί απαραίτητη την άδεια για τις μετρήσεις για την ενημέρωση των πολιτών, για αυτό δεν ζήτησε άδεια, ούτε πρόκειται να ζητήσει)
- 3) Μάλιστα από τις 28 φορές μετρήσεων της τετραετίας, τα αποτελέσματα αυτών εκτός ότι δημοσιεύονται, σας αποστέλλονται και ηλεκτρονικά. Επειδή « ο κόμπος έχει φτάσει στο χτένι », το ΠΑΚΟΕ στις 24/7/2023 κατέθεσε καταγγελία (συννημμένη) στον Άρειο Πάγο για την παράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στο ΜΕΤΡΟ. Άλλωστε, σωματεία εργαζομένων στη ΣΤΑΣΥ έχουν καταγγείλει τις απαράδεκτες συνθήκες εργασίας τους στο ΠΑΚΟΕ.

Τέλος θα θέλαμε το διοικητικό συμβούλιο να συνειδητοποιήσει την σοβαρότητα του θέματος και να πάρει τα κατάλληλα μέτρα.

Εμείς θα περιμένουμε όχι για πολύ

Με εκτίμηση
Για το ΔΣ του ΠΑΚΟΕ

Ο Πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ
Παναγιώτης Χριστοδουλάκης
Καθηγητής Πανεπιστημίου

Ο Γενικός Γραμματέας
Γεώργιος Φραγκεδάκης
Περιβαλλοντολόγος

θετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **96 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM₁₀ – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **108 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ TVOC, mg/m^3 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,31 mg/m^3

Οι τιμές των συγκεντρώσεων των πτητικών οργανικών ενώσεων κυμάνθηκαν στο νομοθετημένο όριο και στα τρία σημεία (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m^3

Οι τιμές των συγκεντρώσεων της φορμαλδεΰδης κυμάνθηκαν στο νομοθετημένο όριο και στα τρία σημεία (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

2) ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM_{2,5} – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM₁₀ – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και σε δύο σημεία μετρήσεων (εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **140 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες σε αντίθεση με τις καταγεγραμμένες τιμές στην πλατεία που βρέθηκαν κάτω από τα όρια.

ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ TVOC, mg/m^3 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,31 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

3) ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM_{2,5} – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισι-

τηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **68 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM₁₀ – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγραφόμενη τιμή τα **109 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις

αποβάθρες και με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **105 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στην πλατεία.

ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ TVOC, mg/m^3 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,31 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

4) ΟΜΟΝΟΙΑ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία

μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **74 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **145 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ TVOC, mg/m^3 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,31 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

5) ΒΙΚΤΟΡΙΑ

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 2,5 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **96 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΑΙΩΡΟΥΜΕΝΑ ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ PM 10 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες) με μέγιστη καταγεγραμμένη τιμή τα **190 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** στις αποβάθρες.

ΠΤΗΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ TVOC, mg/m^3 – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,31 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

ΦΟΡΜΑΛΔΕΥΔΗ ΗΟΗC – ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΠΙΤΡΕΠΤΟ ΟΡΙΟ (ΜΕΣΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΤΙΜΗ): 0,02 mg/m^3

Δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου και στα τρία σημεία μετρήσεων (πλατεία, εκδοτήρια εισιτηρίων, αποβάθρες).

ΤΟ ΚΑΙΣΙΟ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ!

Οι μετρήσεις ποσοστών ραδιενέργειας σε περιοχές της Αττικής δικαιώνουν το ΠΑΚΟΕ για τους περιβαλλοντικούς αγώνες του και τους κινδύνους των μετρήσεων που καταγράφει για την δημόσια υγεία. **Και ιδιαίτερα για την ζοφερή περίοδο της άνοιξης του 1986, που οι τιμές του καισίου και του στροντίου ήταν πολύ υψηλές και οι τότε κρατούντες της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, οι κ. Γεώργιος Γεννηματάς (Υπουργός Υγείας) και Γιάννης Γιαννακόπουλος (Πρόεδρος του «Δημόκριτου») για να εφυσχάσουν τους πολίτες, έβγαιναν στην τηλεόραση και έτρωγαν φράουλες. Όμως εξ αιτίας αυτής της εγκληματικής πολιτικής 14.500 Έλληνες πολίτες έχασαν την**

ζωή τους. (Βλ. μελέτη του ΠΑΚΟΕ και του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Μεταξάς-1989.)

Το Εργαστήριο Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος του ΕΚΠΑ κατέγραψε ποσοστά ραδιενέργειας (παρουσία καισίου ^{137}Cs -137) σε 23 πάρκα του Λεκανοπεδίου της Αττικής. Αυτό το στοιχείο αποτελεί ένα από τα πιο συνήθη προ-ιόντα σχάσης του ουρανίου και σχετίζεται με το δυστύχημα στο Τσερνόμπιλ το 1986. Και τότε τόσο ο «Δημόκριτος» όσο και το ΕΜΠ είχαν καταγράψει υψηλά ποσοστά ραδιοϊσοτόπων, δηλαδή ραδιοκαισίου, ιωδίου και τελλουρίου.

Οι τιμές συγκέντρωσης καισίου, επειδή βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα, όπου δεν είναι ανησυχητικά για την δημόσια υγεία. Για τις τιμές

που παρουσίασε η έρευνα του καισίου, το ΠΑΚΟΕ πιστεύει ότι έχοντας το νομοθετικό πλαίσιο, το σύστημα «ALARA» που εφαρμόζεται παγκοσμίως δεν αφήνει σε κανέναν επιστήμονα το δικαίωμα να γράφει για χαμηλά επίπεδα άνευ σημασίας, επειδή σε προτάσεις αναφέρονται «μηδενικά επίπεδα».

Κατά τον κ. Θεόδωρο Μερτζιμέκ, Αναπληρωτή Καθηγητή Πυρηνικής Φυσικής στο ΕΚΠΑ, για την καταγραφή των μετρήσεων επελέγησαν **περιοχές αδιατάρακτες από την ανθρώπινη δραστηριότητα**, ώστε να γίνει πιο αντικειμενική η εκτίμηση των στοιχείων που τότε εναποτέθηκαν. Δηλώνει ότι τα δείγματα που μετρήθηκαν, μελετήθηκαν στο Εργαστήριο Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος του ΕΚΠΑ με σύγχρο-

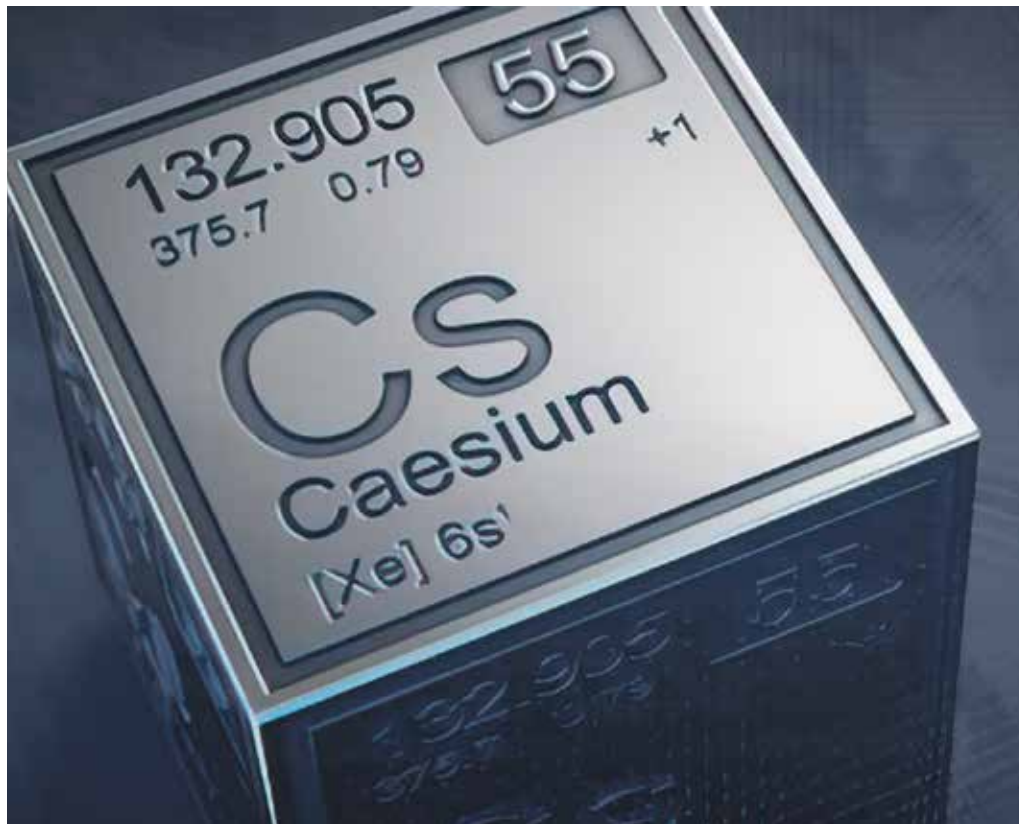
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
792
13/11/2023

νους ανιχνευτές ακτινοβολίας, με ένα καλά βαθμονομημένο σύστημα, στο πλαίσιο της πυρηνικής εργασίας του κ. Φοίβου Γελάτσου. Αυτό το γεγονός μαρτυρεί πώς η επιστημονική έρευνα και τα επιστημονικά στοιχεία ενισχύουν την κοινωνική γνώση και συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ενημέρωση του κοινού. Με τον ερευνητή κ. Παύλο Κρασσάκη δημιουργήθηκε ένας διαδραστικός χάρτης, ένα ειδικό πληροφοριακό σύστημα γεωχωρικής κατανομής με δυνατότητες μελλοντικής αναβάθμισης και επέκτασης των δεδομένων.

Πυρηνική Ενέργεια: Όχι, ευχαριστώ

Αυτό το γεγονός της επικαιρότητας φέρνει πάλι στο προσκήνιο την συζήτηση για την αξία της πυρηνικής ενέργειας. Το ΠΑΚΟΕ, ήδη στο τεύχος 153 του Περιοδικού «Οικονομία για το Περιβάλλον» του Ιουνίου 2023, είχε αναφερθεί στο θέμα της πυρηνικής ενέργειας. Η συζήτηση και ο σχεδιασμός της κρατικής πολιτικής για την ενεργειακή μετάβαση έχουν ανοίξει το πλαίσιο του διαλόγου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας σε πυρηνικά εργοστάσια. Αυτή η συζήτηση λοιπόν τίθεται στο πλαίσιο της επίλυσης του παγκόσμιου ενεργειακού προβλήματος.

Χώρες της Ευρώπης εμμένουν στην πυρηνική ενέργεια για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών τους. Η Γερμανία ανέβαλε την απόφασή της για τους πυρηνικούς αντιδραστήρες, το κλείσιμο των οποίων σχεδιάζεται έως το τέλος του 2023. Βέλγιο και Ισπανία ακολουθούν το παράδειγμα της «αποπυρηνικοποίησης». Η Αυστρία, με δημοψήφισμα του 1978, είχε πει «όχι» στην παραγωγή πυρηνικής ενέργειας και τήρησε μια αυστηρή στάση απειλώντας με μηνύσεις την ΕΕ όσον αφορά στον πιθανό χαρακτηρισμό της πυρηνικής ενέργειας ως «πράσινης ενέργειας». **Η νέα τεχνολογία των πυρηνικών αντιδραστήρων ως αυτοτελών συναρμολογούμενων μονάδων ενισχύει την άποψη στα lobbies της χρησιμότητας της πυρηνικής ενέργειας.** Η Γαλλία εξακολουθεί να παραγάγει ηλεκτρική δια της πυρηνικής, είναι γεγονός όμως ότι έχει μειωθεί τόσο η ασφάλεια όσο και ο χρόνος ζωής των πυρηνικών αντιδραστήρων. Η Μεγάλη Βρετανία προβαίνει σε αντικατάσταση υποδομών, ενώ και άλλες χώρες εισέρχονται στο παιχνίδι. Η Ολλανδία θέλει να αυξήσει τα εργοστάσιά της, η Πολωνία θέλει να εισέλθει στην πυρ-

νική παραγωγή, ενώ η Φινλανδία ξεκινά την λειτουργία του νέου πυρηνικού εργοστασίου της.

Το ΠΑΚΟΕ δεν εγκρίνει την κατασκευή πυρηνικού εργοστασίου όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Μεσόγειο. Η έκρηξη του πυρηνικού σταθμού στο Τσερνόμπιλ και το πυρηνικό νέφος -για το οποίο μίλησε ανοικτά και απετύπωσε τις επιπτώσεις του, που σκέπασε την Ευρώπη σε 48 ώρες, είναι ένα πρώτο παράδειγμα. Το ΠΑΚΟΕ δίνει έμφαση στην άποψη των πολιτών και τους πολυετείς αγώνες τους. Οι αγώνες αυτοί συνεχίζονται και με τον πόλεμο της Ουκρανίας και τις μάχες γύρω από το εργοστάσιο της Ζαποριζία, ως το μεγαλύτερο πυρηνικό εργοστάσιο στην Ευρώπη, και με το νέο στην Μεσόγειο, στην βάση του Ακκουγιού στην Τουρκία. Οξείες δηλητηριάσεις, καρκίνοι και τερατογενέσεις είναι από τις πρώτες αρνητικές περιβαλλοντικές και υγειονομικές βόμβες. Το ΠΑΚΟΕ έχει πρωτοστατήσει στους αντιπυρηνικούς αγώνες του 1979 με συζητήσεις, συγκεντρώσεις και πληθώρα ενημερωτικών δράσεων προς τους πολίτες για τις επικίν-

δυνες συνέπειες της κατασκευής ενός πυρηνικού εργοστασίου στην Κάρυστο. **Το ΠΑΚΟΕ έχει καταγγείλει την στάση των Ελλήνων Ευρωβουλευτών που ψήφισαν ότι η πυρηνική ενέργεια είναι «πράσινη ενέργεια», στην ψηφοφορία ντροπής της 6^{ης} Ιουλίου 2022.**

Εθνικά στατιστικά στοιχεία		
Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΕ για το 2022		
Ευρωπαϊκή διασφάλιση	Ανταγωνιστικότητα	Ανταγωνιστικότητα
9.854	7.380	1.449

ΤΟ ΚΑΘΙΟ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ! - ΠΑΚΟΕ
 Δελτίο Τύπου 790 Αθήνα 13/11/2023 Οι μεταρρυθμίσεις που προτείνονται
 να τεθούν σε ισχύ, θα οδηγήσουν το ΠΑΚΟΕ να τους περιβάλλουν, ως
 μέλη του και τους καθύστε...

Προβλεπόμενα στατιστικά και διαγράμματα

Μείωση Κρατικού
 Για να είναι η ανταρσία, Έτσι και οι καταλήψεις, από πού σας φαίνεται ο
 άντρας;

Μείωση Κρατικού
 Για να είναι η ανταρσία, Έτσι και οι καταλήψεις, από πού σας φαίνεται ο
 άντρας;

Κοινωνία
 Το ροδονομικό κόστος του Κράτους 137 έχει χρόνο ημερήσιας παύσης 35 χρόνια ενώ το
 στέρετο 90 2 χρόνια

Μείωση Κρατικού
 Για να είναι η ανταρσία, Έτσι και οι καταλήψεις, από πού σας φαίνεται ο
 άντρας;

George Katsourakis
 Καλό θα ήταν να βλέπετε ανθρώπους για την μελέτη του ΠΑΚΟΕ καθώς και για την
 ψήφισή από τους Έλληνες ευρωβουλευτές

ΜΟΛΥΣΜΕΝΗ Η ΠΑΡΑΛΙΑ ΣΤΟ ΜΑΥΡΟ ΛΙΘΑΡΙ

Μετά από καταγγελίες κατοίκων της περιοχής «Μαύρο λιθάρι» Δήμου Σαρωνικού, επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ επισκέφθηκε την ευρύτερη περιοχή, πραγματοποίησε επιτόπιες μετρήσεις και έκανε δειγματοληψίες νερών κολύμβησης (βλέπε χάρτη). Τα δείγματα αναλύθηκαν χημικά και προσδιορίστηκαν μικροβιολογικά (συνημμένους πίνακες). Από τους πίνακες των αποτελεσμάτων και τις

φωτογραφίες που έγινε λήψη διαπιστώνονται τα παρακάτω:

1. Από τις φωτογραφίες και την επιτόπια έρευνα, παρατηρήθηκαν αγωγοί « αγνώστου ταυτότητας» ύποπτοι για παροχέτευση αποβλήτων και λυμάτων.

2. Από τους πίνακες των αποτελεσμάτων διαπιστώνονται τα εξής:

α. Μικροβιολογικοί προσδιορισμοί

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Μικροβιολογικών προσδιορισμών σε θαλασσινό νερό από παραλία Μαύρο Λιθάρι Αναβύσσου, στις 7 / 11 / 2023

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες Δειγματοληψίας	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100	
				E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 200 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733820, 23.902737	11:30	157	0
2	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 150 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733743, 23.903003	11:33	117	0
3	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733602, 23.903184	11:36	160	0
4	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733465, 23.903313	11:40	140	0
5	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Μπροστά από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι»	37.733284, 23.903578	11:45	243	2
6	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.733054, 23.903648	11:48	230	0
7	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732709, 23.903374	11:50	240	0
8	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 130 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732539, 23.903649	11:55	263	4
9	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 180 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732119, 23.903528	12:00	127	0
10	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 250 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.731868, 23.902754	12:05	140	0
11	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από την Καντίνα στα αριστερά, με αναφορά την θάλασσα	37.737653, 23.904929	12:10	93	0
12	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 30 μέτρα από την Καντίνα στα αριστερά, με αναφορά την θάλασσα.	37.737143, 23.905064	12:13	150	0
13	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Μπροστά από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736810, 23.905109	8:18	113	0
14	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736552, 23.905084	8:25	240	6
15	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736181, 23.904988	12:31	253	6
16	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 200 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735539, 23.904643	12:35	253	0
17	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 230 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735181, 23.904317	12:40	243	0
18	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 250 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735034, 23.904049	12:45	303	0
19	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 280 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα..	37.735010, 23.903552	12:50	207	6
20	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσος. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 300 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα. (Αγωγός)	37.735218, 23.903310	12:55	350	0
Επιτρεπόμενα όρια : αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με Υ.Α. Δ 1(6)/ΓΠ. ΟΙΚ 27829/2023 (ΦΕΚ 3525/ Β'25.5.2023) Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)				250 / 100 ml	100/ 100 ml

Η ημερομηνία που έγιναν οι δειγματοληψίες (7-11-23) ήταν μια μέρα φθινοπωρινή χωρίς κολυμβητές, οπότε η ύπαρξη μικροβίων (πάνω από το ανώτατο όριο) δικαιολογείται μόνο από ανθρώπινη δραστηριότητα (κοντινά σπίτια και άλλες δράσεις). Τα δείγματα που βρέθηκαν E. Coli πάνω από τα ανώτατα όρια είναι στον πίνακα τα υπ' αριθμόν 5,6,7,8,14,15,16,17,18,20. Τα σημεία δειγματοληψίας αυτά βρίσκονται κοντά σε πηγές ρύπανσης (αγωγοί, καντίνες ,κ.α.)

B. Επιτόπιες μετρήσεις – αναλύσεις

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Οργανοληπτικών αναλύσεων σε θαλασσινό νερό της παραλίας Μαύρο Λιθάρι Αναβυσσού, στις 7 / 11 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες Δειγματοληψίας	Ώρα δειγματοληψίας	Συγκέντρωση				Οσμή / χρώμα
				pH	TDS * mg/l	Αγωγιμότητα μS/cm	Θολερότητα NTU	
1	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 200 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733820, 23.902737	11:30	7,1	38,1	59	1,5	
2	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 150 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733743, 23.903003	11:33	7,8	38,1	58	2	
3	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733602, 23.903184	11:36	7,6	38,1	58,8	2,5	
4	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733465, 23.903313	11:40	7,6	38,1	59	2,0	
5	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Μπροστά από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι»	37.733284, 23.903578	11:45	7,2	38,1	58,3	2,0	
6	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.733054, 23.903648	11:48	7,6	38,1	58,5	1,0	
7	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732709, 23.903374	11:50	7,6	38,1	58,9	1,5	
8	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 130 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732539, 23.903649	11:55	7,6	38,1	58,1	1,8	
9	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 180 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732119, 23.903528	12:00	7,6	38,1	58,2	1,8	
10	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 250 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.731868, 23.902754	12:05	7,5	38,1	58,3	1,5	
11	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από την Καντίνα στα αριστερά, με αναφορά την θάλασσα	37.737653, 23.904929	12:10	7,6	38,1	58,3	1,9	
12	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 30 μέτρα από την Καντίνα στα αριστερά, με αναφορά την θάλασσα.	37.737143, 23.905064	12:13	7,7	37,9	58	2,3	
13	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Μπροστά από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736810, 23.905109	8:18	7,9	38,1	58,1	2,0	
14	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736552, 23.905084	8:25	7,8	38,1	58,3	2,9	
15	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736181, 23.904988	12:31	7,6	38,1	58,8	2,0	
16	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 200 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735539, 23.904643	12:35	7,5	38,1	58,4	1,0	
17	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 230 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735181, 23.904317	12:40	7,6	38,1	58,8	1,0	
18	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 250 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735034, 23.904049	12:45	7,5	38,1	59	2,8	
19	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 280 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα..	37.735010, 23.903552	12:50	7,6	38,1	59	2,0	
20	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Αναβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 300 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα. (Αγωγός)	37.735218, 23.903310	12:55	7,6	38,1	59	1,6	
Επιτρεπόμενα όρια : ΥΑ 46399/1352/1986. Για τα παράκτια ύδατα και τα μεταβατικά ύδατα.				6,5–8,5	25	1000	5	

Η θολερότητα με όριο το (1) βρέθηκε υψηλότερη 100%, παρά το γεγονός ότι η θάλασσα δεν είχε έντονο κυματισμό, καθώς και τα αιωρούμενα στερεά (TDS) είναι υψηλότερα του ορίου των 25 gr/ltr.

Γ. Χημικές αναλύσεις
Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Χημικών αναλύσεων σε θαλασσινό νερό της παραλίας Μαύρο Λιθάρι Αναβύσσου, στις 7 / 11 / 2023.

Α/ Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγ- μένες Δειγματο- ληψίας	Ώρα δειγμα- τοληψί- ας	Συγκέντρωση			
				Χρώμιο Cr 6+ (μg/L)	Νιτρι- κών NO ₃ ⁻ (mg/L)	Θειικών SO ₄ ²⁺ (mg/L)	Φωσφο- ρικών (P ₂ O ₅) (mg/L)
1	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 200 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733820, 23.902737	11:30	1	0,2	3135	0,1
2	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 150 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733743, 23.903003	11:33	1	0,1	3465	0,1
3	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733602, 23.903184	11:36	3	0,2	3135	0,1
4	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα αριστερά με αναφορά την θάλασσα.	37.733465, 23.903313	11:40	1	0,2	3990	0,4
5	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Μπροστά από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι»	37.733284, 23.903578	11:45	1	0,1	3780	0,3
6	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.733054, 23.903648	11:48	1	0,5	4410	0,4
7	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732709, 23.903374	11:50	3	0,3	5880	0,3
8	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 130 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732539, 23.903649	11:55	5	0,3	5460	0,4
9	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 180 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.732119, 23.903528	12:00	3	0,3	4830	0,5
10	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 250 μέτρα από το ξενοδοχείο «Μαύρο Λιθάρι» στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.731868, 23.902754	12:05	3	0,1	5670	0,3
11	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από την Καντίνα στα αριστερά, με αναφορά την θάλασσα	37.737653, 23.904929	12:10	5	LO*	4095	0,35
12	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 30 μέτρα από την Καντίνα στα αριστερά, με αναφορά την θάλασσα.	37.737143, 23.905064	12:13	5	LO*	3759	0,2
13	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Μπροστά από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736810, 23.905109	8:18	6	LO*	3717	0,5
14	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 50 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736552, 23.905084	8:25	6	LO*	3990	0,5
15	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 100 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.736181, 23.904988	12:31	5	LO*	3570	0,2
16	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 200 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735539, 23.904643	12:35	5	LO*	3990	0,3
17	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 230 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735181, 23.904317	12:40	6	0,3	3570	0,2
18	Παραλία «Μαύρο Λιθάρι». Ανάβυσσός. Δήμος Σαρωνικού. Περίπου στα 250 μέτρα από την Καντίνα στα δεξιά, με αναφορά την θάλασσα.	37.735034, 23.904049	12:45	3	0,3	4410	0,2

ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΑ: ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

ΚΕΝΗ ΛΟΓΟΥ Η ΠΡΑΣΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Ποια φυτοφάρμακα είναι επικίνδυνα στο πιάτο μας

Την Τρίτη 24 Οκτωβρίου η Επιτροπή περιβάλλοντος της Ε.Ε. ενέκρινε την δέσμη μέτρων για την μείωση κατά 50% των χημικών φυτοφαρμάκων μέχρι το 2030.

Βέβαια οι συνθήκες (κλιματολογικές, εδαφολογικές και κοινωνικές) που επικρατούν στον πλανήτη εξαιτίας των ακραίων καιρικών φαινομένων που δημιουργήθηκαν από την αλόγιστη και απεριόριστη χρήση της γης από τους κατακτητές που αισχροκερδούν σε βάρος των εποίκων του πλανήτη, είναι τέτοιες που δυστυχώς δεν αφήνουν περιθώρια εφαρμογής αυτών των μέτρων.

Η απόφαση αυτή μεταξύ άλλων προβλέπει:

- 1) Μείωση κατά 65% έως το 2030 της χρήσης προϊόντων υψηλής επικινδυνότητας για την προστασία των φυτών
- 2) Απαγόρευση όλων των χημικών φυτοφαρμάκων σε ευαίσθητες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των αστικών χωρών του πρασίνου

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
790
9/11/2023

Οι προβληματισμοί πολλοί, αλλά μπορούμε να πούμε ότι έγινε ένα βήμα μπροστά. Στην πορεία θα δούμε τι θα γίνει, το ΠΙΑΚΟΕ είναι εδώ.

Όμως πρέπει να διαβάσετε με προσοχή τα παρακάτω και να προσπαθήσετε να ΑΥΤΟΑΜΥΝΘΕΙΤΕ.

Επιπτώσεις στην υγεία και το Περιβάλλον

Ο κορυφαίος καταναλωτής της τροφικής αλυσίδας ο άνθρωπος συγκεντρώνει τις υψηλότερες ποσότητες από τις χημικές ουσίες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Άλλοι οργανισμοί που βιοσυσσωρεύουν μεγάλες ποσότητες γεωργικών φαρμάκων είναι τα μεγάλα ψάρια (δελφίνια, φάλαινες), αρπακτικά πτηνά (αετοί, γεράκια και γλάροι) και θηλαστικά (φώκια) που βασίζονται σε μικρά ψάρια για τη διατροφή τους. Η βιοσυσσώρευση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων ιδιαίτερα σε οργανισμούς των πολικών περιοχών (Αρκτική), όπου δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή

παραχθεί ποτέ τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα είναι απειροελάχιστη. Αξίζει να σημειωθεί, ότι αυξήθηκαν σημαντικά οι κίνδυνοι από τα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών σε φρούτα, λαχανικά και δημητριακά κυρίως στις μεσογειακές χώρες (Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία).

Τα φυτοφάρμακα μεταφέρονται με το άνεμο πολλές εκατοντάδες χιλιόμετρα και έτσι βρίσκονται σε απομακρυσμένα επιφανειακά ύδατα, σκοτώνοντας υδρόβια ζώα, έντομα, αλλά και καταλήγουν στην τροφή προκαλώντας δυσμενείς για τον άνθρωπο καταστάσεις. Το ψεκαστικό νέφος μπορεί να προκαλέσει σε επιβαρυνμένες περιοχές αναπνευστικά προβλήματα, αποβολές και παραμορφώσεις εμβρύου, διαβήτη τύπου ΙΙ και μερικά είδη καρκίνου.

Από τους πρώτους που κινδυνεύουν από την χρήση φυτοφαρμάκων και ανεπαρκή μέτρα προστασίας είναι οι ίδιοι οι αγρότες. Έρευνες που διενεργήθηκαν από τον FAO (Food and Agricultural Organization, 2000) δείχνουν πως κατά

προσέγγιση, 3 εκατομμύρια δηλητηριάσεις από φυτοφάρμακα, λαμβάνουν χώρα ετησίως, ενώ 220.000 από αυτές οδηγούν σε θάνατο.

Είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες οι αρνητικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, από την χρήση φυτοφαρμάκων. Κάθε χρόνο, αναφέρονται δεκάδες χιλιάδες περιστατικά αγροτών, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες, που πλήττονται από την έκθεση σε φυτοφάρμακα.

Επίσης η μείωση των πληθυσμών άγριων αρπακτικών πτηνών, από συμπύκνωση και μεγιστοποίηση υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων στη τροφική αλυσίδα, οι μαζικοί θάνατοι ψαριών και μελισσών, η διαφοροποίηση και ελάττωση των ειδών από αύξηση επιπέδων φυτοφαρμάκων, μέχρι και η ανεύρεση DDT στο λιπώδη ιστό των πιγκουϊνών της Ανταρκτικής, από μόλυνση και περιορισμένης φωτοσύνθεσης, φυτοπλαγκτού αποδεικνύουν ότι υπάρχει πρόβλημα γενικότερης ρύπανσης του πλανήτη από τα παρασιτοκτόνα.

Η κατανομή τους

Οι κατηγορίες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων είναι: **τα εντομοκτόνα** (οργανοχλωριούχες ενώσεις, οργανοφωσφορικές ενώσεις, καρβαμιδικά παράγωγα, νικοτινοειδή, παράγωγα spinosoids, πύρεθρο, πυρεθροειδή), **μυκητοκτόνα**, **ζιζανιοκτόνα** (εδάφους, εδάφους και φυλλώματος, φυλλώματος), **ακάρεοκτόνα**, **νηματοδοκτόνα**.

Μερικές αναφορές. Η έκθεση σε ορισμένα εντομοκτόνα, όπως τα οργανοφωσφορικά, έχει συνδεθεί με γνωστά σοβαρά προβλήματα υγείας, όπως ναυτία, ζάλη, εμετός, κεφαλαλγία, κοιλιακό άλγος, καρδιακές αρρυθμίες, μυασθένειες και νευροεκφυλιστικές παθήσεις, επηρεάζει το ενδοκρινικό, νευρολογικό σύστημα και το μεταβολισμό, καθώς και προβλήματα του δέρματος και των ματιών.

Ορισμένες μελέτες, έχουν επίσης αναφέρει ότι η έκθεση σε φυτοφάρμακα συνδέεται με χρόνια προβλήματα υγείας όπως αναπνευστικά προβλήματα, διαταραχές μνήμης, δερματολογικές παθήσεις, καρκίνο, κατάθλιψη, νευρολογικά ανεπάρκειες, αποβολές σε εγκύους, αλλά και γενετικές ανωμαλίες.

Την εικόνα έρχονται να συμπληρώσουν τα μυκητοκτόνα που προκαλούν αναστολή μεταβολισμού νοκλεϊκών οξέων και σύνθεσης πρωτεϊνών, την αναστέλλουν τη σύνθεση DNA και RNA, τη κυτταρική διαίρεση και το μεταβολισμό του κυττάρου.

Συμπτώματα έκθεσης: δερματοπάθειες, ναυτία εμετός, διάρροια, κοιλιακό άλγος, ρινορραγία, ερεθισμός ματιών. Είναι τοξικό στο αναπαραγωγικό σύστημα, προκαλεί μείωση βάρους νεογνών,

θάνατο σε έμβρυα, διαταραχές εγκεφάλου και μείωση βάρους.

Νηματοδοκτόνα. Τοξικά και απαγορευμένα, με σοβαρά προβλήματα στους χρήστες όπως: προβλήματα αναπαραγωγής, αυτοάνοσα δερματολογικά, αιματολογικά και ογκολογικά, σοβαρές επιπτώσεις στους άλλους ζωικούς οργανισμούς, στο οικοσύστημα και στη κλιματική αλλαγή, τα ενδιάμεσα προϊόντα διάσπασης τους είναι πολύ τοξικά επίσης και η μακροχρόνια χρήση μερικών από αυτά έχει προκαλέσει εξάρτηση στους καλλιεργητές και αντοχή στους νηματώδεις.

Ότι αφορά το glyphosate - Roundup, η επικινδυνότητα του ήταν γνωστή από το 1980, αλλά είχε εσκεμμένα αγνοηθεί. Το Roundup αποτελεί σημαντικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία έτσι το 2015 ο Διεθνής Οργανισμός Έρευνας για τον Καρκίνο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, δημοσίευσε για τη glyphosate ότι τη ταξινομούσε ως «πιθανώς καρκινογόνα για τον άνθρωπο» (κατηγορία 2Α) και ιδιαίτερα για Non Hodgkin's λεμφώματα, με βάση επιδημιολογικές μελέτες, μελέτες σε ζώα και μελέτες in vitro.

Συνθήκες δημιουργίας τους

Με την επέκταση του θερμού καιρού των κλιματικών αλλαγών και άλλων δυσμενών παραγόντων συνεχώς η δραστηριότητα των βλαβερών εντόμων και παθογόνων, για τα φυτά, μικροοργανισμών. Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος, σε αυτή την περίπτωση, να σωθεί η κατάσταση είναι η χημική επέμβαση που πάντα στην καλλιεργητική γεωργία ήταν

η πιο άμεση και αποτελεσματική. Με την πάροδο του χρόνου ο άνθρωπος παρασκεύασε μια πληθώρα χημικών ουσιών ή φυτοφάρμακα (σήμερα όμως ο πλέον δόκιμος όρος είναι φυτοπροστατευτικά προϊόντα) για την πρόληψη και καταπολέμηση βλαβερών εχθρών και παθογόνων μικροοργανισμών.

Σήμερα, όμως έτσι όπως εξελίχθηκαν τα γεγονότα οι επιστήμονες κρούουν το κώδωνα κινδύνου στον καταναλωτή ότι καμία από αυτές τις χημικές ουσίες δεν είναι ασφαλής τόσο ως προς τον ίδιο, αλλά και το περιβάλλον.

Πρώτα από όλα, αυτές οι χημικές ενώσεις έχουν συντεθεί από το ανθρώπινο χέρι με μοναδικό σκοπό την ταχεία αντιμετώπιση μη αποδεκτών συνθηκών, απηφώντας τις συνέπειες. Ενώ οι ουσίες που δημιουργούνται στη φύση λειτουργούν στο οικοσύστημα για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα και έτσι δοκιμάζονται και επιλέγονται οι πλέον ασφαλείς για τους ζωντανούς οργανισμούς.

Οποσδήποτε, περισσότερο επικίνδυνο, για τους τελικούς αποδέκτες των τροφίμων της φυτικής παραγωγής είναι η κατάχρηση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων από τους χρήστες. Σημαντικές επιπτώσεις έχουν αυτά στη ζωική παραγωγή και τα προϊόντα της (κρέας και γαλακτοκομικά) με αποδεκτή τον άνθρωπο, αφού ο τελικός σκοπός της εφαρμογής των φυτοπροστατευτικών από τους βιομηχάνους, είναι η αύξηση της παραγωγής για την κάλυψη των αναγκών του ανθρώπου.

Άκρως ανεπιθύμητο και επικίνδυνο χαρακτηριστικό των φυτοπροστατευτι-

κών προϊόντων που επιβαρύνουν την υγεία του ανθρώπου και διαταράσσει την ισορροπία του οικοσυστήματος, είναι η δυνατότητά τους να βιοσυσσωρεύονται.

Ποσότητα ή Ποιότητα; Διαλέξτε

Από όσα έχουν υπολογίσει η αναλογία του καλού και κακού είναι : περίπου 40 δημοσιεύματα με αρνητική χροιά για τα φυτοπροστατευτικά, για κάθε 1 θετικά διακείμενο απέναντί τους. Δεν ξεχνάμε ότι τα φυτοπροστατευτικά αυξάνουν τη σοδειά κατά 30% περίπου εξασφαλίζοντας αύξηση στη διαθεσιμότητα των φρούτων και λαχανικών σε προσιτό κόστος. **Σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ**, η ζωή θα ήταν απaráδεκτη μη ασφαλήσιμo, χωρίς αυτά, η δευτερογενής τους στην προσπάθεια εξαλείφησης του υποσιτισμού είναι αδιαμφισβήτητη.

Άρα, στο απώτερο μέλλον, όπως φαίνεται η χημική προστασία των καλλιεργειών με φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα συνεχίσει να διαδραματίζει το σημαντικότερο ρόλο στον κλάδο της γεωργίας, παρά τους ταχύτατους ρυθμούς ανάπτυξης νέων βιοτεχνολογικών λύσεων. Το βάρος, λοιπόν, της επίτευξης του μικρότερου δυνατού τιμήματος για τη

δημόσια υγεία και την υγεία των ιδίων πέφτει στους ώμους των αγροτών, αφενός με το να τηρούν πιστά τους κανόνες και τα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής των φυτοπροστατευτικών και αφετέρου με το να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία, προσωπικά μέτρα ασφαλείας κατά την εφαρμογή αυτή. Έτσι, θα έχουμε στα χέρια μας ασφαλή προϊόντα υψηλής ποιότητας και ο αγροτικός πληθυσμός θα έχει τη μικρότερη δυνατή έκθεση στις ουσίες αυτές, ώστε να συνεχίσει -απερίσπαστος από την ανεπηρέαστη ποιότητα ζωής του- να εργάζεται για να προσφέρει στην κοινωνία τα πολύτιμα αγαθά της γεωργίας.

Τι πρέπει να προσέξετε

Ο κίνδυνος «παρामονεύει» όταν ακόμα μικρές ποσότητες υπολειμμάτων παραμένουν στα γεωργικά προϊόντα και έτσι περνούν στην τροφή μας. Τα ανώτατα όρια που επιβάλλονται στα υπολείμματα φυτοφαρμάκων από τη νομοθεσία αποσκοπούν στον περιορισμό της έκθεσης σε αυτά και στην εξάλειψη απαράδεκτων κινδύνων για την υγεία μας.

Οι μερικές απλές ενέργειες που μπορούν να προστατεύσουν τον καταναλωτή από το κίνδυνο κατανάλωσης υπο-

λειμμάτων βλαβερών ουσιών στα τρόφιμα είναι:

- Τα φρούτα και τα λαχανικά πρέπει να πλένονται καλά με αραιωμένο σαπούνι ή ξίδι
- Η αποφλοίωση δεν είναι απαραίτητη, όταν γίνεται όμως μειώνει τα υπολείμματα που πιθανόν να υπάρχουν
- Πριν το στύψιμο ορισμένων φρούτων καλό είναι να απομακρύνεται η φλούδα
- Η αφαίρεση των εξωτερικών φύλλων από διάφορα λαχανικά όπως λάχανο, μαρούλι κ.ά. είναι χρήσιμη ενέργεια
- Το ζεμάτισμα ή ο βρασμός πολλών λαχανικών μειώνει τα επίπεδα φυτοφαρμάκου σε αυτά
- Η διατροφή μας με ποικιλία φρούτων ή λαχανικών, μειώνει τον κίνδυνο αφού δε θα καταναλώνουμε ένα είδος στο οποίο μπορεί να υπάρχει συγκέντρωση ενός συγκεκριμένου φυτοφαρμάκου
- Δεν πρέπει με κανένα τρόπο να τρώμε φρούτα ή λαχανικά τα οποία θα συλλέξουμε από κάποιο χωράφι, χωρίς να ξέρουμε αν και πότε έχουν ραντιστεί με φυτοφάρμακα
- Ιδιαίτερα τα παιδιά που μένουν ή παίζουν κοντά σε περιοχές με δέντρα ή άλλες καλλιέργειες, θα πρέπει να αποφεύγουν να τρώνε καρπούς από αυτές.

Διαβάστε τι απαντήσαμε σε αυτά που μας έγραψαν

Προς τον Κο Μπατσούλη Παναγιώτη Αθήνα, 17/11/2023

Προϊστάμενο Τμήματος Περιβάλλοντος Αρ. πρωτοκόλλου 2194

Και Υδροοικονομίας
Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος

Κύριε Μπατσούλη,
Σε απάντηση του κοινοποιημένου εγγράφου σε εμάς με Αρ.Πρωτ. 231258 της 6/11/23 θα θέλαμε εάν μπορείτε τα στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο Δελτίο Τύπου 784 να τα διαβιβάσετε εσείς στην ομάδα μελέτης.

Με εκτίμηση
Για το ΔΣ του ΠΑΚΟΕ

Ο Πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ Ο Γενικός Γραμματέας
Παναγιώτης Χριστοδουλάκης Γεώργιος Φραγκεδάκης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Περιβαλλοντολόγος

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 784 Αθήνα 25.10.2023

ΘΕΜΑ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ Η ΑΤΥΠΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΖΩΝΗ ΤΩΝ ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ

Επιστημονική και δημοσιογραφική ομάδα του ΠΑΚΟΕ πραγματοποιεί στις 20.10.2023 έρευνα-οπισκοπική σε Σχηματάρι, Τανάγρα, Οινόφυτα, Λίμνη, Πρωτό και Χαλκίδας και στα συγκαταρκτα στην άτυπη βιοβιομηχανική ζώνη των Οινόφυτων.

Στην έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες σε νερά ανθρώπινης κατανάλωσης σε επιφανειακό νερό, και μετρήσεις ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Παρατίθενται τους πίνακες και τις εκτιμήσεις των αποτελεσμάτων καθώς και την δημοσιογραφική έρευνα.

Τελικό 1 από 33

Νικόλαο Φιλόπου 8, 115 24 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805, 210 7230505, Fax: 210 8101609
e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr
Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

Προς τους Αθήνα: 26/4/2023
Αρ. Πρωτ.: 1857

κ. Γεώργιο Ασημάκη, Δήμαρχο Ορωπού
κ. Αθανάσιο Αυγερινό, Αντιπεριφερειάρχη Ανατολικής Αττικής
κ. Γεώργιο Πατούλη, Περιφερειάρχη Αττικής

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Στις 15/03/2023 επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ, πραγματοποιήθηκε έρευνα της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Καπανδριτί, Κάλαμο, Αγ. Απόστολοι, Μαρκόπουλο, Νέα Παλάτια, Σκάλα Ορωπού, Χαλκίδας και Λήλεσι.

Η έρευνα πραγματοποιείται στα πλαίσια ετήσιου προγράμματος του ΠΑΚΟΕ μετά από καταγγελίες πολιτών. Οι έρευνες αυτές αποστέλλονται αφενός στους Δήμους των περιοχών για την ενημέρωσή τους, αλλά και για την λήψη μέτρων, όπου χρειάζονται και αφετέρου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την ενημέρωση των πολιτών, επειδή η ενημέρωσή τους είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα μας.

Από τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας, όπως δείχνουν οι παρακάτω πίνακες, που πραγματοποιήθηκε από εξειδικευμένους επιστήμονες του ΠΑΚΟΕ στα πιστοποιημένα εργαστήρια του, διαπιστώνονται τα παρακάτω:

1. Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών αναλύσεων σε επιφανειακά νερά ποταμού Ασωπός, στις 15 / 03 / 2023.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες Δειγματοληψίας	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100 ml		
				Κολοβακτηρίδια	E. coli	Εντερόκοκοι
1	Ασωπός, Επαρ. Οδ. Αμφισφίου - Χαλκιδεύου και Ειρήνης, Κάτω από την Γέφυρα, από δεξιά.	N 38.324637 E 23.753168	13:05	463	279	39
2	Ασωπός, Επαρ. Οδ. Αμφισφίου - Χαλκιδεύου, 50 μέτρα δεξιά από	N 38.324637	13:10	441	254	61

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΔΑ' με UID: 644a48fa9a3faa30384e2d99 στις 27/04/23 13:06

Νικόλαο Φιλόπου 8, 115 24 Αθήνα, Τηλ.: 210 8100805, 210 7230505, Fax: 210 8101609
e-mail: pakoe@pakoe.gr, www.pakoe.gr
Members of: United Nations Environment PROGRAM - ECOROPA - IUCN - IFOAM

- Στη Συκάμνο βρέθηκαν κολοβακτηρίδια στο ένα από τα 2 δείγματα.

Β. Χημικές Παράμετροι

- Σε όλα τα σημεία βρέθηκε ποσότητα εξασθενούς χρωμίου, με υψηλότερη στα 2 δείγματα από το Λήλεσι. Πολύ χαμηλό ποσοστό βρέθηκε στο 1 από τα 2 δείγματα του Μαρκόπουλου και της Σκάλας Ορωπού.

Γ. Οργανοληπτικές Παράμετροι

Οι τιμές επίσης των αιωρούμενων στερεών στα δείγματα όλων των περιοχών βρέθηκαν υψηλές.

Συμπεραίνεται από τα παραπάνω ότι στις περιοχές που ελέγχθηκαν στο Δημο Ορωπού μικροβιολογικά η κατάσταση είναι προβληματική στο 50% των δειγμάτων, ενώ χημικά και οργανοληπτικά παρατηρήθηκε ήπιο πρόβλημα.

Κύριοι αρμόδιοι περιμένουμε απαντήσεις και λήψη μέτρων άμεσα.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ

Ο Πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ Ο Γενικός Γραμματέας
Παναγιώτης Χριστοδουλάκης Γεώργιος Φραγκεδάκης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Επιχειρηματίας

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΔΑ' με UID: 644a48fa9a3faa30384e2d99 στις 27/04/23 13:06

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ, ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣ:
ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Παλλήνη,

Αρ. Πρωτ.: 1421593
Ημ/νία: 17/11/23

Ταχ. Δ/ση : 17^η χλμ. Α. Μαραθώνος
Τ.Κ. : 153 51, Παλλήνη
Πληροφορίες: Β. Σινόσσηλου
Τηλ. : 213 2005235
Email : tperivallontos.anat@patt.gov.gr

ΚΟΙΝ. 1. Π.Α.Κ.Ο.Ε.
Νικολάου Φλώρου 8,
Τ.Κ. 11524, Αθήνα
rakoe@rakoe.gr

2. ΓΡ. ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ Π.Ε.Α.Α.

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση καταγγελίας του Πανελληνίου Κέντρου Οικολογικών Ερευνών που αφορά στα επιφανειακά ύδατα του Ασωπού λόγω αρμοδιότητας.

ΣΧΕΤ.: 1) Η με αρ. πρωτ. 1857/26-04-2023 καταγγελία του Π.Α.Κ.Ο.Ε. προς το γρ. Αντιπεριφερειάρχη Ανατολικής Αττικής.
2) Το με αρ. πρωτ. 1358780/04-11-2023 έγγραφο της Τμήματος Υγειονομικού και Περιβαλλοντικού Ελέγχου Π.Ε.Α.Α.

Σας διαβιβάζουμε την σχετ.(1) καταγγελία που αφορά σε αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων που διενήργησε το Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών στα επιφανειακά ύδατα του Ασωπού ποταμού, λόγω αρμοδιότητας.

Ο Αν. Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής

Κ. ΑΚΡΙΒΟΣ

Συνημμένο: σχετ.(1) καταγγελία

Εσωτερική διανομή:
Αρχείο Τμήματος Κ5/218

GEORGIOS KANERIS
20/11/2023 12:07
AKRIBES ANTIGRAFO

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΑΔΑ' με UID: 65534634ec7923460ac6f2bb στις 20/11/23 10:40

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Digitally signed by
DESP. OLYA
AIKATERINI
MAKRI
Date: 2023.11.06
11:30:02 +02:00

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας 06/11/2023
Α. Π.: 231258
Απάντηση στο έγγραφο: 231258

231258

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Φίλωνος 35-39
Ταχ. Κώδικας : 32131 ΛΙΒΑΔΕΙΑ
Πληροφορίες : Μπατσούλης Παναγιώτης
Τηλέφωνο : 2261350215, 214
Email : batsoulis@pste.gov.gr
: tperydriok-vio@pste.gov.gr

ΠΡΟΣ : 1. ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΗΜΝΙΩΤΗ
sympraxisteam
Email: gl@sympraxis.eu
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ
Email: ggenvr@ypen.gr

ΚΟΙΝ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ : Διαβίβαση του αρ. 784/25-10-2023 Δελτίου Τύπου του ΠΑΚΟΕ με θέμα «Προβληματική η άτυπη βιομηχανική ζώνη των Οινόφυτων».

ΣΧΕΤ. :

- Το αρ. 784/25-10-2023 Δελτίου Τύπου του ΠΑΚΟΕ με θέμα «Προβληματική η άτυπη βιομηχανική ζώνη των Οινόφυτων» (αρ. πρωτ. Υππρ. 231258/1-11-2023) που διαβίβαστηκε από γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Βοιωτίας.
- Η από 23-10-2023 Ημερίδα Διαβούλευσης με θέμα : 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔ/ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ 07).

Στα πλαίσια της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔ/ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, συνημμένα διαβιβάζεται το αρ. 784/25-10-2023 Δελτίου Τύπου του ΠΑΚΟΕ με θέμα «Προβληματική η άτυπη βιομηχανική ζώνη των Οινόφυτων» (σχετ.1) για τυχόν δικές σας ενέργειες.

Στο ΠΑΚΟΕ που κοινοποιείται το παρόν έγγραφο γίνεται γνωστό ότι βρίσκεται σε διαβούλευση η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔ/ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ 07) για τυχόν υποβολή στοιχείων στην ομάδα μελέτης στο email: gl@sympraxis.eu

Με εντολή Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε.Βοιωτίας
Ο Αν. Προϊστάμενος Τμήματος
Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας

Μπατσούλης Στ. Παναγιώτης
Τ.Ε. Μηχανολόγων Μηχ. με Α' Βαθμό

Σελίδα 1 από 2

Συνημμένα:

- Το αριθμ. 784/25-10-2023 Δελτίο Τύπου του ΠΑΚΟΕ ..

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ**
Email: periferiarxis@pste.gov.gr
- ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ**
κα Φανή Παπαθωμά
Φίλωνος 35-39, 321 31, Λιβαδεία
Email: f.papathoma@pste.gov.gr
- ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Π.Σ.Τ.Ε.**
κα ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Γ. ΚΑΛΑΝΤΖΗ
Email: dk_perivallon@pste.gov.gr
- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**
Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Λ. Καλυβίων 2, 35132 Λαμία
Email: drehos@pste.gov.gr
- ΔΗΜΟ ΤΑΝΑΓΡΑΣ**
Πλατεία Παμ. Ταξάρχων 1
320 09 ΣΧΗΜΑΤΑΡΙ
Email: tanagra@tanagra.gr
v.kary@0815.syzexis.gov.gr
- Π.Α.Κ.Ο.Ε.**
Νικολάου Φλώρου 8
115 24 ΑΘΗΝΑ
Email: rakoe@rakoe.gr

Ακριβές Αντίγραφο
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΜΑΚΡΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση: 17ο χλμ. Α. Μαραθώνος
Τ.Κ. 153 51- ΠΑΛΛΗΝΗ
Πληροφορίες: Β. Λύκα - Ε. Μπεκιάρη
Τηλ. 2132005141-2132005232
E-mail: edyanat@patt.gov.gr

Παλλήνη

Αρ. Πρωτ.: 1358780
Ημ/νία: 04/11/23

Αρ. πρωτ. εισερχ. εγγράφου 498015/23, 498016/23, 503582/23

ΠΡΟΣ: 1. Δ/ση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής
Τμήμα Ελέγχου, Μετρήσεων & Υδροοικονομίας
Περιβάλλοντος Π.Ε.Α.Α.
(διανομή μέσω Τριδας)
2. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
Γενική Διεύθυνση Χωροταξίας &
Περιβαλλοντικής Πολιτικής Διεύθυνση Υδάτων
Τμήμα Παρακολούθησης & Προστασίας Υδατικών Πόρων
Μεσογείων 239 & Παρίσι
Τ.Κ. 154 51 Νέο Ψυχικό

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε.Α.Α.
(διανομή μέσω Τριδας)
2. Δήμο Προστού
(διανομή μέσω Τριδας)
3. Π.Α.Κ.Ο.Ε.
Νικολάου Φλώρου 08
Τ.Κ. 11524 Αθήνα
rakoe@rakoe.gr.

ΘΕΜΑ: «Διαβίβαση καταγγελίας»

ΣΧΕΤ.:

- Οι διατάξεις του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α' 7-6-2010).
- Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής, Π.Δ. 145/2010 (Φ.Ε.Κ. 238/Α' 27/12-2010) όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α.44403/2011 Απόφαση Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 2494/Τ.Β' 04-11-2011) και Φ.Ε.Κ. 2822/Τ.Β' 14-12-2011, όπως τροποποιήθηκε μετέπειτα και ισχύει.
- Η με αρ. 116/Π οικ.67322/2017 (ΦΕΚ 3282/ Τ.Β' 2017) ΚΥΑ «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Νοεμβρίου 1998 όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015)»
- Η από 26-04-2023 καταγγελία του ΠΑΚΟΕ μέσω Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου.

Σας διαβιβάζουμε την ανωτέρω (γ) σχετική καταγγελία του Π.Α.Κ.Ο.Ε, αναφορικά με την ποιότητα του νερού του ποταμού Ασωπού ύστερα από δειγματοληψίες που διενήργησε σε διάφορα σημεία αυτού, εντός των ορίων του Δήμου Ωρωπού και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων σας, καθώς η δειγματοληψία υδάτων από ποταμούς δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας.

Η Υπηρεσία μας διενήργησε δειγματοληπτικό έλεγχο των νερών ακτών καλύμψης του Δήμου Ωρωπού για την κολυμητική περίοδο του τρέχοντος έτους και τα αποτελέσματα ήταν εντός των ορίων των παραμέτρων της ΚΥΑ 8600/416/Ε103/2009 (ΦΕΚ 356/Β/2009) «Ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων καλύμψης...».

Ο Ασωπός ποταμός με Κοινή Απόφαση των Νομαρχών Ανατολικής Αττικής, Βοιωτίας, Ευβοίας και Φθιώτιδος έχει χαρακτηριστεί ως αποδέκτης επεξεργασμένων βιομηχανικών υγρών αποβλήτων και ως εκ τούτου στα σημεία εκβολής του απαγορεύεται η καλύμψης.

Τέλος η Υπηρεσία μας είναι αρμόδια αρχή παρακολούθησης και συμμόρφωσης ως προς τις παραμέτρους που αναφέρονται στην αρ. 116/Π οικ.67322/2017 (ΦΕΚ 3282/ Τ.Β' 2017) ΚΥΑ «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» και σε συνεργασία με τις υπηρεσίες ύδρευσης των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής, διενεργούμε σε τακτά χρονικά διαστήματα δειγματοληψίες πόσιμου νερού σε διάφορα σημεία των δικτύων και ανάλογα με τα αποτελέσματα ενημερώνονται οι αρμόδιοι.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ
Τμήμα Υγειονομικού &
Περιβαλλοντικού Ελέγχου

Με εντολή Αντιπεριφερειάρχη
Η ΠΡΟΪΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ
κ.α.α.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΤΟΜΑΤΑ

Διανομή μέσω 'ΤΡΙΑΔΑ' με UID: 6544e7d8ec7923460ac54b2z στις 07/11/23 08:10

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
Γρ. Αντιπεριφερειάρχη
Ταχ. Δ/ση: 17^η χλμ. Α. Μαραθώνος
Παλλήνη, Τ.Κ.: 15351
Τηλ.: 213 2005122-23-24
e-mail: ant.anatoliki@patt.gov.gr

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ
ΕΠΕΙΓΟΝ

Παλλήνη

ΠΡΟΣ:
Διεύθυνση
Υγειονομικού & Ελέγχου
και Περιβαλλοντικής
Υγιεινής Π.Ε.Α.Α.

Θέμα: Καταγγελία για το νερό στο Δήμο Ωρωπού
Σχετικό: Το με αρ 1857/26.04.2023 έγγραφο του ΠΑΚΟΕ

Σας διαβιβάζουμε το ως άνω σχετικό έγγραφο και παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας λόγω αρμοδιότητας, με παράλληλη ενημέρωση του γραφείου μας.

ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Σχολικοί λαχανόκηποι Πρόταση χορηγίας

Από : ΠΑ.Κ.Ο.Ε

Αθήνα 1/11/23

Προς : **Κο Χαράλαμπο Αλεξανδράτο**

Αρ. πρωτοκόλλου 2170

Αντιπεριφερειάρχη παιδείας Αττικής

Κύριε Αντιπεριφερειάρχη,

Μετά την συζήτηση που είχατε με τον Πρόεδρο του ΠΑ.Κ.Ο.Ε κο Χριστοδουλάκη, με αυτή την επιστολή θέλουμε να σας ενημερώσουμε για μία ήδη λειτουργούσα προγραμματισμένη δραστηριότητα του ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΠΑ.Κ.Ο.Ε) σε συνεργασία με τους ΔΗΜΟΥΣ και τις Περιφέρειες σε όλη την Ελλάδα η οποία αφορά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα :

«Κατασκευή, και Λειτουργία Λαχανόκηπου σε Σχολεία».

Λίγα λόγια για το ΠΑ.Κ.Ο.Ε

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε είναι **ΜΗ κερδοσκοπικός Οργανισμός**, ο οποίος ιδρύθηκε το 1979 και έχει στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των Ελλήνων, του περιβάλλοντος και την προστασία του καταναλωτή.

Διαθέτει επιστημονικά πιστοποιημένα – διαπιστευμένα χημικά και μικροβιολογικά εργαστήρια.

Ομάδες από εμπειρογνώμονες και ερευνητές, με σκοπό τη μελέτη των περιβαλλοντικών και καταναλωτικών προβλημάτων με προτεινόμενες εφικτές λύσεις (ρύπανση, μόλυνση, τρόφιμα, αποκατάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, κ.λπ.).

Επιπλέον, προσπαθεί να αφυπνίσει την κοινή γνώμη σε περιβαλλοντικά θέματα, με εκπαιδευτικά σεμινάρια, ημερίδες, συνέδρια ενημέρωσης, έντυπα, καθώς και εκπομπές ραδιοφώνου και τηλεόρασης.

Οι ερευνητικές και λοιπές δράσεις του ΠΑ.Κ.Ο.Ε, περιγράφονται στην ιστοσελίδα www.pakoe.gr, ενώ και το μηνιαίο 80σέλιδο περιοδικό του, το οποίο κυκλοφορεί δωρεάν σε **50.000 αντίτυπα**, συμβάλλει στην ενημέρωση του κοινού.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑ.Κ.Ο.Ε

Ενδεικτικά σας ενημερώνουμε ότι στις 10 Μαΐου 2017 ξεκίνησε η λειτουργία του μεγαλύτερου σχολικού λαχανόκηπου (300 τ.μ.) στο 11^ο Δημοτικό Σχολείο Χαλανδρίου.

Η επιλογή της περιοχής του Χαλανδρίου δεν είναι τυχαία, διότι το Χαλάνδρι πριν από την έντονη αστικοποίηση ήταν ένα τεράστιο περιβάλλον και προμήθευε την Αθήνα με όλα τα οπωροκηπευτικά.

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε έχει στο ενεργητικό του την δημιουργία ενός μεγάλου αριθμού λαχανόκηπων καθώς και αρκετά δημοτικά σχολεία της Αθήνας που έχουν εκδηλώσει μεγάλο ενδιαφέρον για τη συμμετοχή τους.

Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά από αυτά 1ο, 3ο, 15ο, 17ο, 31ο, 32ο, 35ο, και Γυμνάσιο το 4ο, 6ο, το 26ο Πειραματικό, το 7ο ΕΠΑΛ και Εσπερινό στο Ζωγράφου κ.α.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΩΝ

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε για την δημιουργία ενός λαχανόκηπου προσφέρει την τεχνογνωσία με γεωπόνους και εθελοντές, τα υλικά (σκαλιστήρια, ποτιστήρια, ταμπελάκια) δημιουργεί παρτέρια (10m X2m), προσφέρει τα φυτά, με την αντιστοιχία 2-3 φυτών ανά μαθητή.

Το σχολείο θα πρέπει να προσφέρει τον κατάλληλο χώρο για την εγκατάσταση και λειτουργία του λαχανόκηπου.

Οι μαθητές θα μάθουν να φυτεύουν με την καθοδήγηση των γεωπόνων τα φυτά, σε παρτέρια και αυλάκια, και στην συνέχεια κάθε εβδομάδα θα σκαλίζουν το χώμα και θα ποτίζουν τα φυτά.

Τα φυτά που φυτεύονται και καλλιεργούνται είναι εποχικά. Κάθε παιδί φυτεύει περίπου τρία φυτά βάζοντας το ονοματεπώνυμό του σε συγκεκριμένο ταμπελάκι.

Κάθε εβδομάδα, ένας γεωπόνος θα επισκέπτεται τις δομές των λαχανόκηπων, όπου θα παρατηρεί και θα καθοδηγεί τους μαθητές στην φύτευση. Κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, θα υπάρχουν εθελοντικοί συνεργάτες του ΠΑ.Κ.Ο.Ε που θα φροντίζουν τα φυτά. Το αυτόματο πότισμα απαγορεύεται. Επίσης εκδίδεται ειδικό 16σέλιδο φυλλάδιο με τις χρηστικές πληροφορίες για τους μαθητές.

Για την κατασκευή και λειτουργία του λαχανόκηπου **το πρόγραμμα περιλαμβάνει:**

α) Χώρος εντός του σχολικού συγκροτήματος από 350 έως 500 τετραγωνικά μέτρα, ή αντίστοιχο χώρο εκτός του σχολείου που θα παραχωρηθεί είτε από το δήμο, είτε από ιδιώτη εξασφαλίζοντας την ασφαλή πρόσβαση των μαθητών.

β) Πρόσληψη από το ΠΑ.Κ.Ο.Ε γεωπόνου σε καθημερινή 8ωρη απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους, για την εκπαίδευση και παρακολούθηση των μαθητών.

γ) Ενημέρωση δασκάλων, γονέων και μαθητών.

δ) Μελέτη, προετοιμασία και κατασκευή 15-20 παρτεριών (10 Χ2 μέτρα) το καθένα.

ε) Δημιουργία και εκτύπωση του έντυπου υλικού που θα χρειασθεί καθώς και ηλεκτρονική διανομή του εν λόγω υλικού προκειμένου να αναρτάται στην ιστοσελίδα και τα social media του σχολείου.

ζ) Προμήθεια φυτών που θα καλλιεργηθούν.

η) Ενημέρωση στην τάξη και στη συνέχεια στο πεδίο με αποτέλεσμα την φύτευση εποχιακών φυτών.

στ) Βράβευση των καλύτερων δέκα (10) μαθητών στο τέλος του προγράμματος με αναμνηστικά βραβεία του και επίσκεψη σε οικοφάρμες της Ευρώπης.

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε προσφέρει :

1.Γεωπόνους 1 φορά την εβδομάδα καθ' όλη την διάρκεια του σχολικού έτους για την εκπαίδευση και παρακολούθηση των μαθητών

2.Την διάθεση των φυτών που θα καλλιεργηθούν καθώς ποτιστήρια, σκαλιστήρια και ταμπέλες

3.Το έντυπο 16σέλιδο υλικό που θα χρειαστεί

4.Την κατασκευή των ξύλινων παρτεριών που θα χρειαστούν

5.Την ενημέρωση των δασκάλων, γονέων και μαθητών

6.Τέλος, την βράβευση των δέκα καλύτερων μαθητών στο τέλος του έργου με αναμνηστικά βραβεία και επίσκεψη σε οικοφάρμες του εξωτερικού αντίστοιχες του ΠΑ.Κ.Ο.Ε

Τα επιλεγέντα σχολεία

1.Διαθέτουν γη εκτάσεως μεταξύ 300τ.μ και 500 τ.μ

2.Έχουν προγραμματίσει πιλοτική διάρκεια τουλάχιστον δύο ετών

Το κόστος για την κατασκευή και λειτουργία του λαχανόκηπου για περίπου 200 παιδιά είναι :

Παρτέρια 10 με διαστάσεις 10m Χ 2m Χ 0,30m κόστος ξυλείας 2.000 ευρώ
Τεχνίτες 2 για την συναρμολόγηση και κατασκευή με εργατικό κόστος 200 ευρώ

Εξαρτήματα και διάφορα είδη κατασκευής (βίδες κλπ) 100 ευρώ

Σκαλιστήρια, ποτιστήρια 40 τεμάχια ανά 5 μαθητές 500 ευρώ

Το έντυπο 16σέλιδο υλικό για τις πληροφορίες φύτευσης 500 ευρώ

Χώμα φύτευσης για ένα σχολείο 250 ευρώ

Γεωπόνος επίβλεψης για 5 σχολεία 1.500 ευρώ μηνιαίως 300 ευρώ έκαστο σχολείο

Φυτά 600 τεμάχια Χ 0,50 300 ευρώ

Πανό και διαφημιστικό υλικό 500 ευρώ

Έξοδα για την μετάβαση στο εξωτερικό 1.650 ευρώ

(συμπεριλαμβάνονται η διατροφή και διαμονή

10 ημερών για 3 άτομα)

Διάφορα έξοδα 700 ευρώ

Συνολικό κόστος 7.000 ευρώ

Προτείνουμε από το σύνολο του ποσού των 7.000 ευρώ για κάθε σχολικό λαχανόκηπο η Περιφέρεια να αναλάβει την κάλυψη του 70% ήτοι 4.900 ευρώ, ενώ το υπόλοιπο 30% ήτοι 2.100 ευρώ το ΠΑ.Κ.Ο.Ε.

Το παρόν σας αποστέλλεται με την ελπίδα αποδοχής της πρότασής μας εκ μέρους σας.

Παρακαλούμε για την έγκαιρη επικοινωνία σας.

Με εκτίμηση

Βίκυ Παρασκευοπούλου

Υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων

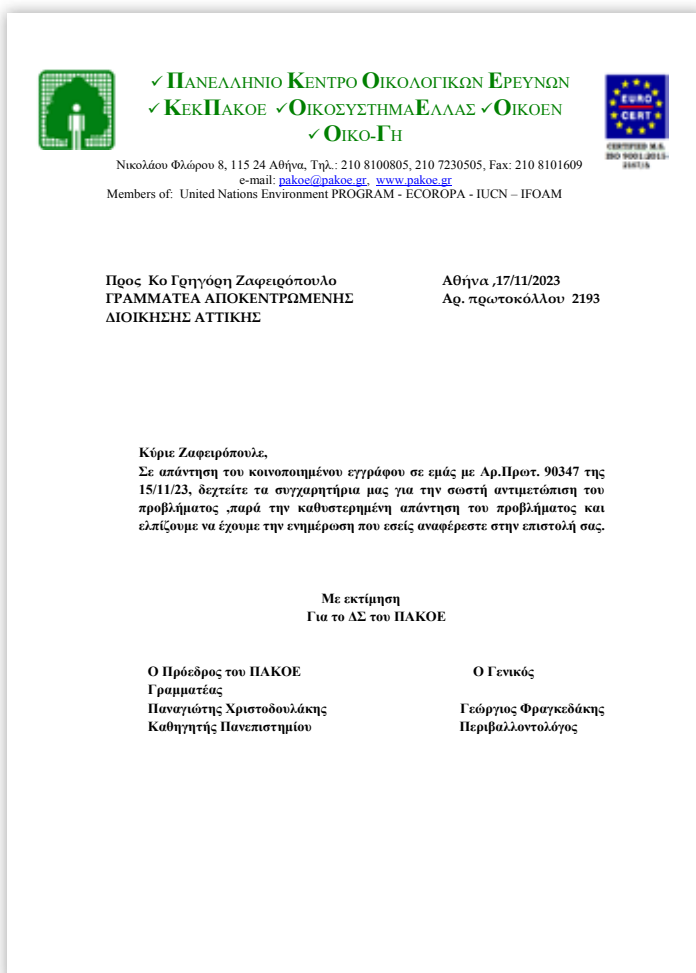
ΠΑ.Κ.Ο.Ε

publicrelations@pakoe.gr

www.pakoe.gr

210 8100 805

210 8101 609, 210 7230 505, 210 8101 609(fax)

Κοπή δέντρων στο υδροτοπικό σύστημα της αλυκής Αιγίου SOS

Σφοδρές αντιδράσεις προκαλεί η κοπή δένδρων στις Αλυκές του Αιγίου από το δήμο. η εκπρόσωπος του Περιβαλλοντικού Φορέα “ΔΙΑΛΛΑΓΗ” κα Μαρία Αλεξανδροπούλου προχώρησε σε υποβολή μήνυσης στην Εισαγγελία του Αιγίου αλλά και επίσημης καταγγελίας, που, όπως είπε, έκανε στην αρμόδια εποπτική Ειδική Υπηρεσία, μέσω του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κάνοντας λόγο για “έγκλημα” σε βάρος της φύσης.

Η κα Αλεξανδροπούλου τονίζει ότι η πράξη αυτή λαμβάνει χώρα χωρίς άδεια υλοτομίας, άνευ τήρησης της συνήθους διαδικασίας σύμφωνα με το δημοτικό κανονισμό πρασίνου, ενώ παράλληλα η κοπή έλαβε χώρα στο πλαί-

σιο υλοποίησης Ε.Ε. Προγράμματος LEADER «ήπιων βελτιώσεων», χωρίς ωστόσο να αναφέρεται η κοπή δέντρων στην εγκεκριμένη μελέτη ή στις επιλέξιμες δαπάνες του έργου. «Η Αλυκή είναι εκτός σχεδίου πόλεως και δε γνωρίζουμε για άλλη αδειοδότηση ή γνωμοδότηση, θετικής κοπής, ενώ ο Ο.Φ.Υ.Π.Ε.ΚΑ. δεν έχει απαντήσει σε σχετικό ερώτημα μας».

σύμφωνα με πληροφορίες, η κοπή των δένδρων έγινε με την σύμφωνη γνώμη του Δασαρχείου αλλά και παρουσία αρμοδίων υπαλλήλων του. Μένει να δούμε την επίσημη απάντηση της δημοτικής αρχής και τα επιχειρήματα που θα προταθούν.

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

Η ζυγαριά της «Θέμιδας» γέρνει προς την αποτυχία της προστασίας του Περιβάλλοντος

Γράφει ο: **Αναστάσιος Γιαλούρης**
 Νομικός Σύμβουλος του ΠΑΚΟΕ

Το ΠΑΚΟΕ επανήλθε στις περιοχές Οινόφυτα, Σχηματάρι, Τανάγρα, Ωρωπό, Δήλεσι, και επιμελήθηκε της συγκέντρωσης νέων δειγματοληψιών νερού ανθρώπινης κατανάλωσης από το δίκτυο της Ε. Υ. Δ. Α. Π., επιφανειακών υδάτων του Ασωπού, και μετρήσεων ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Δημοσίευσε αμέσως τα εργαστηριακά του αποτελέσματα, εντοπίζοντας κατά περιπτώσεις υπέρβαση των ορίων της ρύπανσης στην περιοχή.

Αυτές οι διαπιστώσεις αποτελούν το αποτέλεσμα μίας παγιωμένης, ως φαίνεται, πλέον κατάστασης εκτεταμένης ρύπανσης στην περιοχή με κίνδυνο της ανθρώπινης υγείας, αλλά και της τοπικής κλωρίδας-πανίδας. Από το

2010, έχουν υπάρξει δεκάδες δικαστικές αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, οι οποίες και καταδικάζουν τις ρυπογόνες βιομηχανίες, αλλά και αποδοκιμάζουν την αδράνεια της Κεντρικής και Περιφερειακής Διοίκησης να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα στο πλαίσιο της δέσμιας αρμοδιότητάς της, λόγω παράλειψης οφειλομένης ενέργειας (δηλαδή λόγω αδικαιολόγητης και συχνά ύποπτης αδράνειάς τους), και δή στην επιθεώρηση των περιβαλλοντικών όρων, η οποία πρέπει να γίνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Το μεγάλο μειονέκτημα της υπόθεσης είναι ότι οι μετρήσεις δεν δείχνουν ποτέ τον ένοχο και τον ρυπαντή, ο οποίος είναι ο «άγνωστος Χ», καθώς στον Ασωπό απορρίπτονται τα λύμμάτα τους πολλές βιομηχανίες και βιοτεχνίες της περιοχής είτε ανεπεξέργαστα, είτε στην καλύτερη περίπτωση επεξεργασμένα. Επομένως, το

βασικό εργαλείο που μπορεί να καταδείξει τους ενόχους είναι οι επιτόπιες αυτοψίες των ελεγκτικών οργάνων με χρήση ειδικών μηχανημάτων, ώστε ν'αποκαλύψουν στο υπέδαφος αφ' ενός την ύπαρξη στεγανών ή μη βόθρων, αφ' ετέρου την τυχόν ύπαρξη σωληνώσεων, οι οποίες συνδέονται με τον Ασωπό, και την επιμέτρηση του φορτίου της ρύπανσης του υδροφόρου ορίζοντα του περιβάλλοντος χώρου της επιχείρησης. Την απογοήτευση αυτή εξέφρασε ο Αντιεισαγγελέας του Α. Π. με την υπ' αριθμόν 14/2022 ΑΝΑΦ ΕΙΣΑΠ (846726) (Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ) με τον εύστοχο τίτλο «Η πλειστάκις παραγγελλόμενη και μηδέποτε επιτυγχανόμενη προστασία του περιβάλλοντος», την οποία εγκύκλιο απηύθυνε προς τους Εισαγγελείς Πρωτοδικών όλης της χώρας με τον πρόλογο «Το έθος τούτο ακολουθών και εγώ, ορισθείς για το τρέχον δικαστικό έτος ως

ο αρμόδιος για τα ανωτέρω, παραγγέλλω ένα και μόνο, που όμως σε αυτό συγκαταλέγονται τα πάντα: Το περιβάλλον και τα μάτια σας! Το περιβάλλον είναι υπόθεση όλων μας! *Nature est Deus!*».

Με άλλη αναφορά την 9/2022 ΑΝΑΦ ΕΙΣΑΠ (Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ), συγκεκριμενοποιούνται οι οδηγίες προς τους αρμοδίους Εισαγγελίες, προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες στο πλαίσιο προκαταρκτικής εξέτασης «... σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 4042/2012 που εκδόθηκε στο πλαίσιο συμμόρφωσης του εθνικού δικαίου με τις Οδηγίες 2008/99/ΕΚ και 2008/98/ΕΚ προδιαγράφονται οι στόχοι του που είναι αφ' ενός η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος με τη θέσπιση αποτρεπτικών, αναλογικών και αποτελεσματικών κυρώσεων μέσω του ποινικού δικαίου και αφ' ετέρου η θέσπιση μέτρων με τα οποία διασφαλίζεται η μείωση των αρνητικών συνεπειών για την υγεία και το περιβάλλον από την παραγωγή και διαχείριση των αποβλήτων. Σύμφωνα δε με την αιτιολογική έκθεση του άνω νόμου «... Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 28 ν. 1650/1986. Το νέο εδάφιο Α' της παραγράφου 2 είναι το εδάφιο Α' της πρώην παραγράφου 1 με το οποίο θεσπίζεται το βασικό έγκλημα κατά του περιβάλλοντος και καθιερώνεται ποινική μεταχείριση αντίστοιχη με αυτήν, που επιφυλάσσεται για τα κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα του Ποινικού Κώδικα (άρθρ. 264 επ. ΠΚ) καθόσον ο δράστης προκαλεί, με την πράξη ή την παράλειψή του, «κοινό κίνδυνο» (βλ. Μ. Καϊάφα-Γκμπάντι, σε Εκδ ΠοινΔικ 14, Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα, άρθρα 264-289 ΠΚ, 1999, σελ. 70-98, Ν. Ανδρουλάκη, ΠοινΔικ ΓενΜερ, Θεωρία για το έγκλημα, 2000, σελ. 178) καθώς και τα εγκλήματα κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας και υγείας (άρθρ. 299 επ., 308 επ. ΠΚ).... ». Δεν είναι τυχαίο ότι λόγω της ιδιαιτερότητας αλλά και της μείζονος απαξίας των εγκλημάτων κατά του περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 9 του άνω νόμου 4042/2012 « 1. Η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση των εγκλημάτων, που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ν. 1650/1986, ενεργείται και από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, συνεπικουρούμενους, εφόσον χρειαστεί και μετά από πρόσκλησή τους, από τους κατά περίπτωση αρμόδιους γενικούς ή ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, πάντοτε υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος τέλεσης. Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος έχουν αρμοδιότητα για όλη τη χώρα και εφοδιάζονται για όλη τη διάρκεια της θητείας τους με υπηρεσιακή ταυτότητα, που υποδεικνύει την ιδιότητά τους. Η διενέργεια ή

η συμμετοχή τους σε ανακριτικές πράξεις δεν αποκλείει την εξέτασή τους ως μάρτυρες, λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους, κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο. 2. Ειδικά για τα κακουργήματα που προβλέπονται στον ανωτέρω νόμο, η, κατά τη διάταξη του άρθρου 253 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, έρευνα μπορεί να συμπεριλάβει και τη διενέργεια των μορφών έρευνας, που περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται με αυτές. 3. Κατά την ποινική προδικασία για τα κακουργήματα που προβλέπονται στον ανωτέρω νόμο μπορεί να **λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική προστασία από πιθανή εκδίκηση ή εκφοβισμό των καταγγελλόντων** τις πράξεις αυτές ή των ουσιαστικών μαρτύρων, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 παράγραφου 2 ως και 4 του ν. 2928/2001. 4.

Δεν είναι άδικη η πράξη ειδικού ή γενικού προανακριτικού υπαλλήλου που με σκοπό την αποκάλυψη ή σύλληψη προσώπων που διαπράττει έγκλημα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 28 του ν. 1650/1986, εμφανίζεται ενδιαφερόμενος για τη συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση, διάθεση και αξιοποίηση και γενικά τη διαχείριση αποβλήτων. Το ίδιο ισχύει και για τον ιδιώτη που με αυτόν το σκοπό ενεργεί ύστερα από πρόταση των αρμόδιων προανακριτικών υπαλλήλων για τα ανωτέρω εγκλήματα. Οφείλει όμως, στην περίπτωση αυτή, ο ανωτέρω υπάλληλος να ειδοποιήσει προηγουμένως, έστω και τηλεφωνικά, τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Επίσης, δεν είναι άδικη η πράξη ειδικού ή γενικού προανακριτικού υπαλλήλου, όταν ύστερα από βάσιμη καταγγελία ή ισχυρές υπόνοιες ενεργεί έρευνα σε μεταφορικό μέσο για

την ανεύρεση αποβλήτων. 5. Για την εκδίκαση των κακουργημάτων, που προβλέπονται στον ανωτέρω νόμο, αρμόδιο είναι το Τριμελές Εφετείο. »

Μέχρι σήμερα, με δεδομένες τις καταγγελίες του ΠΑΚΟΕ ουδέποτε μέσω προκαταρκτικών εξετάσεων κινητοποιήθηκαν οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, ουδέποτε προστατεύθηκαν οι καταγγέλλοντες ως μάρτυρες, οι οποίοι συχνά γίνονται αποδέκτες αγωγών και μηνύσεων συκοφαντικών δήθεν δυσφημήσεων, και ουδέποτε υπήρξε αποκατάσταση του περιβάλλοντος, παρ' όλες τις δεκάδες αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, οι οποίες επικύρωσαν επιβληθέντα πρόστιμα από τη Διοίκηση. Ο άγνωστος Χ έχει ονοματεπώνυμο, και ο «ρυπαίνων δεν πρέπει μόνο να πληρώνει (τα επιβληθέντα πρόστιμα) », και να συνεχίζει να ρυπαίνει, αλλά κάποια στιγμή πρέπει και να παύσει η παράνομη λειτουργία του.

Εν κατακλείδι, οι νέες μετρήσεις του ΠΑΚΟΕ αποδεικνύουν κατ' αποτέλεσμα την αποτυχία των φορέων της Διοίκησης να ελέγξουν τη ρύπανση του Ασωπού για μια ακόμη φορά, με αποτέλεσμα την διακινδύνευση της υγείας των κατοίκων, οι οποίοι με ομάδες πιέσεως πρέπει ν'αναλάβουν πρωτοβουλίες για ν'ανακινήσουν το ζήτημα. Και το ΠΑΚΟΕ θα είναι αργωός αυτής της προσπάθειας με όσα επιστημονικά και νομικά μέσα διαθέτει. Σε επόμενο άρθρο, εκτός των εισαγγελικών παρεμβάσεων θ'αναλυθεί εκτενώς και η νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων επί των υποθέσεων του Ασωπού, αλλά και κάποια επιστημονικά στοιχεία μελέτης του ΕΚΠΑ (Τμήμα Γεωλογίας), τα οποία αποκαλύπτουν την πηγή του προβλήματος.

ΚΕΘΕΑ: Η αντιμετώπιση της εξάρτησης στην Ελλάδα: χθες, σήμερα, αύριο

Ανοικτό συνέδριο φορέων πρόληψης και απεξάρτησης

Την Κυριακή 10 Δεκεμβρίου 2023, 09.00'-18.00', στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, αίθουσα Μελίνα Μερκούρη.

Το συνέδριο επιχειρεί να ανοίξει έναν ευρύ επιστημονικό, πολιτικό και κοινωνικό διάλογο για το θέμα των εξαρτήσεων στην Ελλάδα σε μια κρίσιμη χρονική στιγμή: Μετά την εξαγγελία του Υπουργείου Υγείας για σαρωτικές αλλαγές, με κατάργηση όλων των εγκεκριμένων (ν. 4139/2013) φορέων και προγραμμάτων πρόληψης και θεραπείας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των επιστημόνων πρώτης γραμμής, των ληπτών υπηρεσιών και της κοινωνίας.

Σκοπός των διοργανωτών είναι να αποτυπώσουν τη σημερινή και πραγματική εικόνα του πεδίου των εξαρτήσεων -με τα επιτεύγματα, τις αδυναμίες και τις νέες προκλήσεις της- και να συνθέσουν τις προτάσεις τους για μια μακρόπνοη πολιτική ολιστικής αντιμετώπισης των εξαρτήσεων στο πλαίσιο ενός δημόσιου συστήματος υγείας.

Το συνέδριο θα καλύψει τις ακόλουθες θεματικές

- Η πρόληψη και η θεραπευτική αντιμετώπιση των εξαρτήσεων στο κατώφλι της απορρύθμισης: Κείμενο-κάλεσμα για συσπείρωση
- Μείωση της βλάβης: Ανάπτυξη υπηρεσιών και νέες προκλήσεις
- Η θεραπεία των εξαρτήσεων από ψυχοδραστικές ουσίες: Μπροστά στην πολυπλοκότητα
- Ο κοινός στόχος της ένταξης: Θεμελιώδεις αρχές, νέες τάσεις και ανάγκες

- Η ψυχιατρική μεταρρύθμιση σε διαρκή αναζήτηση και η αντιμετώπιση των εξαρτήσεων στο στόχαστρο
- Εξάρτηση από το αλκοόλ και άλλοι εθισμοί της συμπεριφοράς
- Πρόληψη και παρέμβαση στην εφηβεία
- Τέχνη, αθλητισμός, κοινωνικές δράσεις, δικτύωση και συνέργειες: Καλές πρακτικές και προοπτικές
- Συμπεράσματα - διακήρυξη του Συνεδρίου

Η συμμετοχή στο συνέδριο είναι ελεύθερη, και οι διοργανωτές απευθύνουν ανοικτή πρόκληση συμμετοχής σε επιστήμονες, ερευνητές, εργαζόμενους και λήπτες υπηρεσιών από τον χώρο αντιμετώπισης των εξαρτήσεων,

της ψυχικής υγείας και της κοινωνικής φροντίδας, σε επιστημονικές ενώσεις, σε χαράσσοντες πολιτική και σε κάθε ενδιαφερόμενο/η.

Το Ανοικτό Συνέδριο συνδιοργανώνεται από επιστημονικό προσωπικό των φορέων πρόληψης και απεξάρτησης, την Ομοσπονδία Συλλόγων Οικογένειας ΚΕΘΕΑ (ΟΣΟΚΕΘΕΑ), τον Σύλλογο Γονέων και Φίλων ΔΙΑΠΛΟΥΣ, τον Σύλλογο Εργαζομένων ΚΕΘΕΑ και το Σωματείο Εργαζομένων Κέντρων Πρόληψης. Συμμετέχουν, επίσης, ο Ενιαίος Σύλλογος Εργαζομένων Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής και το Σωματείο Εργαζομένων Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης.

Στο ατελείωτο ταξίδι με το Orient Express «Murder on the Orient Express» του τρόμου και με Pass όλοι οι Έλληνες

Πάνω στο άρμα του θεού Άρν με ιππείς πολεμιστές, τον Φόβο από την περίοδο των μνημονίων και τον Τρόμο από την περίοδο του Κορονοϊού, τα κόμματα ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, ΝΔ, εγκατέστησαν χάρις την μόνιμη αυτοθεολατρία τους, διορίζοντας εν τέλει και τους γήινους ελεγκτές και κριτές τους, τη δικαιοσύνη ΧΩΡΙΣ ΘΕΟ.

Χριστούγεννα και σήμερα. Η γέννηση και η ζωή του Ιησού είναι η αλήθεια και θα είναι για πάντα παρών και παρούσα. Τα εντελώς συχνά πλέον στολίσματα των κατοίκων στις πόλεις, τονίζουν αντί της αποδρομής του τρόμου και του φόβου που εγκατέστησαν τα κόμματα με τις κυβερ-

νήσεις τους, που για ελεύθερα κράτη, αποτελεί την αισχρή και ατιμωτική αποδοχή τους και πως διοικούν έναν τρομοκρατημένο λαό.

Σπάνε τους καθρέπτες οι κουβαλητές των πιτσαδόρων και οι ψυχίατροι στην καλύτερη τους.

Ξεφοβηθείτε, διώξτε τις αρρώστιες που σταθερά μηχανικά βάζει στην ζωή και στο σώμα μας η διατήρηση του απροσδιόριστου τρόμου που συντηρούν τα κόμματα με τα πετωμένα ΜΜΕ.

Στολίστε και χαρείτε την αναμονή της γέννησης του Ιησού.

Οι υποψήφιοι επικεφαλής των ευρωπαϊών πράσινων για τις ευρωεκλογές

Παρουσίασαν τις θέσεις τους οι 4 υποψήφιοι επικεφαλής των Ευρωπαϊών Πράσινων σε Διαδικτυακό Συνέδριο στις 2.12.2023. Αυτοί/ες είναι:

- Ο **Bas EICKHOUT**, από τους GroenLinks (Πράσινη Αριστερά), Ολλανδία
- Η **Elīna PINTO**, από τους Progresīvie (Προοδευτικοί), Λετονία
- Η **Terry REINTKE**, από τους Bündnis 90/Die Grünen (Συμμαχία 90 / Πράσινοι), Γερμανία
- Η **Benedetta SCUDERI**, από το FYEG / European Young Greens (Νέοι Πράσινοι)

Οι υποψήφιοι αυτοί θα πρέπει ως τις 7 Ιανουαρίου να συγκεντρώσουν την υποστήριξη τουλάχιστον 5 κομμάτων-μελών του EGP, ώστε να είναι πραγματικά διακρατική η αποδοχή τους. Η τελική εκλογή των δύο συνεπικεφαλής θα γίνει από εκατοντάδες αντιπροσώπους στο Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Πράσινου Κόμματος στη Λυών, στις 2-4 Φεβρουαρίου 2024.

Μέσα από μια πραγματική δημοκρατική διαδικασία, οι δύο επικεφαλής θα γίνουν το πρόσωπο και η καρδιά της εκστρατείας των Πράσινων για τις ευρωεκλογές τον Ιούνιο του 2024. Στο συνέδριο θα ψηφιστεί, επίσης, και το Μανιφέστο και οι προτεραιότητες της εκστρατείας. Στο συνέδριο των Ευρωπαϊών Πράσινων θα εκπροσωπηθούν και οι Έλληνες Πράσινοι.

Οι δηλώσεις των υποψηφίων

Η **Benedetta Scuderi** (Ιταλία) δήλωσε: «Είμαστε οι Πράσινοι που έκαναν την ΕΕ πιο φιλόδοξη, φεμινιστική και νεανική. Ως νέοι, είμαστε πιο θυμωμένοι αλλά και πιο έτοιμοι να φτιάξουμε τον κόσμο που μας αξίζει. Δεν έχουμε χρόνο για χάσιμο αλλά έχουμε ακόμα χρόνο για να κερδίσουμε!».

Η **Terry Reintke** (Γερμανία) είπε: «Θέλω εκατομμύρια άτομα στην Ευρώπη να είναι τα αστέρια της προεκλογι-

κής μας εκστρατείας. Γι' αυτούς αγωνιζόμαστε για καλές δουλειές και μισθούς, για την Πράσινη Συμφωνία, την κοινωνική δικαιοσύνη και τα θεμελιώδη δικαιώματα».

Η **Elīna Pinto** (Λετονία) είπε: «Οι ιδρυτές δημιούργησαν την Ευρώπη ενώνοντας άνθρακα και χάλυβα για την ειρήνη. Σήμερα, είναι καιρός για μια Ευρώπη που αναζωογονείται για την ειρήνη μέσω των ανανεώσιμων πηγών ενέρ-

γειας, που τροφοδοτείται από την ανάκαμψη, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και τους φυσικούς πόρους».

Ο **Bas Eickhout** (Ολλανδία) δήλωσε: «Θα κάνω εκστρατεία για μια Πράσινη, κοινωνικά δίκαιη Ευρώπη, που εκτιμά την ποικιλομορφία της και υποστηρίζει μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς για όλους».

Μαζί μπορούμε να νικήσουμε την ανισότητα και την αδικία».

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

Το πρώτο σχολικό κυλικείο στην Ελλάδα ιδιοκτησίας νέων με αναπηρία

Την Τετάρτη, 8 Νοεμβρίου 2023, πραγματοποιήθηκαν τα επίσημα εγκαίνια του Κυλικείου της 3S School Synergy Snacks στον Άγιο Δημήτριο, παρουσία της Υφυπουργού Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Δόμνας Μιχαλίδου και εκπροσώπων από την ΔΥΠΙΑ, το γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα αλλά και το Junior Achievement Greece, που συνέβαλαν καθοριστικά στην ίδρυση του κυλικείου από την 3S. Στο χώρο βρέθηκαν υποστηρικτές, εκπαιδευτικοί, εθελοντές, γονείς αλλά και άτομα με αναπηρία που εργάζονται στο εγχείρημα.

Από το 2017 μία σύμπραξη μαθητών/τριών του Εργαστηρίου Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.ΕΚ.) Αγίου Δημητρίου και του Ιου Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑ.Λ.) Νέας Ιωνίας, η ΚοινΣΕπ 3S School Synergy Snacks, στην οποία εργάζονται νέοι με αναπηρία, κάνει την συμπερίληψη πράξη και δίνει ίσες ευκαιρίες για επαγγελματική απασχόληση στην αγορά εργασίας για όλες και όλους. Το 2023 το γραφείο της UNICEF στην Ελλάδα και το Junior Achievement Greece ανέλαβαν την υποστήριξη ενός Κυλικείου, όπου θα εργάζονταν νέοι/ες με αναπηρία, στο χώρο του Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Αγίου Δημητρίου. Περισσότεροι από 240 μαθητές με αναπηρίες, ηλικίας 13 έως 22 ετών, φοιτούν σε αυτό το σχολείο. Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εγγύηση για το Παιδί» (Child Guarantee) το Κυλικείο ξεκίνησε τη λειτουργία του ως υποκατάστημα της Κοινωνικής Επιχείρησης, 3S School Synergy Snacks, και στοχεύει να υποστηρίξει την επαγγελματική αποκατάσταση ανθρώπων με αναπηρίες με σκοπό την ισότιμη ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Στα εγκαίνια του Κυλικείου, σύντομους χαιρετισμούς απηύθυναν ομιλητές από το ΥΠΑΙΘ, τη διοίκηση του σχολείου, το προσωπικό του κυλικείου, καθώς και λοιποί προσκεκλημένοι που τόνισαν την σημασία της συμπερίληψης στον χώρο εργασίας.

Η Υφυπουργός Παιδείας δήλωσε χαρακτηριστικά: «Εδώ από το Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Αγίου Δημητρίου, από αυτήν την πάρα πολύ μεγάλη προσπάθεια που γίνεται και μέσα από το Junior Achievement Greece, έχουμε τα παιδιά μας, τον Χρήστο, τον Γιάννη, τον Γιώργο, τον Μιχάλη, οι οποίοι πλέον εργάζονται ισότιμα με εμάς, παρασκευάζοντας μπάρες και παρέχοντας τις υπηρεσίες τους υπη-

ρεσίες, μέσα στο κυλικείο του σχολείου, ενώ ταυτόχρονα προετοιμάζονται και για να μεταδώσουν το παράδειγμά τους στους υπόλοιπους συμπολίτες, μας, με και χωρίς αναπηρία, για την ισότιμη και αυτόνομη ένταξη τους στην αγορά εργασίας. Καθήκον δικό μας να διευκολύνουμε την καθημερινότητα των ατόμων με αναπηρία, των εκπαιδευτικών τους, των οικογενειών τους και να πολλαπλασιάσουμε πρωτοβουλίες σαν αυτή».

«Η 3S είναι το εγχείρημα που δικαιώνει εμφατικά κάθε μας προσπάθεια στο χώρο της εξάλειψης της ανεργίας. Τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί τους οραματίστηκαν ένα χώρο συμπερίληψης όπου θα μπορούν να εργαστούν όλοι και όλες, χωρίς αποκλεισμούς και στην συνέχεια τον έκαναν πράξη. Είναι τιμή μας να είμαστε κομμάτι της διαδρομής τους, να τους στηρίζουμε και δεσμευόμαστε ότι θα συνδράμουμε σε κάθε τους βήμα», δήλωσε ο Αργύρης Τζικόπουλος, CEO του Junior Achievement Greece.

Η εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής του Ε.Ε.Ε.ΕΚ Αγίου Δημητρίου, συντονίστρια των προγραμμάτων επιχειρηματικότητας και ιδρυτικό μέλος της

Κοιν.Σ.Επ., Έφη Χρυσού δήλωσε: «Το γεγονός ότι δεν υπάρχουν εργασιακά πλαίσια που να απορροφούν αποφοίτους ΑμεΑ, παρά τον κοινωνικό ρόλο και το στόχο των Ειδικών Επαγγελματικών Σχολείων να πετύχουν μια σύνδεση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων τους με την αγορά εργασίας, μας έδωσε μια δυνατή ώθηση να εξελιχούμε ακόμα περισσότερο την ιδέα της 3S και να οδηγηθούμε στην ανάθεση του σχολικού κυλικείου απ' όπου ξεκίνησε και το αντίστοιχο πρόγραμμα μαθητικής επιχειρηματικότητας».

Ακολουθώντας πιστά το όραμά μας και παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε, πιστέψαμε στην επιτυχία του νέου μας εγχειρήματος με μοναδική πηγή έμπνευσής μας τους χαρισματικούς νέους εργαζόμενους μας. Αυτά τα εγκαίνια είναι η πρώτη ανοιχτή εκδήλωση της Κοιν.Σ.Επ. ένταξης και μέσω αυτής θα θέλαμε να ακουστεί η φωνή μας λίγο περισσότερο. Στόχος μας είναι το κυλικείο αυτό να γίνει πρότυπο συμπερίληψης για ΑμεΑ και η ένταξη αυτή να αποτελέσει μια καλή πρακτική και για άλλα κυλικεία».

ΤΑ ΛΙΒΑΔΙΑ ΤΗΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ

Γνωστή ως ελιά της θάλασσας ή μπλε δάση ή φυκάδες, η Ποσειδωνία είναι ένα μοναδικό ενδημικό είδος με καταπράσινα ζωηρά φύλλα που μοιάζουν με κορδέλες και απαντάται κυρίως στις αμμώδεις βυθούς της Μεσογείου.

Παράγων καθαρισμού του οικοσυστήματος και της εξασφάλισης γης γεωφυσικής αισθητικής της νησιωτικής, μεσογειακής χώρας μας, κινδυνεύει. Δεν είναι μόνον η μοναδικότητα της στη Μεσόγειο. Είναι και όταν συναντώνται στις ακτές, αυτά τα φυτά συντηρούν και επιτρέπουν την ανάπτυξη της παραλίας και την προστατεύουν από τη διάβρωση.

Αποτελούν λίπασμα για όλα τα φυτά που συγκρατούν την άμμο και γι' αυτό δεν επιτρέπεται να απομακρύνονται από τις παραλίες και προπάντων με τη χρήση μηχανμάτων. Μέσα στη θάλασσα, τα λιβάδια της Ποσειδωνίας είναι αποθήκες άνθρακα, δηλαδή απομακρύνουν και δεσμεύουν διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα μέσω της φωτοσύνθεσης, επιβιώνοντας εκεί που φθάνει το φως, ενώ συμβάλουν στην καθαριότητα της θάλασσας.

Ειδικότερα, κάθε τετραγωνικό μέτρο ενός υγιούς λιβαδιού παράγει μέχρι και 20 λίτρα οξυγόνου την ημέρα. Επίσης, οι ωώδεις πεπλατυσμένες μπάλες ινώδους υλικού ξεβράζει η Ποσειδωνία τις

ακτές, αιχμαλωτίζουν μεγάλες ποσότητες πλαστικού.

Ο κίνδυνος απορρέει από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη στην παράκτια ζώνη, η ανεξέλεγκτη αγκυροβόληση σκαφών, η δημιουργία αμμωδών παραλιών εκεί που δεν υπήρχαν, η θαλάσσια ρύπανση, η ανεξέλεγκτη εγκατάσταση ιχθυοκαλλιεργειών, η παράνομη χρήση συρόμενων αλιευτικών εργαλείων η παράνομη αλιεία με εκρηκτικές ύλες σε περιοχές που υπάρχουν λιβάδια.

Παρ' όλο που τα λιβάδια της Ποσειδωνίας αποτελούν προστατευόμε-

νες περιοχές Natura, δε φαίνεται κάτι τέτοιο να τηρείται. Ο νέος γενικός σχεδιασμός της Μαρίνας Βουλιαγμένης αποσκοπεί στη συνολική αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του τουριστικού λιμένα στα ευρωπαϊκά πρότυπα, έτσι ώστε αυτός να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις του θαλασσίου τουρισμού με σκάφη αναψυχής μεγάλου μεγέθους ως μια ακόμα δήθεν μεγαλόπνοη επένδυση. Η επένδυση έλαβε την άδεια του υπουργείου πολιτισμού. Ωστόσο, σε περίπτωση εντοπισμού αρχαιοτήτων –και μόνον σ' αυτή την περίπτωση– οι εργασίες θα διακοπούν άμεσα.

1) Εκδήλωση: Φυσικές καταστροφές, κλιματική αλλαγή και διακυβέρνηση. Η επόμενη μέρα.

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή & Δημήτρη Τσάτσου, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης (ΕΕΠΕ), διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα:

«Φυσικές καταστροφές, κλιματική αλλαγή και διακυβέρνηση. Η επόμενη μέρα», την Τετάρτη 15 Νοεμβρίου 2023 (18:00-20:30) στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών (Ακαδημίας 60).

2) ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ nPEAR Conference

Το Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Η χρήση της επαυξημένης πραγματικότητας στην Εκπαίδευση», που οργανώνει ο Εκπαιδευτικός Όμιλος IdEF, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το συνέδριο έλαβε χώρα στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα (Λεωφ. Βασιλίσσης Αμαλίας 8, Αθήνα 105 57), αλλά και online, Πέμπτη 9 Νοεμβρίου 2023 στις 8.30 πμ

3) ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΝΖΟΛΙΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΕΙΟΥΧΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΤΕΡΨΗΧΩΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Πραγματοποιήθηκε 12 Νοέμβρη στις 11πμ στον 3ο όροφο του Πρ. Δημαρχείου Δραπετσώνας με ομιλητές: Βασίλης Καραβόλας, Θεωρητικός Φυσικός PhD, Εύη Γεωργιάδου, Δρ.Χημικός, Νίκος Μπουντούρογλου MD, PhD Ακτινοθεραπευτής Ογκολόγος ΓΝΑΠ ΜΕΤΑΞΑ

4) JobFestival 2023 ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: skywalker.gr

Θεσσαλονίκη: Η μεγαλύτερη διοργάνωση για την εργασία το Thessaloniki #JobFestival 2023 πραγματοποιήθηκε στο συνεδριακό κέντρο «Ιωάννης Βελίδης», την Παρασκευή 10 και το Σάββατο 11 Νοεμβρίου, από τις 10:00 μέχρι τις 18:00. Η είσοδος ήταν ελεύθερη για τους επισκέπτες.

5) 13th International Black Sea Symposium, The Black Sea in crises: challenges & opportunities in an unstable environment

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: the International Centre for Black Sea Studies (ICBSS).

The 13th International Black Sea Symposium "The Black Sea in crises: challenges & opportunities in an unstable environment" πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στις 2 Νοεμβρίου 2023

6) Φεστιβάλ GRBossible Νεοφυής Επιχειρηματικότητα "Think Big"

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: skywalker.gr

Πραγματοποιήθηκε στις 8 και 9 Δεκεμ-

βρίου στο Σεράφειο Συγκρότημα του Δήμου Αθηνών. Η είσοδος ήταν ελεύθερη για τους επισκέπτες.

7) Εκδηλώσεις έργου ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΕ ΑΜΥΝΑ 15.11.2023 και 5.12.2023

Το Υπουργείο Άμυνας και το ECOCITY με την επιστημονική επιμέλεια του ΑΠΘ και την συγχρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο σχεδίασαν και υλοποίησαν το έργο ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΕ ΑΜΥΝΑ.

Συγκεκριμένα:

• Τετάρτη 15 Νοεμβρίου 2023 ώρα 10.45, Μουσείο Πολεμικής Αεροπορίας – Τατόι

• Τρίτη 5 Δεκεμβρίου 2023 ώρα 10.45, Πολεμικό Μουσείο, Βας. Σοφίας & Ριζάρη, Αθήνα

8) ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΣΠΑ

Εισηγητής: Μιχαήλ Θεοφίλου

Το σεμινάριο υλοποιείται ηλεκτρονικά στις 13 Δεκεμβρίου μέσω ειδικής web - πλατφόρμας, που έχει την δυνατότητα πλήρους Διαδραστικότητας (Interaction), πρόσωπο προς πρόσωπο επικοινωνίας, δημιουργίας virtual αιθουσών για ομαδικές ασκήσεις και αμφίδρομη υποβολή ερωτήσεων μεταξύ των συμμετεχόντων σαν να βρίσκονται σε εκπαιδευτική αίθουσα.

9) 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψηφιοποίησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς-EuroMed

Λόγω των θεομηνιών που έπληξαν τη Θεσσαλία το τελευταίο χρονικό διάστημα, δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα, των αλληπάλληλων εκλογικών αναμετρήσεων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' Βαθμού και λόγω πολλών αιτημάτων, εξαιτίας των παραπάνω λόγων, από Φορείς και ανεξάρτητους εισηγητές-ερευνητές, να δοθεί περισσότερος χρόνος για την προετοιμασία των εργασιών, ορίζεται νέα ημερομηνία πραγματοποίησης του Συνεδρίου από το Νοέμβριο 2023, που ήταν αρχικά, στις 6-7-8-9 Μαρτίου 2024, στην Λάρισα και στον ίδιο χώρο (Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας).

10) Στρογγυλή Τράπεζα "ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ"

Θέμα: «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΛΟΓΩ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ»

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη 12 Δεκεμβρίου 2023 και ώρα 7 μ.μ. διαδικτυακά στην πλατφόρμα Zoom.

11) 2ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο για τα Κοινά και την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία

Υλοποιήθηκε στις 24-25 Νοεμβρίου 2023 στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

12) Εκδήλωσης 28/11/2023

Διοργάνωση: Ρίτα Μωραϊτάκη-Πικρού
Υλοποιήθηκε Τρίτη 28.11.2023 στις 18:00 στο ΣΑΚΑ (Σύλλογος Αποφοίτων Κολλεγίου Αθηνών - Ψυχικού) Σ. Δέλτα 15, Ψυχικό.

13) ΥΒΡΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Διοργάνωση: Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας – Υ.Π.ΕΝ,

Πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στο Αμφιθέατρο του Υ.Π.ΕΝ. (Α. Μεσογείων 119), στις 5 Δεκεμβρίου 2023.

14) Φιλανθρωπική δράση για την ψυχική υγεία

Διεθνείς δράσεις με την ονομασία "Colors of Resilience" (χρώματα δύναμης) με στόχο την αξιοποίηση της δύναμης της τέχνης και του χρώματος προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για την ψυχική υγεία, να μειωθεί το κοινωνικό στίγμα προάγοντας την κατανόηση και την αποδοχή και να λειτουργήσουν ως πλατφόρμα για συναισθηματική έκφραση.

Στην Ελλάδα τα εγκαίνια της σειράς δράσεων θα γίνουν την Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου 2023 στις 18.00 στο ξενοδοχείο Athenaeum Eridanus Luxury (Πειραιώς 72, Αθήνα 10435) υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ψυχική υγεία.

Παράλληλα από την Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου έως και την Κυριακή 17 Δεκεμβρίου 2023, από τις 11.00 έως τις 18.00 θα πραγματοποιηθεί φιλανθρωπικό art bazaar αντικειμένων και έργων τέχνης από δημιουργούς που είναι ευαισθητοποιημένοι με τα θέματα της ψυχικής υγείας.

15) Εκδήλωση για την άγρια πανίδα της Πάρνηθας

Εκδήλωση του Ε.Π.Ο.Σ. Φυλής (Ελληνικός Πολιτιστικός Ορειβατικός Σύλλογος Φυλής) με θέμα της άγρια πανίδα της Πάρνηθας διεξήχθη τη Δευτέρα 4 Δεκεμβρίου στις 17.00 στο Παλιό Δημαρχείο Χασιάς επί της λεωφόρου φυλής.

16) Το Σάββατο 28 Οκτωβρίου, οι Εθελοντές του Ιδρύματος

«ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ-ΕΛΛΑΔΑ» έδωσαν το παρών στην Πλατεία Αγ. Βλασίου Αχαρνών, διανέμοντας εκατοντάδες βιβλιάρια στους παρευρισκόμενους. Μίλησαν με θαμώνες στις καφετέριες της περιοχής, αλλά και με περαστικούς, οι οποίοι υποστηρίζουν το έργο τους παροτρύνοντάς τους να συνεχίσουν τον αγώνα τους για ένα ΜΕΝΙΔΙ ΧΩΡΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ!

Κοπή δέντρων στο υδροτοπικό σύστημα της αλυκής Αιγίου SOS

Σφοδρές αντιδράσεις προκαλεί η κοπή δένδρων στις Αλυκές του Αιγίου από το δήμο. η εκπρόσωπος του Περιβαλλοντικού Φορέα "ΔΙΑΛΛΑΓΗ" κα Μαρία Αλεξανδροπούλου προχώρησε σε υποβολή μήνυσης στην Εισαγγελία του Αιγίου αλλά και επίσημης καταγγελίας, που, όπως είπε, έκανε στην αρμόδια εποπτική Ειδική Υπηρεσία, μέσω του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κάνοντας λόγο για "έγκλημα" σε βάρος της φύσης.

Η κα Αλεξανδροπούλου τονίζει ότι η πράξη αυτή λαμβάνει χώρα χωρίς άδεια υλοτομίας, άνευ τήρησης της συνήθους διαδικασίας σύμφωνα με το δημοτικό κανονισμό πρασίνου, ενώ παράλληλα η κοπή έλαβε χώρα στο πλαίσιο υλοποίησης Ε.Ε. Προγράμματος LEADER «ήπιων βελτιώσεων», χωρίς ωστόσο να αναφέρεται η κοπή δέντρων στην εγκεκριμένη μελέτη ή στις επιλέξιμες δαπάνες του έργου. «Η Αλυκή είναι εκτός σχεδίου πόλεως και δε γνωρίζουμε για άλλη αδειοδότηση ή γνωμοδότηση, θετικής κοπής, ενώ ο Ο.Φ.Υ.Π.Ε.ΚΑ. δεν έχει απαντήσει σε σχετικό ερώτημα μας».

σύμφωνα με πληροφορίες, η κοπή των δένδρων έγινε με την σύμφωνη γνώμη του Δασαρχείου αλλά και παρουσία αρμοδίων υπαλλήλων του. Μένει να δούμε την επίσημη απάντηση της δημοτικής αρχής και τα επιχειρήματα που θα προταθούν.

Εθελοντές του Ιδρύματος «ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ- ΕΛΛΑΔΑ»

Οι Εθελοντές του Ιδρύματος «ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ-ΕΛΛΑΔΑ» είπαν το δικό τους «ΟΧΙ» στα Ναρκωτικά, κατά τη διανομή των βιβλαρίων τους, στην Πλατεία Αγ. Βλασίου Αχαρνών!

Το Σάββατο 28 Οκτωβρίου, οι Εθελοντές του Ιδρύματος «ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ-ΕΛΛΑΔΑ» έδωσαν το παρών στην Πλατεία Αγ. Βλασίου Αχαρνών, διανέμοντας εκατοντάδες βιβλιάρια στους παρευρισκόμενους. Μίλησαν με θαμώνες στις καφετέριες της περιοχής, αλλά και με περαστι-

κούς, οι οποίοι υποστηρίζουν το έργο τους παροτρύνοντάς τους να συνεχίσουν τον αγώνα τους για ένα ΜΕΝΙΔΙ ΧΩΡΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ!

Τα εκπαιδευτικά βιβλιάρια, που διανέμονται ΔΩΡΕΑΝ σε συνεχόμενη βάση στην ευρύτερη περιοχή των Αχαρνών, είναι ήδη γνωστά σε πολύ κόσμο! Δίνουν δε τα Συγκλητήριά τους γι' αυτή τη δράση, βλέποντας ότι «κάτι γίνεται στην περιοχή τους για την πρόληψη στο θέμα Ναρκωτικά!»

Οι Εθελοντές του Ιδρύματος «ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ-ΕΛΛΑΔΑ» συνεχίζουν δυναμικά, όλο τον χρόνο, διανέμοντας το ενημερωτικό τους υλικό σε ακόμα περισσότερους ανθρώπους, προωθώντας το Πρόγραμμα «Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ» και έχοντας ως σύνθημα «να πλησιάσουν τους νέους ΠΡΙΝ προλάβουν να τους πλησιάσουν οι έμποροι των ναρκωτικών».

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την επίσημη ιστοσελίδα μας: <https://www.notodrugs.gr/>

Και ακολουθήστε μας σε Instagram και Facebook για να δείτε περισσότερες δράσεις μας: [drugfreeworld.gr](https://www.instagram.com/drugfreeworld.gr)

Διάσκεψη για την Κλιματική Αλλαγή: ήρθε η ώρα να βοηθήσουμε την Αφρική να τραφεί

Η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή του 2023 (που συνήχθη αναφέρεται ως COP28), διεξάγεται στο Ντουμπάι των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων. Είναι η 28η στη σειρά και θα διαρκέσει από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 12 Δεκεμβρίου.

Για πρώτη φορά παίρνει μέρος και οργανωμένη ελληνική αποστολή. Τον Έλληνα πρωθυπουργό συνοδεύουν σχεδόν διακόσιοι κυβερνητικοί παράγοντες, επιχειρηματίες και στελέχη εταιρειών.

Ο πρώτος Παγκόσμιος Απολογισμός (GST) θα παρέχει μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση της προόδου από την υιοθέτηση της Συμφωνίας του Παρισιού. Αυτό θα βοηθήσει στην ευθυγράμμιση των προσπαθειών για τη δράση έναντι της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για να γεφυρωθούν τα κενά που βρίσκονται σε εξέλιξη. Η προεδρία της COP28 των ΗΑΕ θα εργαστεί για να διασφαλίσει ότι ο κόσμος ανταποκρίνεται στο GST με ένα σαφές σχέδιο δράσης.

Μεταξύ άλλων, τονίζεται η ανάγκη για στήριξη των πιο ευάλωτων χωρών

στην κλιματική αλλαγή. Ειδικότερα, από τους εκπροσώπους της αφρικανικής ηπείρου σημειώνεται η σημασία της ως βασικού τροφοδότη του πλανήτη και υπογραμμίζονται οι προτεραιότητες που πρέπει να αναλάβει η παγκόσμια χρηματοοικονομική κοινότητα.

Η πρόκληση της σίτισης του κόσμου είναι τεράστια, δεδομένων της αύξησης του παγκόσμιου πληθυσμού και των αδυσώπητων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, όπως ξηρασίες και πλημμύρες, οι οποίες έχουν αυξηθεί σε συχνότητα και ένταση στην Αφρική, και όχι μόνο.

Για να διασφαλιστούν οι παγκόσμιες προμήθειες τροφίμων για τις επόμενες δεκαετίες, η Αφρική επείγει να γίνει μέρος της λύσης.

Η Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Επισιτιστική Ασφάλεια αυτού του μήνα στο Λονδίνο αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα προς την ενεργοποίηση της δράσης από ηγέτες που κατανοούν τη σοβαρότητα του προβλήματος. Με το 65% της ακαλλιέργητης καλλιεργήσιμης γης στον κόσμο, η Αφρική έχει τη δυνατότητα να επιτύχει εσωτερική επισιτιστική ασφάλεια και να διαδραματίσει μεγαλύτερο ρόλο στη διατροφή του κόσμου.

Πιο παραγωγική γη θα μπορούσε να δημιουργήσει μια οικονομία τροφίμων και αγροτικών επιχειρήσεων αξίας ενός τρισεκατομμυρίου δολαρίων έως το 2030 και να μετατρέψει την Αφρική από καθαρό εισαγωγέα τροφίμων σε καθαρό εξαγωγέα, βελτιώνοντας, παράλληλα, το επίπεδο ζωής των κατοίκων της.

Αλλά στην Αφρική δεν μπορούμε να διορθώσουμε το ζήτημα του κλίματος αν δε διορθώσουμε το ζήτημα του χρέους.

Για τις αλλαγές αυτές χρειάζονται περισσότερες επενδύσεις και χρηματοδότηση προκειμένου να αυξηθεί και παγιωθεί η παραγωγικότητα. Συγκεκριμένα, τονίζεται η ανάγκη επέκτασης της υδροδότησης και η εκπαίδευση των αγροτών σε νέες, αποδοτικότερες μεθόδους και φιλικότερες στο περιβάλλον.

Οι κυβερνήσεις έχουν από καιρό αναγνωρίσει τη σημασία της Αφρικής στον τερματισμό της επισιτιστικής ανασφάλειας, για χάρη όλων μας. Τώρα είναι καιρός να περάσουμε από τα λόγια στις πράξεις.

Στην COP28, οι ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να εκπληρώσουν τη δέσμευσή τους να διπλασιάσουν τη χρηματοδότηση της προσαρμογής έως το 2025. Μόνο τότε η Αφρική θα μπορέσει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να τραφεί και να παίξει μεγαλύτερο ρόλο στη διατροφή του κόσμου.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΥΚΤΟ ΠΛΟΥΤΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Δύο συνέδρια, το πρώτο, από 28 Αυγούστου έως 30 Αυγούστου 2023, και το δεύτερο από 31 Αυγούστου έως 2 Σεπτεμβρίου 2023, έλαβαν χώρα στο Ζάππειο Μέγαρο, αφιερωμένα στον Ορυκτό Πλούτο και την Κυκλική Οικονομία.

To 2nd International Conference on Raw Materials and Circular Economy-Raw Materials: setting the foundations for the Green Transition-RarMat 2023 διοργανώθηκε από την Σχολή Μεταλλολόγων-Μεταλλουργών Μηχανικών του ΕΜΠ και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

Συμμετείχαν πάνω από 450 σύνεδροι από 31 χώρες και παρουσιάστηκαν 243 και πλέον επιστημονικές εργασίες στο πλαίσιο 11 θεματικών ενοτήτων. Η βασική θεματική του συνεδρίου ήταν η προοπτική βελτίωσης της κοιτασματολογικής ωριμότητας, καθώς και των τεχνολογιών επεξεργασίας και ανακύκλωσης κρίσιμων ορυκτών πρώτων υλών εντός της Ευρώπης.

Επιλεγμένα στρατηγικά έργα θα επωφεληθούν από υποστήριξη για πρόσβαση σε χρηματοδότηση και μικρότερα χρονοδιαγράμματα αδειοδότησης, δηλαδή 24 μήνες για άδειες εξόρυξης και 12 μήνες για άδειες επεξεργασίας και ανακύκλωσης. Επίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν εθνικά μέτρα για την βελτίωση της συλλογής δεδομένων «εν γένει» αποβλήτων, όπως και τα μεταλλικά απόβλητα, στην κατεύθυνση δυναμικής ανακύκλωσης και ανάκτησης από αυτά κρίσιμων και στρατηγικών ορυκτών πρώτων υλών.

Πολλοί οι ομιλητές. Ο Slavko Solar, United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) Sustainable Energy Division ανέφερε στην απόφαση της ΕΕ να γίνεται η εκτίμηση κοιτασματολογικής και επιχειρησιακής ετοιμότητας για την παραγωγή και αξιοποίηση δυναμικών αποθεμάτων πρωτογενών και δευτερογενών ορυκτών πρώτων υλών, στην βάση του συστήματος ταξινόμηση των Ηνωμένων Εθνών.

Σε ό,τι αφορά στην ενίσχυση της αυτονομίας ανθεκτικότητας της αξιακής αλυσίδας μπαταριών λιθίου, ο

Λάμπρος Μπίσαλας, Διευθύνων Σύμβουλος της Sunlight Group Energy Storage Systems, ανέφερε ότι η εταιρεία του προωθεί την επένδυση στην βιομηχανική μονάδα Ξάνθης, με έμφαση στην Έρευνα και την Ανάπτυξη όπως και στην νέα γραμμή παραγωγής πρωτότυπων στοιχείων λιθίου. Την αυξημένη παραγωγή θα υποστηρίξει μονάδα ανακύκλωσης η οποία βρίσκεται στα τελευταία στάδια έρευνας και ανάπτυξης, κατ' αντιστοιχία των Μπαταριών Μολύβδου-Οξέος της εταιρείας, η οποία παρέχει ήδη το 60% των απαιτούμενων πρώτων υλών.

Η Ευρωβουλευτής της ΝΔ Άννα-Μισέλ Ασημακοπούλου εξήρε την πολιτική διάσταση και εφαρμογή του Κανονισμού για τις Πρώτες Ύλες, αναφέροντας ότι είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη βασικών τεχνολογιών που κάνουν δυνατή την δίδυμη ενεργειακή και ψηφιακή μετάβαση, όπως η παραγωγή αιολικής ενέργειας, η αποθήκευση υδρογόνου και οι μπαταρίες.

Ο υφυπουργός Ανάπτυξης Μάξιμος Σενετάκης τόνισε ότι οι κρίσιμες πρώτες ύλες αποτελούν το θεμέλιο επάνω στο οποίο οικοδομείται η σύγχρονη τεχνολογία και η καινοτομία επιχειρηματικότητα. Η εξοικονόμηση ενέργειας, οι ΑΠΕ με γενικευμένη ηλεκτροκίνηση και το πράσινο υδρογόνο είναι οι στόχοι για τήρηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας μηδενικών εκπομπών άνθρακα έως το 2050.

Η υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Αλεξάνδρα Σδούκου μίλησε για την ανάγκη πρόσβασης της ΕΕ σε κρίσιμες και στρατηγικές ορυκτές πρώτες ύλες και στην βελτίωση της ανθεκτικότητας των σχετικών εφοδιαστικών αλυσίδων.

Η κατάκτηση της στρατηγικής αυτονομίας της χώρας αποτελεί έναν εθνικό στόχο όπως και η συνδρομή στην αυτάρκεια της Ευρώπης σε κρίσιμες ορυκτές πρώτες ύλες, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό. Η υπό σύσταση Ειδική Ομάδα Εργασίας θα επεξεργαστεί σχέδιο τροποποιήσεων των διατάξεων του Μεταλλευτικού Κώδικα, με βασικό στόχο την διευκόλυνση των επενδύσεων στον ελληνικό ορυκτό πλούτο.

Βασικός άξονας προτεραιότητας είναι η κοιτασματολογική έρευνα κρίσιμων και στρατηγικών ορυκτών πρώτων υλών, όπως το λίθιο, το κοβάλτιο, ο γραφίτης, το νικέλιο, που απαιτούν οι μπαταρίες της ηλεκτροκίνησης, αλλά και Σπάνιες Γαίες που χρειάζονται οι μαγνήτες νεοδυμίου.

Ο Πρόεδρος του ΣΜΕ, Κωνσταντίνος Γιαζιτζόγλου, ανεγνώρισε την στρατηγική αξία της πρωτοβουλίας της ΕΕ

για τις κρίσιμες ορυκτές πρώτες ύλες και την ανάγκη διαχωρισμού των ορυκτών σε κρίσιμα και μη κρίσιμα.

Η Φιλίω Λαναρά της Μυτιληναίας Α.Ε., ο Πάνος Τσερόλας, ο Γεώργιος Γεωργιάδης της ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ Α.Ε. και ο Μιχάλης Παπασωτηρίου της Ελληνικός Χρυσός Α.Ε. ανέδειξαν την σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης και της κυκλικής οικονομίας, παρουσιάζοντας τις προτεραιότητες και τα έργα που σήμερα υλοποιούνται:

1. το έργο σκωριών της Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.

2. τα έργα παραγωγής μεταλλικού πυριτίου και σιδηροχρωμίου της ΕΛΛΗΜΕΤ Α.Ε.

3. τα έργα ανάπτυξης της παραγωγής μαγνησίτη από την ΤΕΡΝΑ ΔΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.

4. το έργο παραγωγής γερμανίου (Ge) και εκμετάλλευσης μικτών θειούχων στους Μολάους από την Ελληνικά Ορυκτά ΙΚΕ

5. τις πρόσφατες εξελίξεις προς την κατεύθυνση της παραγωγής γαλλίου (Ga) από την Μυτιληναίας Α.Ε., αλλά και την συμβολή της Ε.Α.Γ.Μ.Ε., στην έρευνα των στρατηγικών και κρίσιμων Ορυκτών Πρώτων Υλών.

Παρουσιάστηκαν λοιπόν οι πρόσφατες εξελίξεις που αφορούν το σχέδιο δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης και, τέλος, οι προσπάθειες αξιοποίησης του γεωθερμικού πεδίου της Ελλάδος.

Καταλήγοντας, η προστασία του περιβάλλοντος μέσα από την βελτίωση της κυκλικότητας και της βιωσιμότητας των κρίσιμων πρώτων υλών αποτελεί βασική προϋπόθεση. Η έλλειψη αποδοχής από τις τοπικές κοινωνίες λόγω περιβαλλοντικών ανησυχιών μπορεί να αποβεί εμπόδιο για το άνοιγμα νέων ορυχείων. Πέρα από την απαιτούμενη αύξηση της συνεισφοράς της εξορυκτικής βιομηχανίας στην ζήτηση, η προώθηση της κυκλικότητας και η αναβάθμιση των δυνατοτήτων ανακύκλωσης στην ΕΕ οφείλουν να είναι βασικές επιλογές για περαιτέρω διερεύνηση.

Τουλάχιστον το 15% της ετήσιας κατανάλωσης κάθε κρίσιμης ορυκτής πρώτης ύλης στην ΕΕ θα καλύπτεται από την ικανότητα ανακύκλωσης της Ένωσης έως το 2030. Για την πλειονότητα των κρίσιμων πρώτων υλών, η συμβολή των δευτερογενών πηγών εξακολουθεί να παρεмένει είτε αμελητέα είτε εντελώς απύσχα. Η ανακύκλωση λοιπόν θα συμβάλλει στην διασφάλιση τόσο του εφοδιασμού όσο και της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας ορυκτών πρώτων υλών.

Φιλανθρωπική δράση για την ψυχική υγεία

Διεθνείς δράσεις με την ονομασία "Colors of Resilience" (χρώματα δύναμης) με στόχο την αξιοποίηση της δύναμης της τέχνης και του χρώματος προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για την ψυχική υγεία, να μειωθεί το κοινωνικό στίγμα προάγοντας την κατανόηση και την αποδοχή και να λειτουργήσουν ως πλατφόρμα για συναισθηματική έκφραση.

Στην Ελλάδα τα εγκαίνια της σειράς δράσεων θα γίνουν την Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου 2023 στις 18.00 στο ξενοδοχείο Athenaeum Eridanus Luxury (Πειραιώς 72, Αθήνα 10435) υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ψυχική υγεία.

Παράλληλα από την Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου έως και την Κυριακή 17 Δεκεμβρίου 2023, από τις 11.00 έως τις 18.00 θα πραγματοποιηθεί φιλανθρωπικό art bazaar αντικειμένων και έργων τέχνης από δημιουργούς που είναι ευαισθητοποιημένοι με τα θέματα της ψυχικής υγείας.

Εκδήλωση για την άγρια πανίδα της Πάρνηθας

Εκδήλωση του Ε.Π.Ο.Σ. Φυλής (Ελληνικός Πολιτιστικός Ορειβατικός Σύλλογος Φυλής) με θέμα της άγρια πανίδα της Πάρνηθας διεξήχθη τη Δευτέρα 4 Δεκεμβρίου στις 17.00 στο Παλιό Δημαρχείο Χασιάς επί της λεωφόρου φυλής.

Ημερίδα για τη βιοποικιλότητα και τις προστατευόμενες περιοχές

Το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας διοργανώνει ημερίδα με θέμα: «Βιοποικιλότητα και Προστατευόμενες Περιοχές», την Τρίτη, 5 Δεκεμβρίου 2023, στην Αθήνα (Λ. Μεσογείων 119, 11526, αμφιθέατρο Υπουργείου).

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας θα παρουσιαστούν θεματικές ενότητες που αφορούν στα εξής:

- Θεσμοθετημένα σχέδια δράσης για τα είδη χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ).
- Νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την αποκατάσταση της φύσης.
- Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ) και Σχέδια Διαχείρισης για τις

περιοχές του δικτύου Natura.

- Εποπτεία και αξιολόγηση του καθεστώτος διατήρησης προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων στην Ελλάδα.

- Δράσεις αποκατάστασης του δασικού οικοσυστήματος της Δαδιάς μετά τις φετινές καταστροφικές πυρκαγιές στην περιοχή του Έβρου, κ.ά.

Οι συμμετέχοντες στην ημερίδα θα έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τα νέα εργαλεία και τις επιστημονικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την προστασία της βιοποικιλότητας και να συζητήσουν κρίσιμα σχετικά ζητήματα και προκλήσεις.

Η ημερίδα απευθύνεται σε ειδικούς επιστήμονες, εκπροσώπους της Πολιτείας, καθώς επίσης σε φορείς και κοινότητες, που εργάζονται για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Η εκδήλωση πραγματοποιείται υβριδικά, δηλαδή με φυσική παρουσία συνέδρων, αλλά και ταυτόχρονη διαδικτυακή μετάδοση σε YouTube και Facebook.

Μνημεία σε Άμυνα

Το υπουργείο Εθνικής Άμυνας, το ECOCITY και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης σχεδίασαν και υλοποίησαν το έργο Μνημεία σε Άμυνα. Οι παρουσιάσεις του προγράμματος «Μνημεία σε Άμυνα» ξεκίνησαν στις 05/11/23 από το Οχυρό Ρούπελ, όπου πραγματοποιήθηκε και ξενάγηση στο μνημείο. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο και στοχεύει στη μελέτη και διάσωση των νεότερων μνημείων (1830-1950) των Ενόπλων Δυνάμεων από τις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας διεξήχθη έρευνα, καταγραφή, τεκμηρίωση του αντίστοιχου Πολιτιστικού Αποθετηρίου και προτείνονται στρατηγικές αντιμετώπισης της τρωτότητας της νεότερης πολιτιστικής κληρονομιάς της ελληνικής κοινωνίας.

Τα μνημεία που εξετάζονται έχουν ιδιαιτερότητες και σημαντικές διαφορές μεταξύ τους. Πρόκειται για πετρόκτιστες και άλλες ειδικές κατασκευές, οχυρά, πολυβολεία, παρατηρητήρια, φάρους, ιστορικούς τόπους, ναυάγια και κειμήλια των πολεμικών μουσείων που εκτίθενται σε υπαίθριους χώρους και βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο.

Διαχείριση προγραμμάτων ΕΣΠΑ

Στο σεμινάριο που θα λάβει χώρα την Τετάρτη 13 Δεκεμβρίου 2023, οι συμμετέχοντες εκπαιδεύονται ώστε να αποκτήσουν αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες

από τους εκπαιδευόμενους για την αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων από τα προγράμματα ΕΣΠΑ για τις περιφερειακές τους ανάγκες.

- 5ο πανελλήνιο συνέδριο ψηφιοποίησης πολιτιστικής κληρονομιάς- Euromed στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας, από τις 6 έως τις 9 Μαρτίου 2024.

- Η διοργάνωση eCommerce & Digital Marketing Expo NORTH επανέρχεται για 3η φορά στις 17 και 18 Φεβρουαρίου 2014 στο Βελλίδειο Συνεδριακό Κέντρο, στις εγκαταστάσεις της HELEXPO στη Θεσσαλονίκη.

- Σειρά επιστημονικών συνεδρίων θα λάβουν χώρα στο Μπουργκάς της Βουλγαρίας, στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας, ως μέρος των διεθνών επιστημονικών εκδηλώσεων του 2024. Τα συνέδρια θα διαρκέσουν από τις 12 έως τις 24 Αυγούστου.

- Συνέντευξη τύπου έλαβε χώρα στο Zambidis Fitness Club – ΟΑΚΑ με αφορμή τη νέα συνεργασία της REPOWER και του Μιχάλη Ζαμπίδη.

- Το κέντρο ευρωπαϊκού συνταγματικού δικαίου – ίδρυμα τσάτσου, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρία Πολιτικής Επιστήμης (ΕΕΠΕ) διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα «Φυσικές καταστροφές, κλιματική αλλαγή και διακυβέρνηση. Η επόμενη μέρα». Η εκδήλωση έλαβε χώρα στον δικηγορικό σύλλογο Αθηνών (ακαδημίας 60), την Τετάρτη 15 Νοεμβρίου 2023 (18.00-20.30).

- Την Τρίτη 28 νοεμβρίου, στις 18.00 η αλυσίδα πολιτισμού ΙΑΝΟΣ και οι εκδόσεις Παπαζήση, διοργανώνουν παρουσίαση του νέου βιβλίου του Δημήτρη Κωνσταντέλλη με τίτλο «Καπιταλισμός». Μια διερεύνηση της ιδιαιτερότητας και της βιωσιμότητας του σύγχρονου καπιταλιστικού συστήματος.

- Βιομηχανική εκδήλωση εθελοντισμού. Δημαρχείο Περιστερίου, κόκκινη αίθουσα. Δευτέρα 27/11, 10.30-14.00. το εργαστήριο είναι δωρεάν με απαραίτητη τη συμπλήρωση της φόρμας συμμετοχής. Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων με σειρά προτεραιότητας. Θα δοθούν βεβαιώσεις συμμετοχής.

- Η 22η Εθνική Στρογγυλή Τράπεζα Κατά Των Διακρίσεων, ένας θεσμός που διοργανώνεται με επιτυχία, από την Αντιγόνη κέντρο πληροφόρησης και τεκμηρίωσης για το ρατσισμό, την οικολογία, την ειρήνη και τη μη βία. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στην Τρίτη 12 Δεκεμβρίου 2023 και ώρα 19.00 διαδικτυακά στην πλατφόρμα Zoom.

- Τη Δευτέρα 12 Δεκεμβρίου στις 18.00, το HIGGS και το περιοδικό δρόμου Σχεδία διοργανώνουν μια ξεχωριστή εκδήλωση της κοινωνίας των πολιτών για να αποχαιρετήσουμε τη χρονιά.

Ζώα για εκμετάλλευση για το χαμόγελο του Δελφινιού

Σε 8μηνη φυλάκιση με **Ζετή αναστολή** καταδικάστηκε πρωτοβάθμια την περασμένη Παρασκευή, **27 Οκτωβρίου**, η ιδιοκτησία της **Αττικό Ζωολογικό Πάρκο ΑΕ** για παράβαση του νόμου **4039/2012** περί απαγόρευσης παραστάσεων με χρήση ζώων, εν προκειμένω για τις περιώνυμες παραστάσεις του **Δελφινάριου** της επιχείρησης.

Η ποινή επιβλήθηκε στην ιδιοκτησία της επιχείρησης από **Στ Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών** σε συνέχεια αυτεπάγγελτης δίκωξης που προκλήθηκε από επιστολή καταγγελίας της **Ο.Κήκου** και του **Α.Φρατζή** - μέλους Δ.Σ. της **Dolphinaria-Free Europe** και προέδρου του Ινστιτούτου Κητολογικών Ερευνών «Πέλαγος» αντίστοιχα - προς την **Περιφέρεια Αττικής** και την αρμόδια **Εισαγγελία Ζώων**, 7 ημέρες μετά την απόφαση ανάκληση της άδειας λειτουργίας του **Δελφινάριου** από το **Περιφερειακό Συμβούλιο** στις **5 Φεβρουαρίου 2020** με εισήγηση της Περιφερειακής Παράταξης **ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ για την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ**.

Η σπουδαία απόφαση του **Πρωτοδικείου Αθηνών** αποτελεί την κορωνίδα μιας σειράς στοχευμένων θεσμικών παρεμβάσεων, που σχεδίασαν και έθεσαν σε εφαρμογή στελέχη της **ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ** και εκπρόσωποι **συλλογικοτήτων του οικολογικού και φιλοζωικού χώρου** από το **2016** και μετέπειτα, μετά από μια 10ετία άκαρπων καταγγελιών, προσφυγών, βουλευτικών και ευρωβουλευτικών επερωτήσεων και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων, από ελληνικές και διεθνείς οργανώσεις, πολιτικούς φορείς, επιστήμονες και ακτιβιστές, εν πλήρη αδιαφορία των κεντρικών και των περιφερειακών διακυβερνήσεων όλων των αποχρώσεων.

1. Τον Δεκέμβριο 2016 κατατίθεται στην **Επιθεώρηση Περιβάλλοντος** του **ΥΠΕΝ** μία **20σέλιδη καταγγελία** κατά της εταιρείας **Αττικό Ζωολογικό Πάρκο Α.Ε.**, για εκτέλεση παραστάσεων με συμμετοχή **δελφινιών** κατά παράβαση του νόμου **4039/2012**, άρθρα **12** και **13**. Την καταγγελία υπογράφουν οι **Γ.Δημητρίου, Ο.Κήκου, Ε.Δόδουρα, Δ.Γιάντση** και **Χ.Δούκας**.

2. Βάσει της καταγγελίας, τον Νοέμβριο 2017 πραγματοποιείται αυτοψία της **Επιθεώρησης Περιβάλλοντος ΥΠΕΝ** στην **Αττικό Ζωολογικό Πάρκο** με αποτέλεσμα την «**Πράξη Βεβαίω-**

σης Παράβασης» των όρων της άδειας λειτουργίας του **Δελφινάριου** και στην επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Η «**Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης**» κοινοποιείται στην **Εισαγγελία** και στην **Περιφερειακή Διοίκηση Αττικής** ως αρμόδια για την ανάκληση της άδειας λειτουργίας.

3. Τον Σεπτέμβριο 2018 ο **Υπουργός ΥΠΕΝ** επιβάλλει στην επιχείρηση των **Σπάτων** το προβλεπόμενο πρόστιμο **44.350** ευρώ, για «πραγματοποίηση παραστάσεων με συμμετοχή ζώων - δελφίνια». Η απόφαση κοινοποιείται στην **Περιφερειακή Διοίκηση Αττικής** για την αναστολή ή ανάκληση της άδειας και την επιβολή προστίμου και από μέρους της, ύψους **70.000** ευρώ. Η **Αττικό Ζωολογικό Πάρκο** προσφεύγει κατά της υπουργικής απόφασης αλλά η προσφυγή της απορρίπτεται.

Τον Μάιο 2019 η οργάνωση **Dolphinaria - Free Europe (DFE)** και το **Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών «Πέλαγος»**, ζητούν με επιστολή τους προς την Περιφερειακή Διοίκηση Αττικής να σταματήσουν οι παράνομες παραστάσεις με τα δελφίνια, βάσει της βεβαιωμένης παράβασης του νόμου από την **Επιθεώρηση Περιβάλλοντος ΥΠΕΝ**.

5. Σε συνέχεια της επιστολής, τον Ιούνιο 2019 η **Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Αττικής** διενεργεί αυτοψία κατά την οποία διαπιστώνει ότι η λειτουργία του **Δελφινάριου** «παραπέμπει σε παραστάσεις», γίνεται σχετική σύσταση προς την **Αττικό Ζωολογικό Πάρκο**, αλλά οι παραστάσεις συνεχίζουν αδιάκοπα.

6. Μετά ταύτα, η ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ συνοψίζει την όλη προσπάθεια σε μία εμπειριστατωμένη εισήγηση και την καταθέτει στην **3^η/2020 Συνεδρίαση** του **Περιφερειακού Συμβουλίου**

του, της **5ης Φεβρουαρίου 2020**, πετυχαίνοντας την πολυπόθητη ανάκληση της άδειας λειτουργίας του **Δελφινάριου** από την αδειοδοτούσα **Περιφερειακή Διοίκηση Αττικής**. Η παρέμβαση της οικολογικής Παράταξης πλαισιώθηκε από μία εξαιρετική «performance» στελεχών της, μελών των οργανώσεων **Sea Shepherd Greece** και **My Dolphin Club** καθώς και ακτιβιστών του Κινήματος για τα δικαιώματα των ζώων.

Μεταξύ Μαρτίου και Ιουλίου 2020 η **Αττικό Ζωολογικό Πάρκο** θα προσπαθήσει να επανακτήσει την άδεια λειτουργίας του **Δελφινάριου**. Αντί αυτής, τον **Ιούλιο 2020** η **Περιφερειακή Διοίκηση** θα επιτρέψει την απλή κατοχή των κητωδών υπό όρους, μεταξύ των οποίων και η απαγόρευση ταίσματος ενώπιον των επισκεπτών του Ζωολογικού Πάρκου, ώστε να διασφαλιστεί η μη διενέργεια των παραστάσεων. Μέλη της **ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ** θα διενεργήσουν έκτοτε περιοδικούς ελέγχους και όταν αντιληφθούν ότι καταστρατηγούνται οι όροι της **Περιφερειακής Διοίκησης** θα προχωρήσουν σε **εξώδικο** με το οποίο θα την καλούν στην εκτέλεση όλων των αναγκαίων που απορρέουν από την ανάκληση της άδειας, μεταξύ των οποίων και η αποξήλωση των εγκαταστάσεων που συντείνουν στην λειτουργία του χώρου ως **Δελφινάριου** - κερκίδες, ηχεία, κ.λπ. - η οποία πραγματοποιήθηκε.

Εάν η ανάκληση της άδειας του **Δελφινάριου** από την **Περιφέρεια Αττικής** έκλεισε ένα πολυετή κύκλο αγώνων υπέρ της κατάργησης των παράνομων παραστάσεων και, έμμεσα πλην σαφώς, υπέρ των δικαιωμάτων των ζώων, η πρόσφατη καταδίκη του ιδιοκτήτη της **Αττικό Ζωολογικό Πάρκο** σε **8μηνη φυλάκιση με Ζετή αναστολή**, ήλθε να τον κλειδώσει οριστικά και αμετάκλητα, σημειώνοντας «τέλος εποχής»! Ακόμη και εάν εκκρεμεί η δικάσιμος και άλλης, παρόμοιας μήνυσης, ακόμη και εάν ήδη «τρέχει» η προσπάθεια της **ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ** για την υποχρεωτική κατάσχεση των κητωδών μετά την ανάκληση της άδειας σύμφωνα με τον νόμο - **Π.Δ. 98/2004 - ΦΕΚ 69/Α/3-3-2004**. Για να ξαναλάβει το χαμόγελο του δελφινιού... Για να ξαναλάβει ελεύθερο και αυθεντικό και όχι ως έκφραση πόνου μέσω της βίαιας υποταγής από τον εξαναγκασμό στην πείνα.

ΠΗΓΗ: Οικολογική Συμμαχία

Ιδιοκτησία της...μαφίας η Μύκονος

Με mail στου Μαξίμου ξεκίνησε το «ξήλωμα» της μαφίας της Μυκόνου

Σε εξέλιξη βρίσκεται το «ξήλωμα» της μαφίας της Μυκόνου, που λυμαίνεται εδώ και χρόνια τον πλέον τουριστικό προορισμό της Ελλάδας. Η «αφετηρία» της επιχείρησης προήλθε από ένα ηλεκτρονικό μήνυμα (mail).

Σύμφωνα με πληροφορίες από την εφημερίδα «Το Βήμα», τον Ιούνιο του 2013 έφτασε στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του Μεγάρου Μαξίμου ένα μήνυμα που περιείχε σειρά κρίσιμων πληροφοριών, σχετικά με το ποιοι συγκροτούν την αποκαλούμενη «μαφία της Μυκόνου», ποιοι κρατικοί λειτουργοί πιθανώς εμπλέκονται στη δράση της, αλλά και ποιοι οργάνωσαν επτά «συμβόλαια θανάτου» στο νησί.

Στο συγκεκριμένο ηλεκτρονικό μήνυμα, που βρίσκεται στη διάθεση του «Βήματος», υπάρχουν ακόμη αναλυτικές περιγραφές για τις «διασυνδέσεις» ύποπτων επιχειρηματιών στο νησί της Μυκόνου, όπως και για τον τεράστιο κύκλο των απειλών και της κατατρομοκράτησης κατοίκων του νησιού από τους ιδίους. Μάλιστα αναφέρονται περιστατικά ξυλοδαρμών, απειλών με όπλα ή αποστολής φακέλων με σφαίρες σε συγκεκριμένους ιδιοκτήτες ακινήτων ώστε να επιβληθεί «ο νόμος της σιωπής».

Απειλές προς δικαστικούς

Απειλές, σύμφωνα με το ρεπορτάζ του Βασίλη Λαμπρόπουλου, φαίνεται ότι υπήρξαν και πρόσφατα σε βάρος δραστήριων δικαστικών λειτουργών που ερευνούν – πέρα από τα όρια της καλοκαιρινής τουριστικής περιόδου – το ενδεχόμενο δράσης συγκροτημένης εγκληματικής οργάνωσης στο νησί. Κρατικοί αξιωματούχοι που ερευνούν την υπόθεση σημειώνουν ότι στο ηλεκτρονικό μήνυμα που στάλθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου περιείχονταν σημαντικές καταγγελίες και υποδείξεις που φαίνεται να επιβεβαιώνονται κατά ένα μεγάλο μέρος από άλλα στοιχεία και μαρτυρίες.

Οι πληροφορίες του «Βήματος» ωστόσο αποκαλύπτουν και ένα διαρκές έντονο παρασκήνιο που ακολουθούσε την αποστολή του συγκεκριμένου μηνύματος. Το παρασκήνιο αυτό αφορά τους συνεχείς ελέγχους που ακολούθησαν και γίνονται ακόμη στο νησί. Μεταξύ των άλλων δε φαίνεται να επιδιώχθηκαν συναντήσεις θιγόμενων «επιχειρηματιών» της Μυκόνου με κορυφαία κυβερνητικά στελέχη με τη διαμεσολάβηση άλλων ιδιωτών αλλά και αστυνομικών «φρουρών» προκειμέ-

νου να σταματήσουν έρευνες ή η επιβολή προστίμων που τους αφορούσαν.

Η Α.Κ.

Το ηλεκτρονικό μήνυμα που αποτέλεσε την «πυξίδα» για τους ελέγχους στη Μύκονο φέρεται να έχει αποστείλει στο Μέγαρο Μαξίμου αλλά και στον Αρειο Πάγο μία γυναίκα που δηλώνει το όνομα Α.Κ. και υποστηρίζει ότι γνώριζε εκ των έσω τη λειτουργία καταστημάτων του νησιού (σε παραλιακές περιοχές) και όχι μόνο. Οι αρμόδιες αρχές εκτιμούν ότι τα στοιχεία αυτά δεν είναι αληθή.

Όπως επισημαίνεται συγκεκριμένα στο μήνυμα που στάλθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου, ένας από τους επιχειρηματίες που είχε αποκτήσει ακίνητο σε παραλιακή περιοχή της Μυκόνου «προχώρησε σε εκβιασμούς, ξυλοδαρμούς και απειλές κατά της ζωής συγκεκριμένων ιδιοκτητών γειτονικών του ακινήτων που δεν ήθελαν να πουλήσουν, ούτε να ενοικιάσουν τα ακίνητα ή τις επιχειρήσεις τους». Συγκλονιστικές αναφορές αποτελούν οι περιπτώσεις κατοίκου της περιοχής που έπεσε θύμα ξυλοδαρμού για να δώσει το μερίδιό της ή άλλης ιδιοκτήτριας ακινήτου την οποία ο ίδιος επιχειρηματίας απειλούσε, αλλά και η περίπτωση συγγενούς πολιτικού που έλαβε έναν φάκελο με σφαίρες. Ξυλοδαρμό υπέστην και ζευγάρι ιδιοκτητών ακινήτων στην περιοχή, το οποίο ο ίδιος επιχειρηματίας φέρεται να εξανάγκασε σε συμφωνία μαζί του αφού απείλησε τη γυναίκα με ένα όπλο στο κεφάλι.

Σύμφωνα με το ίδιο mail, ακόμη 1-2 επιχειρηματίες του νησιού «έχουν θέσει σε ισχύ συμβόλαια θανάτου ή εντολές ξυλοδαρμού για λόγους εκφοβισμού σε βάρος επτά ατόμων. Ανάμεσα σε αυτούς ένας ιδιοκτήτης γνωστού καταστήματος της Μυκόνου, ένας παράγοντας της Το-

πικής Αυτοδιοίκησης, ένας ακόμη αρχαιολόγος (πέρα από τον προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας Μανώλη Ψαρρό που έγινε στόχος εγκληματικής επίθεσης στην Αθήνα την περασμένη άνοιξη) και ένας δικηγόρος». Παράλληλα, υπήρξε καταγγελία ότι «απήχθη εκπρόσωπος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ακολούθησαν απειλές σε βάρος του, ώστε να εξασφαλισθεί η «συνεργασία» του».

Στο συγκεκριμένο μήνυμα γίνεται λόγος ονομαστικά σε εννιά συνεργάτες και αρωγούς των επιχειρηματιών με την παράνομη δραστηριότητα, οι οποίοι μάλιστα βρίσκονται σε καίρια πόστα από τα οποία και τους εξυπηρετούσαν. Ανάμεσα σε αυτούς ένας πολεοδόμος με σημαντική θέση για τον οποίο αναφέρεται ότι «ευρισκόμενος σε εντεταλμένη υπηρεσία εκβίαζε μέσα από την υπηρεσία του. Στη συνέχεια όλοι μαζί έτρωγαν κι έπιναν στις επιχειρήσεις (των συγκεκριμένων ωφελημένων ιδιωτών) προκαλώντας την κοινή γνώμη». Παράλληλα, το ρεπορτάζ κάνει ιδιαίτερη αναφορά στον ρόλο υψηλόβαθμου στελέχους του ΣΔΟΕ «που έστειλε κλιμάκια από διάφορες περιοχές της Ελλάδας κάνοντας ελέγχους άλλοτε στημένους και άλλοτε επιλεκτικά, συμμετέχοντας στο καλά στημένο παιχνίδι».

Τέλος, γίνεται λόγος για δικηγόρο στην περιοχή των Κυκλάδων «που κατασκεύαζε πλαστές καταγγελίες προς άλλους επιχειρηματίες (γίνεται αναφορά στα ονόματα οκτώ καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος στη Μύκονο) από δήθεν δυσαρεστημένους Μυκονιάτες, δημιουργώντας εχθρικό κλίμα και πόλεμο ανάμεσα στις επιχειρήσεις ιδίου συμφέροντος. Επίσης χρησιμοποιούσε άλλους εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης (υπάρχει καταγραφή έξι ονομάτων) ώστε να μπλοκάρουν τη λειτουργία άλλων μαγαζιών».

Διαχείριση προγραμμάτων ΕΣΠΑ

Το σεμινάριο υλοποιείται ηλεκτρονικά στις 13 Δεκεμβρίου μέσω ειδικής web - πλατφόρμας, που έχει την δυνατότητα πλήρους Διαδραστικότητας (Interaction), πρόσωπο προς πρόσωπο επικοινωνίας, δημιουργίας virtual αιθουσών για ομαδικές ασκήσεις και αμφίδρομης υποβολής ερωτήσεων μεταξύ των συμμετεχόντων σαν να βρίσκονται σε εκπαιδευτική αίθουσα.

Σκοπός του Σεμιναρίου αυτού είναι η απόκτηση της αναγκαίας γνώσης και δεξιοτήτων από τους εκπαιδευόμενους, για την αξιοποίηση των χρηματοδοτήσεων από τα Προγράμματα ΕΣΠΑ (Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης), για τις επιχειρηματικές τους ανάγκες.

Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες εκπαιδεύονται, ώστε να εντοπίζουν τα κατάλληλα Προγράμματα, να συγγράφουν Ανταγωνιστικές Προτάσεις, να διαχειρίζονται τα εγκεκριμένα Έργα με Ποιότητα και Αξιοπιστία και να ανταποκρίνονται πλήρως σε πιθανό Έλεγχο από τους φορείς Διαχείρισης, βάσει του Νόμου 4914/2022 (νέο ΕΣΠΑ), οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ρυθμίσεις για τη Διαχείριση, τον Έλεγχο και την Εφαρμογή Αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την τρέχουσα Προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Τέλος, γίνεται ιδιαίτερη ανάλυση με απλά παραδείγματα των σχετικών αιτήσεων υποβολής και αναφορά στα προβλήματα που αντιμετωπίζονται στην πράξη, καθώς και στις προσφορότερες Τεχνικές Πρόκλησης και Επίλυσής τους. Όλοι οι συμμετέχοντες θα ενημερώνονται από την εταιρεία μας για τις υπάρχουσες και τις αναμενόμενες ευκαιρίες Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, παρέχοντας υποστήριξη για την Αξιολόγηση των δυνατοτήτων αξιοποίησής τους από τους ενδιαφερόμενους.

Στα πλαίσια του Σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα ενημερωθούν επίσης στα βασικά σημεία για τον νέο Αναπτυξιακό Νόμο 4887/2022 και για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ).

Οι Σύμβουλοι της Εταιρείας μας θα καλύπτουν επί 12 μήνες την υποστήριξη των Συμμετεχόντων παρέχοντας απαντήσεις - διευκρινίσεις σε πιθανές ερωτήσεις τους.

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το Σεμινάριο απευθύνεται σε Στελέχη Επιχειρήσεων, Οικονομικούς Διευθυντές, Υπεύθυνους Διαχείρισης Προγραμμάτων, Συμβούλους Επιχειρήσεων, Στελέχη Φορέων Δημοσίου, Τοπικής Αυ-

τοδιοίκησης και εποπτευόμενων Φορέων Δημοσίου, ΜΚΟ και φυσικά πρόσωπα που ασχολούνται ήδη ή επιθυμούν να ασχοληθούν επαγγελματικά με την Διαχείριση Προγραμμάτων ΕΣΠΑ.

ΤΙ ΘΑ ΑΠΟΚΟΜΙΣΟΥΝ ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

- Θα ενημερωθούν σχετικά με τα τρέχοντα & επικείμενα Προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου 2021-2027.
- Θα εξοικειωθούν στη διατύπωση της κεντρικής ιδέας της Πρότασης και της Δομής Ανάπτυξής της, με τον ενδεδειγμένο τρόπο.
- Θα μπορούν να ετοιμάζουν μια ορθολογική κατάσταση με τον Προϋπολογισμό της Πρότασης.
- Θα μπορούν να εντοπίζουν πιθανά προβλήματα και θα σχεδιάζουν τρόπους αντιμετώπισης.
- Θα είναι σε θέση να αξιοποιούν Εργαλεία που έχει σχεδιάσει η εταιρεία μας για:
 - Τη Σύνδεση Στρατηγικών Στόχων με τα Προγράμματα.
 - Την Οικονομική Διαχείριση, αλλά και τη Διαχείριση των Έργων που εκτελούνται.
 - Την παρακολούθηση των Δαπανών και

των Εσόδων του Έργου ώστε να εκτιμούν μήνα - μήνα την Ταμειακή Ροή. Λόγω του μεγάλου Δικτύου Πελατών της εταιρείας μας, θα έχουν τη δυνατότητα να αναζητήσουν εταίρους, στις περιπτώσεις των Προγραμμάτων που απαιτούν συνεργασίες.

● Θα ενημερώνονται σε σταθερή βάση για τα διαθέσιμα Προγράμματα, ενώ θα μπορούν να ζητήσουν από την εταιρεία μας την εκτίμηση για τις πιθανότητες έγκρισης της Πρότασής τους (με βάση τα εκάστοτε κριτήρια Αξιολόγησης) και τους τρόπους Βελτίωσης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

1. Εισαγωγή στα Συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα
2. Η Σημασία του Business Plan στο ΕΣΠΑ
3. Ο Αναπτυξιακός Νόμος
4. Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ)
5. Δράσεις Επιχειρηματικότητας
6. Επιλογή Προγραμμάτων
7. Σχεδιασμός και Υποβολή Πρότασης
8. Υλοποίηση Εγκεκριμένου Έργου
9. Εργαλεία Διαχείρισης Έργων (Project Management), σχεδιασμένα ειδικά για Προγράμματα ΕΣΠΑ

Ένα τζελ για τα καμένα δάση

Με μία εξαιρετική καινοτομία, τα μέλη της φοιτητικής ομάδας iGem του ΑΠΘ απέσπασαν ένα από τα ασημένια μετάλλια του Παγκόσμιου Διαγωνισμού Συνθετικής Βιολογίας iGEM 2023, ενώ τιμήθηκαν και με το ειδικό βραβείο Best Sustainable Development Impact!

Συμμετείχαν με το πρότζεκτ «Euphoresis», το οποίο προκύπτει από το συνδυασμό των ελληνικών λέξεων «ευφορία» και «γένεσις», και είναι καινοτόμο «όπλο» για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών.

«Το “Euphoresis” αποτελεί την πρώτη εφαρμογή συνθετικής βιολογίας σε δασικές εκτάσεις, η οποία πραγματεύεται την παραγωγή ενός φυσικού πολυμερούς, για να αποτρέψει φαινόμενα ερημοποίησης και διάβρωσης, και τη στοχευμένη τροποποίηση μικροοργανισμών για εμπλοτισμό του εδάφους σε θρεπτικά στοιχεία, αναγκαία για την εξυγίανση του οικοσυστήματος μετά από μια πυρκαγιά», εξήγησε στον «Ε.Τ.» ο κύριος επιστημονικός υπεύθυνος της ομάδας, αν. καθηγητής Ιατρικής Μιχάλης Αϊβαλιώτης.

Πιο αναλυτικά, η πρόταση της iGEM Thessaloniki είναι η δημιουργία υδρόφιλου, πολυσακχαρικού πολυμερούς σε μορφή υδρογέλης (τζελ), το οποίο θα συμβάλει στην απορροφητικότητα του νερού, καθώς και των υδατοδιαλυτών θρεπτικών στοιχείων, και θα τοποθετείται στο καμένο έδαφος. Μάλιστα, ακολουθώντας τους άξονες της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης, θα παράγεται από την επεξεργασία παραπροϊόντων της βιομηχανίας τροφίμων, και πιο συγκεκριμένα από κελύφη οστρακοειδών και φλούδες εσπεριδοειδών!

Οι ιδιότητες της υδρογέλης θα ενι-

σχύονται με την προσθήκη ενός συνθετικού αντιμικροβιακού πεπτιδίου, παραγόμενου με τις τεχνικές της συνθετικής βιολογίας. Στο εσωτερικό του πολυμερούς θα φιλοξενούνται μικροβιακή κοινοπραξία επιλεγμένων στελεχών μικροοργανισμών και σπέρματα ενδημικών φυτών, τα οποία κάτω από ευνοϊκές συνθήκες θα φυτρώνουν δίνοντας ξανά ζωή στις καμένες δασικές εκτάσεις. «Με πιο απλά ελληνικά: το τζελ θα συγκρατεί το νερό, θα επιταχύνει την αναζωογόνηση του καμένου εδάφους και θα ρίχνει σπόρους ενδημικών φυτών», εξήγησε ο κ. Αϊβαλιώτης και πρόσθεσε ότι στόχος του «Euphoresis» είναι η διάθεση στους κρατικούς φορείς (π.χ. Πυροσβεστική Υπηρεσία, Δασαρχεία κ.ά.) ενός καινοτόμου «όπλου» για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών, απόλυτα ασφαλούς για το οικοσύστημα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ομάδα απο-

σπά διακρίσεις σε κάθε συμμετοχή της στον Παγκόσμιο Διαγωνισμό, καθώς το 2017 απέσπασε το χρυσό μετάλλιο, το 2018 κέρδισε το ασημένιο μετάλλιο, το 2019 το χρυσό μετάλλιο και το 2022 το ασημένιο μετάλλιο. Ο διαγωνισμός iGEM άρχισε το 2003 ως πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου MIT και έκτοτε διοργανώνεται κάθε χρόνο στη Βοστώνη των ΗΠΑ, υπό την αιγίδα του μη κερδοσκοπικού iGEM Foundation. Αποτελεί πλέον θεσμό και έχει αναδείξει πολλές σημαντικές εξελίξεις, επιστημονικές δημοσιεύσεις και νεοφυείς επιχειρήσεις. Στη φετινή επετειακή διοργάνωση για τον εορτασμό των 20 χρόνων του θεσμού iGEM, 400 ομάδες από 66 χώρες έλαβαν μέρος, διεκδικώντας τα ειδικά βραβεία και τα μετάλλια του διαγωνισμού. Πριν από δύο μήνες, την ομάδα iGem είχε υποδεχθεί στην πρωτανεία ο επικεφαλής του ΑΠΘ, Δημήτρης Κωβαίος.

Δήμος Σιθωνίας: η μία υπηρεσία περιμένει την άλλη

Μπορεί η νέα δημοτική αρχή να μην έχει πιάσει επισήμως δουλειά στο δήμο Σιθωνίας ωστόσο είναι βέβαιο ότι έχει μπροστά της να αντιμετωπίσει πολλούς ογκώδεις φακέλους προς διερεύνηση για περιβαλλοντικά «εγκλήματα» στον περιοχή της ευθύνης της. Τα οποία λίμναζαν με τις «ευλογίες» των δημόσιων υπηρεσιών.

Οι αποκαλύψεις δε σταματούν εδώ. Ήδη η σημερινή κυβέρνηση φαίνεται ότι κινείται προς την κατεύθυνση της διαλεύκανσης της υπόθεσης «Ακτή Ζωγράφου» στο «Πόρτο Ελέα». Ποιες είναι οι αποφάσεις που πήραν οι αρμόδιες υπηρεσίες για τις καταπατήσεις δασικής έκτασης πολλών εκατοντάδων στρεμμάτων και του αιγιαλού; Και ποια εντολή έδωσε η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη για το συγκεκριμένο έργο;

Για την αρχαιολογική υπηρεσία για τις εκθέσεις των υπαλλήλων δεν καταγράφηκε καμιά κατεδάφιση. Για την καταστροφή του μοναστηριού που αποτελεί Μνημείο της Ουνέσκο ως μέρος της περιουσίας αγιορείτικης Μονής. Για την τσιμεντοποίηση του Αιγιαλού. Κι όλα αυτά από την εταιρεία βουλγαρικών συμφορόντων που δρα επιχειρηματικά στην περιοχή του Πόρτο Ελέα με την τοποθέτηση τροχοβιλών σε δασικής έκταση υψηλής αρχαιολογικής σημασίας.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι: γιατί λοιπόν καμιά από τις αρμόδιες υπηρεσίες δεν έχει επιβάλει κανένα πρόστιμο; Ούτε το δασαρχείο, ούτε η αρχαιολογική, ούτε η κτηματική του δημοσίου, ούτε η πολεοδομία του Δήμου Σιθωνίας, ούτε το λιμεναρχείο που είναι υπεύθυνο για τον αιγιαλό.

Οι θέσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την εκτροπή του Αχελώου

Με αφορμή την ημερίδα διαβούλευσης με θέμα: «2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΕΛ04)», που πραγματοποιείται σήμερα Τετάρτη 22 Νοεμβρίου 2023 στην Ι.Π Μεσολογίου, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας επαναδιατυπώνει και δημοσιοποιεί τις απόψεις της όπως αυτές υποβλήθηκαν από 3/11/2023 στην ιστοσελίδα δημόσιας διαβούλευσης της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παραμένει σταθερά αντίθετη σε οποιοδήποτε σενάριο Εκτροπής του Αχελώου αξιολογώντας το έργο ως περιβαλλοντικά και οικονομικά επιβαρυντικό, τόσο για τη Δυτική Ελλάδα, όσο και για τη Θεσσαλία. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης επίσης, έχουν επισημανθεί ελλείψεις σε κείμενα τεκμηρίωσης τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των διαχειριστικών σχεδίων, αλλά και αυθαίρετες προσεγγίσεις μεθοδολογίας ως προς τις εκτιμήσεις των αναγκών ύδατος για τον κάμπο της Θεσσαλίας.

Ειδικότερα, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας επισημαίνει τα εξής:

- Δεν έχουν εκτελεστεί τα απαραίτητα έργα που προβλέπονται για την ελάττωση των απωλειών ύδατος του αρδευτικού δικτύου, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να θεωρούνται αξιόπιστοι οι υπολογισμοί του υδατικού ισοζυγίου

- Το ιδιαίτερα υψηλό περιβαλλοντικό κόστος καθιστά το έργο εξαιρετικά δυσμενές τόσο για την Αιτωλοακαρνανία, όσο

και για τη Θεσσαλία, καθώς είναι ανυπολόγιστες οι συνέπειες που θα έχει στη διαταραχή της υπάρχουσας ισορροπίας του οικοσυστήματος.

- Το κεφαλαιουχικό κόστος κατασκευής των απαιτούμενων υποδομών είναι εξίσου σημαντικά επιβαρυντικό και για τις δύο Περιφέρειες.

- Τα κόστη αυτά συνδυαστικά θα επιφέρουν υπερβολική επιβάρυνση στο κόστος άρδευσης σε Θεσσαλία και Αιτωλοακαρνανία

Τα στοιχεία προέκυψαν από σχετική μελέτη που ανατέθηκε από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σε μεγάλη και αξιόπιστη μελετητική εταιρία για την αξιολόγηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την Εκτροπή του Αχελώου. Σημειώνεται τέλος, ότι σε κάθε περίπτωση παραμένουν ενεργά τα ζητήματα που έχει εγείρει το Συμβούλιο της Επικρατείας και αφορούν στο συγκεκριμένο φαραωνικό έργο, όπως και η παραβίαση των ευρωπαϊκών οδηγιών 200/60/ΕΚ και 92/43/ΕΚ.

Ο Περιφερειάρχης Νεκτάριος Φαρμάκης, με αφορμή τη διαβούλευση, δήλωσε σχετικά: «Τόσο προσωπικά, όσο και θεσμικά είναι πάγια, εκφρασμένη δημόσια και στιβαρή η αντίθεση μας σε οποιαδήποτε προσπάθεια νεκρανάστασης της Εκτροπής του Αχελώου. Το φαραωνικό έργο δεν αποτελεί αντικείμενο τοπικιστικού ή ιδεολογικού φανατισμού. Είναι ξεκάθαρα ζήτημα δικαιοσύνης και σεβασμού στους φυσικούς πόρους. Όπως επίσης ξεκάθαρο είναι ότι τα περιβαλλοντικά και κεφαλαιουχικά κόστη καθιστούν το έργο εντελώς ασύμφορο, τόσο για την Αιτωλοακαρνανία, όσο και για ολόκληρο τον Θεσσαλικό Κάμπο.

Ως Περιφερειακή Αρχή με επιχειρήματα και με προσήλωση στη διαφύλαξη θεμελιωδών αξιών όπως το Περιβάλλον και η Δικαιοσύνη θα συνεχίσουμε με την ίδια θέρμη να υποστηρίξουμε αταλάντευτα τις θέσεις μας μέχρις ότου το ζήτημα κλείσει οριστικά, έχοντας πάντα εμπιστοσύνη στη Δικαιοσύνη, η οποία άλλωστε μας έχει δικαιώσει επανειλημμένως».

Οι χωματερές πνίγουν τους κατοίκους του Ηρακλείου

Οι χωματερές δεν πνίγουν μόνο το λεκανοπέδιο της Αττικής αλλά και άλλες περιοχές της χώρας όπως την Κρήτη. Η περιοχή Λότζια του νομού Ηρακλείου πνίγεται στα σκουπίδια, γεγονός που επιτείνεται από την υποστελέχωση της Υπηρεσίας Καθαριότητας για την αποκομιδή των απορριμμάτων. Οι χωματερές στην περιοχή ανέρχονται σε 187. Η Πολιτική Προστασία, λόγω του έντονου προβλήματος, παρενέβη για την εύρεση λύσης, και μάλιστα με τον χαρακτήρα του κατεπείγοντος, συντονίζοντας δύο συνεργεία που συγκροτούνται ώστε να ξεκινήσει μια μεγάλη επιχείρηση καθαρισμού του Ηρακλείου από τις κατακλύζουσες χωματερές.

Συγκεκριμένα, με πρωτοβουλία του αρμοδίου αντιδημάρχου Μαρίνου Παττακού σχηματίστηκε έγγραφο με το οποίο καλείται η Τεχνική Υπηρεσία, η Αυτεπιστασία και η Διεύθυνση Καθαριότητας να ενεργοποιηθούν από κοινού, προκειμένου να προχωρήσει η αποκομιδή των χιλιάδων τόνων σκουπιδιών που πνίγουν το Ηράκλειο. Το πρόβλημα δεν είναι οι ξέχειλοι κάδοι, αλλά οι διάσπαρτες χωματερές που ανοίγουν η μία την άλλη, εξ αιτίας των τεράστιων ποσοτήτων ογκωδών αντικειμένων που εγκαταλείπονται σε διάφορα σημεία του Ηρακλείου. Μέρη οικοσκευής και άλλα αντικείμενα στοιβάζονται σωρηδόν και δημιουργούν μια εκρηκτικά αφόρητη κατάσταση.

Μια νέα πρόταση για την αποκατάσταση της Θεσσαλίας

Μια καινοτόμο πρόταση για την αποκατάσταση της Περιφέρειας Θεσσαλίας σε οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο προτείνουν πέντε φορείς επιστημόνων και εμπειρογνομόνων.

Με ένα κείμενο στο οποίο αποτυπώνονται οι βασικοί άξονες της πρότασής τους για την κατεστραμμένη σήμερα -αλλά με διαχρονικά σημαντική συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας- περιφέρεια, οι πέντε φορείς τονίζουν ότι η «επόμενη μέρα» στη Θεσσαλία δεν μπορεί να βασιστεί στο σημερινό «κυρίαρχο, αλλά παρωχημένο πλέον» μοντέλο διακυβέρνησης, ούτε επίσης «να ταυτίζεται με επιστροφή στο παλιό αναπτυξιακό ή οργανωσιακό πρότυπο ως μια απλή “αποκατάσταση” των ζημιών και της επαναφοράς στην πρότερη κατάσταση».

Αντιθέτως, απαιτεί ένα μίγμα στοχευμένων δράσεων στη βελτίωση υφιστάμενων υποδομών, επίσπευση αναγκαίων μεταρρυθμίσεων και προσφυγής σε «δοκιμασμένες fast-track λύσεις».

Με την πρότασή τους οι πέντε φορείς (οι υπογραφές του κειμένου στο παραπλήσιο ένθετο) εκκινούν ουσιαστικά έναν τεχνοκρατικό διάλογο για την ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας σε στέρεες βάσεις.

Διαπιστώνουν ότι η πρόσφατη καταστροφή της Θεσσαλίας ερμηνεύεται και ως αποτυχία του υφιστάμενου μοντέλου διοίκησης απέναντι στους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής, επομένως απαιτείται αλλαγή ρότας με ενσωμάτωση των κεκτημένων της επιστημονικής γνώσης.

Μεταξύ άλλων οι πέντε φορείς προτείνουν:

- Ίδρυση ad hoc «Οργανισμού Ανασυγκρότησης Θεσσαλίας», ενός νέου φορέα που θα σχεδιάσει την ανασυγκρότηση της ομώνυμης περιφέρειας. Ο Οργανισμός θα λογοδοτεί σε κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση στο πλαίσιο μιας «εταιρικής σχέσης» που θα αποτυπωθεί στη «μικτή σύνθεση» των

οργάνων του, όμως ο σχεδιασμός ανασυγκρότησης θα συνταχθεί σε συνεργασία με την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα και υπό συνθήκες συνεχούς διαβούλευσης με τους παραγωγικούς και αυτοδιοικητικούς φορείς.

Προτείνεται ο εν λόγω οργανισμός να συγκεντρώσει αρμοδιότητες για ταχείες διαδικασίες μελετών, αδειοδοτήσεων και υλοποίησης έργων, καθώς και αποκλειστική ευθύνη εκπόνησης γεωτεχνικών, οικιστικών, χωροταξικών, δασικών, περιβαλλοντικών, οικονομικο-τεχνικών και κοινωνικών μελετών.

Οι τρεις άξονες

- Κατάρτιση «Μακροχρόνιου Σχεδίου Οικονομικής, Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Ανασυγκρότησης της Θεσσαλίας». Το συγκεκριμένο σχέδιο προτείνεται να έχει συνταχθεί εντός 5ετίας και να αποτελέσει «παράδειγμα δημόσιας πολιτικής προσαρμοσμένης στη νέα συνθήκη της κλιματικής κρίσης».

Το σχέδιο προτείνεται να καταρτι-

στεί με 3 βασικούς άξονες. Συνοπτικά: α) αποκατάσταση των αγροτικών εδαφών με αλλαγές στις χρήσεις γης, κατοικίας ή παραγωγής, καθώς και γεωγραφική κατανομή των νέων οικονομικών δραστηριοτήτων με κριτήριο τον εντοπισμό των «ευάλωτων σημείων» στις καταστροφές, β) ενίσχυση της φυσικής προστασίας από καταστροφές (δράσεις ενίσχυσης δασών κ.ά.) συνδυαστικά με τον προγραμματισμό των αντιπλημμυρικών έργων, γ) ιεράρχηση των παρεμβάσεων για την αποκατάσταση των υποδομών που αποδείχτηκαν ευάλωτες και σχεδιασμός νέων προσαρμοσμένων στις νέες συνθήκες.

● Ριζική αλλαγή του μοντέλου σχεδιασμού αντιπλημμυρικής θωράκισης: γενναίος επανασχεδιασμός των αντιπλημμυρικών έργων κατά τις συστάσεις της επιστημονικής κοινότητας, η οποία θα ιεραρχήσει και τον βαθμό ευπάθειας των υποδομών. Επείγουσα επικαιροποίηση των χαρτών ευπάθειας και τρωτότητας με βάση τα σύγχρονα στατιστικά δεδομένα.

● Έμφαση σε συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, κάτι που προϋποθέτει: επενδύσεις σε δίκτυα μέτρησης, ενσωμάτωση της καινοτομίας στον τομέα της παρακολούθησης και της πρόγνωσης, διαμόρφωση και προσαρμογή των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, δημιουργία μόνιμης διεπιστημονικής ομάδας εργασίας για τη διαρκή υποστήριξη των αναγκών πολιτικής προστασίας, εκπαίδευση των τοπικών στελεχών πολιτικής προστασίας αλλά και των εθελοντικών ομάδων στη χρήση των νέων συστημάτων, συνεχή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων επιστημονικών και επιχειρησιακών φορέων.

● Ολοκλήρωση μεταρρυθμίσεων που εκκρεμούν, όπως Κτηματολόγιο, Δασικοί Χάρτες κ.ά. «Η χώρα μας, ακόμα και σήμερα, είτε δεν διαθέτει είτε δεν είναι πλήρως νομιμοποιημένα τα κύρια κανονιστικά εργαλεία που δημιουργούν τάξη στο έδαφος ως επικράτεια (εθνικό χωροταξικό σχέδιο, εθνικό κτηματολόγιο κ.ά.). Αυτός είναι ένας από τους λόγους που η ανάπτυξη της χώρας καθυστερεί» επισημαίνουν οι πέντε φορείς.

● Προσφυγή στα νέα μοντέλα πρόγνωσης, σχεδιασμού και προειδοποίησης – κάτι που «είναι πλέον μονόδρομος».

Οι φορείς προτείνουν επιπλέον να αναλάβει έναν κρίσιμο ρόλο η τοπική αυτοδιοίκηση: να επικεντρωθεί στην «οργάνωση-ενορχήστρωση» διαδικασιών διαβούλευσης των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων της Θεσσαλίας, ώστε να υλοποιηθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την «επόμενη μέρα», με στόχο την «ανασύνταξη-αναβάθμι-

ση» της τοπικής οικονομίας, «ώστε να διαφυλαχθεί η κοινωνική συνοχή» και να αποτραπούν φαινόμενα εσωτερικής μετανάστευσης σε βάρος μίας εκ των παραγωγικότερων ελληνικών περιοχών.

Επιπλέον προτείνουν ειδικά για την κοινωνική ανασυγκρότηση της Θεσσαλίας να συγκροτηθεί μια ευρύτατη διαβούλευση που θα κορυφωθεί σε μια «Συνέλευση για τη Θεσσαλία» με τη συμμετοχή αυτοδιοικητικών, βουλευτών, συνδικάτων, επιμελητηρίων, Πανεπιστημίων κ.ά. «Η κοινωνική ανασύνταξη δεν μπορεί να είναι ένα αμιγώς «τεχνοκρατικό» σχέδιο, που θα αγνοεί τις εμπειρίες και τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών» τονίζεται στο κείμενο.

«Η Θεσσαλία πρέπει να γίνει το εργαστήριο των μεταρρυθμίσεων του μέλ-

λοντος και η αποκατάστασή της μετά από μια τέτοια καταστροφή να σηματοδοτήσει τη μετάβαση σε ένα ποιοτικά νέο μοντέλο περιφερειακής ανάπτυξης και διακυβέρνησης» αναφέρουν στο κείμενο των προτάσεων τους οι πέντε φορείς.

Οι προτάσεις τους έχουν ήδη σταλεί στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (στον απερχόμενο περιφερειάρχη Κων. Αγοραστό και στον νεοεκλεγμένο Δ. Κουρέτα), στο υπουργείο Εσωτερικών και στο υπουργείο Κλιματικής Κρίσης. Επίκειται η αποστολή του και σε περαιτέρω κυβερνητικούς φορείς. Εκτιμάται ότι θα εμπλουτιστεί η λίστα όσων συνυπογράφουν το κείμενο προτάσεων, με πολύ πιθανή τη συμμετοχή και του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Θεσσαλία: «Ναι σε μετοίκηση, αλλά όχι σε ξεριζωμό»

Σχεδόν δύο μήνες έχουν περάσει από το καταστροφικό πέρασμα της κακοκαιρίας «Daniel» και οι πληγές που άφησε κυρίως στη Θεσσαλία απέχουν αρκετά από το κλείσιμό τους. Η «Απογευματινή» της Κυριακής βρέθηκε εκεί και εξέτασε την κατάσταση που επικρατεί, κυρίως στο χωριό **Μεταμόρφωση**, το οποίο οι κάτοικοι επιδιώκουν τρόπον τινά να μεταφέρουν στην τοποθεσία Καλυβάκια, περίπου 5 χιλιόμετρα μακριά από την πατρογονική τους εστία.

Παρά το διάστημα που μεσολάβησε, η κατάσταση παραμένει τραγική και μη βιώσιμη. Οι κάτοικοι του χωριού έχουν βρει καταφύγιο στην κωμόπολη του Παλαμά, αλλά και στις γύρω πόλεις, ωστόσο επιστρέφουν με σκοπό να καθαρίσουν τα σπίτια τους, αλλά και να εξετάσουν τη γη που καλλιεργούν και από την οποία βιοπορίζονται. **Αυτά που αντικρίζουν και μεταφέρουν** στην «Α» της Κυριακής είναι **τουλάχιστον αποκαρδιωτικά**. Η μετοίκηση φαντάζει πλέον η μοναδική λύση προκειμένου να επιβιώσουν, χωρίς να κρέμεται πάνω από τα κεφάλια τους η δαμόκλειος σπάθη των πλημμυρών. Αλλωστε, όπως οι ίδιοι τονίζουν, είναι η τρίτη φορά μέσα στα τελευταία χρόνια που το χωριό τους καταστρέφεται από τις πλημμύρες.

Όσοι κάτοικοι έχουν μείνει στις γύρω περιοχές, συγκεντρώθηκαν στον **Παλαμά** την περασμένη Τετάρτη 22 Νοεμβρίου, σε μία συνέλευση μέσω της οποίας συνέθεσαν το αίτημά τους για τη μεταφορά του χωριού τους. Όπως αναφέρουν, δεν συμφωνούν σε σχέδιο απαλλοτρίωσης, αλλά στη διατήρηση των πατρογονικών εστίων τους ως πρόχειρων καταλυμάτων, που θα τους εξυπηρετούν στις αγροτικές εργασίες.

Όποιες κι αν είναι οι **αποζημιώσεις** που θα προκύψουν, δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες αναστήλωσης των σπιτιών τους, ενώ ο κίνδυνος επανάληψης του φαινομένου είναι μεγάλος. Θέλουν όμως να κρατήσουν ζωντανά τα τοπία της Μεταμόρφωσης: τους ναούς της και τους χώρους συναντήσεων, με σκοπό τη διεξαγωγή των εορτών που θα κρατήσουν ζωντανή τη μνήμη του χωριού ώστε να μη διαγραφεί για πάντα

από τον χάρτη.

«Βρισκόμαστε σε διαρκή συζήτηση προκειμένου να καταλήξουμε στο σχέδιο που θέλουμε να προτείνουμε. Θέλουμε να σημειώσουμε πως δεν επιδιώκουμε την απαλλοτρίωση του χωριού μας. Θέλουμε το χωριό μας να παραμείνει ζωντανό», αναφέρει ο **πρόεδρος της κοινότητας Πέτρος Κοντογιάννης** στην «Α» της Κυριακής. Ο ίδιος τονίζει πως μία **συνολική μετοίκηση** και «μεταφορά» και των καλλιεργήσιμων εκτάσεων δεν είναι εφικτή, καθώς μιλάμε για μία έκταση 8.500 στρεμμάτων. Γι' αυτό οι κάτοικοι προσανατολίζονται στη δημιουργία ενός μικρότερου οικισμού: «Η περιοχή που έχει εντοπιστεί είναι μόλις 200 στρέμματα, όταν το χωριό μας είναι 540 στρέμματα. Εχουμε λάβει μία πρώτη έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο».

Όσον αφορά το **«υβριδικό» σχέδιο μεταφοράς του οικισμού** και διατήρησης των κατεστραμμένων κατοικιών ως χώρων διευκόλυνσης για την προσέγγιση στα αγροτεμάχια τους, κ. Κοντογιάννης συμπληρώνει: «Ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες θα πρέπει να βρισκόμαστε στο χωριό μας για τις αγροτικές δουλειές. Ωστόσο **τον χειμώνα χρειαζόμαστε ασφαλείς κατοικίες**. Το σχέδιό μας είναι να συντηρήσουμε τα σπί-

τια στο χωριό μας. Κανείς άλλωστε δεν σκέφτεται να βάλει πάλι μέσα οικοσκευές. Μία μικρή υποδομή μόνο, ώστε τους καλοκαιρινούς μήνες να είμαστε κοντά στη γη μας». Σαφώς ένα τέτοιο σχέδιο απαιτεί χρηματοδότηση. Οι κάτοικοι της Μεταμόρφωσης είναι κατηγορηματικοί. Ζητούν από την πολιτεία να καλύψει τα έξοδα ενός τέτοιου σχεδίου: «Δεν είμαστε εμείς εκείνοι που... Ζητήσαμε να πλημμυρίσουμε και όχι μάλιστα μία, αλλά πολλές φορές».

Υπάρχουν ευθύνες αναφορικά με τα αντιπλημμυρικά έργα. Η πολιτεία θα πρέπει να μας βοηθήσει, πρέπει να αναλάβει την πλήρη χρηματοδότηση».

Άλλος ένας **κάτοικος της Μεταμόρφωσης**, ο Δήμος Μπαλογιάννης, φέρνει στην επιφάνεια ακόμη μια παράμετρο που καθιστά μη βιώσιμη την παραμονή στο κατεστραμμένο χωριό. Κανείς από τους κατοίκους δεν έχει αποζημιωθεί ακόμη για τις καταστροφές στα σπίτια τους, καθώς απαιτείται φάκελος αξιολόγησης της καταστροφής από μηχανικό. Ωστόσο, όπως τονίζει ο κ. Μπαλογιάννης, οι μηχανικοί ζητούν έως και 3.000 ευρώ για κάθε ακίνητο, χρήματα τα οποία δεν υπάρχουν: «Το κράτος μάς είπε να φτιάξουμε φακέλους σε μηχανικό, όμως οι μηχανικοί είναι πανά-

κριβοί. Ζητάνε ακόμη και 3.000 ευρώ. Αυτά τα λεφτά δεν υπάρχουν. Πέραν των 6.600 ευρώ για τις οικοσκευές δεν έχουμε λάβει άλλη βοήθεια», είπε αρχικά και κατέληξε στη θλιβερή διαπίστωση: «Δεν γίνεται να μείνουμε στο χωριό άλλο. Εχουμε πλημμυρίσει τρεις φορές. Τα έργα στα σπίτια δεν έχουν προχωρήσει καθόλου. Τα αναχώματα προχωρούν σε κάποιο βαθμό. Οι εθελοντές τις πρώτες ημέρες μας βοήθησαν να καθαρίσουμε τα σπίτια μας. Δυστυχώς όμως δεν είναι κατοικήσιμα. Όσοι είχαν ξύλινα παράθυρα και πόρτες, τα ξήλωσαν όλα. Ακόμη και εκείνοι που είχαν αλουμίνια έπαθαν μεγάλες ζημιές».

Μονόδρομος είναι η **μετοίκηση** και για τη Λίτσα Ρητά. Η κάτοικος της Μεταμόρφωσης μίλησε στην «Α» της Κυριακής εν μέσω της διαδικασίας διανομής ανθρωπιστικής βοήθειας. Ως εθελόντρια προσπαθεί να βοηθήσει τους συγχωριανούς της, ενώ σημειώνει πως από τα οικεία νοικοκυριά δεν έμειναν ούτε τα βασικά: «Είμαστε στις αποθήκες του Παλαμά. Εχουμε ακόμη ανάγκες. Χρειαζόμαστε κουβέρτες, παπλώματα. Δεν έχουμε πάρει λάδι, λόγω και των συνθηκών. Για να καταλάβετε, δεν είχαμε ούτε μαχαιροπίρουνα. Χρειάζεται ακόμη αγώνας», είπε και συμπλήρωσε αναφορικά με την προσδοκώμενη αποζημίωση: «Πρόσφατα ήρθε ο κ. Τριαντόπουλος (σ.σ. υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας) και μίλησε για αποζημίωση για να φτιάξουμε τα σπίτια στο χωριό. Απ' ό,τι υπολογίζουμε και με τις συνθήκες που επικρατούν, τα χρήματα που θα προκύψουν δεν φτάνουν ούτε για... πόρτες. Ακόμη όμως κι αν με κάποιο τρόπο φτιάξουμε τα σπίτια, δεν νομίζω ότι θα μπορούμε να ζήσουμε εκεί για τα επόμενα δύο χρόνια. Εχουν "ποτίσει" τα πάντα», συμπλήρωσε, τονίζοντας μεταξύ άλλων πως η μεταφορά των σπιτιών είναι αναπόφευκτη.

Η μετάβαση από το ιδιόκτητο σπίτι του **στο ενοίκιο** είναι μία σκληρή αλλαγή για τον Κώστα Κουτσιούκα. Αγρότης και κάτοικος της Μεταμόρφωσης, παρατήρησε στην «Α» της Κυριακής πως σημειώθηκε άνοδος στα ενοίκια των σπιτιών στα οποία φιλοξενούνται. Οι κάτοικοι είναι πεπεισμένοι πως θα πρέπει να βρεθούν το συντομότερο δυνατό και πάλι σε δικά τους σπίτια. Μόνο που τα σπίτια της Μεταμόρφωσης είναι εκτός κουβέντας: «Ενα θέμα είναι τα ενοίκια, τα οποία έχουν φτάσει ψηλά. Ηρθε ο κ. Τριαντόπουλος και υποσχέθηκε πως στα τέλη του μήνα θα καταβληθεί επιδότηση ενοικίου για τρεις μήνες. Εμείς βρήκαμε σπίτι από μία φίλη στον Παλαμά. Εχω μπει μέσα και προσπαθώ κι αυτό να το ανακαινίσω για να μπορέσουμε να ζήσουμε. Βάζουμε τα όποια χρήματα για να φτιάχνουμε τα σπίτια των ανθρω-

πων που μας φιλοξενούν. Τόσο το ενοίκιο όσο και οι επισκευές για τη θέρμανση είναι έξοδα που δεν είχαμε ούτε όταν μέναμε στα σπίτια μας και δουλεύαμε τη γη μας», τονίζει ο κ. Κουτσιούκας.

Καμία δυνατότητα για **πλήρη αποκατάσταση των ζημιών** στα σπίτια της Μεταμόρφωσης δεν βλέπει η Πόπη Τέγα. Και εκείνη πασχίζει να συνδράμει ως εθελόντρια, ενώ περιέγραψε στην «Α» της Κυριακής πως μένει σε έναν χώρο κομμωτηρίου (!) μαζί με την οικογένειά της: «Ακόμη πετάμε φερτά υλικά και μπάζα. Για τον χειμώνα δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα άλλο. Τα σπίτια θα μείνουν έτσι. Ισως όταν ανοίξει ο καιρός να φτιάξουμε έστω ένα δωμάτιο για να μπορούμε να είμαστε κοντά στα χωράφια μας και να κάνουμε τις αγροτικές δουλειές. **Η κατάσταση είναι δραματική.** Αρκετοί συγχωριανοί μας δεν έχουν πάρει καν τα 6.600 ευρώ για τις οικοσκευές», σημειώνει.

«Τα ακραία φαινόμενα κάνουν ολοένα και συχνότερα την εμφάνισή τους» – Τι δηλώνουν οι Ελενα Φλόκα και ο Ευθύμης Λέκκας

Την πιθανότητα να βιώσουμε ξανά φαινόμενα όπως ο «Ιανός» και ο «Daniel» προσεγγίζει στην «Α» της Κυριακής η **καθηγήτρια** του Πανεπιστημίου Αθηνών και διευθύντρια του τομέα Φυσικής Περιβάλλοντος – Μετεωρολογίας, **Ελενα Φλόκα**. Η κ. Φλόκα σημειώνει πως αν και οι **εποχικές βροχοπτώσεις αραιώνουν**, τα ακραία φαινόμενα κάνουν ολοένα και συχνότερα την εμφάνισή τους: «Οι βροχοπτώσεις έχουν πτωτική τάση. Υπάρχει όμως τάση αύξησης των ακραίων φαινομένων, όπως στη Θεσσαλία, όπου η ποσότητα του νερού που έπεσε μέσα σε λίγες ώρες αντιστοιχεί στην ποσότητα που πέφτει σε έναν χρόνο», είπε αρχικά και συμπλήρωσε: «Από την άλλη πλευρά όμως εντείνονται οι καύσωνες και η ξηρασία. Είδατε και εσείς πως η περίο-

δος Οκτωβρίου – Νοεμβρίου ήταν άνυδρη και είχαμε αρκετή ζέστη. Γενικότερα η κατανομή των βροχοπτώσεων μέσα στον χρόνο έχει αραιώσει αρκετά. Παρατηρείται το φαινόμενο των ακραίων βροχοπτώσεων συχνότερα, το οποίο ακολουθεί περίοδος ξηρασίας, που κι αυτό δεν είναι καλό. Η Μεσόγειος γενικά εμφανίζεται ως hot spot αναφορικά με το ζήτημα της κλιματικής κρίσης».

Την ώρα που οι **κάτοικοι της Μεταμόρφωσης** αναρωτιούνται αν ένα παρόμοιο φαινόμενο όπως ο «Daniel» θα κάνει ξανά την εμφάνισή του, η κ. Φλόκα σημειώνει: «Όλα τα παραπάνω δεν σημαίνουν ότι θα έχουμε το φαινόμενο των ακραίων βροχοπτώσεων κάθε χρόνο. Δυστυχώς ακόμη δεν έχουν γίνει μελέτες που να μπορούν να εκτιμήσουν κατά προσέγγιση την επαναληψιμότητα αυτών των φαινομένων. Είναι όμως γεγονός πως αυτά τα φαινόμενα εμφανίζονται συχνότερα τα τελευταία χρόνια». Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΟΑΣΠ (Οργανισμός Αντισεισμικής Προστασίας), καθηγητή Ευθύμη Λέκκα, τη δεκαετία του 1960 και του 1970 περίπου 900 οικισμοί χαρακτηρίστηκαν «κατολισθαίνοντες», είτε επειδή **αντιμετώπιζαν πρόβλημα αστάθειας** είτε επειδή δεν ήταν οικονομικά βιώσιμοι. Στους κατοίκους δόθηκαν κίνητρα, όπως αγροτεμάχια, για να μετοικήσουν στα πεδινά. Ετσι, πολλά χωριά στα ορεινά της Ηλείας, της Καρδίτσας, των Τρικάλων, της Ναυπακτίας και αλλού, ερήμωσαν. Όταν όμως, **έπειτα από δεκαετίες η οικονομική ανάπτυξη** έφτασε στην περιφέρεια, οι οικισμοί αυτοί έγιναν, λόγω θέσης, περιζήτητοι. Μοιραίως προέκυψαν ζητήματα ιδιοκτησίας κυρίως σε παραλιακά χωριά, παρά ταύτα το μοντέλο κρίθηκε επιτυχημένο, εν αντιθέσει με το έτερο των βελτιώσεων και των ενισχύσεων των υποδομών σε περιοχές με συνεχείς διαβρώσεις του υπεδάφους.

Φυσική καταστροφή: όχι κλιματική κρίση

Έλληνες της Ισλανδίας: «Αν εκραγεί το ηφαίστειο τώρα, η ζωή στο Γκρίνταβικ τελειώνει»

«**Δ**εν φοβάμαι, ζω την κάθε μέρα σαν να είναι η τελευταία», λέει στα «NEA» ο Παύλος Φουρματζήρ, μέλος της ελληνικής κοινότητας που κατοικεί στο Κόπαβογκουρ, δήμο του Ρέικιαβικ

Από τη μέρα που άρχισε το **ηφαιστειακό σύστημα Fagradalsfjall** να βρυχάται, το έδαφος στην **Ισλανδία** δεν έχει σταματήσει να τρέμει, με τους **σεισμούς πλέον να ξεπερνούν τις 12.000** και τους κατοίκους που βρίσκονται στα νοτιοδυτικά παράλια της νησιωτικής χώρας να παρακολουθούν νυχθημερόν από κάμερες στο YouTube την εξέλιξη του ανησυχητικού φαινομένου σε πραγματικό χρόνο. Ένας εξ αυτών και ο 34χρονος **Παύλος Φουρματζήρ, μέλος της ελληνικής κοινότητας του Ρέικιαβικ**, ο οποίος εδώ και δύο χρόνια κατοικεί σε πολυκατοικία στην πόλη Κόπαβογκουρ, 35 χιλιόμετρα από το Γκρίνταβικ, το χωριό – φάντασμα που οι Αρχές εκκένωσαν την Παρασκευή καθώς σε εκείνο το σημείο εντοπίστηκε η μεγαλύτερη περιοχή ανύψωσης του μάγματος που εξαπλώνεται υπογείως σε έναν διάδρομο μήκους 15 χιλιομέτρων.

Ο ίδιος, μιλώντας στα «NEA», δηλώνει ότι, **παρά τα 32 ενεργά ηφαίστεια**, θα συνεχίσει να μένει στην Ισλανδία, ενώ, όσον αφορά το συγκεκριμένο ηφαίστειο – τη δραστηριότητα του οποίου παρακολουθεί στενά, ανεβάζοντας σχετικά ενη-

μερωτικά βίντεο στο κανάλι του eimai.stin.islandia στο TikTok, καθώς είναι και κατ' επάγγελμα δημιουργός διαφημιστικών βίντεο για το Διαδίκτυο –, ιδανικά θα επιθυμούσε να εκραγεί σύντομα για να τερματιστεί η αγωνιώδης περίοδος αναμονής για όλους.

«Οι περίπου **4.000 κάτοικοι του Γκρίνταβικ μετακινήθηκαν** είτε στις οικογένειές τους είτε στα ειδικά κέντρα που προετοίμασε για αυτούς το κράτος. Εδώ που μένω εγώ δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος σε περίπτωση που εκραγεί το ηφαίστειο, αλλιώς θα μας είχαν ζητήσει ήδη να απομακρυνθούμε. Κίνδυνος μπορεί να προκληθεί, μετά την έκρηξη, από την ομίχλη που ίσως μπλοκάρει τη λειτουργία του κεντρικού αεροδρομίου της χώρας, το οποίο βρίσκεται κοντά στο σημείο, ή από τον καπνό που είναι πιθανό να πνίξει την πόλη μας, οπότε θα χρειαστεί να φοράμε μάσκες για δύο – τρεις εβδομάδες.

Αυτός ήταν και ένας λόγος που εκκένωσαν το Γκρίνταβικ, εξαιτίας της εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα. Επίσης, θα έχουμε πρόβλημα αν καταστραφεί το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που είναι κοντά στο Γκρίνταβικ γιατί δεν θα έχουμε ρεύμα», εξηγεί ο Παύλος Φουρματζήρ.

Και συνεχίζει: «Κάτω από το Γκρίνταβικ περνά ένας **ποταμός μάγματος μήκους 15 χλμ**. Οι επιστήμονες

λένε ότι το ηφαίστειο μπορεί να εκραγεί σε κάθε σημείο αυτού του υπόγειου διαδρόμου. Και για όσους βρίσκονται πάνω στον διάδρομο είναι τραγικό, όχι γιατί υπάρχει φόβος να καθούν ανθρωπίνες ζωές, αλλά επειδή θα καθούν οι περιουσίες τους.

Για παράδειγμα, το Γκρίνταβικ είναι ένα χωριό πρόσφατα χτισμένο. Αρκετοί ακόμα πληρώνουν δάνεια γιατί είχαν μόλις φτιάξει τα σπίτια τους. Αν εκραγεί το ηφαίστειο τώρα, η ζωή στο Γκρίνταβικ τελειώνει».

Σύμφωνα με την αρχική ενημέρωση των επιστημόνων προς τους πολίτες της Ισλανδίας, το ηφαίστειο θα έπρεπε να είχε ήδη εκραγεί. «Για κάποιον λόγο δεν έγινε, ίσως γιατί εξαπλώνεται από κάτω», υποθέτει ο 34χρονος που, σε γενικές γραμμές, μπροστά στις εικόνες αποκάλυψης, με το ανοιγμένο έδαφος σε αρκετά σημεία στα νοτιοδυτικά παράλια, καταφέρνει και διατηρεί την ψυχραιμία του.

«Είμαι ψυχραιμος επειδή βλέπω ότι οι **Ισλανδοί είναι ψύχραιμοι**. Ακόμα και οι εργάτες, που χτίζουν το τείχος εκεί όπου το ηφαίστειο μπορεί να εκραγεί ανά πάσα στιγμή, είναι ψύχραιμοι. Είναι απίθανο πόσο ψύχραιμοι είναι όλοι. Οπότε γιατί να αγχωθώ εγώ; Ακόμα και να ήταν ο κίνδυνος πιο κοντά στο σπίτι μου όμως, το ίδιο θα έλεγα», λέει ο Παύλος Φουρματζήρ.

Φον ντερ Λάιεν: «Η πραγματικότητα ενός πλανήτη που βράζει είναι οι καταστροφές σε Ελλάδα και Ισπανία»

«**Α**υτό το καλοκαίρι ήταν το πιο καυτό που έχει καταγραφεί ποτέ στην Ευρώπη», δήλωσε η πρόεδρος της Επιτροπής, αναφερόμενη στην απάντηση της ΕΕ στην κλιματική αλλαγή με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Κατά τη διάρκεια της ομιλίας της για την κατάσταση της Ένωσης, η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν αναφέρθηκε στο «χάος» και στο «μακελειό» των ακραίων καιρικών συνθηκών, φέρνοντας ως παράδειγμα την Ελλάδα και την Ισπανία. «Η Ελλάδα και η Ισπανία επλήγησαν από καταστροφικές πυρκαγιές και επλήγησαν ξανά λίγες μόνο εβδομάδες αργότερα από καταστροφικές πλημμύρες», τόνισε, ενώ πρόσθεσε ότι οι ακραίες καιρικές συνθήκες επλήξαν επίσης τη Σλοβενία, τη Βουλγαρία και όλη την ΕΕ.

«Αυτή είναι η πραγματικότητα ενός πλανήτη που βράζει», είπε και πρόσθεσε ότι «η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία γεννήθηκε από αυτήν την αναγκαιότητα για την προστασία του πλανήτη μας. Αλλά σχεδιάστηκε και ως μια ευκαιρία για να διατηρήσουμε τη μελλοντική μας ευημερία».

Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν τόνισε ότι όσο θα δρομολογούνται νέες επενδύσεις για να απαλλαγεί η βιομηχανία από τις ανθρακούχες εκπομπές, η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει την ευρωπαϊκή βιομηχανία, όπως με το νόμο για μηδενικές εκπομπές και το νόμο περί κρίσιμων πρώτων υλών.

Μιλώντας για το σχέδιο «καθαρής» μετάβασης για τη βιομηχανία, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων και σε ένα «ευρωπαϊκό πακέτο αιολικής ενέργειας - σε στενή συνεργασία με τη βιομηχανία και τα κράτη μέλη».

«Από τον άνεμο στον χάλυβα, από τις μπαταρίες στα ηλεκτρικά οχήματα, η φιλοδοξία μας είναι ξεκάθαρη: Το μέλλον της βιομηχανίας καθαρής τεχνολογίας πρέπει να δημιουργηθεί στην Ευρώπη», τόνισε η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν.

Ταυτόχρονα με τη στρατηγική ανάπτυξης, τόνισε η πρόεδρος της Επιτροπής, η ΕΕ θα προσπαθήσει να υπάρξει μια δίκαιη μετάβαση. «Αυτό σημαίνει ένα δίκαιο αποτέλεσμα για τις μελλοντικές γενιές - να ζήσουν σε υγιή πλανήτη. Και ένα δίκαιο ταξίδι για όλους όσους επηρεάστηκαν - με αξιοπρεπείς θέσεις

εργασίας και επίσημη υπόσχεση να μην αφήσουμε κανέναν πίσω».

Ο επίμονος υψηλός πληθωρισμός αποτελεί μεγάλη οικονομική πρόκληση, όμως μειώνονται οι τιμές της ενέργειας

Ο πληθωρισμός, η έλλειψη εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων και η διευκόλυνση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος είναι οι τρεις βασικές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η ΕΕ για να παραμείνει μια ανταγωνιστική οικονομία. Αυτό επισήμανε η Πρόεδρος της Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν κατά την ομιλία της για την Κατάσταση της Ένωσης (State of the Union) που εκφώνησε σήμερα στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο επίμονος υψηλός πληθωρισμός παραμένει μεγάλη οικονομική πρόκληση για την ΕΕ, τόνισε η Πρόεδρος της Επιτροπής, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα «εργάζεται σκληρά» να τον διατηρήσει υπό έλεγχο.

Ωστόσο, σύμφωνα με την φον ντερ Λάιεν, τα «καλά νέα» είναι ότι η Ευρώπη έχει αρχίσει να μειώνει τις τιμές της ενέργειας. «Η τιμή του φυσικού αερίου στην Ευρώπη ήταν πάνω από 300 ευρώ ανά MWh πριν από ένα χρόνο. Τώρα είναι γύρω στα 35», ανέφερε.

Υπενθύμισε, επίσης, ότι ο Πούτιν χρησιμοποίησε το φυσικό αέριο ως «όπλο», πυροδοτώντας φόβους για μπλακ άουτ και μια ενεργειακή κρίση, «όμως τα καταφέραμε, γιατί μείναμε ενωμένοι - συνενώνοντας τη ζήτησή μας και αγοράζοντας ενέργεια μαζί», ανέφερε η Πρόεδρος της Επιτροπής. Τόνισε, επίσης, ότι η ΕΕ χρησιμοποίησε αυτή την κρίση για να επενδύσει μαζικά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να επιταχύνει την καθαρή μετάβαση. Παράλληλα η ΕΕ χρησι-

μοποίησε την «κρίσιμη μάζα της» για να μειώσει τις τιμές και να εξασφαλίσει τις ενεργειακές της προμήθειες, είπε η φον ντερ Λάιεν και τόνισε ότι το ίδιο επιτυχημένο μοντέλο πρέπει να δούμε πώς θα το επαναλάβουμε σε τομείς όπως οι κρίσιμες πρώτες ύλες ή το καθαρό υδρογόνο.

Όσον αφορά τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού, η Πρόεδρος της Επιτροπής είπε ότι εμποδίζουν την ικανότητα για καινοτομία, ανάπτυξη και ευημερία και γι' αυτό πρέπει να βελτιωθεί η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, ιδίως για τους νέους και τις γυναίκες, αλλά και με «ποιοτική» μετανάστευση.

Όπως είπε, σήμερα η Ευρώπη είναι κοντά στην πλήρη απασχόληση και αντί εκατομμύρια άνθρωποι να ψάχνουν για δουλειά, εκατομμύρια θέσεις εργασίας αναζητούν άνθρωπους. «Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων φτάνουν σε επίπεδα ρεκόρ - τόσο εδώ όσο και σε όλες τις μεγάλες οικονομίες. Το 74% των ΜΜΕ δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν ελλείψεις δεξιοτήτων», ανέφερε συγκεκριμένα.

«Μαζί πρέπει να εστιάσουμε στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η αγορά εργασίας - από τις ελλείψεις δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού έως τις νέες προκλήσεις που προκύπτουν από την τεχνητή νοημοσύνη», ανέφερε και πρόσθεσε ότι το επόμενο έτος θα συγκληθεί μια νέα Σύνοδος Κορυφής Κοινωνικών Εταίρων.

Τέλος, αναφορικά με τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η Πρόεδρος της Επιτροπής τόνισε ότι είναι επιτακτική ανάγκη οικονομικής και εθνικής ασφάλειας να διατηρηθεί το ευρωπαϊκό πλεονέκτημα σε κρίσιμες και αναδυόμενες τεχνολογίες.

Κίνδυνος από τα ρέματα στις καμένες περιοχές του Έβρου

Η μεγάλη πυρκαγιά του Αυγούστου, εκτός των άλλων καταστροφών, άφησε πίσω της και ένα μεγάλο αριθμό καμένων δέντρων που αποτελούν εμπόδιο στην ελεύθερη ροή των υδάτων σε ρέματα, πολλά εκ των οποίων είχαν καθαριστεί πρόσφατα.

Με στόχο την καλύτερη δυνατή αντιπλημμυρική θωράκιση των περιοχών που επλήγησαν από τη μεγάλη πυρκαγιά του Αυγούστου στους Δήμους Αλεξανδρούπολης και Σουφλίου, το Περιφερειακό Συμβούλιο ΑΜΘ αποφάσισε να τροποποιήσει την τριετή σύμβαση που είχε υπογράψει πέρυσι για τον καθαρισμό των ρεμάτων του Έβρου, αυξάνοντας τη χρηματοδότηση των περίπου 2 εκατομμυρίων ευρώ κατά 628.000 ευρώ.

Όπως επισημαίνεται στην σχετική απόφαση, δεδομένου του υψηλού κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων σε περιοχές που επλήγησαν από τη μέγα, όπως χαρακτηρίστηκε, δασική πυρκαγιά του Έβρου, η οποία προέκυψε από τη συνένωση των πυρκαγιών Αλεξανδρούπολης και Δαδιάς και κατέκαψε πάνω από 950.000 στρέμματα και με κύριο γνώμονα την προστασία των κατοίκων, των περιουσιών τους όπως και τον περιορισμό περαιτέρω περιβαλλοντικής καταστροφής, προέκυψε η επιτακτική ανάγκη της άμεσης εκτέλεσης των σχετικών έργων και κατά προτεραιότητα στα σημεία υψηλού πλημμυρικού κινδύνου ανά περιοχή.

Με βάση την εισήγησή της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου, η μεγάλη πυρκαγιά του Αυγούστου, εκτός των άλλων καταστροφών, άφησε πίσω της και ένα μεγάλο αριθμό καμένων δέντρων που αποτελούν εμπόδιο στην ελεύθερη ροή των υδάτων σε ρέματα, πολλά εκ των οποίων είχαν καθαριστεί πρόσφατα. Επιπλέον, παρά τον καθαρισμό των ρεμάτων, κατά τους μήνες Φεβρουάριο – Αύγουστο, εξαιτίας της ταχύτατης ανάπτυξης της αυτοφυούς βλάστησης, καλαμιών και χόρτων και λαμβάνοντας υπόψη τον αυξημένο κίνδυνο πλημμυρικών φαινομένων, διαπιστώθηκε πως είναι αναγκαίο να εκτελεστούν προληπτικά επιπλέον επαναληπτικές εργασίες καθαρισμού στα ρέματα, αφού πολύ μεγάλο ποσοστό από την λεκάνη απορροής των ρεμάτων κήκε από την πυρκαγιά.

«Επομένως, τα ρέματα αυτά θα γίνουν αποδέκτες των πλημμυρικών πα-

ροχών των καμένων εκτάσεων και οι αναμενόμενες πλημμυρικές απορροές τον επερχόμενο χειμώνα όχι μόνο θα είναι αυξημένες, αλλά θα μεταφέρουν και σημαντική ποσότητα φερτών, ως χειμαρρολόβα, η οποία είναι περισσότερο διαβρωτική από τις απλές καθαρές απορροές. Υπό τον γενικευμένο φόβο εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων στην περιοχή μας και ιδιαίτερα μετά τις πλημμύρες στην Θεσσαλία, η υπηρεσία μας μετά το πέρας της δασικής πυρκαγιάς, έχει δεχτεί και συνεχίζει να δέχεται, έναν στατιστικά ασυνήθιστα υψηλό αριθμό αιτήσεων πολιτών για την άμεση ανάγκη καθαρισμού ρεμάτων πλησίον των κατοικιών ή των περιουσιών τους, σε σχέση με παρελθόντα έτη, στα οποία οφείλουμε να ανταποκριθούμε και να ικανοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Έτσι στους Δήμους Αλεξανδρούπολης και Σουφλίου

επιδεινώθηκαν και επεκτάθηκαν τα προβλήματα, ως προς την ανάγκη επανάληψης, τον αριθμό αλλά και ως προς το μήκος των ρεμάτων που είχαν αρχικά προβλεφθεί να αντιμετωπισθούν με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης και τα οποία δεν έχουν ακόμα πλήρως αποκατασταθεί» αναφέρεται στην εισήγηση της υπηρεσίας.

Έτσι, κρίθηκε ως επιβεβλημένη η τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των αρχικών συμβάσεων στα γεωγραφικά όρια των Δήμων Αλεξανδρούπολης και Σουφλίου, με την ανάθεση συμπληρωματικών υπηρεσιών, ώστε να εκτελεστούν όμοιες εργασίες με τις προβλεφθείσες στην αρχική σύμβαση, με σύναψη συμπληρωματικών συμβάσεων με τους ίδιους οικονομικούς φορείς, οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των 628.304,28 € με ΦΠΑ και χρονική διάρκεια ως το τέλος του 2024.

Τα αντιπλημμυρικά έργα καταστρέφουν τη βιοποικιλότητα

Σειρά σοβαρών ερωτημάτων για τον τρόπο που έγιναν τα αντιπλημμυρικά έργα στα καμένα του Εβρου και συγκεκριμένα στο δάσος της Δαδιάς διατύπωσε ο γνωστός βιολόγος και ειδικός στην άγρια πανίδα Γιώργος Κατσαδωράκης.

Σε ανάρτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, συνοδεύει σχετικού βίντεο από το Διαβολόρεμα της Δαδιάς, αναφέρει πως «το διάσπνο “το ποτάμι της Δαδιάς” ή Μαγγάζι, υπέστη σοβαρές ζημιές στη βιοποικιλότητά του μετά τα έργα/παρεμβάσεις για τη βελτίωση της παροχευτικής ικανότητας του ποταμού και την αποφυγή ζημιών από πλημμυρικά φαινόμενα».

Σημειώνει χαρακτηριστικά: «Ο δήμος ή η περιφέρεια ή όποιος άλλος φορέας παίρνει χρήματα για αντιπλημμυρική πρόληψη, το έργο βγαίνει σε μειοδοτικό διαγωνισμό και σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης με απευθείας ανάθεση, κι ο εργολάβος που το κερδίζει, μπάζει μέσα τις μπουλντόζες του και ισοπεδώνει τα πάντα, όλα τα ενοχλητικά: βλάστηση, καλάμια, υδροφίλα και υδροχα-

ρή φυτά, δέντρα που έχουν φυτρώσει στην κοίτη. Οι λίγες μικρές λούτσες που έχουν κρατήσει νεράκι και που είναι γεμάτες με τα τελευταία εκατοντάδες ψάρια, νεροχελώνες και βατράχια που έχουν επιβιώσει, μπαζώνονται, μαζί με ό,τι ζωντανό μέσα σε αυτές».

Όπως καταγγέλλει, μετά τις εργασίες των αντιπλημμυρικών και αντιδιαβρωτικών έργων, «ψάρια μαζί με τις νεροχελώνες και τα βατράχια μπαζώθηκαν και ουσιαστικά θάφτηκαν ζωντανά. Τη βλάστηση που υπήρχε μέσα στην κοίτη την έσπρωξαν μέσα στις λούτσες και την επίχωσαν με την άμμο και τα λοιπά φερτά υλικά του ποταμού».

Το αποτέλεσμα είναι μια έρμηος από χώμα και πέτρες.

Στο διάσπνο Εθνικό Πάρκο Δαδιάς, το γνωστό για τη βιοποικιλότητά του, λίγο μετά τις δύο απανωτές χρονιές καταστροφικών πυρκαγιών και πριν καλά-καλά σβήσουν οι φλόγες, αυτά γίνονται! Και αν αυτό γίνεται στο Εθνικό Πάρκο της Δαδιάς, απλά φανταστείτε τι συμβαίνει στα χιλιάδες άλλα ρέματα της ελληνικής επικράτειας.

Τα ίδια, αν και μάλλον όχι χειρότερα», σημειώνει δηκτικά στην ανακοίνωσή του. Αξίζει ακόμη να σημειωθεί πως ο γνωστός επιστήμονας στάθηκε στο παράδοξο φαινόμενο αντινομίας που επικρατεί σχετικά με το νομικό πλαίσιο της αντιπλημμυρικής προστασίας και της προστασίας της βιοποικιλότητας.

Μάλιστα σημειώνει πως αντιπλημμυρική προστασία και βιοποικιλότητα είναι δύο αναγκαιότητες που πρέπει ταυτόχρονα να υπηρετηθούν κατά τη διαχείριση των ρεμάτων. «Πουθενά όμως δεν γράφεται με ποιο τρόπο πρέπει να εφαρμοστούν τα όποια έργα και παρεμβάσεις ώστε η εφαρμογή των αντιπλημμυρικών μέτρων να μη σημαίνει την αδιάκριτη καταστροφή της άγριας ζωής».

Διότι, βέβαια, έτσι όπως εφαρμόζονται στην πράξη, χωρίς ειδική μελέτη, χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση, χωρίς γνώση, σύνεση κι ευαισθησία και χωρίς επίβλεψη από τους επιφορτισμένους με την προστασία της φύσης, η άγρια ζωή, η βλάστηση και τα τοπία μας απλά ισοπεδώνονται βίαια από τις μπουλντόζες.

Πώς θα θωρακιστεί η χώρα από τις πλημμύρες

Στην εφαρμογή ενός νέου σχεδίου για την αντιμετώπιση των έντονων πλημμυρικών φαινομένων, το οποίο έχουν αναλάβει το υπουργείο Περιβάλλοντος και η Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, προχωρά η ελληνική κυβέρνηση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες, το νέο «δόγμα» αντιπλημμυρικής θωράκισης θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται τμηματικά στα υδατικά διαμερίσματα της Ελλάδας από το επόμενο έτος.

Το νέο σχέδιο θα ενσωματώνει όλα τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από την επιδείνωση της κλιματικής κρίσης που παρατηρείται στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, η οποία έχει ως αποτέλεσμα πολύ πιο ραγδαίες βροχοπτώσεις, με καταστροφικές συνέπειες, όπως συνέβη πρόσφατα με την κακοκαιρία «Daniel» στη Θεσσαλία. Παράλληλα, θα επεκτείνεται σε πανελλαδικό επίπεδο ορισμένα από τα βασικά συμπεράσματα των Ολλανδών εμπειρογνομόνων της εταιρείας HVA, που έχει αναλάβει συμβουλευτικό ρόλο για την αποκατάσταση των ζημιών και την πρόληψη των πλημμυρών στον Θεσσαλικό Κάμπο.

Το σχέδιο του υπουργείου Περιβάλλοντος θα περιλαμβάνει πέντε σημεία:

1 Αναθεωρημένους χάρτες επικινδυνότητας και κινδύνου πλημμύρας. Η χώρα μας πρόσφατα παραπέμφθηκε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για την καθυστέρηση της κατάρτισης των χαρτών πλημμυρικού κινδύνου. Η ολοκλήρωση των χαρτών τοποθετείται στο τέλος του 2023 και βάσει αυτών θα υλοποιηθεί το μεγαλύτερο μέρος του σχεδίου. Στους αναθεωρημένους χάρτες η Ελλάδα θα χωριστεί σε 14 υδατικά διαμερίσματα, βάσει της ταχύτητας ροής των πλημμυρικών υδάτων σε αυτές τις εκτάσεις, του βάθους και του ύψους που μπορεί να φτάσει το νερό και των εκτάσεων που κινδυνεύουν από τη χειρότερη πλημμύρα που δύναται να προκληθεί ανά 50, 100 και 1.000 χρόνια. Να σημειωθεί ότι από την τελευταία κατηγορία έχουν εξαιρεθεί τα 25 χρόνια, αφού κρίνονται «περιττά», καθώς οι μεγάλες πλημμύρες είναι συχνότερες. Στους νέους χάρτες, η κάθε λεκάνη απορροής ποταμού θα αντιμετωπίζεται στο σύνολό της, ενώ, σε σχέση με τους προηγούμενους χάρτες του 2018, θα περιληφθούν και οι λεκάνες απορροής με έκταση μικρότερη των 25 τετραγωνικών χιλιομέτρων.

2 Έργα ορεινής υδρονομίας. Πρόκειται για ήπιες παρεμβάσεις που μπορούν να καθυστερούν και να εξομαλύνουν την εκτόνωση των ορεινών βροχοπτώσεων. Αυτά τα έργα κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικά, καθώς θα μειώνεται ο όγκος των φερτών υλικών που μεταφέρουν οι πλημμυρισμένοι χείμαρροι. Θα υλοποιηθούν στοχευμένα, βάσει των όσων έχουν προβλέψει οι νέοι χάρτες πλημμυρικού κινδύνου, για κάθε περιοχή ξεχωριστά.

3 Δημιουργία πλημμυρικών πεδίων. Πρόκειται για εκτάσεις όπου θα είναι δυνατή η ελεγχόμενη εκτόνωση των υδάτων. Τα πλημμυρικά πεδία θα προβλεφθούν σε περιοχές που δεν έχουν αγροτικές, κτηνοτροφικές ή άλλες χρήσεις που να υφίστανται ουσιαστικές ζημιές από μια πλημμύρα. Να σημειωθεί πως η Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων έχει ήδη εγκαταστήσει σύγχρονα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης στον Έβρο και στον Αξιό, που επιτρέπουν στους ειδικούς να γνωρίζουν μερικές ώρες νωρίτερα σε ποιες περιοχές υπάρχει ενδεχόμενο πλημμύρας.

4 Ενίσχυση υποδομών. Στο νέο σχέδιο θα αναγνωρίζεται ότι οι πλημμύρες δεν γίνεται να αποφευχθούν σε ποσοστό 100%. Έτσι, σε περιοχές υψηλού κινδύνου για την εκδήλωση πλημ-

μυρών, η πολιτεία θα πρέπει να κινηθεί άμεσα ώστε να αυξήσει την ανθεκτικότητα κρίσιμων υποδομών. Σε αυτές που θα ενισχυθούν περιλαμβάνονται γέφυρες, αυτοκινητόδρομοι, αεροδρόμια, ο σιδηρόδρομος, μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, αντλιοστάσια και υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης.

5 Νέο κτηριοδομικό κανονισμό. Σε περιοχές που κρίνεται ότι υπάρχει υψηλός κίνδυνος εκδήλωσης πλημμυρών θα προβλεφθούν νέοι όροι δόμησης, ώστε τα κτίρια να είναι περισσότερο προστατευμένα από τα ακραία φαινόμενα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο νέος κανονισμός θα επιτρέπει μεγαλύτερο ύψος κτιρίων, ώστε να αποφεύγεται η χρήση ισόγειων και υπόγειων χώρων, οι οποίοι είναι πιο ευάλωτοι στις πλημμύρες, ενώ θα υπάρχουν και προβλέψεις για τη χρήση ανθεκτικών δομικών υλικών. «Τα σχέδια διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας δεν είναι επιχειρησιακά εργαλεία, αλλά εργαλεία στρατηγικού σχεδιασμού. Με βάση τις γενικές κατευθύνσεις των σχεδίων διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας και το υπολογιζόμενο ύψος νερού, ανάλογα με τη βροχοπτώση, απαιτείται ειδικότερος σχεδιασμός των αντιπλημμυρικών έργων της κάθε λεκάνης απορροής ποταμού», τονίζει ο γενικός γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων Πέτρος Βαρελίδης.

Παράνομες ΑΠΕ με την σφραγίδα του ΥΠΕΝ

Το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο Έκρινε παράνομες δύο Υπουργικές Αποφάσεις στο μέρος που αφορούν την κατάταξη αιολικών, φωτοβολταϊκών και υδροηλεκτρικών σταθμών σε άλλη περιβαλλοντική κατηγορία

Φραγμό θέτει το ΣτΕ στην απαξίωση από το ΥΠΕΝ της αξιολόγησης έργων ΑΠΕ ως προς τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον είτε διά της κατάργησης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης μέσω έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και τη λειτουργία τους, κατόπιν εκπόνησης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και δημοσιοποίησής της, είτε με την υποβάθμιση τους σε χαμηλότερη κατηγορία. Με την 1885/2023 απόφασή του το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο έκρινε παράνομες δύο Υπουργικές Αποφάσεις στο μέρος που αφορούν την κατάταξη αιολικών, φωτοβολταϊκών και υδροηλεκτρικών σταθμών σε άλλη περιβαλλοντική κατηγορία, διότι «συνιστούν μεταβολή επί το δυσμενέστερον, εν σχέσει προς το εύρος και τις απαιτήσεις της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εν λόγω κατηγοριών έργων Α.Π.Ε.».

Με την πρώτη Απόφαση τα έργα ΑΠΕ κάτω από 10 MW κατατάχθηκαν στις δραστηριότητες κατηγο-

ρίας Β (Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις), με αποτέλεσμα να μην απαιτείται εκπόνηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και άρα περιβαλλοντική αδειοδότηση. Μεθόδευση που οδήγησε στον τεμαχισμό ενός ενιαίου έργου ΑΠΕ σε επιμέρους μικρότερα ακριβώς για να παρακαμφθεί η περιβαλλοντική αξιολόγηση. Μάλιστα, έδινε τη δυνατότητα ακόμη κι αν οι ενδιαφερόμενοι είχαν καταθέσει πλήρη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή Μελέτη Περιβάλλοντος στις αρμόδιες αδειοδοτούσες Αρχές να υπαχθούν στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ)!

Με τη δεύτερη απόφαση τα έργα ΑΠΕ υποκατηγορίας Α1 (αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον) μπορεί να μεταπέσουν στην υποκατηγορία Α2 (αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον) και από αυτήν στην κατηγορία Β, χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση, με ειδικούς όρους και περιορισμούς για την προστασία του περιβάλλοντος κατά την κατασκευή και τη λειτουργία τους.

Όπως υπογραμμίζει με έμφαση το ΣτΕ, η προγενέστερη Υπουργική Απόφα-

ση για την κατάταξη των έργων του 2016 «τροποποιήθηκε διαδοχικά σε σύντομο χρόνο από τον κανονιστικό νομοθέτη και έργα που ανήκαν προηγουμένως σε υψηλότερη κατηγορία ή υποκατηγορία κατατάχθηκαν πλήρως σε χαμηλότερη ή και εξαιρέθηκαν πλήρως της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, χωρίς να γίνεται επίκληση, στο προοίμιο των προσβαλλόμενων υπουργικών αποφάσεων ή στις απόψεις της Διοίκησης προς το Δικαστήριο, επιστημονικής ή τεχνικής μελέτης από την οποία να προκύπτουν οι λόγοι που δικαιολογούν τις τροποποιήσεις αυτές, όπως θα ήταν π.χ. η διεθνής βιβλιογραφία για τις επιπτώσεις τέτοιων έργων ή η, επιστημονικά τεκμηριωμένη, εξέλιξη της τεχνολογίας στην κατασκευή αιολικών, φωτοβολταϊκών και υδροηλεκτρικών σταθμών, η οποία περιορίζει ή και εξουδετερώνει τις συνέπειες που προκαλούν τα οικεία έργα στο περιβάλλον».

Την πρώτη Απόφαση του τότε υπουργού Κ. Χατζηδάκη είχαν προσβάλει από κοινού στο ΣτΕ στις 27/10/2020 η Κίνηση για την Προστασία των Νησίδων του Αιγαίου, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις Ορνιθολογική, Καλλιστώ και ΜΟm, οκτώ σωματεία και πολίτες.

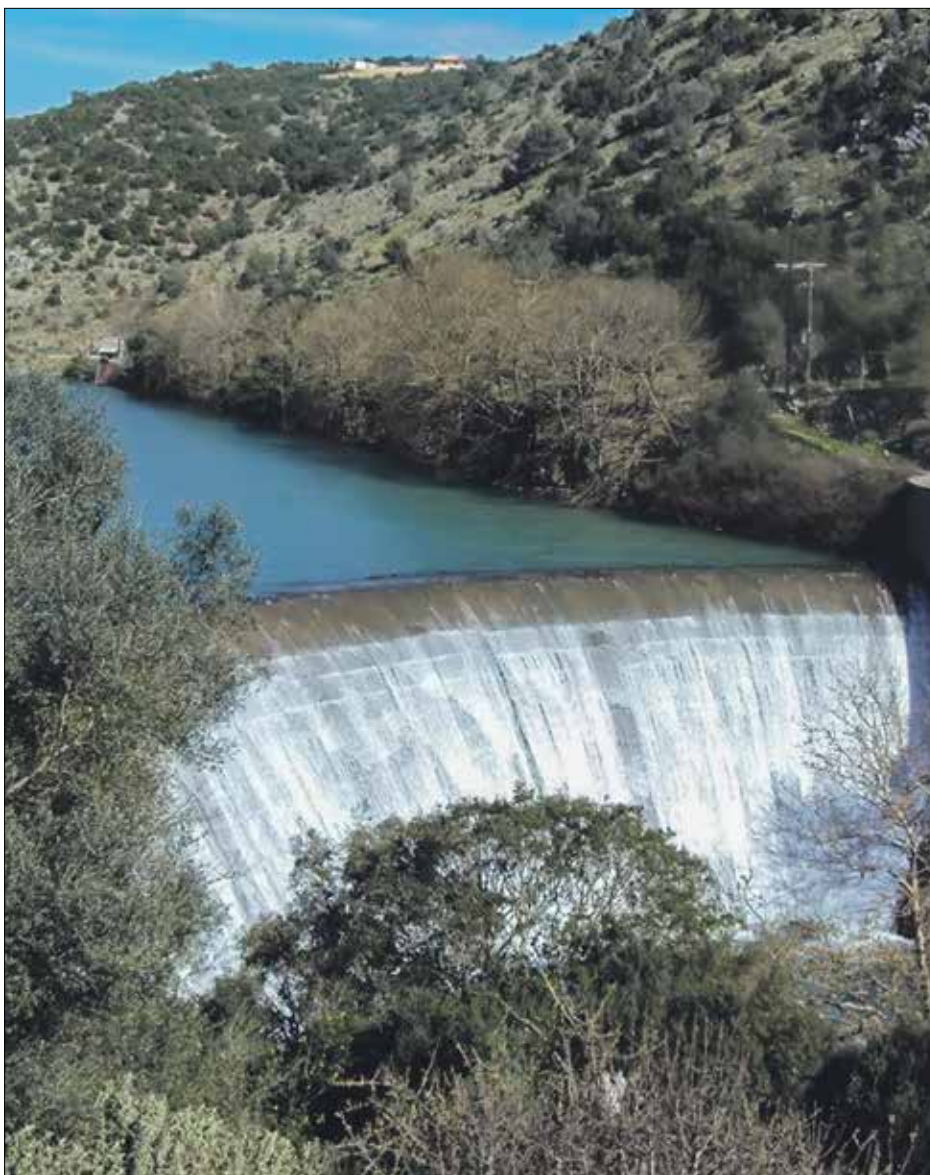
ΠΡΑΣΙΝΟΙ

Μαζικές αποψιλώσεις όχθης ποταμών και καταστροφή ρεμάτων!

Εργολάβοι «καθαρίζουν» ό,τι φυτρώνει για... να μην πλημμυρίσουμε

Παρότι η παρόχθια βλάστηση των ποταμών και των ρεμάτων θεωρείται παγκοσμίως ως «πράσινη υποδομή» που πρέπει να φροντίζουμε για τη διατήρηση και ενδυνάμωσή της ώστε να αποτρέπονται ή να αμβλύνονται τα πλημμυρικά φαινόμενα, στη χώρα μας της έχουμε κηρύξει πόλεμο. Τα ποτάμια και τα ρέματα σε όλη την Ελλάδα κακοποιούνται βάνανυσα καθώς έχουν παραδοθεί στο έλεος των αποφάσεων των Περιφερειάρχων και σε επεμβάσεις εργολάβων, που ξεπατώνουν ό,τι φυτρώνει στο διάβα τους. Χωρίς γνώση των υδρολογικών δεδομένων, αλλά και χωρίς πρόβλεψη ορθολογικής διαχείρισης (και αποκατάστασης) του παρόχθιου-συχνά κακοποιημένου ήδη- οικοσυστήματος, μετατρέπουν μαζικά και σε όλη την χώρα αυτούς τους υδάτινους θησαυρούς σε νεκρούς αγωγούς νερού που γιγαντώνουν το πρόβλημα, αυξάνοντας την ταχύτητα ροής, τη στερεοπαροχή και τελικά την ορμητικότητα των υδάτων προκαλώντας τελικά μεγαλύτερες καταστροφές!

Ήδη έχουν σημειωθεί πιθανότατα ανεπανόρθωτες βλάβες στην Ήπειρο (ποταμός Λούρος), στην Εύβοια (ποταμός Κηρέας) και στις Σέρρες (ποταμός Αγγίτης), ενώ έχουν ήδη απειληθεί ο ποταμός Κραυσίδωνας στο Βόλο και πολλά ρέματα στη Μαγνησία, καθώς και ο Ερασίνος ποταμός στα Μεσόγεια Αττικής. Σε όλες τις περιπτώσεις εφαρμόστηκε η **ίδια απαράδεκτη πολιτική «καθαρισμών» στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Πολιτικής Προστασίας, χωρίς την υποχρέωση σύνταξης μελετών και χωρίς τη συμβολή της Δασικής Υπηρεσίας, που έχει εδώ και χρόνια αποβληθεί από τις «πεδινές κοίτες» με ένα παράλογο μέτρο, το υψομετρικό όριο των 500 μέτρων πάνω από την θάλασσα (έχει δηλαδή «αρμοδιότητα» μόνο στα «ορεινά» ρέματα που είναι πάνω από τα 500 μέτρα!).** Επιπρόσθετα στην όλη καταστροφή, η προχειρότητα σε αυτές τις επεμβάσεις είναι ο κύριος λόγος για τη μετάδοση με απίστευτα ραγδαίο ρυθμό σε όλη τη χώρα του θανατηφόρου για τα πλατάνια παθογόνου μύκητα του μεταχρωματικού έλκους, που μεταδίδεται κυρίως

με μολυσμένα μηχανήματα και εργαλεία που τραυματίζουν τα πλατάνια. Υπολογίζεται ότι μέσα στην τρέχουσα δεκαετία ο μύκητας αυτός θα εξαφανίσει όλα τα πλατανοδάση της χώρας εάν δεν ληφθούν άμεσα και σοβαρά μέτρα για την ανάσχεση του φαινομένου!

Αναλυτικότερα, χαρακτηριστική είναι η προαναφερθείσα περίπτωση της Ηπείρου, όπου μπουλντόζες ισοπέδωσαν την κοίτη του ποταμού Λούρου, αποψίλωσαν την όχθη, και προκάλεσαν μεγάλη οικολογική καταστροφή και κύμα αντιδράσεων και καταγγελιών. Η ομόθυμη

κατακραυγή κινητοποίησε τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, που παρέπεμψαν την υπόθεση στη δικαιοσύνη και καταδίκασαν την Περιφέρεια σε πρόστιμο ύψους 180.000 ευρώ. Αντίστοιχες αδιανόητες επεμβάσεις με μαζικές κοπές αιωνόβιων πλατάνων, κάποιων άνω των 250 ετών στον ποταμό Κηρέα της Εύβοιας, δεν απέτρεψαν αλλά ενέτειναν τη σφοδρότητα των πλημμυρικών φαινομένων των τελευταίων ραγδαίων βροχοπτώσεων, οδηγώντας

σε αντίστοιχες καταγγελίες που αναμένουν την κινητοποίηση των αρχών. Στον Βόλο τα ασφαλιστικά μέτρα πολιτών έβαλαν φρένο στην κοπή των πλατάνων, 2-3 μέρες μετά την έναρξη των εργασιών και αφού είχαν προσημανθεί όλα για αποψιλωτική υλοτομία.

Για τους ΠΡΑΣΙΝΟΥΣ, λοιπόν, η απουσία ολοκληρωμένης οικολογικής διαχείρισης και αποκατάστασης των ρεμάτων και η αντιμετώπισή τους σαν αγωγούς νερού, που μπορούν να λειτουργήσουν άσχετα από τους νόμους της φύσης, είναι ένα τεράστιο και οργανωμένο περιβαλλοντικό έγκλημα, που συχνά συνδέεται και με την παράνομη απόληψη υλικών από τις κοίτες, που χρησιμοποιούνται ως άτυπα λατομεία.

Η Κυβέρνηση δεν έχει κανένα άλλοθι για αυτό. Η πολιτική της επιλογή να καταστρέψει αντί να προστατεύσει και να αποκαταστήσει την παρόχθια βλάστηση την καθιστά υπόλογη σε κάθε έγκλημα που διαπράττεται από τους «μπλε» περιφερειάρχες.

Ένα έγκλημα που σύντομα θα επισύρει πρόστιμα και πολλαπλάσια ποσά για την αποκατάστασή τους, αφού για παράδειγμα πολλά είδη ενδημικών ψαριών αλλά και προστατευόμενων ειδών, σπάνια σε εθνικό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο, απειλούνται με εξαφάνιση από τις ενέργειές τους, καθώς τα ελληνικά ποτάμια αποτελούν παγκοσμίως μοναδικά καταφύγια για τη βιοποικιλότητά τους. Πέραν των παραπάνω ας μην ξεχνάμε ότι σύντομα θα χρειαστεί να πληρώσουν και αποζημιώσεις σε όσους πλήττονται από τις σπασμωδικές αυτές ενέργειες, για να μην μιλήσουμε για άλλες ευθύνες σε περιπτώσεις που χάνονται ανθρώπινες ζωές. Και ας μην ξεχνάμε και το κακό παράδειγμα του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας, όπου σχεδιάζεται μια τεράστια καταστροφή με ευθύνη του Υπουργείου Πολιτικής Προστασίας, της Περιφέρειας Αττικής και του Δήμου Ραφήνας. Υπενθυμίζουμε ότι ο νυν δήμαρχος αποδοκιμάστηκε και από 1.1.2024 θα υπάρχει νέα διοίκηση στο Δήμο που αντιτίθεται στην καταστροφή του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας.

Οι ΠΡΑΣΙΝΟΙ ζητάμε να σταματήσει ο ανελέητος πόλεμος στα υδάτινα οικοσυστήματα, ολοκληρωμένη επιστημονική οικολογική διαχείριση των ρεμάτων σύμφωνα με τη διεθνή γνώση και πρακτική, ανάδειξη του ρόλου και της σημασίας τους και αποκατάστασή τους όπου έχουν πληγεί. Είμαστε στο πλευρό των πολιτών που τα υπερασπίζονται, είμαστε αλληλέγγυοι σε κάθε αγώνα για τη φύση!

ΠΗΓΗ: ΠΡΑΣΙΝΟΙ

Σε καθεστώς «ειδικής κινητοποίησης» ο Κηφισός

Σε τουλάχιστον δέκα σημεία του ποταμού Κηφισού εντοπίστηκαν όγκοι φερτών υλικών, οικιακά απόβλητα, οικοδομικά απορρίμματα, όπως και μεγάλοι όγκοι μπαζών.

Στις 17.10.2023 το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας κήρυξε την Περιφέρεια Αττικής και τους δήμους περί τον Κηφισό, τον Ποδονίφτη και το ρέμα Εσχατιάς, σε «κατάσταση ειδικής κινητοποίησης», βάσει του νόμου 4662, δεδομένου και του γεγονότος ότι ο Κηφισός δέχεται σχεδόν το σύνολο των ρεμάτων του λεκανοπεδίου και διέρχεται μέσα από πυκνοκατοικημένες περιοχές. Στόχος είναι η αποκατάσταση της κοίτης των ρεμάτων. Εντός των επομένων ημερών η Περιφέρεια Αττικής θα προχωρήσει στην πρόσληψη ειδικού εμπειρογνώμονα για τον έλεγχο της υπόγειας κοίτης (7 χλμ.) του Κηφισού, ο οποίος θα προσεγγίσει διαφορετικά σημεία μέσα στα φρεάτια, καθώς έχουν εντοπισθεί ζημιές στα τοιχώματα του αγωγού. Το έργο για τον Κηφισό περιλαμβάνει την διατομή του ποταμού σε δύο τμήματα και την

κατασκευή μίας μικρής λίμνης κοντά στην Αττική Οδό, η οποία θα λειτουργεί ως μέσο ανάσχεσης της ποσότητας και της ταχύτητας του νερού σε περίπτωση ισχυρής βροχοπτώσης.

Ο υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Βασίλης Κικίλιας διενήργησε αυτοψία στις 11 Οκτωβρίου στην κοίτη του ποταμού Κηφισού, προκειμένου να επιθεωρήσει την κατάσταση και να διαπιστώσει ιδίους όμμασι κατά πόσον υπήρχαν φθαρτά υλικά καθώς και ποια μέτρα επιβάλλεται να ληφθούν, εν όψει και της χειμερινής περιόδου. Την ίδια ημέρα διενήργησε αυτοψία, από τις 8 το πρωί, και στην Μάνδρα. Το Υπουργείο Υποδομών, σε πρόσφατη επερώτηση στην Βουλή, έριξε το μπαλάκι των ευθυνών για την αποκατάσταση των υδατορεμάτων στην Περιφέρεια. Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας περιορίστηκε να ανακοινώσει ότι δεν έχει καμία αρμοδιότητα σχεδιασμού και υλοποίησης αντιπλημμυρικών έργων, έχει όμως την ιερή υποχρέωση να προστατεύσει τους πολίτες.

Η καταστροφή του πάρκου Ριζάρη και οι αντιδράσεις

Το πάρκο Ριζάρη αποτελεί έναν από τους λίγους πνεύμονες πρασίνου της Αθήνας. Το πάρκο των περίπου 15 στρεμμάτων διευορκώθη από το ίδρυμα Πατέρα με χορηγία ύψους 300.000 ευρώ, στο οποίο δημιουργήθηκαν 10 στρέμματα πρασίνου με 98 δέντρα, 406 θάμνους και 9 στρέμματα χλοοτάπητα.

Σήμερα το πάρκο απειλείται από το εργοτάξιο του μετρό. Σ' αυτό η Αττικό Μετρό έχει συμμάχους το

δήμο Αθηναίων και την εταιρεία Άβαξ που έχει αναλάβει το έργο.

Ο κ. Πατέρας τάσσεται υπέρ της γραμμής 4 του μετρό. Παρ' όλα αυτά, μάχεται προκειμένου να αποφευχθεί μια οικολογική καταστροφή. «Εμείς βοηθήσαμε πριν από 14 χρόνια στην ανάπλαση του πάρκου Ριζάρη επί δημαρχίας Νικήτα Κακλαμάνη. Θέλουμε να βρεθεί μια λύση και να γίνει ο σταθμός και ταυτόχρονα να σωθούν τα δέντρα», πρόσθεσε ο ίδιος. Ακόμη και ο υπουργός Εξωτερικών κ. Νίκος Δένδιας, με επιστολή του, αναφέρεται σε περιβαλλοντική καταστροφή. Όπως φαίνεται, η υπόθεση θα κριθεί στο ΣτΕ.

ΠΡΑΣΙΝΟΙ: Με τους πολίτες για τα ποτάμια και τα ρέματα.

Να μην πληρώσουν τα πλατάνια του Βόλου την ανικανότητα του Αγοραστού!

ΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ επισημαίνουν ότι η παρόχθια βλάστηση των ποταμών και των ρεμάτων θεωρείται παγκοσμίως ως “πράσινη υποδομή” που πρέπει να φροντίζουμε για τη διατήρηση και ενδυνάμωσή της. Αντί για αυτό, τα ποτάμια και τα ρέματα σε όλη την Ελλάδα βάλλονται βίαια τα τελευταία χρόνια και πολίτες που γειτνιάζουν με αυτά προσπαθούν να σώσουν ό,τι δεν υπερασπίζονται οι αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες.

Ειδικότερα δε με την απαράδεκτη πολιτική να «καθαρίζονται» τα ποτάμια και τα ρέματα από τις Περιφέρειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Πολιτικής Προστασίας, χωρίς την υποχρέωση σύνταξης μελετών και της συμβολής της Δασικής Υπηρεσίας, η κατάσταση έχει εκτροχιαστεί και οι βλάβες στα φυσικά οικοσυστήματα είναι ως και ανεπανόρθωτες.

Δεν αρκεί που τα πλατάνια υποφέρουν από το μεταχρωματικό έλκος που τα νεκρώνει κατά χιλιάδες, αντί να υλοποιούνται έργα προστασίας και αποκατάστασης των παρόχθιων δασών, μηχανήματα εργολάβων παρεμβαίνουν ασύστολα στις κοίτες εξαπλώνοντας τον παθογόνο μύκητα και μεγεθύνοντας το πρόβλημα και την απειλή για τα οικοσυστήματα.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Ηπείρου, όπου με πρόφαση τις «εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης αντιπλημμυρικών έργων» εκ μέρους της Περιφέρειας, μπουλντόζες ισοπέδωσαν την κοίτη του ποταμού Λούρου, ενέργεια που συνοδεύτηκε από εκτεταμένη αποψίλωση της όχθης και οδήγησε σε μεγάλη οικολογική καταστροφή και σε κύμα αντιδράσεων και καταγγελιών. Η ομόθυμη κατακραυγή κινητοποίησε τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) και τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, που παρέπεμψαν την υπόθεση στη δικαιοσύνη και **καταδίκασαν την Περιφέρεια σε πρόστιμο ύψους 180.000 ευρώ**. Αντίστοιχες αδιανόητες **επεμβάσεις με μαζικές κοπές αιωνόβιων πλατάνων, κάποιων άνω των 250 ετών στον ποταμό Κηρέα της**

Εύβοιας, δεν απέτρεψαν αλλά ενέτειναν τη σφοδρότητα των πλημμυρικών φαινομένων των τελευταίων ραγδαίων βροχοπτώσεων, οδηγώντας σε αντίστοιχες καταγγελίες που αναμένουν την κινητοποίηση των αρχών.

Στο ίδιο μήκος κύματος στη Μαγνησία, ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας **Κ. Αγοραστός** με τις ίδιες απαράδεκτες μεθοδεύσεις, με την έννοια του κατεπείγοντος και την επίκληση της αντιπλημμυρικής προστασίας, χωρίς αυτοψίες, μελέτες και σχεδιασμό, δίνει εντολή στις Υπηρεσίες του να **κόψουν τα πλατάνια στον ποταμό Κραυσίδωνα στον Βόλο και σε αρκετά ακόμη ρέματα από τον Βόλο μέχρι τη Μηνίνα του Πηλίου**.

Οι πολίτες προσπαθούν να μπλοκάρουν τις εργασίες, εξοργισμένοι από την προχειρότητα με την οποία εκτελούνται, τον παραλογισμό που τις χαρακτηρίζει, αλλά και από την ασάφεια των εξηγήσε-

ων των αρμοδίων. Ο κ. Αγοραστός, μετά τις διαμαρτυρίες των πολιτών, καταφθάνει στον Βόλο για να προσημάνει ο ίδιος τα πλατάνια που θα κοπούν σε μια απόπειρα ένδειξης ότι «θα περάσει το δικό του». Αλλά δεν θα τα καταφέρει! Ήδη τα ασφαλιστικά μέτρα κατά των εργασιών είναι σε ισχύ και την Πέμπτη 2/11/2023 θα εκδικαστούν.

Οι πολίτες, εκτός της διαμαρτυρίας προτείνουν μια σειρά αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων, που ακολουθούν τόσο τη λογική όσο και την επιστημονική οδό και προηγούνται της υλοτομίας ζωντανών και υγιέστατων δέντρων. Φτάνει να δικαιωθούν εγκαίρως. Γιατί αλλιώς το πιο πιθανό είναι να πληρώσουν τα πλατάνια την ανικανότητα του Αγοραστού και η επόμενη Περιφερειακή Αρχή να πληρώσει κάποιο καθυστερημένο πρόστιμο όπως η Περιφέρεια Ηπείρου.

ΠΗΓΗ: ΠΡΑΣΙΝΟΙ

Το μέλλον του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας κρέμεται από μία κλωστή

Κόντρα στην επιστήμη και την λογική η Πολιτεία ετοιμάζεται να υλοποιήσει την μελέτη εγκιβωτισμού του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας. Ακόμα και μετά τις μεγάλες καταστροφές στη Μάνδρα, στη Θεσσαλία, στην Κρήτη και παρά τα μεγάλα λόγια για αλλαγή στην πολιτική εξαιτίας της κλιματικής κρίσης, τα πράγματα δεν φαίνεται να αλλάζουν, παραμένουν τα ίδια από πλευράς πολιτικής της κεντρικής εξουσίας – κυβέρνησης αλλά και πολλών δήμων και περιφερειών. **Αντιπλημμυρική προστασία σημαίνει για αυτούς μπουλντόζα και εγκιβωτισμός. Οι Ολλανδοί ειδικοί είπαν για τη Θεσσαλία κάτι που λέμε χρόνια όσοι αντιτίθενται στην καταστροφή του περιβάλλοντος: συνεργαστείτε με τη φύση και μάθετε από τη φύση για την προστασία και από τις πλημμύρες, διατηρώντας τα φυσικά (οικο)συστήματα.** Ο εγκιβωτισμός και η καταστροφή του Μεγάλου Ρέματος της Ραφήνας δεν θα προστατέψει από πλημμύρες, θα φέρει τον κίνδυνο πιο κοντά, καταστρέφοντας μάλιστα ένα από τα ελάχιστα ποτάμια οικοσυστήματα που απομείναν στην Αττική.

Μπορεί η κυβέρνηση και η περιφέ-

ρεια να μην ακούνε – να δούμε τι θα κάνει η νέα δημοτική αρχή που δεσμεύτηκε προεκλογικά να μην καταστραφεί το Μεγάλο Ρέμα, αλλά από την άλλη υπάρχουν περιβαλλοντικές οργανώσεις, τοπικοί φορείς, μαθητές και πολλοί πολίτες που παλεύουν να σώσουν ένα οικοσύστημα μοναδικό για την Ανατολική Αττική.

Πολλοί άνθρωποι δεν αντιλαμβάνονται ότι αποτελούμε μέρος της φύσης, ότι δεν μπορούμε να κυριαρχήσουμε πάνω στη φύση χωρίς να έχουμε “κακά ξεμπερδέματα”. Οι σοβαροί επιστήμονες και οι διεθνείς οργανισμοί τονίζουν πλέον ότι πρέπει να στραφούμε σε λύσεις που βασίζονται στη φύση “naturebased solutions”, πράσινες λύσεις, αντιλαμβανόμενοι/ες ότι οι άνθρωποι αποτελούν μέρος της φύσης.

Υπάρχουν και άλλοι κάτοικοι στον πανήττη αλλά κυρίως αν καταστρέφουμε τη φύση οι πρώτοι που θα το πληρώσουμε είμαστε οι άνθρωποι, η φύση και ο πλανήτης θα έχουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο κάποια συνέχεια. Η αντίληψη ότι θα κυριαρχήσουμε πάνω στη φύση και θα ζούμε καλύτερα οδηγεί σε ένα δρόμο καταστροφής. Η καταστροφή του κλίματος είναι η πιο κραυγαλέα

Ο αγώνας για την σωτηρία του

Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας δεν αφορά μόνο στη σωτηρία πουλιών, των φυτών και των άλλων ειδών που ζουν ή μεταναστεύουν στο ποτάμιο οικοσύστημα, που έτσι κι αλλιώς είναι πολύ σημαντικά. Κάποτε η Αττική είχε πολλούς υγρότοπους και βιότοπους σημαντικούς για τα είδη που κατοικούσαν μόνιμα αλλά και για τα μεταναστευτικά.

Όμως το Μεγάλο Ρέμα είναι σημαντικό και για τους ανθρώπους και αυτό το έχουν κατανοήσει οι μαθητές της περιοχής αλλά και αρκετοί κάτοικοι που αγωνίζονται να μην χαθεί αυτός ο πλούτος.

Όποιος παρακολουθεί τη σελίδα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της Κίνησης Πολιτών για την Προστασία και Ανάδειξη του Μεγάλου Ρέματος εκπλήσσεται από τον πλούτο της περιοχής. Και όπως αναφέρουν: “Για την ώρα οι νεροκοτσέλες, οι αλκυόνες, οι κορμοράνοι, το κικίρι, οι νεροκοτσέλες, οι σταχτοσουσουράδες, η **λασποσκαλίδρα ζουν και βασιλεύουν σε έναν υγροβιότοπο που ανά πάσα στιγμή μπορεί να πάψει να υπάρχει**”.

Να μην επιτρέψουμε να καταστραφεί μάλιστα στο όνομα δήθεν της προστασίας μας!

ΠΗΓΗ: ΠΡΑΣΙΝΟΙ

Οι εκπομπές αερίων που αλλάζουν το κλίμα δεν μπορούν να εξισορροπηθούν μόνο με φύτευση δέντρων

Η φύτευση δέντρων έχει γίνει ένας δημοφιλής τρόπος για τις εταιρείες να ισχυρίζονται ότι μειώνουν τις εκπομπές άνθρακα. Για παράδειγμα, η Amazon δεσμεύτηκε να έχει μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα έως το 2040 και σχεδιάζει να φυτέψει 100 εκατομμύρια δέντρα μέχρι το 2030. Η Microsoft δηλώνει ότι θα είναι αρνητική στον άνθρακα έως το 2030 και έχει δεσμευτεί να φυτέψει 60 εκατομμύρια δέντρα.

Άλλες εταιρείες όπως η P&G, η Nestle, η UPS και η Delta Airlines έχουν επίσης δεσμευτεί να φυτέψουν εκατομμύρια δέντρα. Το κίνητρο πίσω από αυτές τις προσπάθειες είναι να βοηθήσουν στην απορρόφηση και αντιστάθμιση ορισμένων από τις εκπομπές που παράγονται από αυτές τις εταιρείες. Η φύτευση δέντρων παρέχει έναν σχετικά απλό, ορατό τρόπο για τις εταιρείες να ισχυριστούν ότι αναλαμβάνουν δράση για το κλίμα. Μεγάλες εκστρατείες δενδροφύτευσης δημιουργούν θετικές δημόσιες σχέσεις και κάνουν τη μείω-

ση των εκπομπών να φαίνεται πιο απτή. Ωστόσο, οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι η φύτευση δέντρων δεν πρέπει να δίνει στις εταιρείες ορυκτών καυσίμων το δικαίωμα να συνεχίσουν να εκπέμπουν CO₂. Αν δεν υπάρχει μια συνολική στρατηγική μείωσης των εκπομπών η δενδροφύτευση μπορεί να χρησιμοποιείται για "πράσινο ξέπλυμα" (green washing).

Τα οφέλη της δενδροφύτευσης

Υπάρχουν λόγοι για τους οποίους η δενδροφύτευση είναι μια σημαντική προσπάθεια. Τα δέντρα:

- απορροφούν και αποθηκεύουν άνθρακα καθώς μεγαλώνουν, απομακρύνοντας το CO₂ από την ατμόσφαιρα
- μέσα στον αστικό χώρο μπορούν να ωφεληθούν τις τοπικές κοινωνίες βελτιώνοντας την ποιότητα του αέρα και του νερού.

Επίσης:

- Η αναδάσωση βοηθά στην αναγέννηση της υποβαθμισμένης γης και αποτρέπει τη διάβρωση του εδάφους
- Τα δάση υποστηρίζουν τη βιοποικι-

λότητα και παρέχουν ενδιαιτήματα για την άγρια ζωή.

● Η επέκταση της παγκόσμιας δασοκάλυψης θα μπορούσε να συνεισφέρει στην απορρόφηση αερίων του θερμοκηπίου και να βελτιώσει την ποιότητα της ατμόσφαιρας και την υγεία στις πόλεις.

Η πρωτοβουλία **One Trillion Trees** εκτιμά ότι η φύτευση 1 τρισεκατομμυρίου δέντρων θα μπορούσε να δεσμεύσει το 25% όλων των ανθρωπογενών εκπομπών άνθρακα. Μελέτες δείχνουν ότι η αποκατάσταση των δασών και του πράσινου είναι από τις πιο αποτελεσματικές διαθέσιμες λύσεις δέσμευσης του άνθρακα. Η δενδροφύτευση είναι επεκτάσιμη, οικονομικά προσιτή και παρέχει μια σειρά από οικολογικά οφέλη πέρα από την απλή δέσμευση άνθρακα.

Όμως η δενδροφύτευση μόνη της δεν είναι αρκετή

Ωστόσο, υπάρχουν διάφοροι λόγοι για τους οποίους οι πρωτοβουλίες δενδροφύτευσης δεν δικαιολογούν τις συνεχι-

ζόμενες εκπομπές ορυκτών καυσίμων:

● Τα δέντρα χρειάζονται δεκαετίες ή και αιώνες για να ωριμάσουν πλήρως και να δεσμεύσουν μεγάλες ποσότητες άνθρακα. **Η IPCC εκτιμά ότι χρειάζονται από 10 έως 100 χρόνια για τα νεοφυτεμένα δέντρα να φτάσουν στο μέγιστο ποσοστό απομάκρυνσης του CO₂ από τον αέρα.** Οι περισσότερες εταιρείες βασίζονται στη δενδροφύτευση για να επιτύχουν τους στόχους μείωσης των εκπομπών εντός των επόμενων 10-15 ετών. Αλλά είναι παραπλανητικό να υπονοείται ότι τα δέντρα θα αντισταθμίσουν αυτές τις εκπομπές σε τόσο σύντομα χρονικά διαστήματα. Επίσης, είναι σημαντικό να προστατεύουμε τα δέντρα που έχουμε στα δάση, στην ύπαιθρο και τις πόλεις αντί να δίνουμε το βάρος μόνο στα δέντρα που θα φυτευθούν στο μέλλον.

● Τα υπάρχοντα δάση απορροφούν ήδη το 30% των ανθρωπίνων εκπομπών και η ικανότητά τους για πρόσθετη απορρόφηση άνθρακα είναι περιορισμένη. Ήδη δηλαδή παίζουν το ρόλο τους σε σημαντικό βαθμό.

● Η φύτευση δέντρων σε ορισμένες περιοχές μπορεί να έχει αμελητέο όφελος από τον άνθρακα, εάν καταστρέφονται στη συνέχεια από πυρκαγιές, ξηρασίες, παράσιτα και παράνομη υλοτομία.

● Ο τεράστιος όγκος των συνεχιζόμενων παγκόσμιων εκπομπών μηδενίζει στην πραγματικότητα αυτό που μπορεί ρεαλιστικά να αντιμετωπίσει η δενδροφύτευση και η αναδάσωση. Ο κόσμος εκπέμπει πάνω από **30 δισεκατομμύρια τόνους CO₂ ετησίως από ορυκτά καύσιμα**. Ακόμη και οι πιο φιλόδοξοι στόχοι δενδροφύτευσης είναι αδύνατον να εξισορροπήσουν τις εκπομπές αερίου του θερμοκηπίου σε αυτήν την τεράστια κλίμακα. Για παράδειγμα, η πρωτοβουλία Trillion Trees στοχεύει να δεσμεύσει περίπου 10 δισεκατομμύρια τόνους CO₂ ετησίως όταν τα δέντρα ωριμάσουν σε μερικές δεκαετίες από τώρα. Αλλά μέχρι τότε οι εκπομπές θα έχουν αυξηθεί ακόμη περισσότερο, εκτός εάν συμβεί μια συστημική αλλαγή. Η μαζική δενδροφύτευση μπορεί να έχει προοπτική για το μέλλον αλλά μέχρι τότε πρέπει να εργαστούμε για λύσεις στο τώρα. Και δεν έχουμε πολύ χρόνο για χάσιμο.

● Η IPCC και τα επιστημονικά μοντέλα δείχνουν ξεκάθαρα **ότι ο μόνος τρόπος για την επίτευξη των παγκόσμιων κλιματικών στόχων είναι η ταχεία κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων**. Αυτό θα απαιτήσει σαρωτικές αλλαγές στο ενεργειακό σύστημα και απαλλαγή από τις εκπομπές άνθρακα στις μεταφορές, τα κτίρια, τη γεωργία και άλλα.

Με απλά λόγια, δεν μπορούμε να

φυτεύουμε δέντρα και να περιμένουμε ότι αυτό θα αντισταθμίσει τις συνεχείς εγκρίσεις νέων εξορύξεων και αγωγών αερίου και πετρελαίου, την παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και άλλες δραστηριότητες που αυξάνουν τις εκπομπές.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι επιχειρήσεις οργανώνουν καμπάνιες δενδροφύτευσης για να καλύψουν ότι στην πραγματικότητα έχουν κάνει ελάχιστα για την μείωση της δικής τους ευθύνης στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Υπάρχουν ανησυχίες ότι συχνά παρόμοιες καμπάνιες είναι στο πλαίσιο **δημοσίων σχέσεων για πρακτικές που δεν έχουν αλλάξει**.

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε προσπάθεια δενδροφύτευσης σε μεγάλη κλίμακα πρέπει να συμβαδίζει με την προστασία του δάσους ή των δέντρων αλλά και με μείωση των εκπομπών από ορυκτά καύσιμα. Σε αντίθεση με τη μείωση των εκπομπών αερίων που αλλάζουν το κλίμα στην πηγή, ο άνθρακας που αποθηκεύεται στα δέντρα θα μπορούσε αργότερα να επιστρέψει στην ατμόσφαιρα εάν τα δάση καούν, υλοτομηθούν ή πεθάνουν από φυσικά αίτια. Αυτή η παροδικότητα καθιστά τη δενδροφύτευση μια στρατηγική που δεν μπορεί να σταθεί από μόνη της αλλά συμπληρωματικά με άλλες στρατηγικές εξόδου από τα ορυκτά καύσιμα. Μια μελέτη διαπίστωσε ότι **έως και το 75% του άνθρακα που αποθηκεύεται σε αναδασωμένα εδάφη θα μπορούσε να ελευθερωθεί εκ νέου στην ατμόσφαιρα τα επόμενα χρόνια**, ειδικά καθώς η κλιματική αλλαγή επιδεινώνει τις πυρκαγιές και την εξαφάνιση των δασών.

Έχει μεγάλη σημασία πού φυτεύονται δέντρα και ποιες οικολογικές επιπτώσεις προκύπτουν. Για παράδειγμα, **η αντικατάσταση διαφορετικών**

φυσικών δασών με μονοκαλλιέργειες ξυλείας παρέχει πολύ λιγότερα οφέλη για τη βιοποικιλότητα.

Και η φύτευση μη τοπικών / ιθαγενών δέντρων που γίνονται χωροκατακτητικά είδη μπορεί τελικά να κάνει περισσότερο κακό παρά καλό. Οι ιδιαιτερότητες των προσπαθειών αναδάσωσης καθορίζουν εάν υποστηρίζουν αποτελεσματικά τους στόχους για το κλίμα ή απλώς καλύπτουν πρακτικές business-as-usual.

Η εύρεση χώρου για μαζική αναδάσωση σε άλλες χώρες εκτός της Ευρώπης, των ΗΠΑ και αναδεικνύει περίπλοκα ζητήματα χρήσης γης. Οι πιθανές συγκρούσεις περιλαμβάνουν επιπτώσεις στην παραγωγή τροφίμων, τα δικαιώματα των ιθαγενών, τις προτεραιότητες διατήρησης και τις ανάγκες αστικής ανάπτυξης. Η φιλόδοξη παγκόσμια δενδροφύτευση θα απαιτούσε εκτάσεις γης στο μέγεθος των Ηνωμένων Πολιτειών ή μεγαλύτερες. Αυτό **εγείρει ηθικές ανησυχίες σχετικά με την εκτόπιση άλλων ζωτικών χρήσεων γης για τους τοπικούς πληθυσμούς**. Θα πρέπει να υπάρχει μέριμνα για τις ευρύτερες οικολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Η μεγάλης κλίμακας δενδροφύτευση μπορεί να δημιουργεί σημαντικές εκ των προτέρων εκπομπές κατά την προετοιμασία γης με βαριά μηχανήματα, με φυτώρια και μεταφορά από μακριά, χρήση βαρύ εξοπλισμού, μεταφορά δενδρυλλίων, συνεχή συντήρηση κ.λπ. Μια ανάλυση έδειξε ότι αυτές οι **πρώιμες εκπομπές μπορούν να αναιρέσουν τα οφέλη άνθρακα των νέων δασών για τα πρώτα 10-20 χρόνια**.

Ναι λοιπόν στη δενδροφύτευση αλλά με σωστό σχεδιασμό και όχι ως πράσινο ξέπλυμα αλλά ως μέρος μιας ενιαίας στρατηγικής που περιλαμβάνει και την έξοδο από τα ορυκτά καύσιμα για την προστασία του κλίματος

ΠΗΓΗ: ΠΡΑΣΙΝΟΙ

Τα στοιχήματα για την αντιπλημμυρική θωράκιση της Αττικής

Το «αύριο» του νομού Αττικής ως προς την αντιπλημμυρική θωράκιση περιστοιχίζεται από καίρια «στοιχήματα», στα οποία καλούνται να ανταποκριθούν οι αρμόδιοι φορείς και η ηγεσία της Περιφέρειας Αττικής.

Όπως επισημαίνεται σε ρεπορτάζ της εφημερίδας «Το Βήμα», ολοκλήρωση δώδεκα έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, χαρακτηρισμένων ως «ειδικών και σημαντικών έργων εθνικού επιπέδου», καθώς και μια σειρά από παρεμβάσεις της Περιφέρειας Αττικής και των δασικών υπηρεσιών αποτελούν σήμερα το «στοιχείο» για την προσαρμογή της Αττικής στα νέα δεδομένα της κλιματικής κρίσης.

Στην πρώτη γραμμή έχουν τεθεί από τη Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων του υπουργείου Υποδομών εργασίες για διευθετήσεις σε έξι χειμάρρους και ρέματα του Λεκανοπεδίου, ώστε να θωρακιστεί η Αττική στην περίπτωση που δεχθεί μεγάλο όγκο υδάτων μιας ακραίας βροχόπτωσης.

Στο ρεπορτάζ τονίζεται πως η διευθέτηση του ρέματος της Εσχατιάς (βορειοδυτικά της λεκάνης του Κηφισού) ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '90 και σήμερα ολοκληρώνεται το τρίτο και τελευταίο τμήμα του (από συμβολή αγωγού Ευπυριδών έως τη λεωφόρο Πάρνηθας) μήκους περίπου 4,8 χιλιομέτρων.

Στη συγκεκριμένη διευθέτηση περιλαμβάνεται και η διευθέτηση των ρεμάτων Αγίου Γεωργίου και Πικροδαφνέζας (περίπου 1,5 χιλιομέτρου) που συμβάλλουν στην Εσχατιά. Η παράδοση του έργου (προϋπολογισμού 86.200.000 ευρώ) εκτιμάται ότι θα παραταθεί για ένα εξάμηνο, αφού προέκυψε ανάγκη νέων εργασιών, τα οποία αιτήθηκαν δήμοι της περιοχής.

Όπως υπολογίζεται, μετά το πέρας του έργου, το νερό θα διαχέεται στον Κηφισό και για αυτό τον λόγο έχει σχεδιαστεί και αναμένεται να δημοπρατηθεί έργο για τη διευθέτηση δύο τμημάτων στην κατεύθυνση «Τρεις Γέφυρες – Κόκκινος Μύλος και Κόκκινος Μύλος – Αττική Οδός».

Προβλέπεται ακόμα η κατασκευή λεκάνης ανάσχεσης πλημμυρικών απορροών, όπου θα συγκρατούνται τα νερά σε περιπτώσεις έντονων βροχοπτώσεων.

Στα τέλη Σεπτεμβρίου, το συγκεκριμένο έργο έλαβε και περιβαλλοντικούς

όρους από το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για το ρέμα Καναπίτσα Αχαρνών, τα έργα διευθέτησης (προϋπολογίζονται στα 23,5 εκατ.) αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Απρίλιο του 2024. Το συγκεκριμένο ρέμα έχει μήκος 12,6 χιλιομέτρα και συνολική λεκάνη απορροής 20,1 τετραγωνικών χιλιομέτρων και βρίσκεται στους πρόποδες της Πάρνηθας.

Το ποσό για τη θωράκιση του ρέματος στο Θριάσιο Πεδίο του Αγίου Γεωργίου με λεκάνη απορροής 110,3 τετραγωνικών χιλιομέτρων, το ποσό φτάνει στα 10.190.000 εκατομμύρια και αναμένεται να παραδοθεί τον Οκτώβριο του 2024.

Το ρέμα της Ραφήνας (το έργο της διευθέτησης του φτάνει τα 15 χιλιομέτρα από την εκβολή του ρέματος έως τη λεωφόρο Σπάτων), κοστολογείται στα 85.696.400 εκατ., βάση της σύμβασης που υπεγράφη και αναμένεται να εγκριθεί εντός των ημερών.

Εκτός των παραπάνω, προβλέπονται και έργα υποδομής για τη διευθέτηση του Ερασίνου, ως βασικού αποδέκτη ομβρίων για την ευρύτερη περιοχή.

Πρόκειται για λεκάνη απορροής έκτασης 204 τετραγωνικών χιλιομέτρων που εκτείνεται νοτίως του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος», αλλά και έως την παραλία του Ευβοϊκού. Η σύμβαση υπεγράφη την άνοιξη του 2023, με προϋπολογισμό 48.694.800, με ημερομηνία περαίωσης τον Νοέμβριο του 2025.

Η διεύθυνση αντιπλημμυρικών και εγγειοβελτιωτικών έργων προγραμματίζει έργα αντιπλημμυρικής προστασίας και όμβριων, ύψους 60 εκατ. στην περιοχή της Νέας Μάκρης. Αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2025.

Η διοίκηση της Περιφέρειας Αττικής υποστηρίζει πως σήμερα εκτελούνται 39 έργα αντιπλημμυρικής προστασίας και 18 έργα διευθέτησης και οριοθέτησης ρεμάτων.

Έβρος: Οι πρώτες οχυρώσεις μετά τη φωτιά

Μετά τις πυρκαγιές που έπληξαν το νομό Έβρου το καλοκαίρι, ξεκίνησαν οι εργασίες προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος πλημμυρών. Οι δασεργάτες δουλεύουν εντατικά, καθαρίζοντας τις πλαγιές των βουνών από τα κουφάρια των καμένων δέντρων.

«Κάνουμε ό,τι μπορούμε για να προστατέψουμε την περιοχή από τον κίνδυνο πλημμύρας, για να μην γίνουμε σαν τη Θεσσαλία. Η έκταση της φωτιάς ήταν τεράστια», λέει στην «Κ» ο Χουσεΐν Πυρελή, πρόεδρος του Δασικού Συνεταιρισμού Εργασίας Πετρολόφου, που μαζί με περίπου 20 συναδέλφους του τοποθετούν κορμοδέματα σε αναβαθμίδες.

Οι αντιδιαβρωτικές παρεμβάσεις από τους δασεργάτες ξεκίνησαν μέσα στον Οκτώβριο. Το επίκεντρο της αντιπλημμυρικής προστασίας είναι οι περιφερειακοί οικισμοί και οι ευαίσθητες λεκάνες απορροής. Η μελέτη προβλέπει την κατασκευή κορμοδεμάτων συνολικού μήκους 28.744 μ. σε συνολική έκταση 380 στρεμμάτων.

Σκοπός είναι η προστασία της καμένης έκτασης από περαιτέρω υποβάθμιση. Τα αντιδιαβρωτικά έργα θα συγκρατήσουν το έδαφος, θα διατηρήσουν τα θρεπτικά στοιχεία του και θα μειώσουν την επιφανειακή απορροή και την ταχύτητα ροής των υδάτων.

Ανάδοχος του συγκεκριμένου έργου για την κάλυψη της χρηματοδότησης ορίστηκε η Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ). Το κόστος των προτεινόμενων παρεμβάσεων σε αυτή την περιοχή υπολογίστηκε σε 290.000 ευρώ. Αναμένεται και χρηματοδότηση από το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για να ξεκινήσουν και άλλες παρόμοιες εργασίες. Οι καμένες εκτάσεις είναι μεγάλες και υπάρχουν πολλά σημεία όπου χρειάζονται παρεμβάσεις.

Προσπάθεια περιορισμού του όγκου των απορριμμάτων στην Πάρο

Τις μεγάλες ποσότητες απορριμμάτων που συγκεντρώθηκαν κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, σκοπεύουν να αντιμετωπίσουν στην Πάρο και για αυτό το λόγο η Οικονομική Επιτροπή συνεδρίασε για την ανάθεση υπηρεσιών καθαρισμού που θα αφορούν στον θρυμματισμό σύμμεικτων φυτικών υπολειμμάτων και ογκωδών απορριμμάτων, με σκοπό να περιοριστεί ο όγκος τους.

Τι αφορά η συγκεκριμένη υπηρεσία

Η συγκεκριμένη υπηρεσία, αφορά στην παροχή υπηρεσιών για τον θρυμματισμό των σύμμεικτων φυτικών υπολειμμάτων και διαλογή και θρυμματισμό των ογκωδών απορριμμάτων που έχουν αποθηκευτεί προσωρινά και αυτών που θα μεταφερθούν στο κτήμα ιδιοκτησίας του Δήμου Πάρου. Τα ανωτέρω έχουν μεταφερθεί για προσωρινή αποθήκευση κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου από τις Υπηρεσίες Καθαριότητας και Πρασίνου του Δήμου και επίσης θα μεταφερθούν και επιπλέον ποσότητες κατά την χειμερινή περίοδο, λόγω έλλειψης άλλου χώρου, με αποτέλεσμα την συγκέντρωση μεγάλου όγκου σύμμεικτων φυτικών υπολειμμάτων και ογκωδών, η απομάκρυνση των οποίων θα είναι χρονοβόρα και θα έχει μεγάλο κόστος αν δεν θρυμματιστούν και δεν μειωθεί ο όγκος τους.

Η κατάλληλη περίοδος εφαρμογής

Επιβάλλεται να θρυμματιστούν πριν τη νέα θερινή περίοδο και την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου, λόγω της μεγάλης επικινδυνότητας σε περίπτωση πρόκλησης πυρκαγιάς. Επιπλέον μετά τον θρυμματισμό των φυτικών υπολειμμάτων, θα υπάρξει η δυνατότητα χρησιμοποίησης τους για παραγωγή κομποστ ή τον εμπλουτισμό του εδάφους των χώρων πρασίνου του Δήμου. Η διάρκεια ορίζεται από την ημέρα υπογραφής της σύμβασης μέχρι εξαντλήσεως του ποσού και όχι πέραν της 31-05-2025, και η αποζημίωση του αναδόχου θα καταβάλλεται στο τέλος κάθε μήνα. Η πιο πάνω παροχή υπηρεσιών πρέπει να εκτελεστεί από ιδιώτη, διότι ο Δήμος δεν έχει στην κατοχή του τον απαραίτητο εξοπλισμό (μηχάνημα τεμαχισμού-θρυμματισμού των φυτικών υπολειμ-

μάτων και ογκωδών), με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα εκτέλεσης της συγκεκριμένης υπηρεσίας η οποία είναι απαραίτητη ώστε να μειωθεί ο όγκος και να αποτραπεί ο κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς.

Οι προδιαγραφές για τον ανάδοχο και ο προϋπολογισμός

Για την παροχή των συγκριμένων υπηρεσιών, ο οικονομικός φορέας πρέπει να διαθέτει :

- Ένα μηχανήμα τεμαχισμού-θρυμματισμού των φυτικών υπολειμμάτων και ογκωδών απορριμμάτων, με τον χειριστή του.

- Ασφαλιστήριο συμβόλαιο, στο οποίο θα αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά τρίτους και την επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση σε περίπτωση ζημιάς, ύψους κατ'ελάχιστο 100.000 ευρώ ετησίως.

- Εγγραφή και καταχώριση στο ηλεκτρονικό μητρώο αποβλήτων (ΗΜΑ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση.

- «Σύστημα διαχείρισης ποιότητας», «σύστημα διαχείρισης υγείας», «σύστημα διαχείρισης υγείας και ασφάλειας στην εργασία».

Ο προϋπολογισμός της παροχής υπηρεσιών ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 36.456 ευρώ. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από ιδίους πόρους, και θα προβλεφθεί πίστωση στον προϋπολογισμό του Δήμου Πάρου για το έτος 2024.

ΠΗΓΗ: ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Οικονομικά κίνητρα για την επισκευή ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών

Περισσότερα από €12 δισ. ετησίως κοστίζει στους Ευρωπαίους πολίτες η επιλογή της αντικατάστασης των συσκευών τους, όπως smartphones, αντί της επισκευής τους. Αν και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως προτεραιότητα την ενίσχυση του λεγόμενου "δικαιώματος στην επισκευή" εδώ και αρκετό καιρό, μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει ουσιαστική πρόοδος.

Αυτό επιδιώκει να αλλάξει σήμερα η Ένωση, θεσπίζοντας νόμο για ένα νέο "δικαίωμα στην επισκευή". Χθες, μάλιστα, το Κοινοβούλιο οριστικοποίησε τη θέση του σχετικά με ένα ισχυρότερο "δικαίωμα στην επισκευή" για τους καταναλωτές, με 590 ψήφους υπέρ, 15 κατά και 15 αποχές.

Στόχος της πρότασης του ΕΚ είναι να ενθαρρυνθεί μια πιο βιώσιμη καταναλωση, διευκολύνοντας την επισκευή ελαττωματικών προϊόντων, μειώνοντας τα απόβλητα και στηρίζοντας τον κλάδο των επισκευών.

Μεταξύ άλλων, το υπό συζήτηση θεσμικό πλαίσιο προβλέπει ότι οι κατασκευαστές θα υποχρεούνται στο μέλλον να επισκευάζουν προϊόντα, ακόμη και μετά τη λήξη της νόμιμης εγγύησης, ενώ εισάγει κίνητρα, όπως κουπόνια στους καταναλωτές, ώστε να επιλέγουν την επισκευή αντί της αντικατάστασης.

Σύμφωνα με το σχετικό σχέδιο νόμου, εντός της νόμιμης περιόδου εγγύησης, τα καταστήματα θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην επισκευή, όταν αυτή είναι φθηνότερη ή κοστίζει το ίδιο με την αντικατάσταση του προϊόντος, εκτός αν η επισκευή είναι ανέφικτη ή δεν βολεύει τον καταναλωτή. Οι ευρωβουλευτές προτείνουν, επίσης, να παρατείνεται η νόμιμη εγγύηση ενός προϊόντος κατά ένα χρόνο μετά την επισκευή του.

Μετά τη λήξη της νόμιμης εγγύησης για προϊόντα, όπως πλυντήρια ρούχων, ηλεκτρικές σκούπες, κινητά τηλέφωνα και ποδήλατα, οι καταναλωτές θα εξακολουθούν να έχουν το δικαίωμα να ζητούν την επισκευή τους.

Για να επιλέγουν περισσότεροι καταναλωτές την επισκευή, το Κοινοβούλιο προτείνει να τους παρέχονται συσκευές σε προσωρινή βάση, για όσο διαρκεί η επισκευή της δικής τους. Όταν η επισκευή είναι αδύνατη, μπορεί να δίνε-

ται στον καταναλωτή η δυνατότητα να επιλέξει ένα αντίστοιχο ανακατασκευασμένο προϊόν.

Σήμερα, πολλοί καταναλωτές αποφεύγουν να επισκευάζουν τα προϊόντα τους, είτε γιατί το σχετικό κόστος είναι απαγορευτικό, είτε γιατί δυσκολεύονται να βρουν υπηρεσίες επισκευής, είτε γιατί τα σχεδιαστικά χαρακτηριστικά του προϊόντος τους, εμποδίζουν την επισκευή.

Σύμφωνα με το Κοινοβούλιο, οι ανεξάρτητοι επισκευαστές και ανακατασκευαστές, όπως και οι τελικοί καταναλωτές, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλα τα ανταλλακτικά, τις πληροφορίες επισκευής και τα απαραίτητα εργαλεία, σε λογικές τιμές.

Επιπλέον, το Κοινοβούλιο προτείνει να δημιουργηθούν διαδικτυακές πλατφόρμες, που θα επιτρέπουν στους καταναλωτές να βρίσκουν επιχειρήσεις επισκευής (συμπεριλαμβανομένων των εργαστηρίων επισκευής γνωστών ως "repair café") και καταστήματα, που προσφέρουν ανακατασκευασμένα προϊόντα στην περιοχή τους.

Για να γίνουν οι επισκευές πιο προ-

σιτές και ελκυστικές, οι ευρωβουλευτές προτείνουν να εξασφαλίσουν οι χώρες της Ε.Ε. κονδύλια, μέσω των οποίων θα προσφέρονται στους καταναλωτές κουπόνια και άλλα οικονομικά κίνητρα.

Επί της διαδικασίας, μόλις το Συμβούλιο εγκρίνει τη δική του διαπραγματευτική θέση στις 22 Νοεμβρίου, θα ξεκινήσουν συνομιλίες με το Κοινοβούλιο, με την πρώτη συνεδρίαση να έχει προγραμματιστεί για τις 7 Δεκεμβρίου.

Το γεγονός ότι πετάμε στα σκουπίδια αγαθά, που θα μπορούσαν να επισκευαστούν, προκαλεί τεράστιες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Εξαιτίας αυτής της πρακτικής σπαταλούνται κάθε χρόνο στην Ε.Ε. 30 εκατ. τόνοι πόρων και παράγονται 261 εκατ. τόνοι εκπομπών ισοδύναμου CO₂, καθώς και 35 εκατ. τόνοι αποβλήτων.

Συνολικά, οι καταναλωτές που αγοράζουν καινούρια προϊόντα, αντί να επισκευάζουν τα παλιά τους, χάνουν περίπου €12 δισ. ετησίως. Σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το 77% των πολιτών της Ε.Ε. θα προτιμούσε να επισκευάζει τα προϊόντα του αντί να αγοράζει καινούρια.

Φαινόμενα νοθείας του ελαιολάδου

Προστασία καταναλωτών και επιχειρήσεων

Με αφορμή την έντονη ανησυχία για την εμφάνιση περιπτώσεων νοθείας του ελαιολάδου σε συνδυασμό με την αύξηση του αριθμού των αναφορών/καταγγελιών που υποβάλλονται τελευταία στον ΕΦΕΤ, επισημαίνεται ότι νοθεία του ελαιολάδου συνιστά απάτη που επιφέρει οικονομικές απώλειες στους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις και ενδέχεται να εγκυμονεί κινδύνους για τη δημόσια υγεία.

Η απάτη κλονίζει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, απειλεί την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και έχει σοβαρές επιπτώσεις στο νόμιμο εμπόριο και τις νόμιμα λειτουργούσες επιχειρήσεις. Οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις μπορούν να προστατευθούν από την απάτη ακολουθώντας τα εξής:

- Να προμηθεύονται ελαιόλαδο μόνο από νόμιμα άρα και ελεγχόμενα σημεία πώλησης.

- Να εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή την ετικέτα του ελαιολάδου που πρόκειται να αγοράσουν η οποία πρέπει να περιέχει τουλάχιστον: την κατη-

γορία πώλησης του ελαιολάδου (ΕΣΤΡΑ ΠΑΡΘΕΝΟ, ΠΑΡΘΕΝΟ, ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ). τον αλφαριθμητικό αριθμό έγκρισης της μονάδας τυποποίησης (EL-40- _ _). τα στοιχεία του υπευθύνου της επιχείρησης.

- Να αποφεύγουν την αγορά ελαιολάδου από πλανόδιους (χωρίς την απαραίτητη άδεια) και ανώνυμους πωλητές.

- Να επιλέγουν με ιδιαίτερη προσοχή την προμήθεια ελαιολάδου μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου, από ιστοσελίδες παραγωγικών ή εμπορικών επιχειρήσεων που διαθέτουν όλες τις εγγυήσεις για την διάθεση επώνυμου ελαιολάδου.

Οι καταναλωτές να προμηθεύονται επώνυμο ελαιόλαδο σε προσυσκευασμένες συσκευασίες, μέγιστης χωρητικότητας 5 λίτρων.

Οι επιχειρήσεις (εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες ή άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις) να προμηθεύονται επώνυμο ελαιόλαδο σε προσυσκευασμένες συσκευασίες των 5, 10, 20, 25, έως και 50 λίτρων.

Να μεριμνούν ώστε με την παραλαβή του ελαιολάδου να παραλαμβάνουν τις νόμιμες φορολογικές αποδείξεις αγοράς του.

- Να επιλέγουν με προσοχή τους προμηθευτές τους μεταξύ αυτών που διαθέτουν στοιχεία που εγγυόνται την αξιοπιστία τους (διεύθυνση επιχείρησης, εγκαταστάσεις παραγωγής, εγκυρότητα τιμολογίων και άλλων παραστατικών) και τη νομιμότητα της διαδικασίας αγοραπωλησίας.

- να επικοινωνούν άμεσα με τον ΕΦΕΤ στο τηλέφωνο 11717 ή μέσω της ιστοσελίδας του <https://www.efet.gr/index.php/el/consumers/ilektroniki-γρονολi> για την υποβολή αναφοράς ή καταγγελίας στην περίπτωση, ανεπαρκούς επισήμανσης, δειλεαστικής τιμής ή μη φυσιολογικών οργανοληπτικών χαρακτηριστικών του ελαιολάδου (γεύση, οσμή, χρώμα κ.α.). Ο ΕΦΕΤ στο πλαίσιο του ετησίου προγράμματος επισήμων ελέγχων διενεργεί συστηματικούς επιτόπιους ελέγχους και δειγματοληψίες σε εγκαταστάσεις τυποποίησης ελαιολάδου, σε επιχειρήσεις χονδρικής και λιανικής πώλησης και βρίσκεται σε ετοιμότητα να διαχειριστεί, αξιόπιστες και τεκμηριωμένες αναφορές και καταγγελίες, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές.

ΠΗΓΗ: ΕΦΕΤ

Ενώ οι μέλισσες κινδυνεύουν, τώρα αποκλείονται οι μελισσοκόμοι από την είσοδό τους στα δάση για λόγους ...προστασίας τους

Ορισμένοι μελισσοκόμοι υποστηρίζουν ότι αντί να υπάρχει ολοκληρωμένη διαχείριση του δάσους για πρόληψη πυρκαγιών εκδίδονται απαγορευτικές διατάξεις από Δασαρχεία και την Πυροσβεστική, που περιορίζουν ή αποκλείουν την άσκηση της μελισσοκομίας μέσα στα δάση. Θέτουν το ερώτημα πώς θα επιβιώσει η μελισσοκομία όταν από τη μία καίγονται τα δάση και από την άλλη υπάρχει έλλειψη εναλλακτικών λύσεων “σχετικά με την τοποθέτηση κυψελών για την παραγωγή μελιού και συναφών προϊόντων”.

Μέχρι πριν λίγα χρόνια – πριν τις μεγάλες πυρκαγιές σε Εύβοια, Έβρο και που έπληξαν και τα δάση και τον κλάδο της μελισσοκομίας – η Ελλάδα κατείχε την 4η θέση μεταξύ των χωρών της ΕΕ αφού παρήγαγε το 7,4% του ευρωπαϊκού μελιού και το 1% του παγκόσμιου, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Χωρίς τα δάση, η μελισσοκομία στην Ελλάδα δεν υπάρχει. Το 80% της παραγωγής μελιού στην Ελλάδα εξαρτιέται από τα δάση, με τις περισσότερες κυψέλες να είναι κυρίως εγκατεστημένες σε δασικές περιοχές. Η μεγάλη πυρκαγιά στην Εύβοια δεν προκάλεσε ζημιά μόνο κατά την περίοδο της πυρκαγιάς αλλά και σε βάθος χρόνου, μια και η περιοχή ήταν σημαντική για τη μελισσοκομία συνολικά, όχι μόνο της Β. Εύβοιας.

Οι μέλισσες απειλούνται όχι μόνο από τις πυρκαγιές στα δάση αλλά και από τη χρήση φυτοφαρμάκων καθώς και τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης γενικότερα. Διαπιστώνεται ραγδαία μείωση των μελισσών που συμβάλλουν στην παραγωγή τροφίμων και τον πολλαπλασιασμό φυτών με την επικονίαση. Με βάση νομοθεσία του 1934 καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις τοποθέτησης μελισσιών, όχι μόνο στα δάση αλλά και σε άλλες τοποθεσίες.

Οι μελισσοκόμοι παραπονούνται ότι φέτος ορισμένα Δασαρχεία (σε Ιωάννινα, Καρδίτσα, Ξάνθη, Θεσσαλονίκη κ) εκδύσανε απαγορευτικές διατάξεις (ΔΑΔ) που απαγορεύουν την τοποθέτη-

ση μελισσιών σε συγκεκριμένα σημεία του δάσους για το φόβο νέων καταστροφών από πυρκαγιές.

Η διαχείριση των δασών και η πρόληψη των πυρκαγιών απαιτεί όχι απαγορεύσεις αλλά καλύτερη και ολοκληρωμένα, οικολογική διαχείριση των δασών σε συνεργασία με συλλογικούς φορείς και επαγγέλματα που έχουν συμφέρον από την προστασία του δάσους, όπως οι δασικοί συνεταιρισμοί, οι ρητινοσυλλέκτες, οι μελισσοκόμοι κ.ά.

Υπάρχει απουσία πλαισίου που να καθορίζει τη χωροθέτηση των κυψελών στις περιπτώσεις που προβλέπεται υψηλός κίνδυνος πυρκαγιάς και αυτό οδηγεί σε οριζόντια απαγόρευση της εγκατάστασης στις συνήθεις τοποθεσίες. Έτσι πολλοί μελισσοκόμοι μένουν χωρίς λύση για τα μελίσσια τους. Αντιμετωπίζονται ως πιθανοί υπεύθυνοι πρόκλησης πυρκαγιάς ενώ πρέπει να είναι μέρος της λύσης, της πρόληψης πυρκαγιών και της

ολοκληρωμένης διαχείρισης και προστασίας του δάσους αλλά και να προειδοποιούν και να εντοπίζουν πιθανή φωτιά. Χρειάζεται καλύτερη συνεργασία με υπηρεσίες λαμβάνοντας υπόψη ότι μια πυρκαγιά προκαλεί ζημιά στα μελίσσια και τους μελισσοκόμους, στην περιουσία τους.

Στο θέμα εμπλέκονται 3 υπουργεία, το Αγροτικής Ανάπτυξης, λόγω των προϊόντων που παράγονται, το Υπουργείο Περιβάλλοντος για την τοποθέτηση των μελισσιών και το Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, στο οποίο υπάρχει η Πυροσβεστική. Υπάρχει όμως απουσία κοινής και ολοκληρωμένης στρατηγικής και στο θέμα του ρόλου που θα μπορούσε να παίξει η μελισσοκομία και οι μελισσοκόμοι στην πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση πυρκαγιών αλλά και στην ολοκληρωμένη προστασία του δάσους.

Η μελισσοκομία αντιμετωπίζεται

σαν να είναι κυνήγι ή άλλη επιβλαβής δραστηριότητα.

Από την άλλη η κυβέρνηση έχει προαναγγείλει μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο νέου σχεδίου νόμου για τα δάση που θα προωθεί ανάμειξη του ιδιωτικού τομέα με εκχώρηση της δυνατότητας για καθαρισμό των δασών από ιδιωτικές εταιρείες, αντί να ενισχύσει κλάδους και φορείς που γνωρίζουν και διαχειρίζονται το δάσος (μελισσοκομία, Δασαρχεία και οι Δασικοί Συνεταιρισμοί, ρητινοσυλλέκτες κτ), με έμφαση στους κατοίκους και νέους ανθρώπους των περιοχών. Μάλιστα δεν φαίνεται να υπάρχει σοβαρή διαβούλευση με φορείς γύρω από αλλαγές που είναι στρατηγικού χαρακτήρα.

Στο μεταξύ μεγάλη καταστροφή προκλήθηκε στη μελισσοκομία στη Θεσσαλία από τις πλημμύρες. Στη Θεσσαλία έχουν δηλωθεί στον ΕΛΓΑ απώλειες σε 109.000 μελισσοσμήνη που όμως είναι πολύ πιθανόν η ζημιά να είναι πολύ μεγαλύτερη.

Ο υπουργός δήλωσε ότι προτεραιότητα στην καταβολή αποζημιώσεων έχουν οι ασφαλισμένοι στον ΕΛΓΑ. Πρότεινε “αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας για να επιτευχθεί ένταξη του συνόλου της μελισσοκομικής δραστηριότητας στο πλαίσιο ασφαλίσεων με στόχο να υπάρ-

ξει ταύτιση σε ψηφιακό αρχείο των στοιχείων των μελισσοκομικών βιβλιαρίων και των δηλώσεων εκτροφής μελισσοσμηνών και κυψελών στον ΕΛΓΑ”.

ΣΩΣΤΕ ΤΙΣ ΜΕΛΙΣΣΕΣ

Η βιοποικιλότητα μας κινδυνεύει όσο ποτέ άλλοτε. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε ως στόχο στην «Πράσινη Συμφωνία» τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων κατά 50%.

Η βιομηχανία φυτοφαρμάκων, οι σύμμαχοί τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και οι εθνικές κυβερνήσεις επιτίθενται σε αυτόν τον ιστορικό στόχο. Ποτέ πριν δεν ήταν τόσο σημαντικό για τους πολίτες της ΕΕ να υψώσουν τις φωνές τους κατά της χρήσης φυτοφαρμάκων.

Για αυτούς λόγους, δημιουργήθηκε Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών “Σώστε τις μέλισσες και τους αγρότες”!

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (European Citizens Initiative – ECI) είναι ένας μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι πολίτες μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση των πολιτικών για διάφορα ζητήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ζητώντας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει νέους νόμους. Μόλις μια πρωτοβουλία συγκεντρώσει 1 εκατομμύριο υπογραφές από διαφορετικές

χώρες της Ε.Ε, η Επιτροπή θα αποφασίσει σε ποιες ενέργειες θα προβεί.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την Ευρωπαϊκή κίνηση των πολιτών για την προστασία των μελισσών και των αγροτών,

ενημερωθείτε εδώ: <https://www.savebeesandfarmers.eu/eng>

Μπορείτε να υπογράψετε και να υποστηρίξετε αυτή την πρωτοβουλία.

Τα βασικά αιτήματα

Κατάργηση της χρήσης συνθετικών φυτοφαρμάκων. Μέχρι το 2030, η χρήση συνθετικών φυτοφαρμάκων θα μειωθεί σταδιακά κατά 80% στη γεωργία της ΕΕ. Έως το 2035, η γεωργία σε ολόκληρη την Ένωση θα λειτουργεί χωρίς συνθετικά φυτοφάρμακα.

Μέτρα για την ανάκτηση της βιοποικιλότητας.

Οι οικότοποι θα αποκατασταθούν και οι γεωργικές περιοχές θα γίνουν φορέας ανάκαμψης της βιοποικιλότητας.

Υποστήριξη στους αγρότες. Οι αγρότες πρέπει να υποστηριχθούν στην απαραίτητη μετάβαση προς την αγροοικολογία. Έτσι, θα ευνοηθούν μικρές ποικιλίες και βιώσιμες εκμεταλλεύσεις, θα επεκταθεί η βιολογική γεωργία και θα υποστηριχθεί η έρευνα για τη γεωργία χωρίς φυτοφάρμακα και χωρίς ΓΤΟ.

ΠΗΓΗ: ΠΡΑΣΙΝΟΙ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΝΤΑΝΙΕΛ: ΔΥΣΤΟΠΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

Η τραγωδία στην Θεσσαλία από την καταιγίδα Daniel, συνακόλουθα με το δεύτερο κύμα κακοκαιρίας, όχι τόσο έντονο, της καταιγίδας Elias, έφεραν στο προσκήνιο πέρα από τον τρόπο προετοιμασίας και διαχείρισης των έντονων καιρικών φαινομένων, και τον προβληματισμό και την στάση τόσο της κρατικής και πολιτειακής μηχανής όσο και των επαγγελματιών, για την τύχη των επαγγελματιών που σχετίζονται με τον πρωτογενή τομέα παραγωγής, όπως την κτηνοτροφία, την γεωργία και την μελισσοκομία.

Επικρατεί μια δυστοπία. Από την μία πλευρά ο προβληματισμός των Θεσσαλών κτηνοτρόφων για το μέλλον των αποζημιώσεων για ζώα που δεν ενετάσσοντο στο σύστημα pedigree, το ύψος των αποζημιώσεων αυτών, την αποδοτικότητα των νέων ζώων -καθώς αυτή θα φανεί στο διάστημα των επόμενων μηνών, και από την άλλη πλευρά η βίωση της κτηνοτροφικής νομαδικής ζωής της Πίνδου. Οι μεν κτηνοτρόφοι αγωνιούν για το επαγγελματικό μέλλον τους, οι δε το βιώνουν και το πραγματοποιούν συνεχίζοντας το επάγγελμα του κτηνοτρόφου από γενιά σε γενιά.

Ενδεικτικά, ο φωτογράφος Δημήτρης Τσιόδης, επισκεπτόμενος την Πίνδο, για λογαριασμό της εφημερίδας Documento, αποτύπωσε με τον φωτογραφικό φακό του

την παρουσία ενός ηλικιωμένου ζευγαριού στο καλύβι τους δίπλα στο κοπάδι. Πήγαιναν, για 60 έτη, σε αυτό το ποιμενικό καλύβι όλο το καλοκαίρι έως τα μέσα του φθινοπώρου. Δίχως ηλεκτρισμό, εκμεταλλευόμενοι σε μετέπειτα στάδιο την ηλιακή ενέργεια. Βεβαίως, η κτηνοτροφική μετακίνηση πεζή έχει αντικατασταθεί από την εποχική με φορτηγά. Υπάρχει και η περίπτωση των σταβλισμένων σε κλειστές δομές ζώων.

Οι Βλάχοι της Ηπείρου και άλλων ορεινών όγκων της Θεσσαλίας έχουν διατηρήσει τα ήθη και τα έθιμά τους. Στην Σαμαρίνα Γρεβενών, πριν από την τελευταία ημέρα αναχώρησης, επικρατεί ένα τελετουργικό μικρού γλεντιού το βράδυ για να πάει καλά η επόμενη μετακίνηση, που θα ξεκινήσει την επόμενη ημέρα το πρωί. Στην διάρκεια του ταξιδιού το έθιμο επιτάσσει να μην σφάζουν, γιατί εκτός από το ότι δεν το θεωρούν γούρικη πράξη, το αίμα προσελκύει τους λύκους που κάποτε ήσαν πολυπληθείς στα βουνά. Το κρέας των βουνών είναι μοναδικής αξίας σε σύγκριση με το κρέας της πεδιάδας, εξ αιτίας του νερού των πηγών και του πλούσιου σε θρεπτικά συστατικά γρασιδιού. Οι φυλές των ζώων είναι αυτόχθονες οι περισσότερες, με την διάκριση της σαρακατσάνικης φυλής. Και όλα αυτά τελούνται με το πρότυπο μιας ώριμης θρησκευτικότητας, των χειμαδιών, με ορόσημο την εορτή του αγίου Δημητρίου και του αγίου Γεωργίου, όπως κατ' εξοχήν ισχύει στον ελλαδικό χώρο, με μια μετακίνηση τον Νοέμβριο, λόγω αλλαγής του κλίματος και αντικατάστασης των τεσσάρων εποχών από δύο, του θέρους και του χειμώνα. Αν και οι μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι λιγοστεύουν στα ορεινά της Πίνδου, το επάγγελμα δεν έχει πάψει να ασκείται από γενιά σε γενιά.

Η βιομηχανία τροφίμων ανέβασε τις τιμές πριν δώσει τη μείωση του -5% σε 330 κωδικούς

Η ΕΛΣΤΑΤ αποκαλύπτει την αλήθεια που δεν βλέπει ο Υπουργός Ανάπτυξης Κώστας Σκρέκας

Από ξένο «αχυρώνα» ο υπουργός Ανάπτυξης Κώστας Σκρέκας, εξαπέλυσε πυρά κατά του προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού Ιωάννη Λιανού, με τον υπουργό να λέει σε πηγαδάκι δημοσιογράφων, ότι εμείς θέλουμε ελέγχους εννοώντας από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, σημειώνοντας ότι δεν έχει επιβάλλει ένα πρόστιμο σε εταιρεία τροφίμων ή καταναλωτικών προϊόντων.

Ο κ. Σκρέκας είπε πως αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν μπορεί να κάνει ελέγχους, τότε να μην κάνει ρεπορτάζ και να λέει ότι είμαστε οι πιο ακριβοί. «Η υπάρχει πρόβλημα ή δεν υπάρχει πρόβλημα και δεν χρειάζεται να λέει τίποτα. Άρα, αν έχουμε πρόβλημα και είμαστε οι πιο ακριβοί, κάτι συμβαίνει, γιατί δεν το ελέγχει;» διερωτήθηκε ο ίδιος.

Τι ξέρει ο υπουργός Ανάπτυξης, τι δεν ξέρει η Επιτροπή;

Ο πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού Ιωάννης Λιανός σε πρόσφατη ανάρτηση στο «X» πρώην Twitter είχε αναφέρει ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν έχει αρμοδιότητες αγορανομίας να επεμβαίνει για κάθε είδους αισχροκέρδεια, αλλά μόνο σε δύο περιπτώσεις:

Όταν αυτή είναι προϊόν καρτέλ ή/και όταν επιβάλλεται από επιχείρηση η οποία καταχράστηκε τη δεσπόζουσα θέση της σε μία ή περισσότερες αγορές.

Όσον αφορά την υπερβολική τιμολόγηση, η τελευταία Ενωσιακή και εθνική νομολογία είναι ιδιαίτερα περιοριστική για τις Επιτροπές Ανταγωνισμού. Επίσης, πρέπει η συγκεκριμένη επιχείρηση να έχει δεσπόζουσα θέση σε μία οριοθετημένη αγορά. Δηλαδή μερίδιο τουλάχιστον άνω του 40-45% της αγοράς.

Σε κάθε περίπτωση, για όλες τις άλλες περιπτώσεις αισχροκέρδειας δύναται να εφαρμοστούν κανόνες προστασίας του καταναλωτή από την Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή.

Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι

ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν μπορεί να παρέμβει για την άνοδο των τιμών όπως επιθυμεί ο υπουργός Ανάπτυξης ούτε στο στη μεταβολή του περιθωρίου κέρδους ως περιοριστικό μέτρο το οποίο ισχύει μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου του 2023.

Η βιομηχανία Τροφίμων ανεβάζει τις τιμές

Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τα δείκτη τιμών παραγωγού στη Βιομηχανία του Σεπτεμβρίου φέρνουν στο προσκήνιο ότι η Βιομηχανία πρώτα ανέβασε τις τιμές πριν τις μειώσεις μετά από την «απαίτηση του υπουργού Ανάπτυξης για να δημιουργηθεί η λίστα με τους 330 κωδικούς προϊόντων που φέρουν τη σήμανση του -5%

Συγκεκριμένα στο δελτίο της ΕΛΣΤΑΤ αναφέρεται ότι η Βιομηχανία Τροφίμων ανέβασε τις τιμές κατά 5,5%. Η Βιομηχανία τροφίμων που δραστηριοποιείται στην Εξωτερική Αγορά είχε άνοδο των τιμών κατά 19,9%.

Ο υπουργός Ανάπτυξης Κώστας Σκρέκας προτίμησε να ανοίξει μέτωπο με τον πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού αντί να τα βάλει με τη βιομηχανία που προσήλθε στις μειώσεις των τιμών ενώ έναν μήνα

πριν τις είχε ανεβάσει κατά 5,5%.

Επιπλέον τα εισαγόμενα προϊόντα ανατιμήθηκαν κατά 19% αλλάζοντας τις συνθήκες της αγοράς.

Τη ίδια στιγμή ο υπουργός Ανάπτυξης Κώστας Σκρέκας με αρμοδιότητα την προστασία των καταναλωτών από τον πληθωρισμό της απληστίας του διαφεύγει ότι τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ εμφανίζουν ότι η Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού μειώθηκαν κατά 12% το Σεπτέμβριο ενώ τα τιμολόγια δεν είχαν αντίστοιχη μείωση ενώ του Νοεμβρίου ήταν αυξημένα κατά 50% σε σχέση με του Νοεμβρίου.

Το κόστος ενέργειας από χώρες εκτός της Ελλάδας ήταν μειωμένο κατά 19% για την κατηγορία Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού. Όμως οι καταναλωτές δεν βλέπουν μειώσεις στα τιμολόγια ρεύματος παρότι εντοπίζονται από τη ΕΛΣΤΑΤ για να καθούν στη συνέχεια στο επόμενο στάδιο ενώ η βιομηχανία τροφίμων πριν μοιράσει με εκπτώσεις σε ένα μικρό αριθμό κωδικό ανέβασε το σύνολο των τιμών των προϊόντων.

ΠΗΓΗ: Νίκος Θεοδωρόπουλος
www.bankingnews.gr

Αναζωπυρώνεται το ενδιαφέρον για το ευρωπαϊκό βαμβάκι

Μεγάλα ευρωπαϊκά brands επισκέπτονται την Ελλάδα για ενημέρωση γύρω από την τοπική παραγωγή

Την Ελλάδα επισκέφθηκαν εκπρόσωποι από **μεγάλα διεθνή brands**, καλεσμένοι της **Ευρωπαϊκής Συμμαχίας Βάμβακος** στο πλαίσιο του έργου **EUCOTTON**. Εκπρόσωποι από **Γαλλία, Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία**, καθώς και **εγχώριοι προσκεκλημένοι από την Ελλάδα**, συμμετείχαν σε επίσκεψη εργασίας από τις **26 έως τις 29 Σεπτεμβρίου σε Θεσσαλονίκη, Σέρρες, Τρίκαλα Ημαθίας και Φάρσαλα**.

Η αποστολή, αποτελούμενη από τις εταιρείες **Louis Vuitton Group, Diesel, Intercot, Tedijos Royo, Seidensticker, Vogue Hellas, Orsalia Parthenis και Konstantinos Tsigaros**, επισκέφθηκαν πειραματικούς αγρούς βαμβακοκαλλιέργειας, εκκοκκιστήρια και κλωστήρια, ενώ συμμετείχαν σε συζητήσεις με παραγωγούς, εκπροσώπους συλλογικών φορέων, επιχειρηματίες και δημόσιους φορείς. Συμμετείχαν επίσης σε στρογγυλή τράπεζα για την παρουσίαση της πρωτοβουλίας **EUCOTTON** και της πλατφόρμας **ιχνηλασιμότητας** η οποία έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο αυτής, δείχνοντας ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την καινοτόμο αυτή προσπάθεια η οποία έχει πανευρωπαϊκό χαρακτήρα.

Η πλατφόρμα **ιχνηλασιμότητας EUCOTTON** είναι προσβάσιμη μέσα από την ιστοσελίδα www.eucotton.eu και επιτρέπει σε παραγωγούς/εκκοκκιστές, κλωστήρια και μεταποιητές να εγγραφούν δωρεάν προκειμένου να πιστοποιήσουν την προέλευση της πρώτης ύλης και να έχουν τη δυνατότητα χρήσης του σήματος **EUCOTTON**, το οποίο έχει κατοχυρωθεί στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO).

Στις εργασίες συμμετείχαν **ο κ. Αντώνης Σιάρκος**, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας Βάμβακος (ECA), **οι κκ. Βασίλης Μάρκου, Απόστολος Δοντάς, Χαράλαμπος Καραγιώργος**, μέλη της ECA, **ο κ. Ευθύμιος Φωτεινός**, Πρόεδρος της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Βάμβακος (ΔΟΒ), **ο κ. Σέρκος Χαρουτουνιάν**, Πρόεδρος του ΕΛΓΟ Δήμητρα, **ο κ. Θεόφιλος Ασλανίδης**, Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πλεκτικής Έτοιμου Ενδύματος Ελλάδος, **ο κ. Δημήτρης Πολύχρονος**, Διευθύνων

Σύμβουλος Κλωστηρίων Ναυπάκτου καθώς και λοιποί επιχειρηματίες.

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας Βάμβακος κ. Αντώνης Σιάρκος δήλωσε: «Η τωρινή επίσκεψη αποτελεί τον καρπό μιας πολυετούς προσπάθειας για την ανάδειξη και προώθηση του ευρωπαϊκού, δηλαδή του ελληνικού και ισπανικού, βαμβακιού. Πέρα από τα brands που μας επισκέπτονται τώρα, υπάρχουν πολλά ακόμα εξαιρετικά μεγάλης εμβέλειας τα οποία ήδη προγραμματίζουν τη συμμετοχή τους στην επόμενη επίσκεψη εργασίας. Προωθούμε το προϊόν των παραγωγών και μεταποιητών μας, το οποίο πρέπει να λάβει την αναγνώριση που του αξίζει σε ευρωπαϊκό και όχι μόνο επίπεδο. Αν και η παραγωγή μας δε ξεπερνά το 2% της παγκόσμιας παραγωγής, το ευρωπαϊκό βαμβάκι έχει μία από τις καλύτερες ποιότητες, απολαμβάνει ιδιαίτερης αναγνωρισιμότητας από τις διεθνείς αγορές ενώ επίσης παρέχει εχέγγυα για τις σύγχρονες και ασφαλείς μεθόδους παραγωγής του. Τώρα, είναι η ώρα να επικοινωνήσουμε σε όλη την αλυσίδα παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών, αλλά και στον κλάδο μόδας ειδικότερα, ότι με το πρωτόκολλο **ιχνηλασιμότητας EUCOTTON** έχουμε και τον τρόπο να αποδείξουμε στον τελικό καταναλωτή ότι το βαμβάκι που επιλέγει είναι 100% ευρωπαϊκό».

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Βάμβακος κ. Φωτεινό, «Η ΔΟΒ, η οποία αποτελεί ιδρυτικό μέλος και πρωτεργάτη της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας Βάμβακος, υποστηρίζει πλήρως τέτοιες πρωτοβουλίες ανάδειξης και προώθησης του εξαιρετικού μας προϊόντος. Όπως δήλωσα και

στους προσκεκλημένους μας, τώρα που έχουν δει ιδίους όμασι την υψηλή ποιότητα του ελληνικού βαμβακιού αλλά και το αυστηρό πλαίσιο ελέγχου κάθε σταδίου της παραγωγής, δεν έχουν λόγο να προτιμούν βαμβάκι αμφιβόλου ποιότητας, το οποίο παράγεται εκτός Ευρώπης, χωρίς ιχνηλασιμότητα και χωρίς τρόπο διασφάλισης των εργασιακών συνθηκών των παραγωγών».

Το ενδιαφέρον του κλάδου της μόδας απέναντι στην πρόσκληση του **EUCOTTON** για στενότερη «γνωριμία» με το ευρωπαϊκό βαμβάκι, αποδεικνύεται μεγάλο καθώς όλο και περισσότερα διεθνή brands ανταποκρίνονται στις υλοποιούμενες δράσεις και δηλώνουν υποστηρικτές των πρωτοβουλιών του ευρωπαϊκού κλάδου βάμβακος. Η υποστήριξή τους προς την τοπική αλυσίδα αξίας προκύπτει εξάλλου και για ένα ακόμα σημαντικό λόγο: το ολοένα αυξανόμενο ενδιαφέρον του καταναλωτή για την προέλευση των ρούχων και προϊόντων ιματισμού που επιλέγει, για την ασφάλεια παραγωγής τους αλλά και το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

Το ευρωπαϊκό βαμβάκι αποτελεί μια βιώσιμη και ποιοτική πρώτη ύλη, η οποία – αν και δε ξεπερνά το 2% της παγκόσμιας παραγωγής – τυχάνει μεγάλης αναγνώρισης και υψηλής ζήτησης από την αλυσίδα παραγωγής και μεταποίησης υφασμάτων. Η Ελλάδα και η Ισπανία, οι δύο χώρες οι οποίες συγκεντρώνουν την παραγωγή βαμβακιού στην Ευρώπη, εξαγουν το μεγαλύτερο ποσοστό της παραγωγής τους σε Τρίτες χώρες. Στη συνέχεια, το βαμβάκι επανεισάγεται στην Ευρώπη ως τελικό, μεταποιημένο προϊόν το οποίο συχνά έχει προσμειξίσεις με άλλες, κατώτερης ποιότητας ίνες.

Παράλληλα, η παραγωγή βαμβακιού συχνά δέχεται επιθέσεις για το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα, παρά το γεγονός ότι το βαμβάκι, συγκρινόμενο με τις συνθετικές ίνες απαιτεί σημαντικά λιγότερη ενέργεια για την παραγωγή του. Επιπλέον, ως φυσικό προϊόν αποτελεί μια ανανεώσιμη πηγή η οποία ανακυκλώνεται-βιοδιασπάται ευκολότερα από ότι τα συνθετικά προϊόντα ενώ έχει πολύ μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα ζωής ως ρούχο ή άλλο ύφασμα.

Η παγκόσμια Ελίτ ευθύνεται για το 16% των ρύπων

Η ανισότητα και μάλιστα στην ακραία της μορφή δεν περιορίζεται στα εισοδήματα και στον πλούτο, αλλά επεκτείνεται στη ρυπαρότητα δραστηριότητας και στην καταστροφή του πλανήτη, με τους πλουσιότερους του κόσμου να εκπέμπουν τους περισσότερους ρύπους, προκαλώντας δυστυχία και θανάτους σε πολύ φτωχότερους. Όπως προκύπτει από σχετική έρευνα που διεξήγαγε η οργάνωση κατά της ανισότητας Oxfam σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Περιβάλλοντος της Στοκχόλμης και με τη βρετανική εφημερίδα The Guardian, το πλουσιότερο 1% της ανθρωπότητας ευθύνεται για πολύ μεγαλύτερο τμήμα των εκπομπών καυσαερίων από εκείνο για το οποίο ευθύνεται το φτωχότερο 66% του παγκόσμιου πληθυσμού. Και βέβαια, οι επιπτώσεις αυτών των ρύπων πλήττουν τις ευάλωτες κοινότητες και υπονομεύουν την παγκόσμια προσπάθεια για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Πρόκειται για την πλέον ολοκληρωμένη μελέτη γύρω από την ανισότητα σε ό,τι αφορά την κλιματική αλλαγή που με τίτλο «Το μεγάλο χάσμα του άνθρακα» κατατείνει στο συμπέρασμα ότι η παγκόσμια ελίτ, περίπου 77 εκατ. άτομα μεταξύ των οποίων δισεκατομμυριούχοι, εκατομμυριούχοι και όσοι αμείβονται με περισσότερα από 140.000 δολ. ετησίως, ευθύνεται για το 16% του συνόλου των ρύπων που εκπέμπονται παγκοσμίως. Σύμφωνα με την εν λόγω έρευνα, αυτή η συνδρομή των πλουσίων στη μόλυνση του περιβάλλοντος αρκεί για να προκαλέσει περισσότερους από ένα εκατ. θανάτους οφειλόμενους στη ζέστη. Η εν λόγω μελέτη αναλύει τα αίτια και τις επιπτώσεις της ανισότητας σε ό,τι αφορά τις εκπομπές καυσαερίων και τη δυσανάλογα μεγάλη συνεισφορά των βαθύπλουτων τους οποίους χαρακτηρίζει «ρυπαίνουσα ελίτ». Η έκθεση δίνεται στη δημοσιότητα ενόψει της συνόδου των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα που θα διεξαχθεί στις αρχές Δεκεμβρίου στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, στο πλαίσιο της οποίας αναμένεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της κλιματικής ανισότητας.

Σχετική έκθεση της Oxfam διαπιστώνει πως το πλουσιότερο 1% της ανθρωπότητας ζει σε κλιματιζόμενους χώρους και γενικότερα σε συνθήκες που το προστατεύουν από τα προβλήματα του κλίματος και της κλιματικής αλλαγής. Εκπέ-

μπει, ωστόσο, 5,9 δισ. τόνους διοξειδίου του άνθρακα με στοιχεία του 2019 και ευθύνεται για πολλά δεινά που προκαλούν αυτές οι εκπομπές καυσαερίων. Η έρευνα των τριών φορέων διαπιστώνει, άλλωστε, πως στο διάστημα από το 1990 έως το 2019, το άθροισμα των εκπομπών καυσαερίων για τις οποίες ευθύνεται το πλουσιότερο 1% της ανθρωπότητας ισodυναμεί με την καταστροφή του συνόλου της περυσινής σοδειάς που συγκέντρωσαν η Ε.Ε. σε καλαμπόκι, οι ΗΠΑ σε σιτηρά, το Μπανγκλαντές σε ρύζι και η Κίνα σε σόγια. Οι επιπτώσεις αυτών των εκπομπών καυσαερίων πλήττουν δυσανάλογα τους λαούς που ζουν σε φτώχεια, τις περιθωριοποιημένες εθνικές μειονότητες, τους μετανάστες αλλά και τις γυναίκες και τα κορίτσια που ζουν και εργάζονται σε εξωτερικούς χώρους ή σε κατοικίες εκτεθειμένες στις ακραίες καιρικές συνθήκες.

Όπως διαπιστώνουν οι ερευνητές, αυτές οι ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού συνήθως δεν έχουν αποταμιεύσεις, ούτε ασφάλιση ή κοινωνική προστασία, γι' αυτό και τόσο η υγεία τους όσο και η οικονομική τους κατάσταση κινδυνεύουν πολύ περισσότερο από τις πλημμύρες, την ξηρασία, τα κύματα καύσωνα και τις πυρκαγιές στα δάση. Τα

στοιχεία τείνουν να επιβεβαιώσουν σχετική μελέτη των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με την οποία το 91% όσων θανάτων οφείλονται στα ακραία καιρικά φαινόμενα εντοπίζονται στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Εντυπωσιακή λεπτομέρεια ανάμεσα στα ευρήματα της έρευνας ότι θα χρειαζόταν 1.500 χρόνια για να μπορέσει ένας άνθρωπος από το φτωχότερο 99% της ανθρωπότητας να προκαλέσει με τις δραστηριότητές του τον όγκο καυσαερίων που εκπέμπουν οι πλουσιότεροι δισεκατομμυριούχοι σε διάστημα ενός έτους. «Οι βαθύπλουτοι μολύνουν τον πλανήτη και τον καταστρέφουν και το υψηλότερο τμήμα για αυτήν την καταστροφή το καταβάλλουν εκείνοι που έχουν τις λιγότερες δυνατότητες», τονίζει χαρακτηριστικά η Κιάρα Λιγκουόρι, σύμβουλος της Oxfam για θέματα περιβαλλοντικής δικαιοσύνης. Η ίδια προσθέτει πως οι δύο δίδυμες κρίσεις, του κλίματος και της ανισότητας, «τροφοδοτούν η μία την άλλη».

Η βαθύτατη αυτή ανισότητα ως προς τις ευθύνες και τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης μόνον έως ένα βαθμό μπορεί να αποδοθεί στο χάσμα πλούτου ανάμεσα στις χώρες. Όπως προκύπτει από την έκθεση, οι χώρες υψηλού εισοδήματος, κυρίως στον λεγόμενο παγκόσμιο Βορρά, ευθύνονται για το 40% των εκπομπών καυσαερίων, ενώ η συνεισφορά των χωρών χαμηλού εισοδήματος δεν υπερβαίνει ένα αμελητέο ποσοστό της τάξης του 0,4%. Η Αφρική ειδικότερα, όπου ζει περίπου το 1/6 του παγκόσμιου πληθυσμού, ευθύνεται μόλις για το 4% των εκπομπών ρύπων.

Μια άλλη διάσταση του προβλήματος, που δεν εξετάζεται εξίσου συχνά, είναι η ανισότητα στο εσωτερικό των χωρών. Οι δισεκατομμυριούχοι είναι στη συντριπτική τους πλειονότητα λευκοί, άνδρες και ζουν στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη. Υπάρχουν, ωστόσο, μέλη αυτής της πανίσχυρης τάξης των βαθύπλουτων και σε άλλα μέρη του πλανήτη. Οι εκατομμυριούχοι υπάρχουν παντού. Από την έρευνα προκύπτει πως οι εκπομπές καυσαερίων από θαλαμηγούς και ιδιωτικά αεροπλάνα, από τις επαύλεις με τους ειδικούς φωτισμούς μέχρι τα υπερπολυτελή καταφύγια για την περίπτωση κάποιου είδους συντέλειας είναι 77 φορές υψηλότερες από το επίπεδο που απαιτείται για να αυξηθεί η θερμοκρασία του πλανήτη κατά 1,5 βαθμό Κελσίου.

Διακεκριμένος Γάλλος οικονομολόγος ζητά απαγόρευση των ιδιωτικών τζετ λόγω κλιματικής κρίσης

«**Τ**α ζητήματα της κοινωνικής και οικονομικής τάξης πρέπει να βρεθούν στο επίκεντρο της απάντησής μας για την καταπολέμηση της κλιματικής κρίσης, ώστε να αντιμετωπιστούν οι τεράστιες ανισότητες μεταξύ του αποτυπώματος άνθρακα των πλούσιων και των φτωχών και να αποτραπεί μια αντίδραση κατά των κλιματικών πολιτικών», δήλωσε ο οικονομολόγος Τομά Πικετύ σε συνέντευξή του στον Guardian.

«Θα χρειαστούν κανονισμοί για την απαγόρευση αγαθών και υπηρεσιών που έχουν αδικαιολόγητα υψηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, όπως τα ιδιωτικά τζετ, τα υπερμεγέθη οχήματα και οι πτήσεις σε μικρές αποστάσεις».

«Οι πλούσιες χώρες πρέπει επίσης να θεσπίσουν προοδευτικούς φόρους άνθρακα που θα λαμβάνουν υπόψη τα εισοδήματα των ανθρώπων και το πόσο καλά είναι σε θέση να μειώσουν τις εκπομπές τους, καθώς οι τρέχουσες πολιτικές συνήθως αποτυγχάνουν να προσαρμοστούν στις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων.

»Πρέπει να θέσουμε την τάξη και τις μελέτες της ανισότητας μεταξύ των κοινωνικών τάξεων στο επίκεντρο των αναλύσεών μας για τις περιβαλλοντικές προκλήσεις», δήλωσε ο Πικετύ. «Αν δεν το κάνετε, απλώς δεν θα μπορέσετε να συγκεντρώσετε την πλειοψηφία των ανθρώπων που τάσσονται υπέρ μιας ισχυρής δράσης και δεν θα μπορέσετε να τα καταφέρετε».

Ο διακεκριμένος Γάλλος οικονομολόγος είναι ο συγγραφέας του θεμελιώδους έργου «Το κεφάλαιο στον 21ο αιώνα» και ένας από τους κορυφαίους στοχαστές στον κόσμο για την ανισότητα. Το έργο του άσκησε μεγάλη επιρροή μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 και στρέφει όλο και περισσότερο την προσοχή του στην κλιματική κρίση ως συνδεδεμένης του World Inequality Lab.

Μέχρι σήμερα, ενώ οι περιβαλλοντολόγοι έχουν βάσει στο στόχαστρο τις ανεπτυγμένες χώρες, αντιπαράβαλλοντας τις υψηλές εκπομπές τους με τη δυσπραγία του αναπτυσσόμενου κόσμου, οποιαδήποτε μορφή ταξικής ανάλυσης – που να αντιμετωπίζει τις ανησυχίες των φτωχών ανθρώπων

εντός των πλούσιων χωρών – απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό, σύμφωνα με τον Πικετύ. Ανέφερε χαρακτηριστικά πως «Μία από τις μεγάλες αποτυχίες του περιβαλλοντικού κινήματος μέχρι σήμερα ήταν ότι τείνει να αγνοεί την ταξική διάσταση και την κοινωνική ανισότητα. Το βρίσκω πολύ εντυπωσιακό».

Πρόσθεσε ότι το ζήτημα της ανισότητας των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα είναι πλέον ένα από τα πιο πιεστικά προβλήματα του κόσμου. Το χάσμα ανισότητας στον άνθρακα «είναι τώρα μεγαλύτερο από ό,τι ήταν από τον 19ο αιώνα», είπε. Αυτός είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τις επιθέσεις που δέχεται η πολιτική για το κλίμα από ορισμένες πλευρές.

Οι ανεπαρκώς στοχευμένες πολιτικές για την ενέργεια σε όλο τον κόσμο επιβαρύνουν περισσότερο τους φτωχούς ανθρώπους, για τους οποίους η ενέργεια, τα τρόφιμα και η στέγαση καταλαμβάνουν πολύ μεγαλύτερα μερίδια του προϋπολογισμού των νοικοκυριών απ' ό,τι για τους εύπορους. Αυτό προκαλεί αντιδράσεις, σύμφωνα με τον Πικετύ.

«Εάν οι πολιτικές για το κλίμα θεωρηθούν άδικες, πλήττοντας τους ανθρώπους με χαμηλά εισοδήματα, ενώ εκείνοι με πολυτελή τρόπο ζωής συνεχίζουν ανέγγιχτοι, θα δημιουργηθούν κινήματα διαμαρτυρίας, όπως οι «gilets jaunes» (σ.σ. Τα κίτρινα γιλέκα) που έφεραν τη Γαλλία σε ακινησία πριν από πέντε χρόνια», είπε.

«Όλοι τώρα καταλαβαίνουν ότι θα πρέπει να καταβάλουν κάποια προσπάθεια (για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου), δεν θα είναι μόνο οι πλούσιοι. Αλλά αυτή η προσπάθεια πρέπει να κατανεμηθεί με τρόπο που να μπορεί να γίνει αποδεκτή από τον πληθυσμό. Αν δεν το αντιμετωπίσετε αυτό, θα έχουμε ένα γιγαντιαίο κίνημα κίτρινων γιλέκων παντού».

Εκτός από τη ρύθμιση για τον περιορισμό των πιο ακριβά εκπομπών, ο Πικετύ προτείνει έναν «προοδευτικό φόρο άνθρακα», με τον οποίο όλοι θα έχουν ένα δωρεάν επίδομα εκπομπών που θα καλύπτει τις συνήθειες ανάγκες, αλλά οι δραστηριότητες πέραν αυτού – όπως οι συχνές πτήσεις διακοπών, τα μεγάλα σπίτια ή τα μεγάλα οχήμα-

τα – θα φορολογούνται με μεγαλύτερες αυξήσεις, έτσι ώστε οι πιο ρυπογόνες δραστηριότητες να υπόκεινται σε «έναν τεράστιο φορολογικό συντελεστή».

Πιστεύει ότι μια τέτοια προσέγγιση θα αποδειχθεί δημοφιλής. Επί του παρόντος, πολλοί λιγότερο εύποροι άνθρωποι ανησυχούν ότι θα επωμιστούν το βάρος των μέτρων για τον περιορισμό των εκπομπών.

«Πολλοί άνθρωποι και οι πιο κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούσες ομάδες, αισθάνονται ότι όλα είναι εναντίον τους και ότι θα πληρώνουν για όλους, ιδίως οι άνθρωποι στις αγροτικές περιοχές. Αυτό είναι ένα μεγάλο μέρος της πολιτικής δυσκολίας που έχουμε σήμερα», δήλωσε. «Πρέπει να προσπαθήσουμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να πείσουμε αυτές τις ομάδες ότι οι άνθρωποι στην κορυφή πληρώνουν το δίκαιο μερίδιό τους. Πρέπει να ξεκινήσετε ακριβώς από την κορυφή, τους ανθρώπους που θα έπαιρναν ένα ιδιωτικό τζετ».

Η κλιματική κρίση θεωρείται συχνά ως μια αντιπαράθεση των ανεπτυγμένων χωρών, του λεγόμενου παγκόσμιου βορρά, έναντι των αναπτυσσόμενων χωρών, στον παγκόσμιο νότο. Αλλά οι πολλοί φτωχοί άνθρωποι μέσα στις πλούσιες χώρες κινδυνεύουν να προσελκυστούν από εθνικιστές ή λαϊκιστές πολιτικούς που αντιτίθενται στη δράση για το κλίμα.

Ο Πικετύ υποστηρίζει ότι οι άνθρωποι αυτοί πρέπει να διαβεβαιωθούν ότι εξυπηρετούνται και τα δικά τους συμφέροντα. «Αν θέλουμε να ξεφύγουμε από αυτό το είδος εθνικιστικού, «χώρα εναντίον χώρας» αισθήματος, πρέπει να αναπτύξουμε κάποια νέα μορφή ταξικής αλληλεγγύης που να υπερβαίνει το εθνικό κράτος.

Πρέπει να πείσουμε τη μεσαία τάξη και τις ομάδες με χαμηλότερο εισόδημα στον βορρά ότι, αναγκάζοντας τις πλουσιότερες ομάδες να συνεισφέρουν πολύ περισσότερο και να μειώσουν τον τρόπο ζωής τους, αυτό θα βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος στον νότο, αλλά αυτό μπορεί ταυτόχρονα να λύσει και ορισμένα από τα προβλήματα στον βορρά. Χωρίς τέτοιες μεταρρυθμίσεις, θα έχουμε μεγάλη κλιματική καταστροφή, καθώς οι τρέχουσες πολιτικές δεν λειτουργούν».

Βιομήχανοι και πράσινα άλογα

Γ. Περιστέρης από Economist: Να δημιουργήσουμε ένα νέο «Πράσινο ΑΕΠ», όχι απλά να ανακατανέμουμε περιορισμένους πόρους

«**Π**ρέπει να δώσουμε προτεραιότητα και να στηρίξουμε οικονομικά εκείνες τις πράσινες δραστηριότητες/επενδύσεις που έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία» επεσήμανε ο επικεφαλής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

«Χρειάζεται να προσφέρουμε σημαντική ανοδική οικονομική πορεία στην εθνική και παγκόσμια οικονομία, να δημιουργήσουμε ένα νέο «Πράσινο ΑΕΠ», αντί να απαιτούμε από τους ανθρώπους να πληρώνουν απλώς υψηλότερες τιμές “επειδή αυτό είναι το σωστό που πρέπει να πράξει κανείς για το περιβάλλον”. Αυτή είναι η πραγματική ουσία της μετάβασης στην πράσινη ενέργεια: να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε πολιτικές, στρατηγικές, σχέδια και μέτρα που όχι μόνο αποφέρουν μετρήσιμα **περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη**, αλλά και μειώνουν το κόστος της ενέργειας και ενθαρρύνουν την οικονομική ανάπτυξη σε νέους τομείς, οι οποίοι υπεραντισταθμίζουν και αναδιανέμουν εισό-

δημα από παραδοσιακούς ρυπογόνους τομείς, όπως τα ορυκτά καύσιμα».

Με αυτά τα λόγια ο **Γιώργος Περιστέρης, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ** περιέγραψε το πλαίσιο των προτεραιοτήτων της πράσινης μετάβασης στην ενέργεια, στη συζήτηση που είχε με θέμα την **κλιματική αλλαγή** με τον **Sir David King, Πρόεδρο του Advisory Group για την Κλιματική Κρίση**, και πρώην μόνιμο ειδικό εκπρόσωπο για την κλιματική αλλαγή του Ηνωμένου Βασιλείου, στο πλαίσιο του συνεδρίου του Economist.

Συγκεκριμένα, ο κ. Περιστέρης ανέφερε πως **η Ελλάδα αντιμετωπίζει σήμερα μια κλιματική κρίση πρωτόγνωρων διαστάσεων** με ακραία φυσικά φαινόμενα, όπως καταρακτώδεις βροχές, καταστροφικές αστικές και αγροτικές πλημμύρες και τεράστιες δασικές πυρκαγιές, που έχουν ρημάξει τη χώρα τους τελευταίους μήνες και πλέον γίνονται μια καθημερινή πραγματικότητα για το

ορατό μέλλον. Στον αντίποδα, η αλλαγή σχεδίων και προτεραιοτήτων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία, σημείωσε, ειδικά όταν συνοδεύεται από **υψηλό οικονομικό κόστος**, σε μια περίοδο όπου η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται υπό έντονη πίεση από τον πληθωρισμό, τα επιτόκια και τις πολυάριθμες σοβαρές γεωπολιτικές συγκρούσεις.

Ο επικεφαλής του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ επεσήμανε επίσης ότι εδώ και αρκετό καιρό παρατηρούμε έντονες **αντι-κλιματικές αντιδράσεις**, ενώ τελευταία – μερικώς λόγω της παγκόσμιας οικονομικής αναταραχής – παρατηρούμε και αντίσταση στις πολιτικές αντιμετώπισης και προσαρμογής έναντι της κλιματικής αλλαγής, ακόμη και από χώρες και κυβερνήσεις με μακρά παράδοση ευαισθησίας σε θέματα για το κλίμα, όπως η Σουηδία και η Βρετανία. «Η οργανωμένη πολιτεία, κυβέρνηση και τοπική αυτοδιοίκηση, έχει υποχρέωση να ενημερώσει τους πολίτες για το τι διακυβεύεται. Αν η κοινωνία έχει την απαραίτη-

τη γνώση για το τι έρχεται, τότε δεν θα υπάρχει περιθώριο παραπλάνησης της κοινής γνώμης από λαϊκιστές, συνωμοσιολόγους και διάφορα άλλα lobby συμφερόντων».

Σύμφωνα με τον κ. Περιστέρη, πρέπει να δώσουμε προτεραιότητα και να στηρίξουμε οικονομικά εκείνες τις **πράσινες δραστηριότητες/επενδύσεις** που έχουν υψηλή προστιθέμενη αξία τόσο για την εθνική όσο και για την τοπική οικονομία.

Αφενός, πρέπει να επανασχεδιάσουμε, να ενισχύσουμε, να ανακατασκευάσουμε ή/και να επεκτείνουμε τις βασικές μας υποδομές (φράγματα, δρόμους, γέφυρες, δίκτυα αποχέτευσης/αποβλήτων, εξοπλισμός & πρακτικές δασοπροστασίας κ.λπ.), ώστε να αντέχουν πιο πολύ σε έντονες οριακές συνθήκες και πιέσεις, σε σχέση με το παρελθόν.

Αφετέρου, πρέπει να μετατρέψουμε αυτή τη νέα προσπάθεια **ανάπλασης και ανοικοδόμησης**, που υπαγορεύεται από την επείγουσα ανάγκη μετριασμού και/ή προσαρμογής στις αυξανόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, σε μια νέα φωτεινή ευκαιρία για ανάπτυξη και ευημερία, σε εξίσου ευρεία τμήματα του παγκόσμιου πληθυσμού.

Το παράδειγμα της απώλειας αξίας των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

Ειδική μνεία έκανε ο κ. Περιστέρης στην καθαρή ενέργεια που παραμένει αναξιοποίητη λόγω των ελλειπών υποδομών διασυνδέσεων και αποθήκευσης μεγάλης κλίμακας.

Συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ επεσήμανε πως ενώ σήμερα η Ελλάδα διαθέτει ήδη την εγκατεστημένη ισχύ ΑΠΕ για να παράγει – σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες – αρκετές φορές την ενέργεια που απαιτείται για να καλυφθούν οι εθνικές της ανάγκες σε ηλεκτρικό ρεύμα, επειδή δεν διαθέτουμε επαρκείς διασυνδέσεις και χωρητικότητα αποθήκευσης για να εξάγουμε ή να αποθηκεύσουμε αυτή την περίσσεια ενέργεια, είμαστε πρακτικά αναγκασμένοι να μειώσουμε την παραγωγή από ΑΠΕ προκειμένου να μην καταρρεύσει το ηλεκτρικό σύστημα.

«Αυτό αναπόφευκτα τροφοδοτεί τις λαϊκιστικές θεωρίες, που πρεσβεύουν ότι η μετάβαση στην πράσινη ενέργεια δεν είναι μια δημοσιονομικά υπεύθυνη εναλλακτική λύση και οι τοπικές οικονομίες θα πρέπει να επικεντρωθούν σε πολύ πιο «φθηνές» επιλογές, όπως τα ορυκτά καύσιμα», είπε ο κ. Περιστέρης και ανέτεινε πως εάν, για παράδειγμα, δώσουμε προτεραιότητα στην αντλησιοταμίευση έναντι των μπαταριών, μπορούμε **α)** να αποθηκεύσουμε πολύ περισσότερη Ανανεώσιμη Ενέργεια, **β)** να εξασφαλί-

σουμε τη σταθερότητα και την ευελιξία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, γ) να ενισχύσουμε την απασχόληση και τη συνολική εθνική προστιθέμενη αξία και δ) να υλοποιήσουμε υποδομές που βοηθούν στο μετριασμό ακραίων φαινομένων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, όπως οι πλημμύρες.

Επιπρόσθετα, νέες στρατηγικές και πρακτικές δασοπροστασίας μπορούν να συνδυαστούν με ουσιαστική αύξηση της οργανωμένης συλλογής και εκμετάλλευσης δασικής (και αγροτικής) **βιομάζας**, για την παραγωγή προσιτής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας για τις τοπικές κοινωνίες.

Επιπλέον, η ενίσχυση υφιστάμενων και η κατασκευή νέων φραγμάτων αντιπλημμυρικής προστασίας μπορεί να συνδυαστεί πολύ αποτελεσματικά με την ανάπτυξη και λειτουργία μικρών και μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών, ιδίως αντλησιοταμίευσης.

Οι καταναλωτές ενέργειας, τόσο τα νοικοκυριά όσο και οι επιχειρήσεις, θα

πρέπει να μπορέσουν να γίνουν ενεργοί συμμετέχοντες σε εύρυθμες αγορές ενέργειας και να εκμεταλλευτούν την τεράστια πρόταση αξίας που προσφέρει η **ιδιοκατανάλωση** και η κοινή χρήση ενέργειας. Οι ενεργοί καταναλωτές και οι ενεργειακές κοινότητες αυξάνουν την αποδοχή και την τοπική υποστήριξη για έργα ΑΠΕ και ενισχύουν τις δημοκρατικές διαδικασίες και τη διαφανή διακυβέρνηση.

Διαφορετικά, εάν επιμεινουμε απλώς να «πρασινίσουμε» τις οικονομίες μας μέσω επενδύσεων που δεν δημιουργούν ουσιαστική τοπική αξία, το μόνο που θα καταφέρουμε είναι μια απλή μεταφορά περιορισμένων οικονομικών πόρων από την τοπική και εθνική παραγωγή (π.χ. ορυκτών καυσίμων) ώστε να «πρασινίσουν» μεταποιητικοί τομείς σε κάποιο άλλο μέρος του κόσμου. Με αποτέλεσμα, την αποξένωση των τοπικών κοινωνιών και την στρόφη τους ενάντια στην ίδια την έννοια της πράσινης μετάβασης.

ΠΗΓΗ: REAL NEWS

Υγειονομικά μέτρα λόγω κλιματικής κρίσης

Κοινό έγγραφο κατέθεσαν στην Ε.Ε. 20 κράτη-μέλη της Ενωσης, μεταξύ τους και η Ελλάδα, εκδηλώνοντας την επιθυμία τους για πιο αποφασιστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των υγειονομικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και της διασποράς μολυσματικών ασθενειών εξαιτίας της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Την ίδια ώρα, νέα έκθεση του ΟΗΕ ενόψει της κλιματικής συνόδου COP28 προεινύζεται «συνθήκες κολάσεως» από την αύξηση της θερμοκρασίας κατά 3 βαθμούς Κελσίου.

Το έγγραφο των 20 ευρωπαϊκών κρατών υπογραμμίζει ότι η ευρωπαϊκή ήπειρος αντιμετωπίζει σοβαρές υγειονομικές επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή, με 61.000 ανθρώπους να έχουν πεθάνει στους καύσωνες του τελευταίου καλοκαιριού, αποδεικνύοντας ότι τα

μέτρα αντιμετώπισης της θερμοκρασιακής ανόδου δεν είναι αποτελεσματικά.

Στο κείμενο, που απευθύνεται στην πρόεδρο της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, τα 20 κράτη (Ελλάδα, Κροατία, Γερμανία, Μάλτα, Πορτογαλία, Ολλανδία, Αυστρία, Εσθονία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Ρουμανία και Σλοβενία) καλούν την Ε.Ε. να ενισχύσει την επιτήρηση των απειλών για την υγεία και το υγειονομικό σύστημα, που προκύπτουν από τα ακραία καιρικά φαινόμενα και την προετοιμασία των κρατών για την αντιμετώπισή τους.

Η κλιματική αλλαγή ενισχύει τις πιθανότητες μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων σε νέες γεωγραφικές ζώνες, όπως στην Ευρώπη, καθώς τα καλοκαίρια γίνονται θερμότερα και πιο παρατεταμένα

και οι αυξανόμενες πλημμύρες δημιουργούν ιδανικές συνθήκες για τη μετάδοση ασθενειών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του κινδύνου αποτελεί το κουνούπι τίγρης. Αυτό το είδος έχει καταγραφεί σε 337 ευρωπαϊκές τοποθεσίες, διπλάσιος αριθμός από ό,τι πριν από δύο δεκαετίες.

Την ίδια ώρα, νέα έκθεση του Περιβαλλοντικού Προγράμματος του ΟΗΕ (Uner), που δημοσιεύεται λίγες εβδομάδες πριν από τη σύνοδο COP28 για το κλίμα, δείχνει ότι ακόμη και η πιστή εφαρμογή των μέτρων που έχουν εξαγγείλει οι κυβερνήσεις θα μειώσει κατά μόλις 0,1 βαθμό Κελσίου την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της Γης το 2050, αύξηση που θα ξεπεράσει τους 3 βαθμούς Κελσίου, δημιουργώντας «συνθήκες κολάσεως», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει.

Ταχυφαγεία: κίνδυνος για τη δημόσια υγεία.

Είναι γνωστό σε όλους τώρα πια ότι τα ταχυφαγεία δεν ενδείκνυνται για μια υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή. Ωστόσο, ένα πρόσφατο δημοσίευμα των Epoch Times στις ΗΠΑ, αποκάλυψε την ύπαρξη κοινών κτηνιατρικών φαρμάκων και ορμονών σε δείγματα φαγητού. Το Σεπτέμβριο, η MKO Moms Across America (MAA) υπέβαλε δείγματα φαγητού στο Health Research Institute. Όλα σχεδόν τα δείγματα βρέθηκαν θετικά στα κτηνιατρικά φάρμακα Monensin, Narasin, Nicarbazine.

Πρόκειται για τρία ευρέως κτηνιατρικά φάρμακα με πολλές παρενέργειες στα ζώα, με κίνδυνο το πέρασμα τους στον άνθρωπο μέσω της διατροφικής αλυσίδας.

Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΠΥΛΩΝΑΣ ΕΝΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στις 7 και 8 Νοεμβρίου 2023 διεξήχθη επιστημονικό συνέδριο του ΕΦΕΤ, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια Τροφίμων στην Αθήνα με θέμα: «Η Ασφάλεια Τροφίμων ως βασικός πυλώνας ενός συστήματος Ενιαίας Υγείας».

Το συνέδριο φιλοξένησε 34 ομιλίες από διακεκριμένους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των αρμοδίων υπηρεσιών της χώρας, της ακαδημαϊκής κοινότητας, της βιομηχανίας και των καταναλωτικών οργανώσεων. Ανεδείχθη η αναγνώριση της άρρηκτης σύνδεσης της υγείας ανθρώπων, ζώων και περιβάλλοντος.

Θεματικές του Συνεδρίου:

1. Ευρωπαϊκή Πολιτική για την Ενιαία Υγεία.
2. Τρόφιμα και Υγεία.
3. Υγεία των Ζώων.
4. Υγεία των φυτών και Περιβάλλον.
5. Στρογγυλή Τράπεζα για τον ρόλο της βιομηχανίας και των καταναλωτών

στην ασφάλεια τροφίμων και την επίτευξη στόχων της Ενιαίας Υγείας.

Από τις εργασίες του Συνεδρίου υπήρξαν εποικοδομητικές παρεμβάσεις, προβληματισμοί και ανταλλαγή απόψεων. Ειδικότερα όμως προέκυψε η ανάγκη συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων στην διεπιστημονική προσέγγιση αντιμετώπισης των προκλήσεων του παρόντος και του μέλλοντος της Ενιαίας Υγείας, όπως και ανάληψη πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της συνεργασίας εθνικών και ευρωπαϊκών οργανισμών για την ολιστική προσέγγιση των προκλήσεων της Ενιαίας Υγείας.

Το «παρών» έδωσαν ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Λευτέρης Αυγενάκης, η Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας κ. Ειρήνη Αγαπηδάκη, ο Chief Scientist της EFSA Prof. Carlos das Neves και ο Πρύτανης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθηγητής κ. Σπυρίδων Κίντζιος.

Πόσο οί Έλληνες καταναλωτές εμπιστεύονται τα ελληνικά τρόφιμα;

Η ΔΙΑΟΚ Δράμας και το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, με την συμμετοχή του Αναπληρωτή Καθηγητή Εμμανουήλ Ροδιτάκη και του γεωπόνου της ΔΑΟΚ, Κωνσταντίνου Σίμογλου, διεξήγαγαν μία **έρευνα σχετικά με την ευαισθητοποίηση και την ανησυχία των Ελλήνων καταναλωτών για τα υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων στα τρόφιμα και την αντίληψή τους για την ασφάλεια αυτών.** Τα αποτελέσματα της έρευνας δημοσιεύθηκαν σε δύο μέρη. Το πρώτο το 2021 και το δεύτερο πρόσφατως, μέσα στο 2023.

Σε δείγμα 1.846 καταναλωτών, το 49,5% αμφισβητεί την ασφάλεια των ελληνικών φυτικών τροφίμων έναντι αυτών που παράγονται σε άλλα κράτη μέλη. Η ιχνηλασιμότητα και η πιστοποίηση των φυτικών τροφίμων στην Ελλάδα επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό την αντίληψη των καταναλωτών για την ασφάλειά τους.

Η αποτελεσματική επικοινωνία και η γνώση του κινδύνου είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί ότι οι Έλληνες καταναλωτές τους κανονισμούς για την ασφάλεια των τροφίμων και τα γεωργικά φάρμακα, κυρίως.

Βάσει έκθεσης της ΕΕ του έτους 2021 σχετικά με τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα, **η Ελλάδα συνέλεξε 36,3 δείγματα ανά 100.000 κατοίκους.** Σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο, οι Έλληνες καταναλωτές έχουν κατατάξει ως υψηλότερο τον κίνδυνο των δυνητικών υπολειμμάτων στα τρόφιμα σε σχέση με άλλους κινδύνους, όπως είναι οι ζωοανθρωπονόσοι και άλλοι βιολογικοί κίνδυνοι.

Ο ελληνικός πληθυσμός εμφανίζει τα υψηλότερα ποσοστά ανησυχίας -κυρίως οι γυναίκες, στην ΕΕ, γεγονός που οφείλεται και στην έλλειψη ενημέρωσης, για την οποία η πολιτεία οφείλει να μεριμνήσει. Είναι χαρακτηριστικό ότι για την ασφάλεια στα τρόφιμα δεν ανησυχούν μόνον οι καταναλωτές αλλά και οι χρήστες γεωργικών φαρμάκων.

Πιστεύουν, δηλαδή, ότι **δεν ασκούνται συστηματικοί έλεγχοι σε σύγκριση με ευρωπαϊκά κράτη.** Πρέπει να αναφέρουμε, για παράδειγμα, την συζήτηση στην ΕΕ γύρω από την **γλυφosat**-

τη, μια δραστική ουσία των φυτοφαρμάκων, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέτεινε στην ανανέωση της έγκρισης της γλυφosatης. Η κυρία Κυριακίδου επεσήμανε τις επιφυλάξεις και τις αντιρρήσεις όσον αφορά την πρόσφατη διαδικασία αξιολόγησης αυτής της ουσίας. Η Γερμανία επιδιώκει την έξοδο από την γλυφosatη, εν όψει των κινδύνων για την βιοποικιλότητα, όπως και η Αυστρία και η Γαλλία.

Τα αποτελέσματα της έρευνας κοινοποιήθηκαν επισήμως στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΤΟ ΠΑΔΙΚΟ ΤΑΛΚ ΤΗΣ J&J ΚΑΙ Η ...ΠΤΩΧΕΥΣΗ

Την πτώχευσή της επιδιώκει η J&J για να αποφύγει τις αποζημιώσεις στα θύματα από καρκίνους εξ αιτίας της ομώνυμης παιδικής πούδρας.

Μετά τον παγκόσμιο σάλο που προκάλεσαν οι καταγγελίες για την παιδική πούδρα της εταιρείας, με την εμφάνιση καρκίνων, η J&J απέσυρε το προϊόν της από την αγορά των ΗΠΑ και του Καναδά το 2020, επικαλούμενη μειωμένες πωλήσεις, αντικαθιστώντας το ταλκ με μία έκδοση με βάση το άμυλο καλαμποκιού. Η εταιρεία ενδέχεται να καταβάλει έως και 10 εκατομμύρια δολάρια για να επιλύσει τις διαφορές της με τους μηνυτές. Σκοπός της εταιρείας είναι

να καταφύγει στους κανόνες του άρθρου 11 της αμερικανικής νομοθεσίας, που επιτρέπει στις εταιρείες να καταθέτουν τα χρήματα σε τραπεζή, αποφασίζοντας πόσα χρήματα θα λάβουν οι ενάγοντες, αντί να αποφασίζεται αυτό από τους ενόρκους.

Η εταιρεία όμως δεν αρκείται στην ιδέα των τραπεζών. Για τρίτη φορά σκέπτεται να καταφύγει στην ιδέα της πτώχευσης -κάτι που προσπαθούν να αποτρέψουν οι μηνυτές της- για να αντιμετωπίσει αγωγές ύψους 8,9 δισ. δολαρίων.

Την προσπάθεια της πτώχευσης προκειμένου να επιτύχει διακανονισμό για τις αποζημιώσεις των θυμάτων έχουν αποτρέψει ήδη δύο φορές τα δικαστήρια των ΗΠΑ, επικαλούμενα την απουσία οικονομικής δυσπραγίας της εταιρείας.

Κίνδυνος για τις οικόσιτες γάτες το νέο στέλεχος του κορονοϊού

Ανυποχία επικρατεί στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς εντοπίστηκε κρούσμα ενός νέου στελέχους του κορονοϊού των αιλουροειδών, που ευθύνεται για τον θάνατο χιλιάδων γατών στην Κύπρο. Μάλιστα, **ένας από τους κορυφαίους εμπειρογνώμονες σχετικά με τον ιό χαρακτήρισε τη συγκεκριμένη εξέλιξη «αρκετά τρομακτική»**. Από την άλλη, η καθηγήτρια Ντανιέλε Γκαν-Μουρ από το Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου, που έχει περάσει περισσότερες από δύο δεκαετίες ερευνώντας τη συγκεκριμένη ασθένεια, μιλώντας στο Sky News ανέφερε πως είναι πιθανό το κρούσμα που εντόπισαν οι επιστήμονες στη Βρετανία να μην ήταν το πρώτο, σημειώνοντας ότι είναι σχεδόν βέβαιο ότι ο ιός θα εμφανιστεί ξανά.

Στην Κύπρο

Ένας κορονοϊός των αιλουροειδών άρχισε να εξαπλώνεται στην Κύπρο, γνωστή ως το «νησί των γατών», από τον περασμένο Ιανουάριο. Η θανατηφόρα μετάλλαξη του ιού ονομάζεται λοιμώδης περιτονίτιδα των αιλουροειδών (FIP) και είναι γενικά θανατηφόρος, εκτός αν αντιμετωπιστεί. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις πάνω από 8.000 γάτες πέθαναν στο νησί, ενώ ορισμένες αναφορές ανεβάζουν τον αριθμό αυτό στις

300.000! Οι μολυσμένες γάτες άρχισαν να λαμβάνουν ανθρώπινη θεραπεία COVID-19 από τον Αύγουστο, η οποία, σύμφωνα με την καθηγήτρια Γκαν-Μουρ, ήταν αποτελεσματική στην αντιμετώπιση της ασθένειας.

Το στέλεχος, που προήλθε από την Κύπρο, είναι νέος συνδυασμός ενός κορονοϊού των αιλουροειδών και ενός κορονοϊού των σκύλων (F-CoV-23). **Για τις περισσότερες γάτες, που προσβάλλονται από την τυπική έκδοση του κορονοϊού των αιλουροειδών, ο ιός θα παραμείνει στο έντερο και μπορεί να προκαλέσει κάποια διάρροια - αλλά κατά τα άλλα τα συμπτώματά είναι ήπια**. Περιστασιακά ο ιός θα ταξιδέψει σε άλλο μέρος του σώματος και θα μεταλλαχθεί, προκαλώντας την πιο σοβαρή FIP.

Τα κλινικά συμπτώματα της FIP είναι τα ίδια είτε πρόκειται για το τυπικό στέλεχος είτε για τον F-CoV-23, αν και τα νευρολογικά συμπτώματα, όπως η αστάθεια και οι επιληπτικές κρίσεις, είναι πιο συχνά στον τελευταίο. Τα γατάκια και οι πιο νέες γάτες είναι συνήθως πιο ευάλωτες στην FIP, αλλά στην Κύπρο ο ιός επηρέασε όλες τις ηλικίες γατών, γεγονός που υποδηλώνει επίσης ότι η ανοσία σε προηγούμενη έξαρση του κορονοϊού των αιλουροειδών δεν προστατεύει από το νέο στέλεχος, υπογράμ-

μισε η καθηγήτρια.

Άλλα συμπτώματα περιλαμβάνουν μια φουσκωμένη κοιλιά, πιθανά αναπνευστικά προβλήματα αν η γάτα έχει υγρό γύρω από τους πνεύμονές της, κατάθλιψη καθώς και να μην τρώει το φαγητό της. Οι ιδιοκτήτες γατών πρέπει να επαγρυπνούν, ανέφερε η καθηγήτρια Γκαν-Μουρ, αλλά δεν χρειάζεται να αρχίσουν να κρατούν τα κατοικίδια μέσα στο σπίτι. Σύμφωνα με την ίδια, όσοι έχουν φέρει φέτος μία γάτα από την Κύπρο, ή ζουν κοντά σε χώρο φροντίδας για γάτες που έχουν διασωθεί από την Κύπρο, θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί.

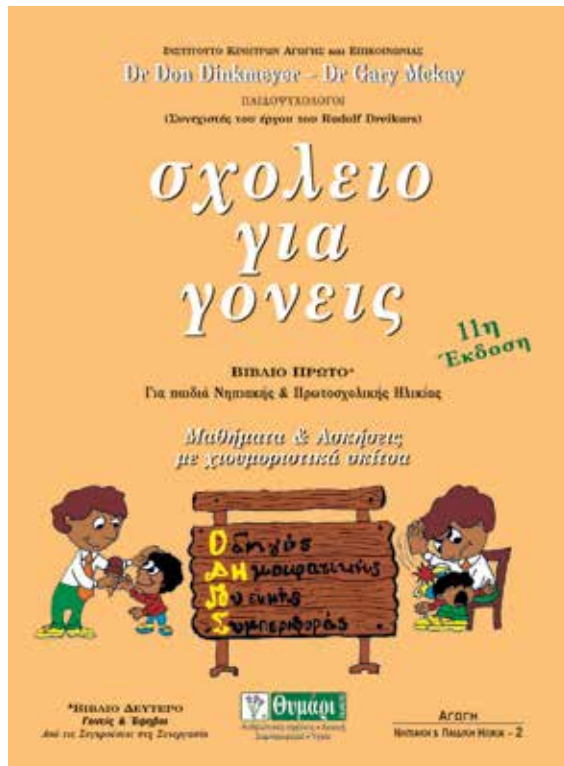
Ο ιός μεταδίδεται κυρίως μέσω των περιττωμάτων μιας μολυσμένης γάτας. Εάν η γάτα μπορεί να έρθει σε επαφή με μια γάτα που έχει σχέση με την Κύπρο -για παράδειγμα, με τη γάτα ενός γείτονα ή με άλλα ζώα σε έναν χώρο φροντίδας γατών-, οι ιδιοκτήτες θα πρέπει να επαγρυπνούν.

Υπάρχουν δύο αντι-ιικά φάρμακα COVID-19 που χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία της FIP και έχουν άδεια χρήσης στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η καθηγήτρια Γκαν-Μουρ ανέφερε ότι παρόλο που είναι ακριβά, είναι αποτελεσματικά στη θεραπεία της ασθένειας και φαίνεται να λειτουργούν καλά στο νέο στέλεχος.

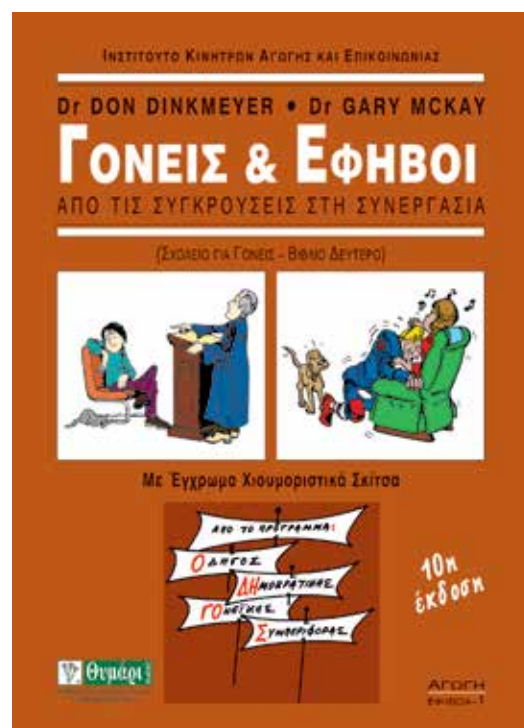
Λία Στεργίου

Ανθρώπινες σχέσεις ♦ Αγωγή
Συμπεριφορά ♦ Υγεία

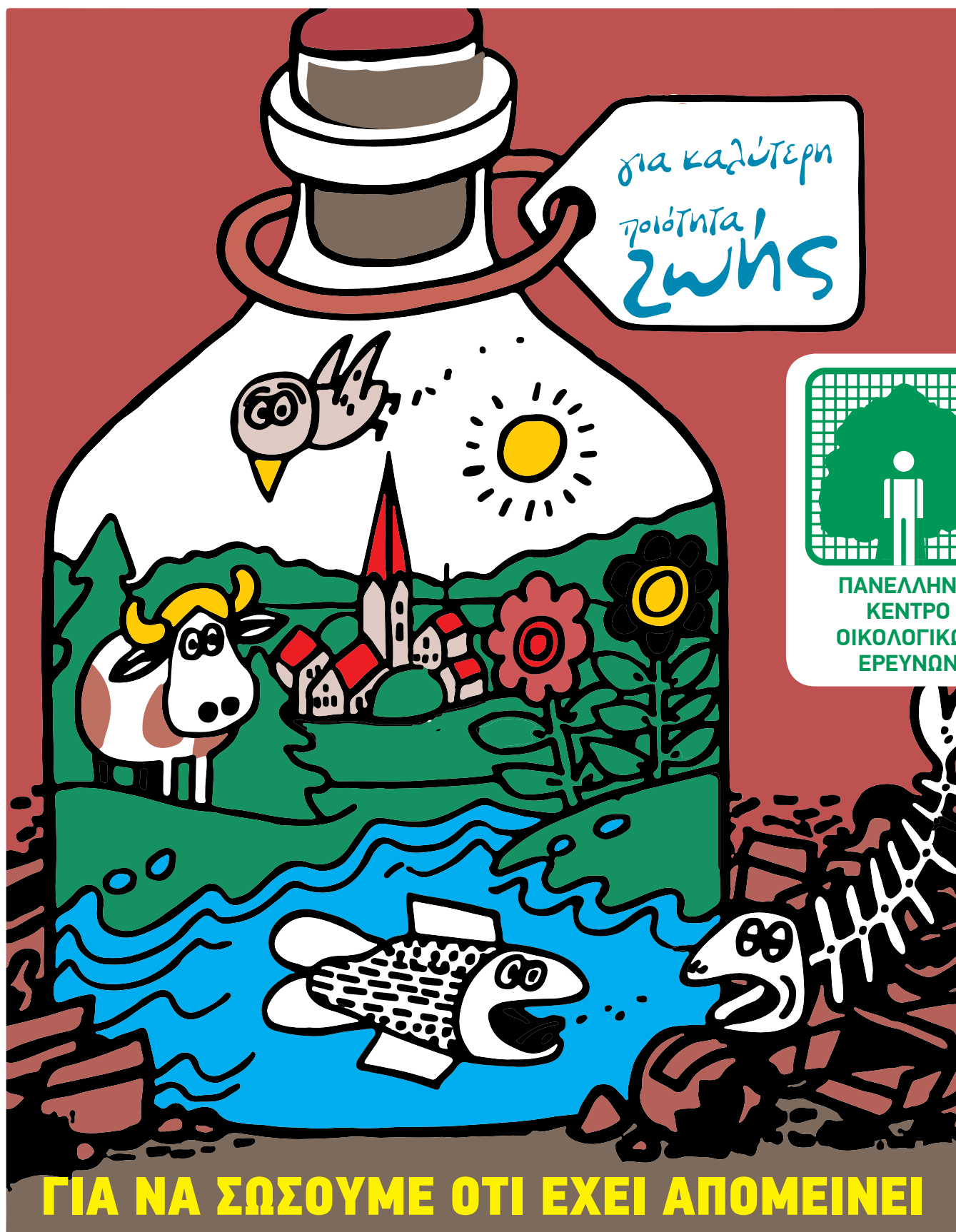
Το Θυμάρι
στηρίζει το
σεβασμό στο
περιβάλλον και
τον άνθρωπο.

Η εξοικείωση με
την υπευθυνότητα,
και η απόκτηση της
συνήθειας για την
φροντίδα του
περιβάλλοντος,
γίνεται πιο εύκολη
όταν ξεκινάει από
την παιδική ηλικία.

Τηλέφωνο: 210 3634901
Ιστοσελίδα: <https://thymari.gr>

45 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ ΜΕ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΕΡΕΥΝΩΝ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα - Τηλ: 210 810 0804-805